

משרד הכלכלה
כאברה ארץ נאמה

דו"ח חוק חופש המידע משרד הכלכלה

יעדים, מבנה, תקציב ופעולות דיווח הממונה על יישום חוק חופש המידע
עפ"י סעיף 5(א) לחוק חופש המידע התשנ"ח 1998

2014

יוני 2015

תוכן העניינים

7	דיווח הממונה על חוק חופש המידע
9	חוקים שעליהם מופקד שר הכלכלה
11	אגף בכיר תקציב תמחיר ופיקוח על המחירים
12	אגף בכיר תקשורת, הסברה, פרסומים ופניות ציבור
19	אגף בכיר אסטרטגיה ותכנון מדיניות
21	אגף בכיר למערכות מידע
32	הגנה על מאגרי מידע
34	המדען הראשי
48	מרכז ההשקעות
51	השקעות זרות ושיתוף פעולה תעשייתי
53	מינהל סחר חוץ
55	הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים
59	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית
63	רשם האגודות השיתופיות
66	נציבות שיוון הזדמנויות בעבודה
72	לשכת משנה ומ"מ מנכ"ל וראש מטה כחול לבן
73	מינהל סביבה ופיתוח בר קיימא
75	מינהל אזורי תעשייה
78	מינהל התקינה
80	מינהל יהלומים, אבני חן ותכשיטים
82	מינהל תעשיות
84	לשכת הממונה על תעסוקה
90	מינהל הסדרה ואכיפת חוקי עבודה
97	היחידה ליחסי עבודה
98	אגף לפיתוח כח אדם ולהכשרה מקצועית
106	אגף בכיר למעונות יום ומשפחתונים
111	אגף רישום ורישוי מעסיקים
114	אישורי תמיכה לשנת 2014
116	מחוזות המשרד
122	בעלי תפקידים בכירים ויחידות סמך

משרד הכלכלה
כלכלה צמחה

דבר מנכ"ל משרד הכלכלה

קוראים יקרים,

משרד הכלכלה חולש כמעט על כל תחום במשק הישראלי. תחת אחריותו מצויים תחומים מגוונים, שלעיתים אף נראים מנוגדים, הנוגעים לחיי כל אזרחית ואזרח במדינה ומטרתנו היא לשמור על האיזון הנדרש ביניהם לטובת היצרנים, הצרכנים, המעסיקים, העובדים והכלכלה הישראלית בכללותה.

האתגרים העומדים בפני המשרד רבים ומורכבים. אנו נדרשים להמשיך במשימה החשובה של הרחבת מעגל ההשתתפות בשוק העבודה והתאמתו לצרכים המתקדמים של המשק, להמשיך בהובלת מגוון התכניות לצמצום יוקר המחיה והגדלת התחרותיות במשק, להוות קטר של קידום השקעות לישראל תוך מינוף כלכלי וחברתי של אזורי העדיפות הלאומית, לחזק את היזמים והעסקים הקטנים והבינוניים, לשמור על יתרונה היחסי של ישראל כמעצמת חדשנות ולהמשיך ולעודד את היקף וגיוון היצוא של החברות הישראליות.

בכוונתנו להמשיך את תנופת העשייה במשרד בשנים האחרונות שהפכה אותו למשרד הכלכלי- חברתי המוביל במדינת ישראל.

הנהלת משרד הכלכלה ואני רואים חשיבות רב בשיפור השירות לאזרחי המדינה ופועלים לשיפור וייעול מערך קשרי הציבור וההסברה. משכך, אנו מעניקים חשיבות רבה להנגשת מכלול השירותים והמידע לציבור האזרחים הגולשים, הצופים והפונים אלינו ולהגברת השקיפות לפעילותו הענפה של משרדנו, הנוגעת לכל אחת ואחד מאזרחי מדינת ישראל.

דו"ח זה הינו נדבך נוסף בקשר עם ציבור אזרחי המדינה, המהווה צעד מרכזי וחשוב לקידום השקיפות והנגשת המידע לציבור הזקוק למידע הפנימי והחיוני המרוכז ביחידות ואגפי המשרד השונים. הנהלת משרד הכלכלה רואה חשיבות רבה בכל הנוגע לחוק חופש המידע ופרסום הדו"ח השנתי ואנו נמשיך להקפיד על יישומו של החוק כהלכה למעשה.

בברכת צמיחה ורווחה כלכלית לכולנו

עמית לנג

דיווח הממונה על חוק חופש המידע שנת 2014

משרד הכלכלה הינו משרד המוביל את הכלכלה החברתית בישראל על מנת לעודד צמיחה ולהביא לפיתוח בר קיימא של המשק בכלל והפריפריה בפרט. המשרד פועל לעודד את המעבר מהתעשייה המסורתית לתעשייה מתקדמת וקידום מעמדם של עובדים, מעסיקים וצרכנים. חיזוק והעצמת אפיקי הסחר והתעשייה.

בשנת 2014 ההכנסות בגין תשלום אגרה והפקת המידע - הסתכם ביחד ב-10,265.50 ₪
בשנת 2014 טיפל הממונה ב-511 בקשות. רוב הבקשות אשר התקבלו הינם בתחום:

מעונות יום ומשפחתונים: מידע על תעריפי מעונות יום משפחתונים וצהרונים. תמיכות לבינוי מענות. ומכרזים להפעלת צהרונים מדען ראשי תמיכות ומענקים לתוכניות מו"פ
הכשרה מקצועית: פתיחת מכללות להכשרת מבוגרים ודורשי עבודה בהם חיילים משוחררים מובטלים עולים חדשים ואקדמאים במטרה לשלבם בשוק העבודה.
תקינה: אכיפת מילוי הוראות התקן הרשמי עפ"י הוראות החוקים והתקנים. בקשות ומידע על תקנים רשמיים.
אזורי פיתוח: מידע על מענקים אשר ניתנים למפעלי תעשייה באזורי הפיתוח. בפריפריה ובישובי המעוטים
עסקים קטנים ובנוניים: מידע על מימון לעסקים קטנים ובנוניים, תוכניות, תנאי זכאות.

מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית: תאונות עבודה, חשיפת עובדים לרעש ולחומרים מסוכני.
מרכז ההשקעות: אישורים ומענקים אשר נתנו לחברות במסגרת חוק השקעות הון.
מינהל הסדרה ואכיפה: נתונים על מפעלים אשר קיבלו היתרים לעבודה בשעות נוספות בשבת ויום מנוחה, מתן רישיונות לחברות כוח אדם. העסקת בני נוער בחופשות.
צרכנות: נתונים על קנסות אשר הוטלו על חברות ובתי עסק בגין אי הצגת מחירים, ואי עמידה בסחר הוגן.
יחסי עבודה: רישום הסכמים קיבוציים, נתונים על סכסוכי עבודה והשבתת המשק.
איגוד שיתופי: מידע על פירוק איגודים שיתופיים,
רישם מהנדסים ואדריכלים: מידע על מהנדסים ואדריכלים הרשומים בפנקס המהנדסים ואדריכלים.

מספר הבקשות שנדחו בשל עילה זו	העילה
3	8(1) - הקצאת משאבים
1	8(2) - נוצר לפני 7 שנים
1	8(3) - לא ניתן לאתר
1	9(א)1 - פגיעה בכטחון
1	9(א)2 - צו
2	9(א)3 - פגיעה בפרטיות
	9(א)4 - איסור על פי דין
2	9(ב)1 - שיבוש תפקוד הרשות
2	9(ב)2 - מדיניות בעיצוב
	9(ב)3 - משא ומתן
8	9(ב)4 - דיונים פנימיים
2	9(ב)5 - ניהול פנימי
10	9(ב)6 - סוד מסחרי
2	9(ב)7 - תנאי לאי מסירה
	9(ב)8 - רשות אכיפה
	9(ב)9 - ניהול פנימי
	9(ב)10 - פרטיות הנפטר
2	14 - החוק אינו חל
37	סה"כ

הערה המידע אשר נמסר כמידע חלקי כולל בתוכו יותר מסעיף 1

מידע אודות בקשות

אחוזים	מספר	
50.2	250	1. הרשות מסרה את כל המידע המבוקש
37	220	2. הרשות מסרה את המידע המבוקש באופן חלקי
13	37	3. הרשות דחתה את הבקשה למסירת מידע
0.001	1	4. הטיפול בבקשה הופסק בשל אי תשלום אגרה
0.001	1	5. הטיפול בבקשה הופסק מטעמים הנוגעים לפונה
	2	6. הטיפול בבקשה טרם הסתיים
100%	511	סה"כ

מידע אודות בקשות שסורבו

37	סך הבקשות שסורבו
-----------	-------------------------

מידע אודות זמני טיפול בבקשות שנענו

511		סך הבקשות הרלוונטיות
באחוזים	במספר	זמן הטיפול
22%	125	עד 15 יום
48%	236	בין 16 ל-30 יום
12%	64	בין 31 ל-60 יום
13%	75	בין 61 ל-120 יום
5%	11	מעל 120 יום
100%	511	סה"כ

התקשרות עם הממונה על חוק חופש המידע
 דוא"ל: hofesh.meda@economy.gov.il

דו"ח חוק חופש מידע יפורסם באתר אינטרנט של משרדנו
 כתובת: <http://www.economy.gov.il>

לצפייה דיגיטלית

חוקים שעליהם מופקד שר הכלכלה

משרד הכלכלה אחראי על ביצועם של חוקים רבים מאד - יותר מכל משרד ממשלתי אחר. ישנם 80 חוקים (וחיקוקים בעלי תוכן שווה ערך לחוק) באחריות ישירה של שר התמ"ת בין לבדו ובין בשיתוף עם שר אחר (23 בתחום משפט העבודה) + מאות תקנות כללים וצווים מכוחם. רוב החוקים בנוסחם המלא, על תקנותיהם, מצויים באתר המשרד.

להלן רשימת החוקים והחיקוקים בעל תוכן שווה ערך לחוק:

25. חוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994 - (הסדרים כלכליים והוראות שונות)
26. חוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה-1965
27. צו הפיקוח על יהלומים, יבואם ויצואם, תשל"ט-1979
28. חוק התקנים, התשי"ג-1953 - כולל חקיקת משנה
29. חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997
30. חוק למניעת מפגעים (בטיחות מקררים), תשכ"ה-1965 - כולל חקיקת משנה
31. פקודת מחלקת העבודה
32. פקודת התאונות ומחלות משלוח יד (הודעה) 1945
33. חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954
34. פקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), תשל"ל-1970
35. חוק חומרי נפץ, התשי"ד-1954 - כולל חקיקת משנה
36. חוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968 - כולל חקיקת משנה
37. חוק רישוי בעלי מלאכה, התשל"ז-1977 - כולל חקיקת משנה
38. חוק הצבת מכשירי החיאה, התשס"ח-2008
39. חוק איסור אלימות בספורט, התשס"ח-2008
40. צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (איסור ייצור, יבוא ומכירה של צעצועים מסוכנים), תשמ"ז-1986
41. צו פיקוח על מצרכים ושירותים (סימון קוד של מוצר מזון ארוז מראש), התשמ"ד-1983
42. חוק להגברת האכיפה על דיני העבודה, התשע"ב-2012 - כולל חקיקת משנה
43. חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כח אדם, התשנ"ו-1996 - כולל חקיקת משנה
44. חוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991 - כולל חקיקת משנה
45. חוק דמי מחלה, התשל"ו-1976 - כולל חקיקת משנה
46. חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד), תשנ"ד-1993
47. חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת בן זוג), תשנ"ח-1988
48. חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת הורה), תשנ"ד-1993
49. חוק דמי מחלה (היעדרות עקב היריון ולידה של בת זוג), תשי"ס-2000
50. חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 - כולל חקיקת משנה
51. חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987 - כולל חקיקת משנה
1. חוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה, התשמ"ד-1984 - כולל חקיקת משנה
2. חוק הקרן הדו-לאומית למחקר ולפיתוח תעשייתיים, תשל"ח-1978
3. חוק עידוד השקעות הון, תשי"ט-1959 - כולל חקיקת משנה
4. חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 - סעיף 3א(א)(2) - רכש גומלין.
5. חוק היטלי סחר ואמצעי הגנה, התשנ"א-1991 - כולל חקיקת משנה.
6. חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 - כולל חקיקת משנה.
7. חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996 - כולל חקיקת משנה.
8. חוק בשר ומוצריו, התשנ"ד - 1994.
9. פקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], תשל"ט-1979
10. צו יבוא חופשי, תשע"ב-2012
11. צו יבוא חופשי, תשס"ז-2006
12. צו היבוא והיצוא (פיקוח על ייצוא טובין, שירותים וטכנולוגיה דו-שימושיים), תשס"ו-2006
13. צו היבוא והיצוא (פיקוח על ייצוא בתחום הכימי, הביולוגי והגרעיני), תשס"ד-2004
14. חוק לפיקוח על ייצוא הצמח ומוצריו תשי"ד-1954 - סעיף 2(א) לחוק (רק בהיבט היתר מוצרים לייצוא)
15. חוק החניכות, תשי"ג-1953 - כולל חקיקת משנה
17. חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), תש"ט-1949 - הוראות מסוימות
18. חוק עבודת נוער, התשי"ג-1953 - כולל חקיקת משנה
19. חוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, תשע"ג-2012
20. חוק הגבלת המשקל בעולם הדוגמנות, התשע"ב-2012
21. חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958 - כולל חקיקת משנה
22. צו המהנדסים והאדריכלים (עבירות שלגביהן לא יחול סעיף 19א לחוק), תשל"ז-1977
23. חוק החשמל, התשי"ד-1954
24. חוק שירות עבודה בשעת חירום, תשכ"ז-1967

65. חוק הגנה על עובדים בשעת חרום, תשס"ו-2006
66. חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה), התשס"ב-2002 - כולל חקיקת משנה
67. חוק הזכות לעבודה בישיבה, התשס"ז-2007
68. חוק איסור קבלת בטחונות מעובד, התשע"ב-2012
69. חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001
70. חוק מידע גנטי, תשס"א-2000 - סעיף 29 לחוק
71. חוק שכר שווה לעובדת ולעובד, התשנ"ו-1996
72. חוק גיל פרישה, תשס"ד-2004 - הוראות מסוימות
73. חוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), תשנ"ה-1994
74. חוק משפחות חד-הוריות, תשנ"ב-1992
75. חוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים (הוראת שעה), התשס"ז-2007
76. חוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959 - כולל חקיקת משנה
77. חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 - כולל חקיקת משנה
78. צו הגנת הצרכן (סימון ואריזה של מוצרי מזון), תשנ"ט-1998
79. צו הגנת הצרכן (סימון טובין), תשמ"ג-1983
80. פקודת האגודות השיתופיות - כולל חקיקת משנה
81. חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 - כולל חקיקת משנה
52. חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957 - כולל חקיקת משנה
53. חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951 - כולל חקיקת משנה
54. חוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957 - כולל חקיקת משנה
55. חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963 - כולל חקיקת משנה
56. חוק לעידוד של שילוב וקידום של נשים בעבודה ושל התאמת מקומות עבודה לנשים, תשס"ח-2008
57. חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988 - כולל חקיקת משנה
58. חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 - כולל חקיקת משנה; פרק התעסוקה והסדרת מורשים לנגישות
59. חוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים (הוראת שעה), תשס"ז-2007
60. חוק איסור הפליית עיוורים המלווים בכלכי נחייה, תשנ"ג-1993
61. חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 - כולל חקיקת משנה
62. חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 - כולל חקיקת משנה (רק היבטים התעסוקתיים) (ממנו)
63. חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 - כולל חקיקת משנה
64. חוק הגנה על עובדים (חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין), התשנ"ז-1997

אגף בכיר תקציב תמחיר ופיקוח על המחירים

תקציב משרד הכלכלה לשנת 201 הסתכם בכ-6.4 מיליארד ₪.

ביצוע תקציב משרד הכלכלה 2014

טבלה מסכמת

סעיף	שם הסעיף	תקציב בסיס 2014 (אלפי ₪)	תקציב 2014 (על-שינויו לא כולל עודפים) (אלפי ₪)	תקציב בסיס 2014 (אלפי ₪)
36	תחום התמ"ת	3,557,111	3,651,997	3,635,008
38	תמיכות בענפי המשק	1,860,669	2,457,925	2,189,299
76	כיתוח אזורי תעשייה	170,000	295,650	39,076
	סה"כ	5,587,780	6,405,572	5,863,383

הערה- היות ולא אושר תקציב לשנת 2015 הרשום כאן הינו התקציב ההמשכי.

סעיף	שם הסעיף	תקציב בסיס 2013 (אלפי ₪)	תקציב 2013 (על-שינויו לא כולל עודפים) (אלפי ₪)	תקציב בסיס 2014 (אלפי ₪)
36	תחום התמ"ת	3,061,901	2,697,523	3,357,111
3630	שכר ותפעול	446,085	515,890	448,875
3640	רגולציה, מחקר ואכיפה	41,864	36,734	58,714
3641	עידוד תעסוקת הורים	1,180,853	1,159,883	1,371,118
3642	עידוד תעסוקת אוכלוסיות ייעודיות	204,774	107,774	368,894
3643	שירות התעסוקה	192,878	204,072	191,932
3644	הכשרה מקצועית	772,352	673,170	824,969
3645	רזרבות	223,095	----	292,609
38	תמיכות בענפי המשק	1,803,389	2,653,396	1,825,614
3830	המדען הראשי (הרשאה)	1,273,800	1,757,355	1,237,218
3840	עידוד המגזר העסקי (הרשאה)	448,596	840,588	519,525
3850	תמיכות בנופים ציבוריים	3,667	16,031	3,630
3860	מלאי חירום	20,094	39,422	20,633
3880	רזרבה	57,232	----	44,608
76	תעשייה (הרשאה)	170,000	218,600	170,000
7610	כיתוח אזורי תעשייה	170,000	218,600	170,000

אגף בכיר תקשורת, הסברה, פרסומים ופניות הציבור

אגף תקשורת, הסברה, פרסומים ופניות הציבור במשרד הכלכלה (להלן: "האגף") מטפל במכלול עבודת התקשורת, יחסי הציבור, ההסברה, הפרסומים ופניות הציבור השוטפות של משרד הכלכלה.

פעילות דיגיטאלית ברשתות חברתיות מובילות, פורומים, בלוגים, ניוזלטרים וכיו"ב.

פרסומים - האגף אחראי על הפקת פרסומים ואמצעי קדמי הסברתיים הנוגעים למכלול הנושאים עליהם מופקד המשרד, לרבות חוברות מידע אינטרנטיות ומודפסות, עלוני הסברה, יישומי (אפליקציות) מידע ושירות, סרטוני הסברה וכיו"ב. לצד זאת, אמון האגף על קידום והובלת קמפיינים פרסומיים לחשיפת שירותי המשרד ומידע לציבור באמצעות פרסומות באפיקי המדיה השונים.

מודעות - האגף אמון על פרסום מודעות בעיתונות (לרוב מודעות שפרסומן מהווה חובה משפטית) בנושאים בהם עוסק המשרד. המדור פועל בשיתוף פעולה הדוק עם לשכת הפרסום הממשלתית (לפ"מ) בפרסום מודעות אלו ועיצובן.

החומר מופץ באמצעות חוברות, אתר אינטרנט, דף פייסבוק, הודעות לעיתונות ופרסומים בעיתונות המודפסת והמשודרת.

מחלקת פניות הציבור - בכפיפות לאגף, פועלת מחלקת פניות הציבור במשרד הכלכלה, המספקת מענה לעשרות אלפי פניות מדי שנה המגיעות אל מערכת פניות הציבור וזכות למענה מקצועי מטעם גאמני פניות הציבור המשרתים ביחידות המשרד השונות. חוק חופש המידע - האגף אמון גם על נושא חוק חופש המידע ויישומו.

מדור תקשורת דיגיטלית וניו מדיה

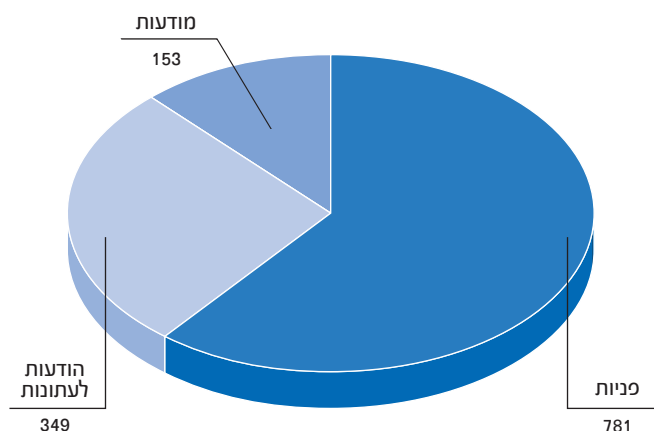
בשנת 2011 הוקם באגף תקשורת, הסברה, פרסומים ופניות הציבור במשרד התמי"ת (לימים - משרד הכלכלה) מדור חדש המתמקד בפעילויות בתחום התקשורת הדיגיטלית והמדיה החדשה. המדור מפעיל באופן ישיר 3 עמודי פייסבוק, חשבון טוויטר פעיל, פרופיל לינקדאין, ערוץ YouTube ופעילות נוספת בערוצים נוספים. לצד זאת, הפעיל המדור בשנת 2014 שיתוף פעולה ייחודי עם אתר 'תפוז אנשים', במסגרתו התארחו נציגי משרד הכלכלה במסגרת דיונים מקודמים בפורום וענו על שאלות הגולשים. לצד זאת, פועל המדור לספק מענה לשאלות מזדמנות שעולות בפורום תפוז הנוגעות לתחומי העיסוק הרבים והמגוונים של משרד הכלכלה ובתוך כך - לספק מענה רשמי ומהימן לשאלות האזרחים ותהיותיהם.

נוסף על האמור, מעורב המדור בליווי שוטף של יחידות המשרד השונות בכל הנוגע לפעילויותיהם ברשתות החברתיות ואפיקי המדיה החדשה, אמון על עדכון והעברת תכנים בזמן אמת באמצעים השונים (Live Blogging / Live Broadcasting), שותף לייזום והובלת מיזמי חדשנות לרבות אפליקציות, אתרים נגשים, שירותים חדשניים ופעילות פרסומית שוטפת של יחידות המשרד השונות.

האגף מספק מענה שוטף במגוון נרחב של נושאים בהם עוסק משרד הכלכלה על אגפיו השונים, הכוללים (בין השאר) אחריות ו/או מעורבות הנוגעת לקידום עסקים קטנים ובינוניים, פיקוח על מוסדות להכשרה מקצועית, עידוד תעסוקה בקרב אוכלוסיות יעד ובכלל, קידום היצוא וסחר החוץ של ישראל, פיקוח על מעונות יום וסבסוד שכר לימוד להורים זכאים, חקירת תאונות עבודה קטלניות ופיקוח על מתקני ספורט הומי אדם, תקינה, יבוא, יישום חוק הסופרים, קידום השקעות בינלאומיות, השקעות הון באזורי עדיפות לאומיים, הסרת חסמי סחר ביבוא, הגנה על הצרכן, אכיפת דיני עבודה והגנה על זכויות עובדים, הסדרת שוק העבודה, רישום מקצועות, מניעת אפליה תעסוקתית ועוד.

האגף מחולק למספר מחלקות / מדורים שונים:

יחסי ציבור ודוברות - האגף אמון על ריכוז הטיפול בפניות ושאלות הנוגעות ליחסי הציבור והדוברות של המשרד ובתוך כך - מגיב, יוזם ומתכנן את פעילויות ההסברה והדוברות, אודות מדיניות המשרד, תפקידיו ודרכי פעולתו כפי שנקבעו על ידי השר, המנכ"ל והנהלה הבכירה. רכזי לשכת הדובר/ת אמונים על הטיפול השוטף בפניות לדוברות, ריכוזן, העברתן לגורמים המקצועיים במשרד והחזרתן כתגובה לפניות העיתונאים לאחר אישור הדובר/ת. רכזי הלשכה אמונים על הוצאת ההודעות לעיתונות ומשמשים כעוזרי הדובר/ת.

תקשורת דיגיטלית ומדיה חדשה - תחת האגף, פועל מדור תקשורת דיגיטלית וניו מדיה, המאגד תחתיו את פעילות האגף בכל הנוגע לאפיקי המדיה החדשה. מדור זה מפעיל מגוון ערוצי

פעילות המשרד ברחבי הרשת מתמקדת ברשתות החברתיות הבאות:

<p>במסגרת פעילות המדור בפייסבוק, מקפיד מדור ניו מדיה לעדכן את הציבור הרחב בפעילות השוטפת של המשרד, לרבות רפורמות חדשות שיצאו לפועל, החלטות שהתקבלו, מידע בנושאי פעילות המשרד ועוד. יתר על כן, מספק המדור מענה ראשוני שוטף ויום-יומי לפניית הגולשים באמצעות ההודעות הפרטיות בפייסבוק. ברוב המקרים, מסתיים הטיפול בהעברת תשובה מהימנה מטעם גורמי המקצוע במשרד - באמצעות הודעה פרטית בפייסבוק - או ייזום שיחה של גורם מקצוע מטעם המשרד אל הפונה.</p>	<p>פייסבוק</p>
<p>מדור הדיגיטאל והניו מדיה מהווה חלק ממערך הדוברות הנרחב של משרד הכלכלה. ככזה, אמון המדור, בין השאר, על ניטור וניטרול משברים תקשורתיים עוד בטרם התפתחו לכאלה. בתוך כך, פועל מדור הניו מדיה לאתר טרוניות, טענות וקובלנות הנוגעות לפעילות המשרד במרחבי הרשת, לעודד את הגולש/ת לכנות לקבלת מענה באמצעות הודעה פרטית ולגבש תשובה רשמית מטעם משרד הכלכלה לטענות המועלות בפוסט / תגובה / פרסום במרשתת.</p>	<p>ניטור מידע תקשורתי בזמן אמת מכלל הרשת</p>
<p>רשת הטוויטר הפכה - במהלך החודשים האחרונים במיוחד - למרחב חברתי פעיל ושוקק ציוצים בקרב מובילי דעה, הכוללים עיתונאים, אישי ציבור, ארגונים, פוליטיקאים, בלוגרים וכיו"ב. המדור פועל לעדכן את קהל העוקבים בנעשה ביחידות המשרד וכן להגיב לציוצים אודות המשרד.</p>	<p>טוויטר</p>
<p>מדור ניו מדיה במשרד הכלכלה מפעיל ערוץ YouTube אליו מועלים סרטונים שנוצרו עבור יחידות המשרד בכדי שיהיו נגישים לציבור. זאת לצד העלאת סרטונים וכתבות הנוגעות לפעילות המשרד באמצעי התקשורת השונים.</p>	<p>יוטיוב</p>
<p>אנו מקפידים להעלות כתבות וידיעות חדשותיות אודות פעילות המשרד בערוצי הרדיו השנים.</p>	<p>ענן קול</p>
<p>המדור פועל להנגשת תמונות ופרסומים שונים לציבור הרחב באמצעות הרשת החברתית המבוססת תמונות - אינסטגרם. בכוונת המדור להרחיב את השימוש בפלטפורמה זו ולשלב יותר סרטונים קצרים ותמונות מה"שטח" על מנת לשקף את העשייה הרבה של המשרד בחזיתות השונות.</p>	<p>אינסטגרם</p>
<p>במהלך השנה החולפת אירח מדור הניו מדיה בדוברות משרד הכלכלה מנהלים בכירים ואחרים במשרד הכלכלה, במסגרת שיתוף פעולה עם 'פורום תפוז'. במסגרת אירועי האירוח, התאפשר לציבור הגולשים הרחב לשאול שאלות בנושא הפורום ולקבל מענה מקצועי ומוסמך בזמן אמת. בנוסף, אנו עוקבים אחר פורומים שונים ברשת ומגיבים לבעיות העולות מהשטח.</p>	<p>פורומים שונים</p>

אגף הדוברות במשרד הכלכלה עושה כל שביכולתו בכדי להישאר עם האצבע על הדופק בכל הנוגע למתן מענה מקצועי לפונים בפלטפורמות השונות, ושם דגש רב על הנגשת המידע של המשרד לציבור הרחב.

פניות ציבור

מח' פניות הציבור עוסקת במתן מענה לאזרחים הפונים אלינו בנושאים שתחת אחריות משרד הכלכלה. דרכי התקשורת עם המחלקה מגוונות, הן באמצעות מערכת פניות הציבור הממוחשבת, מוקד הטלפוני, המייל, הפקס והדואר. ככל היחידות, האגפים ומחוזות במשרד, ישנו נאמן פניות ציבור ראשי מטעם היחידה, שתפקידו לספק מענה מקצועי לפונים בתחום. ביחידות ומינהלים גדולים יותר, קיימים גם נאמני - משנה, בהתאם לחלוקה הפנימית של היחידה. כיום, מס' נאמני פניות הציבור עומד על כ-90. נהלי פניות הציבור מנחים את כלל הנאמנים להשיב לפניות בתקופה שלא תעלה על 14 יום, עם זאת, ישנן פניות הדורשות בדיקה מעמיקה יותר, או טיפול מתמשך ולא ניתן להשיב עליהן במסגרת ה-14 יום ועל כן, אנו נדרשים לתת תשובות ביניים, מעת לעת, האומרות כי הפנייה נמצאת בטיפול מתמשך ועם סיום הטיפול בפנייה, תישלח תשובה סופית. אנו משתדלים לעשות כל מאמץ לתת את השירות המיטבי לכלל האזרחים הפונים אלינו ופתוחים תמיד לקבל הצעות ייעול והצעות לשיפור. להלן סקירת פעילות המחלקה לשנת 2014:

סוג הפניות לשנת 2014

סוג פניה	סה"כ פניות
לא מסווג	150
אחר	1,065
בקשה לקבלת מידע	18,316
בקשת סיוע	16,478
המלצה לשיפור	236
הערכה / הוקרה	25
לידיעה בלבד	68
פניה שלא בטיפול המשרד	79
תלונה על גורם חיצוני	324
תלונה על שרותי המשרד	137
סה"כ	36,878

סוג הפניות לשנת 2014 - התפלגות לפי יחידה

יחידה	סה"כ פניות
אגף בכיר מערכות מידע-יישומים	19
אזורי פיתוח	8
איגוד שיתופי	142
אכיפה	226
הסדרה	34
פניות הציבור	1,850
הכשרה מקצועית ופיתוח כח אדם	639
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית-מה"ט	664
חשמל	10,400
פדגוגיה-בחינות	13
המדען הראשי	28
המטה לקידום השקעות	1
הסוכנות לעסקים קטנים	43
הרשות להגנת הצרכן	272

יחידה	סה"כ פניות
יחסי עבודה	1,441
יישום חוק חופש המידע	252
כוח אדם לשעת חירום	15
כחול לבן	4
לשכה משפטית	17
לשכת מנכ"ל	5
הכשרה מקצועית ופיתוח כח אדם	69
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	1
מעונות יום ומשפחתונים	408
משקלות ומידות	1
סחר פנים וצרכנות	57
הכשרה מקצועית ופיתוח כח אדם	249
יחסי עבודה	2,549
כוח אדם לשעת חירום	1
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	6
מעונות יום ומשפחתונים	561
סחר פנים	167
הכשרה מקצועית ופיתוח כח אדם	1,341
יחסי עבודה	3,808
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	3
מעונות יום ומשפחתונים	1,020
סחר פנים	113
הכשרה מקצועית ופיתוח כח אדם	321
יחסי עבודה	3,164
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	11
מכר מרחוק ארצית	191
מעונות יום ומשפחתונים	1,331
סחר פנים	413
תעשייה רישוי ויבוא	29
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	89

נושא	סך הפניות
סיוע לחרדים בתעסוקה	5
עובדים זרים	66
עסקים קטנים	63
צרכנות, תקינה וסחר פנים	608
רישוי חשמלאים	9,572
רישום, רישוי, הסמכות והיתרים	295
רשם המהנדסים והאדריכלים	3,399
שדרות ויישובי עוטף עזה	19
שיווין הזדמנויות בעבודה	435
תעשייה ומינהלים מקצועיים	80
סה"כ	36,867

יחידה	סה"כ פניות
משאבי אנוש	19
מינהל מחקר וכלכלה	9
מינהל סביבה ופיתוח בר קיימא	43
מינהל סחר חוץ	28
מינהל תעשיות עתירות ידע	4
ממונה תעסוקה	126
מעונות יום ומשפחתונים	1,340
מרכז השקעות	3
נציבות לשוויון הזדמנויות	404
משקלות ומידות	45
רישום מהנדסים ואדריכלים	2,814
תיאום מעקב בקרה ומכרזים	1
תקינה	40
תקציבים	11

סך הפניות למחוזות לשנת 2014

שם המחוז	סך פניות
מחוז באר שבע - הכשרה מקצועית ופיתוח כח אדם	69
מחוז באר שבע - מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	1
מחוז באר שבע - מעונות יום ומשפחתונים	408
מחוז באר שבע - משקלות ומידות	1
מחוז באר שבע - סחר פנים וצרכנות	57
מחוז חיפה - הכשרה מקצועית ופיתוח כח אדם	249
מחוז חיפה - יחסי עבודה	2,549
מחוז חיפה - כוח אדם לשעת חירום	1
מחוז חיפה - מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	6
מחוז חיפה - מעונות יום ומשפחתונים	561
מחוז חיפה - סחר פנים	167
מחוז ירושלים - הכשרה מקצועית ופיתוח כח אדם	1,341
מחוז ירושלים - יחסי עבודה	3,808
מחוז ירושלים - מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	3
מחוז ירושלים - מעונות יום ומשפחתונים	1,020
מחוז ירושלים - סחר פנים	113
מחוז תל אביב - הכשרה מקצועית ופיתוח כח אדם	321
מחוז תל אביב - יחסי עבודה	3,164
מחוז תל אביב - מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	11
מחוז תל אביב - מכר מרחוק ארצית	191
מחוז תל אביב - מעונות יום ומשפחתונים	1,331
מחוז תל אביב - סחר פנים	413
מחוז תל אביב - תעשייה רישוי ויבוא	29

סך הפניות לשנת 2014 - התפלגות לפי נושא

נושא	סך הפניות
לא סווג	1,604
אחר	269
איגוד שיתופי	80
אכיפה והסדרה	530
אמצעי סיוע לתעשייה ולעסקים	42
אנשים עם מוגבלות	57
בטיחות וגיהות בעבודה	150
הכשרה מקצועית, לימודים לנוער ולמבוגרים	3,196
השקעות ואזורי עדיפות לאומית	24
חקיקה, פסיקה ויזמות חקיקה	97
יבוא לישראל	99
יחסי עבודה וזכויות עובדים	11,003
יישום חוק חופש המידע	313
כחול לבן	23
מחקר ופיתוח תעשייתי - מדען ראשי	42
מחקרי כח אדם וכלכלה	19
מחשוב	18
מעונות יום	4,708
משק בשעת חרום - מליח	27
נגישות השירות במשרד הכלכלה לאנשים עם מוגבלות	4
סחר חוץ, קידום סחר בינלאומי	20

רשימת היחידות הנותנו מענה תוך 14 יום - לשנת 2014

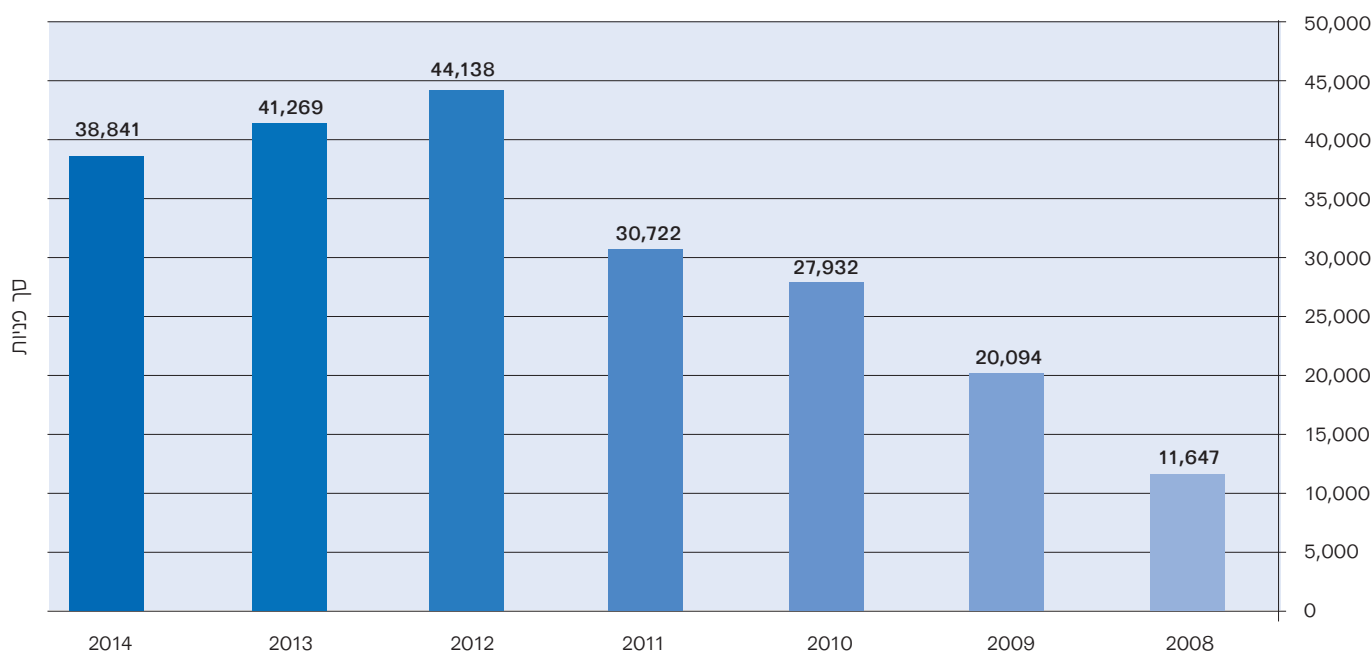
יחידה	סה"כ פניות לתקופה	מוצע זמן טיפול
חיפה - יחסי עבודה	2,549	1.0
מחוז ירושלים - יחסי עבודה	3,808	1.0
חשמל	10,400	1.0
מחוז תל אביב - יחסי עבודה	3,164	1.0
יחסי עבודה	1,441	1.0
מחוז ירושלים - הכשרה מקצועית ופיתוח כח אדם	1,341	1.0
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית - מה"ט	664	1.0
באר שבע - מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	1	2.0
רישום מהנדסים ואדריכלים	2,814	2.0
מרכז השקעות	3	2.0
המדען הראשי	28	3.0
משקלות ומידות	45	3.0
מעונות יום ומשפחתונים	1,340	3.0
הכשרה מקצועית	639	3.0
המטה לקידום השקעות	1	4.0
חיפה - כוח אדם לשעת חירום	1	4.0
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	89	4.0
חיפה - מעונות יום ומשפחתונים	561	4.0
חיפה - סחר פנים	167	4.0
מחוז ירושלים - מעונות יום ומשפחתונים	1,020	4.0
פניות הציבור	1,850	5.0
אגף בכיר מערכות מידע-יישומים	19	5.0
מחוז ירושלים - סחר פנים	113	5.0
מינהל תעשיות עתירות ידע	4	5.0
מחוז תל אביב - סחר פנים	413	5.0
חיפה - הכשרה מקצועית ופיתוח כח אדם	249	5.0
הרשות להגנת הצרכן והסחר ההוגן	272	6.0
באר שבע - מעונות יום ומשפחתונים	408	7.0
תיאום מעקב בקרה ומכרזים	1	7.0
אכיפה	226	7.0
משאבי אנוש	19	7.0
מינהל מחקר וכלכלה	9	8.0
באר שבע - הכשרה מקצועית ופיתוח כח אדם	69	8.0
מחוז תל אביב - הכשרה מקצועית ופיתוח כח אדם	321	8.0
מחוז תל אביב - תעשייה רישוי ויבוא	29	8.0
מחוז תל אביב - מעונות יום ומשפחתונים	1,331	8.0
יישום חוק חופש המידע	252	9.0

יחידה	סה"כ פניות לתקופה	מומצע זמן טיפול
איגוד שיתופי	142	9.0
ממונה תעסוקה	126	10.0
מינהל סביבה ופיתוח בר קיימא	43	11.0
באר שבע - סחר פנים וצרכנות	57	13.0
מחוז ירושלים - מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	3	14.0
מחוז תל אביב - מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	11	14.0
פדגוגיה-בחינות	13	14.0

אמצעי קבלת הפניה לשנת 2014

אמצעי קבלת הפניה	סה"כ פניות
לא מסווג	76
אינטרנט	8,675
דוא"ל	3,456
טופס משוב	696
טלפון	21,148
מכתב	1,780
פקס	937
קבלת קהל	110
	36,878

השוואת פניות בין השנים 2014-2008

פרסומי המשרד

קמפיינים

- כנס מו"פ: כנס מדען ראשי - כרזות, רול אפ
- כנס עיצוב תעשייתי - תעודות, רול-אפ
- חוקי עבודה - זכויות עובדים
- עבודת נוער
- בטיחות בעבודה
- תעשייה מסורתית - מדען ראשי
- כנס נספחים מסחריים - גלויות סרט תדמית
- תוכנית האצת המשק - חוברות, מפות, סימניות, כרז
- נציבות שיויון הזדמנויות בעבודה
- כחול לבן - בכנסת
- אגף שילוב אוכלוסיית יהודיות בעבודה
- סוכנות לעסקים קטנים - סיוע לעסקים בדרום
- המטה לשילוב אנשים עם מוגבלויות - שילוב אנשים עם מוגבלויות למעגל התעסוקה.
- יחסי עבודה - צו הרחבה -עובדי קבלן
- מזון לשעת חירום
- מינהל מחקר וכלכלה - מעסיקים בשיויון
- צרכנות ושחר הוגן
- מדריך כלי סיוע לתעסוקה לתעשייה ולעסקים
- מעונות יום ומשפחתונים - חוברת הדרכה ורישום
- סטנדרטים להפעלת מעונות
- עלון עיצוב תעשייתי, חונכות עסקית, סוכנות לעסקים קטנים ובינוניים
- דו"ח חוק חופש מידע
- רשימת תקנים ישראלים רשמיים - חוברת
- חדשות האגף להכשרה מקצועית - מגזין
- רשימת יצואנים מצטיינים - חוברת
- רשימת נספחים מסחריים - חוברת
- שיויון הזדמנויות בעבודה - דו"ח שנתי
- שימוש בצעצועים מסוכנים - עלון הסברה
- פעילות רשפ"ת (רשות לשיתוף פעולה תעשייתי) - עלון
- סחר חוץ - ציוד רפואי - חוברת
- מינהל סביבה ופיתוח בר-קיימא - מידע על חקיקה בתחום כימיקלים בעולם
- מרכז השקעות - עלון מסלולי סיוע
- נתוני יצוא יהלומים - קטלוג
- תעסוקת הורים יחידים - עלון
- תוכנית סיוע במימון פתרונות - עלון
- רישום ורישוי מהנדסים - חוברת
- MIGA - מדריך עבודה מול מינהל סביבה ופיתוח בר קיימא
- פעילות מרכז ההשקעות - חוברת

אגף בכיר לאסטרטגיה ותכנון מדיניות

האגף לאסטרטגיה ותכנון מדיניות נוסד לפני כארבע שנים. יעודו של האגף הוא "להוות גוף מטה בונה יכולת, אשר יביא להתוויית דרך בראייה ארוכת-טווח ויקדם "קפיצת מדרגה" בתוצאות פעילותו של המשרד ובהשפעתו החיובית על המשק".

הנגזרים מהמלצות הוועדה מול כלל משרדי הממשלה, תכנית לקידום החדשנות לכלל המגזרים במשק.

יעדי האגף ותפקידיו

- ניהול מערך התכנון והביצוע וסנכרון הפעילות המשרדית
- תמיכה, ליווי וסיוע בגיבוש מדיניות המשרד
- גיבוש והפעלת מערך תומך לניהול אפקטיבי של כלי המשרד
- איסוף, שימור וניהול הידע המשרדי
- גיבוש והטמעת מדיניות ותורה לניהול מיטבי של ממשקי משרד לקוח

2. ניהול תהליכי תכנון משרדיים: תכניות עבודה ותהליכים כלל משרדיים

האגף אחראי על תהליכי התכנון המשרדיים, בשני היבטים מרכזיים - ניהול תהליך גיבוש תכניות העבודה של כלל יחידות המשרד, וריכוז תהליכי מדיניות ותכנון כלל משרדיים.

האגף הטמיע בקרב יחידות המשרד את הצורך לעבוד על פי תכניות עבודה סדורות, ובעקבות כך תהליכי התכנון והבקרה במשרד ובאגפים השונים התחזקו באופן משמעותי. התקדמות זו באה ביצירת קוהרנטיות בתכנון ובקימום של הליכי מעקב ובקרה המהווים חלק מרכזי בתהליך העבודה המשרדי ומקשרים בין תכנון, עשייה, פתרון בעיות ולמידה. במסגרת התהליך מבוצעת מדידה תוצאתית לאגפי המשרד השונים ונוצרה הלימה בין רמת-הצלחה לרמת-תגמול העובדים, באמצעות קישור נתוני הביצוע של תכניות העבודה ביחידות למערך התגמול-תמרוץ.

המשרד מתנהל כמעגל תכנון מוסדר לפיו מוגשות ומאושרות תכניות עבודה ומבוצע עליהן מעקב ובקרה באופן שוטף על ידי האגף לאסטרטגיה ותכנון מדיניות וועדת ההיגוי לתכניות עבודה. תכנון וניהול תכניות העבודה נעשה באמצעות מערכת תמ"ר (תכנון ממשלתי רוחבי) שפותחה על ידי האגף, בשיתוף אגף מערכות מידע, ואומצה לפני כשנתיים על ידי משרד ה"מ והתקשוב הממשלתי לשימוש על ידי כל משרדי הממשלה.

בנוסף לניהול תהליך תכניות העבודה, מוביל האגף תהליכי תכנון כלל משרדיים, הנעשים הן כחלק ממעגל התכנון, והן אד-הוק לצורך מתן מענה לסוגיה קונקרטיה. לדוגמא, האגף ריכז את הצוות הבין משרדי לגיבוש כלים לפיתוח כלכלי של אזורי עוטף עזה והדרום, כמענה למבצע צוק איתן. במסגרת עבודת הצוות גובש ארגז כלים חוצה משרד, ובתוכם חיזוק התעשייה ופיתוח אזורי תעשייה ומסחר, עידוד יזמות ורכש ממשלתי.

3. תכנון, מעקב ובקרה אחר החלטות ממשלה

האגף אחראי על ריכוז וסנכרון התכנון של החלטות ממשלה חוצות משרד. כמו כן מרכז האגף את המעקב והבקרה אחר יישום החלטות ממשלה הנוגעות לפעילות המשרד ומוודא הטמעתן בתכנית העבודה המשרדית. בשנה האחרונה הושלם מיפוי כלל החלטות הממשלה הנוגעות לפעילות המשרד מהממשלות ה-32 וה-33, וכן של החלטות משמעותיות שהתקבלו קודם לכן. מיפוי זה ישמש להפקת נתונים ובחינת ביצוע היחידות והמשרד בתחומי הפעילות השונים.

עיקרי תכנית העבודה האגפית

האגף לאסטרטגיה ותכנון מדיניות נועד לשפר את איכות גיבוש המדיניות המשרדית, תהליכי קבלת החלטות המעצבים אותה ויישומה בהתאם לתכנון ובאופן קוהרנטי וחוצה משרד. הקמתו ושילובו בשדרת המטה נועדה לאפשר ניהול אפקטיבי ולחזק את יכולות המדיניות של ההנהלה, ובכלל זה יכולות התכנון, המעקב והבקרה, ההערכה והסנכרון. האגף פועל לצד הגופים המקצועיים הקיימים במשרד והוא מהווה פונקציית מטה אשר אינה עוסקת בביצוע.

על מנת לחזק עמידת המשרד ביעדיו, פועל האגף במספר מישורים, להלן עיקרם:

1. ניהול תהליכי תכנון אסטרטגי ארוך-טווח

האגף מקדם תהליכי תכנון מדיניות חוצי משרד וממשלה למדיניות כלכלית-חברתית שמקודמים על ידי לשכת השר והמנכ"ל (Top down). מן העבר השני האגף יוזם, מציע ומתכלל תהליכי תכנון אסטרטגי בנושאי מדיניות שעולים מתהליכי הערכת מצב ומהעבודה השוטפת בשיתוף יחידות המשרד (Bottom up). בין נושאי המדיניות בהם נעשים תהליכי תכנון אסטרטגיים: הפחתת יוקר המחיה, קידום חדשנות ושיפור הפיריון במשק, תכנית אסטרטגית לצפון הארץ, פיתוח התעשייה ונושאים נוספים. התהליכים האסטרטגיים נעשים בשיתוף בעלי עניין בממשלה ומחוצה לה.

נושאים מרכזיים הנמצאים על הפרק בימים אלו: עדכון התכנית האסטרטגית המשרדית ובתוך זה תכנון חוצה של יחידות המשרד למינוף לפיתוח התעשייה והמגזר היצרני, תכנית כלכלית לפיתוח צפון הארץ, שגובשה בהובלת האגף ובשיתוף משרדי הממשלה הרלוונטיים וכן צוותי מומחים מהטכניון, בתחום יוקר המחיה, האגף ריכז את פעילות הוועדה להגברת התחרות והסרת החסמים בתחום הייבוא ("ועדת לנג"), שהמלצותיה עוגנו בהחלטת ממשלה 2318 מיום 11.12.2014. בימים אלו האגף מוביל את שינויי המדיניות

להגברת התחרות והסרת חסמים ביבוא, ובכפוף להחלטת ממשלה 2318 מיום 11.12.2014).

בנוסף לתהליך ההפחתה בנטל, האגף אחראי על ריכוזו של פורום הרגולטורים המשרדי, המשמש כפלטפורמה להעברת תכנים רלוונטיים והקניית כלי עבודה לשיפור תהליכי קבלת ההחלטות של יחידות המשרד העוסקות ברגולציה. בין הנושאים בהם עסקו מפגשי הפורום בעת האחרונה: הערכת השפעות רגולציה - שיקולי תחרות; הערכת השפעות רגולציה - שיקולים סביבתיים; ניהול סיכונים בתכנון והפעלת רגולציה, ועוד.

בהיותו חלוץ בהוצאה לפועל של מדיניות טיוב הרגולציה מבין אגפי האסטרטגיה בממשלה, האגף מסייע לאגף ממשל וחברה במשרד רה"מ בגיבוש מדיניות הרגולציה הממשלתית, לרבות פיתוח מתודולוגיות להערכת השפעות רגולציה.

7. ריכוז הנהלים וההנחיות המשרדיות ושימור ידע

ריכוז הטיפול בהוראות מנכ"ל ונהלי העבודה של המשרד, החל בליווי היחידות המקצועיות בגיבושם ועד פרסומם והפצתם. תהליך הטיפול בהוראות מנכ"ל מבוסס על תיאום וסנכרון בין היחידות השונות במשרד, מתוך מטרה לאתר מוקדי כשל אפשריים ולתקן ליקויים בתהליך העבודה. תהליך דומה מתחיל להיות מיושם גם על נהלי עבודה של יחידות במשרד. בתחום שימור הידע, פועל האגף ליצירת מערך ניהול ידע משרדי ומאגר נתונים תומכי החלטה.

4. בחינת אפקטיביות של כלי הסיוע של המשרד

הטמעת תהליך מובנה לבחינת התועלת של כלי סיוע של המשרד והצעה לדרכים לייעולם ושיפורם. באופן הדרגתי ישולבו כלי הסיוע של כל יחידות המשרד בהליך זה תוך התאמה לשיטות המקובלות ב-OECD.

5. תכנון ממשקי משרד לקוח

האגף מגבש תורה ומדיניות לניהול מיטבי של ממשקי משרד לקוח ומגבש אסטרטגיה כוללת הנוגעת הן לליבת השירות והכלים שהמשרד מציע והן לאיכות השירות. מטרת העשייה בתחום זה היא להביא את המשרד לתפישת הלקוח במרכז תוך גיבוש אסטרטגיה כוללת, מתודולוגיה, סטנדרטים וסנכרון בין יחידות.

כחלק מהעשייה בתחום זה, האגף מבצע מיפוי של כלי ולקוחות המשרד במטרה ליצור תמונה מלאה של העשייה המשרדית עבור כל אחד מלקוחות המשרד. המיפוי יאפשר לכל לקוח לדעת מהם הכלים והסמכויות שיש ברשות המשרד בהם הוא יכול להסתייע ואליהם הוא כפוף. כמו כן, האגף מקדם תיאום וסנכרון בין היחידות, יוצר מתודולוגיה לרצף ניהול לקוח, מפתח כלי מדידה ומוביל תהליכי שיתוף ציבור וסקרי שביעות רצון.

בנוסף, האגף מוביל ולוקח חלק בתהליכים חוצי משרד במטרה לשפר את ממשקי המשרד עם לקוחותיו. האגף הוביל יחד עם אגף מערכות מידע ויחד עם המשנה למנכ"ל מהלך לגיבוש תפישת ואיפיון טכנולוגיית CRM אחידה עבור המשרד במטרה לשפר את הממשקים עם לקוחות המשרד, את תהליכי העבודה בין ובתוך היחידות ועל מנת ליצור תמונת לקוח אחידה, קוהרנטית ומלאה.

6. הובלת תהליכי טיוב הרגולציה במשרד

האגף מנהל את תהליך הפחתת הנטל הרגולטורי המשרדי וליווי יחידות המשרד בהטמעת תהליכי הערכת השפעות רגולציה, בכפוף להחלטת ממשלה בנושא הפחתת הנטל הרגולטורי (החלטה 2118 מיום 14.10.2014). מוקד העשייה בתחום זה בימים אלו הוא גיבוש תכנית החומש להפחתת נטל רגולטורי, וביצוע של התכנית השנתית (2015) להפחתת נטל.

תכנית החומש הכלל משרדית פורסת את תחומי הרגולציה השונים על פני החומש (2015-2019), וקובעת איזה תחום יטופל בכל שנה. תכנית החומש מגובשת בשיתוף עם הרגולטורים ותוך היוועצות עם המגזר העסקי ובעלי עניין נוספים במשק.

התכנית השנתית של שנת 2015 בוחנת שני תחומי רגולציה מרכזיים: תחום ההסדרה בדיני עבודה ותחום היבוא. בדיני עבודה נבחנו תהליכי מתן היתרים ורישיונות מכוחם של חמישה חוקים: חוק עבודת נשים, חוק קבלני כוח אדם, חוק שירות התעסוקה (תחום לשכות פרטיות), חוק עבודת נוער וחוק שעות עבודה ומנוחה. בתחום היבוא מבוצע מיפוי של דרישות היבוא בכל הרשויות המוסמכות במשרד, במטרה לזהות אם ישנם פערים בדרישות היבוא ביחס למקובל במדינות המפותחות, ולצמצמם ככל האפשר (טיוב הרגולציה בתחום היבוא נעשה בהתאם להמלצות הוועדה

אגף בכיר למערכות מידע

האגף למערכות מידע ממקד את פעילותו בשנת 2015 בשיפור השירות לאזרח, ובייעול ושיפור תהליכי עבודה. תחומי המיחשוב שאושרו לשידרוג ופיתוח במסגרת התקציב של 2014:

- מירכוז פעילויות: שרתים מרכזיים, איחסון וגיבוי מרכזי, ניהול מרכזי של סביבות מחשב ותהליכי מיחשוב.
- טכנולוגיית אינטרנט כטכנולוגיה מובילה ושידרוג אתר המשרד תוך מתן דגש על ממשל זמין.
- הרחבת כל נושא הטפסים הממוחשבים וחיבורם ויישומים ייעודיים תוך שימוש בתשתית המטפלת בתהליכי עבודה ממוחשבים.
- שידרוג ושיפור אבטחת המידע ורמת השירות הניתנת למשתמשי המשרד.

תחזוקה ופיתוח תשתיות

פעילות 2015 מתוכננת	פעילות 2014
תחזוקה שוטפת תשתיות <ul style="list-style-type: none"> • שרתים כ-220 • תחנות עבודה 1800 • מחשבים ניידים כ-200 • ניהול שירות טכני לתחנות עבודה - תחזוקת ציודי תקשורת, תחזוקת VAX • אבטחת מידע • הקמת חדר מחשב בירושלים • תכנון הקמת אתר dr 	תחזוקה שוטפת תשתיות <ul style="list-style-type: none"> • שרתים כ-220 • תחנות עבודה 1800 • מחשבים ניידים כ-200 • ניהול שירות טכני לתחנות עבודה - תחזוקת ציודי תקשורת, תחזוקת VAX • אבטחת מידע
סיוע טכני ותמיכה במשתמשים <ul style="list-style-type: none"> • תמיכה לכ-40 אתרים בארץ • תמיכה לכ-54 ניספחיות בחו"ל ברשת המשרד • תמיכה לכ-1800 משתמשים מוקד פניות כ-23000 קריאות בשנה 	סיוע טכני ותמיכה במשתמשים <ul style="list-style-type: none"> • הרחבת מרכז התמיכה לתמיכה בניספחיות • תמיכה לכ-40 אתרים בארץ • תמיכה לכ-50 ניספחיות בחו"ל ברשת המשרד • תמיכה לכ-1800 משתמשים מוקד פניות כ-23000 קריאות בשנה
אבטחת מידע <ul style="list-style-type: none"> • התקנת עמדות הלבנה • התקנת תוכנת לימוד עצמי בנושא אבטחת מידע.. • התקנת תכנה MDM לניהול רכיבים ניידים המתחברים למשרד. • אבטחת מידע • התקנת עמדות הלבנה • התקנת תוכנת לימוד עצמי בנושא אבטחת מידע.. • התקנת תכנה MDM לניהול רכיבים ניידים המתחברים למשרד. 	אבטחת מידע <ul style="list-style-type: none"> • הגנת השרתים- • בחינת רכישת FW נוסף כגון פלו-אלטו • הגנת הרשת-תוכנית למניעת התחברויות לא חוקית • הגנת התשתית האקטיבית- תוכנית למניעת התחברויות לא חוקית • הזדהות • הרשאות וניהול משתמשים • הגנת מחשבי הקצה • עמדות הלבנה
תקשורת <ul style="list-style-type: none"> • שדרוג נתבים באתרים המרכזיים • שדרוג המוצר להאצת הקווים • שדרוג מוצר שו"ב על קווי התקשורת • הטמעה למוצר לחלוקת עומסים • שדרוג מהירות קווים • שינוי שיטת עבודת התקשורת לצורה מאובטחת 	תקשורת <ul style="list-style-type: none"> • שדרוג נתבים באתרים המרכזיים • שדרוג המוצר להאצת הקווים • הטמעה למוצר לחלוקת עומסים • שדרוג מוצר שו"ב לתקשורת • שדרוג מהירות קווים
חומרה ותוכנה <ul style="list-style-type: none"> • הקמת שרותי הדפסה מרכזיים באתרים • תחזוקת מערך VMWARE / HYPERV • שדרוג מערך גיבוי מרכזי • שדרוג מערכת אחסון 	חומרה ותוכנה <ul style="list-style-type: none"> • שדרוג ל-2013 EXCHANGE • הקמת שרותי הדפסה מרכזיים באתרים • תחזוקת מערך VMWARE/ HYPERV • מערך גיבוי מרכזי • שדרוג מערכת אחסון

פעילות 2014	פעילות מתוכננת 2015
<p>התקנת מערכת שליטה ובקרה</p> <ul style="list-style-type: none"> • שדרוג מערכת scom (הפצה, שליטה מצאי) • הפעלת מערכת scom • שדרוג מערכת גיבוי מרכזית • שדרוג מערכת מוקד Service Desk 	<p>התקנת מערכת שליטה ובקרה</p> <ul style="list-style-type: none"> • הטמעה ושדרוג מערכת scom • הטמעה של מערכת ניבולה • שדרוג מערכת גיבוי מרכזית • שדרוג מערכת מוקד Service Desk

תחזוקה ופיתוח יישומים

פעילות 2014	פעילות מתוכננת 2015
<p>אתר האינטרנט החדש של המשרד</p> <p>המשך פתוח של מודולים מתקדמים באתר המשרד וכן המשך בניה של אתר המשרד החדש על פלטפורמת GOVX. קליטת עורכי תוכן למשרד על מנת לעלות תוכן אמין ועדכני לאתר החדש.</p> <p>הפרדת השירותים המקוונים הניתנים היום באתר המשרד מהאתר ותבניתו כחלק מהמעבר לאתר חדש</p>	<p>אתר האינטרנט החדש של המשרד</p> <p>המשך פתוח של מודולים מתקדמים באתר המשרד וכן המשך בניה של אתר המשרד החדש על פלטפורמת GOVX. קליטת עורכי תוכן למשרד על מנת לעלות תוכן אמין ועדכני לאתר החדש.</p> <p>התחלת הסבת השירותים המקוונים הניתנים היום באתר המשרד לתצורה ריספונסיבית ובניית שירותים חדשים כריספונסיביים על מנת שיוכלו ל</p>
<p>אפליקציות מוביל</p> <ul style="list-style-type: none"> • מעונות יום • סטטוס נט • בנית תשתית לטפסים במשותף עם ממשל זמין 	<p>אפליקציות מוביל</p> <ul style="list-style-type: none"> • השלמת אפליקציית מעונות יום • זכויות עובדים בהיריון, טיפולי פוריות ולידה • אפליקציה בנושא לימודים בתמיכת משרד הכלכלה (ציונט, קורסים עתידיים, וכו') • מחיר מוצרים בכיקוח • אפליקציית כללית למשרד הכלכלה
	<p>קהילות ידע</p> <p>בניית קהילות ידע משותפות ליחידות המשרד ולקהלים חיצוניים (יחידת צהרונים - ומדריכות חינוכיות - מנהלי צהרונים, מה"ט-מורים וכו')</p>
<p>חשמלאים</p> <p>תחזוקה</p> <p>התאמת המערכת לתפעול על ידי מוקד</p>	<p>חשמלאים</p> <p>תחזוקה וטיפול בבאגים.</p> <p>פיתוח שירות לתשלום מרבי דרך שרת התשלומים. שיפור מודול ועדות ומסך חשמלאי. כתיבת WS לשליפת מעידה ממהנדסים, מה"ט, וכו'.</p>
<p>קרן שיווק</p> <p>תחזוקה</p>	<p>קרן שיווק</p> <p>תחזוקה</p>
<p>משקלות ומידות</p> <p>פיתוח טפסים מקוונים + מערכת שחרור מהמכס וכניסה למערכת מסלול. תחזוקה שוטפת במערכת, שיפורים ושינויים.</p> <p>פיתוח המערכת והעברה מ-dotnet1 ל-dotnet4</p>	<p>משקלות ומידות</p> <p>פיתוח טפסים מקוונים + מערכת שחרור מהמכס וכניסה למערכת מסלול. אפיון ופיתוח מחדש של שרות קליטת תשלומים העברת חובות באופן שוטף למערכת גבייה תחזוקה שוטפת במערכת, שיפורים ושינויים.</p>
<p>מערכת מאגר חברות המאוחד</p> <p>פיתוח שירותים לעדכון אחיד של הנתונים, הסבת נתונים ממערכות ישנות לתוך מערכת חברות, והתממשקות לנתוני רשמים חיצוניים שיפור התשתיות והמערכת עפ"י הדרישות.</p> <p>בנית שירותים של שליפות מידי מותאם עם דגלים לכל פעילות</p>	<p>מערכת מאגר חברות המאוחד</p> <p>טיוב מאגר המשרד</p> <p>איחוד מקורות מידע</p> <p>קליטת טיוב של bdi</p> <p>שילוב מקורות מידע של:</p> <ul style="list-style-type: none"> • מרכז השקעות • מדען ראשי • אזורי פתוח • כחול לבן • עסקים קטנים • איגוד שוטפיות <p>אפיון שירותים ומערכת חדשה</p> <p>טיוב מאגר חברות</p>

פעילות 2014	פעילות מתוכננת 2015
שכר עידוד במחוזות בתחזוקה	שכר עידוד במחוזות בתחזוקה
שחט המשך פיתוח מערכת חדשה הכנסתה לכול המנהלים מחוזות המשרד ולמעברי גבול.	שחט עליה ליצור
<p>הכשרה מקצועית</p> <ul style="list-style-type: none"> המשך פיתוח מערכת מפקחים וניהול יום מפקחים. חיבור בתי ספר נוער למשרד והטמעת מערכת מנב"ס כלכלה מחשוב תהליך מתן הכרה ואישורי פיקוח לבתי ספר עסקיים (הפעלת מודל ניסיוני) התחברות לצה"ל באמצעות ממשקים המשך מיפוי דוחות פדגוגיה והתאמתם לשינויים הקמת ציונט למבוגרים ובהמשך לנוער איפיון מערכת מגמות וניהול מגמות פיתוח דוחות התאמות לנוער, מבוגרים חיבור טפסי פיקוח נוספים למערכת ניהול עדכון תהליך הרישום וההזמנה לבחינות נוער ומבוגרים במערכת המחשוב של האגף בניית דוח זכאים ל-12 שנות לימוד רה ארגון מערך הציונים הפנימיים והחיצונים בקורסי נוער ומבוגרים מחשוב זכאות לצינוי מגן ברמת בית ספר ולפי מגמת לימוד וחסית כפילות מספר אישור הפעלה בעת שימוש חוזר באותו מספר המשך תחזוקה <p>אתר מה"ט</p> <ul style="list-style-type: none"> פיתוח נספח תקציבי ומעבר מודול תקציבי ממערכת magic למערכת הכשרה מיקצועית פיתוח מערכת לזיהוי ותיגמול אוכלוסיות מיוחדות פיתוח דוח דיפלומות על בסיס תקצוב על פי דיפלומות 	<p>המשך פיתוח מערכת מפקחים וניהול יום מפקחים.</p> <p>חיבור בתי ספר מבוגרים למשרד והטמעת מערכת מנב"ס כלכלה מחשוב תהליך מתן הכרה ואישורי פיקוח לבתי ספר עסקיים (הפעלת מודל ניסיוני)</p> <p>התחברות לביטוח לאומי באמצעות ממשקים</p> <p>המשך מיפוי דוחות פדגוגיה והתאמתם לשינויים</p> <p>חיבור טפסי פיקוח נוספים למערכת ניהול</p> <p>רה ארגון מערך הציונים הפנימיים והחיצונים בקורסי נוער ומבוגרים</p> <p>מסך חדש: מספרי תקנה לממשק מרכב"ה מה"ט</p> <p>סיום בניית אפשרויות סימון אוכלוסיות מיוחדות ותיקצובן + בניית נספח תקציבי</p> <p>שינויים בתקצוב הגנות ופרוייקטים מה"ט</p> <p>חיבור מערכת הכשרה ל-active directory</p> <p>תשלומי אגרות בחינה מבוגרים + אגרה מה"ט ופרוייקטים המשך תחזוקה</p>
עובדים עם מוגבלות המשך ליווי מעי ממוחשבת למטה לשילוב אנשים עם מוגבלויות בשוק העבודה.	
<p>יהלומים</p> <p>סיום אפיון תהליך של יצוא יהלומים</p> <p>פיתוח המערכת יצוא</p> <p>פיתוח עמדת שירות (קיוסק)</p> <p>התאמת המערכת לדור ב'</p> <p>הסבת המערכת מגייק ל-net.</p>	<p>יהלומים</p> <p>סיום פיתוח סופס יצוא יהלומים</p> <p>סיום פיתוח מערכת יצוא</p> <p>סיום פיתוח עמדת שירות ליצוא</p> <p>סיום התאמת מערכת לדור ב'</p> <p>סיום הסבת המערכת מגייק ל-net.</p> <p>שיפורים ושינויים במערכת net.</p>
סנכרון AD ובנית קבוצות תפוצה ב-outlook תחזוקה	סנכרון AD ובנית קבוצות תפוצה ב-outlook תחזוקה
המשאב האנושי - מאגר עובדים תחזוקה	המשאב האנושי - מאגר עובדים תחזוקה
<p>ריתוק משקי</p> <p>תחזוקת שוטפת של מסד הנתונים</p> <p>תחזוקת שוטפת (שינויים ושיפורים המערכת)</p> <p>העלאה לאוויר של מערכת מל"ח בתוך מערכת ריתוק משקי</p> <p>פיתוחים חדשים במערכת כח אדם לשעת חירום</p> <p>פיתוחים חדשים במערכת מל"ח (שלב ב)</p>	<p>ריתוק משקי</p> <p>תחזוקת שוטפת של מסד הנתונים</p> <p>תחזוקת שוטפת (שינויים ושיפורים המערכת)</p> <p>העלאה לאוויר של מערכת מל"ח בתוך מערכת ריתוק משקי</p> <p>הרחבת תהליך עדכון אוטומטי מול מפעלים</p>

פעילות 2014	פעילות מתוכננת 2015
<p>קנסות מינהליים ב-WEB המשך עבודה שוטפת ותוכנית הסבה לסכיבה של sql</p> <p>המשך פיתוח תשלום הקנסות בשרת התשלומים של משרד האוצר הפעלת המערכת באגפים הבאים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • פיקוח על העבודה. • מינהל סחר פנים-(מדיניות לא ברורה). • לכל אגף יהיה צורך לבצע ההתאמות הנדרשות. • עקב התישנות מדפסות מגנטיות התאמת מדפסות חדשות או משופצרות למערכת. • המשך פיתוח התאמת העבודה מול הגבייה בהליך של קבלת מידע חוזר למערכת הקנסות • בצוע עדכון משע"מ באופן שוטף עדכונים לאגפים העומדים להיכנס לעבוד עם המערכת. • הפיכת מערכת הקנסות מנהליים למערכת נותנת שירות באמצעות ממשקי WS • המשך איפיון ופיתוח תהליכים המקלים על העבודה השוטפת בין האגפים השונים המשתמשים במערכת-בוצע ומתבצע 	<p>קנסות מינהליים ב-WEB המשך עבודה שוטפת . בוצע ניתוק משע"מ יש לקלט את הקבצים לסכיבת המערכת החדשה.</p>
<p>קנסות מנהליים התאמת המערכת לסכיבה מתקדמת כולל, שרת תשלומים, WS, מסמכים, המשך פיתוח תשלום הקנסות בשרת התשלומים של משרד האוצר הפעלת המערכת באגפים הבאים:</p> <p>פיקוח על העבודה.בוצע ומתבצע מינהל סחר פנים (מדיניות לא ברורה). לכל אגף יהיה צורך לבצע ההתאמות הנדרשות. הוזמנו ובחלקן הוכנסו לשימוש מדפסות משופצרות למערכת.</p>	<p>קנסות מנהליים התאמת המערכת לסכיבה מתקדמת כולל הליך הגבייה, שרת תשלומים, WS, מסמכים, בקשות, תובעים</p>
<p>אפיק המשך פיתוח והטמעת שינויים ותוספות</p>	<p>אפיק המשך פיתוח והטמעת שינויים ותוספות</p>
<p>מערכת עגורנאים באינטרנט - המשך פיתוח והטמעת שינויים ותוספות העברת המשתמשים לשיטת הזדהות והתחברות ללא כרטיס טוקן אלא באמצעות תוכנה (sesami)</p>	<p>מערכת עגורנאים באינטרנט - המשך פיתוח והטמעת שינויים ותוספות</p>
<p>דיווח תאונות עבודה באינטרנט בדיקה והתאמת הטופס בגירסה החדשה להפצה ברשת שינויים בעיצוב ובתשתית הקישור לאפיק והפעלה בייצור בטופסנט.</p>	<p>דיווח תאונות עבודה באינטרנט בדיקה והתאמת הטופס בגירסה החדשה להפצה ברשת</p>
<p>מערכת קליטת תסקירי מעליות באינטרנט אפיון ופיתוח כלים ל דיווח ולקליטה ממוחשבת במשרד.</p>	<p>מערכת קליטת תסקירי מעליות באינטרנט אפיון ופיתוח כלים ל דיווח ולקליטה ממוחשבת במשרד.</p>
<p>שאלות באינטרנט - נותני שירותים - תחזוקה, שינויים ותוספות. הוספה של שרותי מידע לאזרח</p>	<p>שאלות באינטרנט - נותני שירותים - תחזוקה, שינויים ותוספות. הוספה של שרותי מידע לאזרח</p>
<p>ניהול טבלאות מקומות עם עדכון ממשרד הפנים, למ"ס ורשות הדואר - בתחזוקה</p>	<p>ניהול טבלאות מקומות עם עדכון ממשרד הפנים, למ"ס ורשות הדואר - בתחזוקה</p>
<p>דיווח ממוחשב על מחלת משלח יד ממתין לאישור תקציב לצורך פיתוח מקופת חולים, לאחר שיאושר יפותח ממשק קליטה</p>	<p>דיווח ממוחשב על מחלת משלח יד פיתוח והטמעת שינויים ותוספות</p>
<p>דיווח ממעבדות חיצוניות על בדיקות סביבתיות במפעלים מערכת בפיתוח שלב ראשון - סקרים. שלב שני - ניטורים. שלב שלישי - התאמה לצפייה בחומר ישן</p>	<p>דיווח ממעבדות חיצוניות על בדיקות סביבתיות במפעלים הסבת מערכת קיימת מסכיבת אקסס לדיווח ממוחשב באינטרנט .</p>
<p>עובדי אגף מערכות מידע שינויים ותחזוקה על פי דרישה</p>	<p>עובדי אגף מערכות מידע תחזוקה</p>

פעילות 2014	פעילות מתוכננת 2015
מערכת תעודות המשך תחזוקה עפ"י דרישות המשתמשים הכנת תעודות חדשות למחלקת כח אדם לשעת חרום	מערכת תעודות המשך תחזוקה והכנת תעודות חדשות עפ"י דרישות המשתמשים (תעודה למפקחים על צעצועים מסוכנים ועוד)
מערכת משמעת המשך תחזוקת המערכת	מערכת משמעת המשך תחזוקת המערכת
מערכת תלונות עובדים תחזוקה עפ"י דרישת המשתמשים	מערכת תלונות עובדים תחזוקה עפ"י דרישת המשתמשים
יחסי עבודה תחילת פיתוח מערכת יחסי עבודה חדשה בסביבת עבודה share point המשך פרויקט סריקת הסכמים ישנים תחזוקת מערכת	יחסי עבודה פרוייקט סריקת הסכמים ישנים - הסתיים קליטה של ההסכמים הישנים למערכת הפנימית הקיימת - הסתיים סיום פיתוח מערכת אחורית הסכמי עבודה קיבוציים המשך פיתוח המערכת החדשה. תחזוקה שוטפת.
רכש תחזוקה ושינויים על פי דרישה	רכש שינויים ותחזוקה על פי דרישה
תשלומי נסיעות לחו"ל תחזוקה ושינויים על פי דרישה	תשלומי נסיעות לחו"ל שינויים ותחזוקה על פי דרישה
מכרזים שינויים ותחזוקה על פי דרישות, תיבדק כדאיות המשך אחזקה מול שינו מה שהיה לסמדר	מכרזים שינויים ותחזוקה על פי דרישות התאמה לצרכים שלאולגה לצומת
איגוד שיתופי פיתוח המערכת התפעולית והבאה למצב ייצור. פיתוח תוכני אצווה להפקת התראות ודוחות בנושאי בוררויות, חברי הנהלה שנפטרו, ועוד מאגרים לפי דרישה. אפיון וכתובה של דוחות תפעוליים ודוחות מנהלים - לפי דרישה. בנוסף תחילת בדיקה של מערכת חיצונית שתהיה בתהילה ובה תינתן אפשרות לאנשים מורשים מבחוץ לדוגמה: מבקרי החשבונות של האגודות, להכניס נתונים למערכת.	איגוד שיתופי תחזוקה ושינויים על פי דרישה כתיבת מודולים כמו בפניות - ברישום אגודה, וייתכן בהמשך גם בתקנונים. אפיון וכתובה של דוחות תפעוליים ודוחות מנהלים - לפי דרישה. בנוסף תחילת בדיקה של מערכת חיצונית שתהיה בתהילה ובה תינתן אפשרות לאנשים מורשים מבחוץ לדוגמה: מבקרי החשבונות של האגודות, להכניס נתונים למערכת.
חיילים משוחררים - נוכחות כרגע מוקפא - בדיקה מחדש לפי הצורך.	חיילים משוחררים - נוכחות כרגע מוקפא - בדיקה מחדש לפי הצורך.
חיילים משוחררים שינויים ותחזוקה על פי דרישות	חיילים משוחררים שינויים ותחזוקה על פי דרישות

פעילות 2014	פעילות מתוכננת 2015
<p>הסדרה המשך תחזוקת של מערכת קלף. התאמת פיתוח תהליכי הסדרה לשגרת העבודה החדשה: קבלני כ"א, לשכות פרטיות. סיום פיתוח ועליה לייצור של תיק חברה בהסדרה והפקת רישיונות. הסבת מערכת הסדרה ותיקה לתיק חברה בהסדרה. עליה לייצור של תהליכי הסדרה: חוק נשים, חוק עבודת נוער ועבודה בשבת.</p> <p>אכיפה המשך תחזוקת המערכת חוקע"ב. תחזוקת מערכת עיצומים כספיים וקבלת וניתוב פניות. סיום פיתוח שלב ב' וגי של עיצומים כספיים ועליה לייצור. פיתוח תיק חקירה מנהלית, תיק חקירה פלילית. אפיון מפורט של תהליכי המחלקה המשפטית ופיתוח תיק טביעה. אפיון צרכים של משרד השיכון ועבודת זרים.</p> <p>מודולים משותפים פיתוח דרשת מסמכים.</p>	<p>הסדרה המשך תחזוקת מערכת קלף. בהמתנה להתאמת תהליך עבודה עקב שינוי צפוי כתוצאה מהחלטת ממשלה סיום פיתוח של תיק מסמכים לחברה בהסדרה.</p> <p>קלי"פ תחזוקה שוטפת של מסד הנתונים בניית ממשק חדש לצורך קליטת נתוני מזמיני שרות. שיפורים במערכת קלי"פ הקיימת בהתאם לשינויים החלים במידע הנאסף בהסדרה</p> <p>אכיפה המשך תחזוקת מערכת חוקע"ב. תחזוקת מערכת עיצומים כספיים וקבלת וניתוב פניות. סיום פיתוח שלב ב' וגי של עיצומים כספיים ועליה לייצור. פיתוח תיק חקירה מנהלית, תיק חקירה פלילית ועליה לייצור. אפיון מפורט של תהליכי המחלקה המשפטית ופיתוח תיק טביעה.</p> <p>מודולים משותפים עליה ליצור של דרישת מסמכים ודיוור. פיתוח זימונים פיתוח תהליכי עבודה ושילובי טיפול.</p> <p>עובדים זרים פיתוח ועליה ליצור של תיק עובדים זרים עבור יחידת הממונה על זכויות עובדים זרים בעבודה</p> <p>אמרכלות אפיון והתחלת פיתוח תיק מסמכים לעובד</p>
<p>תשתיות GIS הגדרת כספת ייעודית לעבודה מול מפי הגדרת 4 שכבות עבודה ראשונות להצגה במפי</p>	<p>תשתיות GIS תחזוקה העלאת שכבת מעונות יום ואזורי פיתוח העלאת שכבות גיאוגרפיות נוספות לרווחת הציבור ועובדי המשרד כגון משק לשעת חירום, מהנדסים, מאגר החברות המשרדי וכו'</p>
<p>מנו"ף שיפור תהליכי קליטה ותשתיות תהילה</p>	<p>מנו"ף שיפור שיתוף הפעולה מול ממשל זמין לשיפור הטפסים פיתוח התהליך הגינרי לקליטת בקשות ויישום תהליכי בקשה גינריים</p>
<p>מערכת פניות ציבור תחזוקה שוטפת הכנת אפיון מערכת פניות ציבור שיפורים במערכת וטיפול בכאגים הפקת דו"חות חודשיים</p>	<p>מערכת פניות ציבור תחזוקה שוטפת פיתוחים נוספים בטופס הצגת פירוט על היחידות הנבחרות הוספת תתי נושאים העיקריים בכל יחידה, על מנת להפיק דו"חות ממוקדים</p>
<p>ולת"ם תחזוקה מול צה"ל שינוי ושיפורים בתהליך לפי תפקידים בטופס ובמערכת שדרוג המערכת ל-6 seq</p>	<p>ולת"ם תחזוקה מול צה"ל שינוי תהליך לפי תפקידים בטופס ובמערכת</p>
<p>DESK תחזוקה</p>	<p>DESK תחזוקה סריקה בכורמט שונה ממה שקיים כיום.</p>
<p>רשפ"ת תחזוקה שוטפת.</p>	<p>רשפ"ת תחזוקה שוטפת.</p>
<p>טפסים תחזוקה הסבת טפסים קיימים לטופס ללא סרגל, מותאם מובייל / טאבלט עם ממיר. פרסום 20 טפסים. תחזוקה בדיקות מול ממשל זמין והמשרד ולפי דרישה. פרסום 20 טפסים. התאמת הטפסים למיתוג המשרד ושיפור ה-UI פיתוח טופס ללא סרגל.</p>	<p>טפסים תחזוקה בדיקות מול ממשל זמין והמשרד המשכת אפיון ופיתוח טפסים חדשים לפי מערכות workflow ולפי דרישה. פרסום 20 טפסים. התאמת הטפסים למיתוג המשרד ושיפור ה-UI פיתוח טופס ללא סרגל.</p>

פעילות 2014	פעילות מתוכננת 2015
נציבת שוויון הזדמנויות בעבודה תחזוקה של מודול תיק חקירה בחוקעב	נציבת שוויון הזדמנויות בעבודה המשך תחזוקה
ERM הפעלה סרגל ל-outlook תחזוקה	ERM הפעלה סרגל ל-outlook שינויים במערכת ERM העלאת טופס חדש ftadmin ללא סרגל מותאם למוכיל תחזוקה
קב"ט תחזוקה	קב"ט תחזוקה
הדרכה תחזוקה	הדרכה תחזוקה
לשכת הדובר תחזוקה שוטפת במערכת DESK, הנפקת דוחות	לשכת הדובר תחזוקה שוטפת במערכת DESK, הנפקת דוחות
רישיון יבוא המשך פיתוח מערכת רישיונות יבוא מיושר מסלול. ואפיון צרכים במערכות המכס הדור החדש ועדת יבוא אפיון ומחשוב תהליך ועדת יבוא	רישיון יבוא עליה לאוויר ועדת יבוא החל אפיון המערכת אך מחכים למכס, לפיתוח טפסים על ידם לצורך ניהול הועדה.
מעונות יום תחזוקת שוטפת של מסד הנתונים תחזוקה שוטפת (שינויים ושיפורים המערכת). המשך פיתוח מערכת מוקד מידע ושירותים להורים לילדים השוהים במסגרות מוכרות. תחזוקה שוטפת ממשקים של מערכת מעונות יום לצורך טיפול יעיל של תשתית "מרכבה" עדכון נוהל תמיכות בהתאם למדיניות והחלטות הממשלה המשך הפיתוח מערכת יומן נוכחות באינטרנט - שילוב מערכת "מנוף" בתהליך עדכון של יומן לפי אישורים של אגף מעונות. פיתוח מחשבון למערכת תפעולית בשילוב עם מערכת רותם, פיתוח תהליך שמירת נתונים היסטוריים הפרדה משפחתונים לסעיף וירטואלי נפרד לצורך בדיקה חוזים בנפרד תחילת פיתוח מערכת פיקוח בשילוב עם מערכת "מנוף" פיקוח מעונות וצהרונים, אפיון צרכים לדו"ח פיקוח במסגרות השונות ופיתוח מערכת.	מעונות יום תחזוקת שוטפת של מסד הנתונים תחזוקה שוטפת (שינויים ושיפורים המערכת). המשך פיתוח מערכת מוקד מידע ושירותים להורים לילדים השוהים במסגרות מוכרות. תחזוקה שוטפת ממשקים של מערכת מעונות יום לצורך טיפול יעיל של תשתית "מרכבה" עדכון נוהל תמיכות בהתאם למדיניות והחלטות הממשלה המשך הפיתוח מערכת יומן נוכחות באינטרנט - שילוב מערכת "מנוף" בתהליך עדכון של יומן לפי אישורים של אגף מעונות. פיתוח הגבלת סבסוד ילדים במעונות יום לפי תפוסה מאושרת. פיתוח ממשק ביטול דרישות - מרכבה הסבה שדה "סמל מסגרת" - מפתח מערכת מעונות יום-לגודל - 10 ספרות
מעונות יום תחזוקת שוטפת של מסד הנתונים תחזוקה שוטפת ממשקים של מערכת מעונות יום לצורך טיפול יעיל של תשתית "מרכבה"	מעונות יום תחזוקת שוטפת של מסד הנתונים תחזוקה שוטפת ממשקים של מערכת מעונות יום לצורך טיפול יעיל של תשתית "מרכבה"
רותם התאמת המערכת לתבחינים של תשע"ה פיתוח תשתיות לטיפול מנהל- מסך הרשאות פיתוח תהליכי עבודה משותפים מול המערכת התפעולית. פיתוח תהליך דרישת מסמכים לתיעוד מעבר על מסמכים ורישום ליקויים	רותם התאמת המערכת לתבחינים של שנת הלימודים תשע"ד המשך פיתוח והתאמה של מערכת מפ"ל - רישום ותיעוד כניות טלפוניות למוקד פיתוח תהליך הכרה מקוון לצהרונים פיתוח דוחות ותחזוקה שוטפים הצגת נתוני כתובות מעונות יום משפחתונים וצהרונים על גבי מפה פיתוח לוגיקה עסקית אחידה לשימוש בטפסים, באינטרנט ובשירותי MOBILE

פעילות 2014	פעילות מתוכננת 2015
<p>מדען ראשי תחזוקת אפליקציות שוטפת, הדרכת משתמשים, תיקון תקלות, תוספות ושיפורים בתוכנה</p> <p>בחינת נושא הנגשה לציבור המשך הסבה של ה-sharepoint</p>	<p>מדען ראשי תחזוקת אפליקציות שוטפת, הדרכת משתמשים, תיקון תקלות, תוספות ושיפורים בתוכנה</p> <p>בחינת נושא הנגשה לציבור פרסום מכרז לפיתוח המשך הסבה של ה-sharepoint</p>
<p>מערכת מהנדסים טיפול בתקלות + פיתוחים חדשים</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. חתימה דיגיטלית בניהול וועדות ממוחשב 2. יחוד חנות תשלום של רישום/רישוי ובחינות. 3. פיתוח תהליך של טיפול בפניות שלאחר בחינה, כולל סטטיסטיקה. 4. בניית מודול ערוך. 5. פיתוח טופס עדכון פרטי מהנדס וטופס להשלמת מסמכים מאתר המשרד. 6. פיתוח מודול לעירעור. 	<p>מערכת מהנדסים טיפול בתקלות + פיתוחים חדשים</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. חתימה דיגיטלית בניהול וועדות ממוחשב 2. עיצוב ופיתוח תהליך טפסים וטיפול בבקשות להתמחות בהתאם לאפיון. 3. פיתוח תהליך של טיפול בפניות שלאחר בחינה, כולל סטטיסטיקה. 4. בניית מודול מאמנים ומתמחים כולל טפסים 5. פיתוח טופס עדכון פרטי מהנדס 6. ליווי תהליך מכרז והכנת תשתיות ליחידה המקצועית
<p>WEB FOCUS פיתוח דוחות בטכנולוגיה חדשנית flash</p>	<p>WEB FOCUS תחזוקת דוחות קיימים פיתוח דוחות חדשים לפרוייקטים על פי דרישה</p>
<p>הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים תהליכים מכרזיים</p> <ul style="list-style-type: none"> • החלטה על גיבוש תפיסת המערכת החדשה • אפיון מפורט למערכת החדשה • הכנת מכרז פיתוח ע"פ האפיון המפורט • בחירת זוכה במכרז הפיתוח • תחילת יישום מכרז הפיתוח <p>מערכת חונכות תחזוקה phase out-ו</p> <p>מערכת תקשוב מעוף</p> <ul style="list-style-type: none"> • הלעה לאוויר למוקדי שטח החדשים אפיון ופיתוח מודולים חדשים בהתאם לצרכי מכרז החדש של מוקדי השטח • יישום דוח אבטחת מידע • העברת אחריות מדורגת מאלעד מערכות לאגף מערכות מידע • הטמעת מודולים חדשים במוקדי השטח. • תחזוקה שוטפת 	<p>הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים תהליכים מכרזיים</p> <p>סיום תהליך מכרז ובחירת זוכה ליווי הפיתוח</p> <p>מערכת חונכות תחזוקה phase out-ו</p> <p>מערכת תקשוב מעוף</p> <ul style="list-style-type: none"> • שיפור תשתיות המערכת ותחזוקה • טיפול בבאגים שוטפים וייצוב המערכת • פיתוח ממשקים למערכות המעופף
<p>מערכת תמר</p> <ul style="list-style-type: none"> • שיפור ממשקי המשתמש (מסך משימה) • פיתוחים בהתאם לתכנית העבודה הרב-שנתית • צירוף ארגונים נוספים כלקוחות • חיפוש מתקדם במסך הראשי • ניווט מחדש • מסך ניהול לתקופות דיווח • תמיכה בדפדפנים מתקדמים • הוספת מנגנון דגלים • שיטות חישוב • שינוי מנגנון הפצת שותפים • שינויים במסך משימה • מנגנון קטגוריות • הבחנה בין קבוצות עבודה • הכנת תשתית עבור שילוב משרד החינוך/תמיכה במבנה שנה לא קונבנציונאלי • התראות במייל • שינוי מנגנון יעדים ומדדים 	<p>מערכת תמר</p> <ul style="list-style-type: none"> • שיפור ממשקי המשתמש • ייצוב תהליכים קיימים במערכת • פיתוח עולמות תוכן נוספים בתמ"ר BI • צירוף ארגונים נוספים כלקוחות • שילוב החלק התקציבי בתמ"ר

פעילות 2014	פעילות מתוכננת 2015
שרתי סאפיינס + SQL תחזוקת שוטפת של שרתי סאפיינס ומערכות סאפיינס תחזוקה שוטפת של SQL תהליך העברת DB משרתי 2000 לשרתי 2008.	שרתי סאפיינס + SQL תחזוקת שוטפת של שרתי סאפיינס ומערכות סאפיינס תחזוקה שוטפת של SQL סיום תהליך העברת DB משרתי 2000 לשרתי 2008.
שכר עידוד תחזוקה "שושים"	שכר עידוד תחזוקה "שושים"
מערכת מכרזים תחזוקה שוטפת	מערכת מכרזים תחזוקה שוטפת
תקציבי נספחיות - סחר חוץ תחזוקה	תקציבי נספחיות - סחר חוץ תחזוקה
כחול לבן תחזוקה ושיפור תהליכים	כחול לבן תחזוקה ושיפור תהליכים
סטטוס-נט שיפור ותחזוקה הוספת מידע אפליקטיבי ממערכות נוספות עליה לאוויר של גרסה למוביל	סטטוס-נט שיפור השירות לאזרח באמצעות הוספת מידע אפליקטיבי ייעודי לכונה תחזוקה ושיפור תהליכים
שולחן עבודה חכם BI המשך אפיון ופיתוח KPI במקורות מידע בהתאם לדרישות מנהל סחר חוץ	שולחן עבודה חכם BI עלייה לייצור והמשך העשרת מקורות מידע בהתאם לדרישות מנהל סחר חוץ
דו שימושי עלית המערכת לאוויר והמשך שושים	דו שימושי הטמעה ויישום מול משרד הביטחון, משרד החוץ, המכס, היצואנים ועמילי מכס שושים
מכסות המשך מחשוב תהליך מכסות	מכסות עליה לאוויר של חלק מהמערכת. הקף העלייה תלוי במוכנות המכס לקליטה.
העסקת ילדים שינויים ותחזוקה על פי דרישות	העסקת ילדים שינויים ותחזוקה על פי דרישות
שביתות שינויים ותחזוקה על פי דרישות	שביתות שינויים ותחזוקה על פי דרישות
יבוא ועדכון עובדי נש"מ שינויים ותחזוקה על פי דרישה	יבוא ועדכון עובדי נש"מ שינויים ותחזוקה על פי דרישה
הפקת אישורים - מה"ט שינויים ותחזוקה על פי דרישות	הפקת אישורים - מה"ט שינויים ותחזוקה על פי דרישות
מערכת נסיעות לחו"ל שינויים ותחזוקה על פי דרישות	מערכת נסיעות לחו"ל שינויים ותחזוקה על פי דרישות
ניהול חדרי ישיבות שינויים ותחזוקה על פי דרישות	ניהול חדרי ישיבות שינויים ותחזוקה על פי דרישות
תוכניות עבודה - סחר חוץ שינויים ותחזוקה על פי דרישות	תוכניות עבודה - סחר חוץ שינויים ותחזוקה על פי דרישות
מערכת יוזמות - סחר חוץ כרגע בהקפאה	מערכת יוזמות - סחר חוץ המשך בדיקות והבאה ליצור, תלוי במשתמשים, כרגע מעט מתעכבים עקב עזיבת הרפרנט.
GES - סחר חוץ שינויים ותחזוקה על פי דרישות	GES - סחר חוץ שינויים ותחזוקה על פי דרישות
מערכת יועצים שינויים ותחזוקה על פי דרישות	מערכת יועצים שינויים ותחזוקה על פי דרישות

פעילות 2014	פעילות מתוכננת 2015
<p>כלי סיוע - סחר חוץ</p> <ul style="list-style-type: none"> הפעלת המערכת (עלייה לאוויר) ניהול קרנות הסיוע במערכת תחזוקת המערכת 	<p>כלי סיוע - סחר חוץ</p> <ul style="list-style-type: none"> ניהול קרנות הסיוע במערכת הפעלת תכניות לילה תחזוקת המערכת
<p>אזורי פיתוח</p> <p>אפיון עיצוב ופיתוח מערכת תומך תהליכים חדשה כולל GIS, וטופס לזם</p>	<p>אזורי פיתוח</p> <p>סיום פיתוח מערכת חדשה, תיק אלקטרוני שתומך תהליכים חדשים כולל GIS, שיפור טופס מקוון.</p>
<p>מערכת קליטת נתונים רפואיים</p> <p>מערכת חדשה פיתוח WS לקליטת נתונים שיועברו מטופס קליטה וייקלטו בבסיס הנתונים של המשרד, בהמשך ייתכן ויהיו גם מסכי איחזור.</p>	<p>מערכת קליטת נתונים רפואיים</p> <p>מערכת חדשה פיתוח WS לקליטת נתונים שיועברו מטופס קליטה וייקלטו בבסיס הנתונים של המשרד, בהמשך ייתכן ויהיו גם מסכי איחזור.</p>
<p>מערכת הנדסאים וטכנאים</p> <p>פיתוחים מערכת חדשה</p> <ol style="list-style-type: none"> אפיון. טיוב נתונים. פיתוח תופס לרישום למאגר. פיתוח תחנות לקליטת וטיפול בהנדסאים. כתיבת WS מול ארגונים רלוונטיים לטיפול בהנדסאים (מה"ט, משרד החינוך וכו') 	<p>מערכת הנדסאים וטכנאים</p> <p>פיתוחים מערכת חדשה</p> <ol style="list-style-type: none"> אפיון. טיוב נתונים. פיתוח תופס לרישום למאגר. פיתוח תחנות לקליטת וטיפול בהנדסאים. כתיבת WS מול ארגונים רלוונטיים לטיפול בהנדסאים (מה"ט, משרד החינוך וכו')
	<p>מל"ח</p> <p>סיום פיתוח ועליה לאוויר של מערכת חדשה</p>
	<p>תקינה</p> <p>אפיון צרכים למערכת חדשה בנושאים הבאים:</p> <ol style="list-style-type: none"> תקן נטילות מוצרים <p>קשר עם מכון התקנים, קביעת מדיניות התקינה ואכיפת חוק התקנים</p>
	<p>בנא"מ</p> <p>בדיקת צרכים עבור מאגר רכבי המשרד</p>
	<p>מערכת ניהול דוחות לטכנאים</p> <p>תחזוקה ושינויים על פי דרישה</p>
	<p>ניהול חדרי ישיבות - חדש</p> <p>ניהול חדרי ישיבות שאינם בבניין ג'נרי, משמש כרגע את האיגוד השיתופי, ואת האגף למערכות מידע ת"א.</p>
	<p>מערכת שליחת ברכת יום הולדת - מערכת חדשה</p> <p>שינויים ותחזוקה על פי דרישות</p>
	<p>עגורנאים הסבה</p> <p>שינויים ותחזוקה על פי דרישות</p>
	<p>מערכת סקרים והערכת עובדים - נמל"ה</p> <p>בניית דוחות כ"עולם הנמל"ה החדש פרויקטים רכעוניים עבור האגפים (שכר עידוד) תחזוקה שוטפת במערכת, שיפורים ושינויים.</p>
	<p>מערכת סקרים והערכת עובדים - נמל"ה</p> <p>סקרים לאגפים בנושאים שונים תהליך הערכת עובדים-עמ"זים (סח"ח) אפיון ובניית דוחות כ"עולם הנמל"ה - אגף להכשרה + סחר חוץ הקמת סביבת טסט גרסה 6.1 - בדיקות, טיפול באגים, הוספת דוחות לסט הקיים שדרוג המערכת/עלייה לייצור - גרסה 6.1</p>
	<p>ACE - סקר רציף</p> <p>עדכון היררכיה במערכת - נספחיות+דסקים התאמת קודים למערכת ה-ERM - נספחיות+דסקים תחזוקה שוטפת הפקת דוחות ע"פ דרישת סח"ח</p>
	<p>ACE - סקר רציף</p> <p>תחזוקה שוטפת במערכת, שיפורים ושינויים. הפקת דוחות</p>

פעילות 2014	פעילות מתוכננת 2015
<p>חוק הסופרים יצירת מסד נתונים לקליטת נתוני ספרים ומכירות מרשתות שונות. יצירת מחולל דוחות לשימוש היחידה. בניית תהליכי ETL לקליטת הנתונים אפיון ורכישת מערכת לאכיפה</p>	<p>חוק הסופרים תחזוקה כחינת בניית מודול אכיפה לקליטת עיצומים על בסיס תיק אלקטרוני</p>
	<p>יצירת תשתית CRM פיתוח מערכת פניות לשיפור השירות מול הסוכנות לעסקים קטנים.</p>
<p>מרשם אוכלוסין תחזוקת שוטפת של מסד הנתונים</p>	<p>מרשם אוכלוסין תחזוקת שוטפת של מסד הנתונים</p>
	<p>קלי"פ תחזוקה שוטפת של מסד הנתונים בניית ממשק חדש לצורך קליטת נתוני מזמיני שרות</p>
<p>גביה פיתוח ממשק אב חייב למרכבה פיתוח ממשק חייבים למרכבה פיתוח ממשק ביצוע ממרכבה</p>	<p>גביה פיתוח ממשק נתונים נוספים למרכבה למרכז לגביית קנסות מימוש ממשק חובות למקוחות חוב נוספים כגון מרכז השקעות, עיצומים כספיים, חוק הסופרים אפיון ופיתוח תשתית לרישום חובות ליחידות שאין להן מערכת תפעולית</p>
	<p>מכרז BI פרסום מכרז מחירון לתפוקות BI</p>
	<p>הסבה ענפי למס החדשה הסבת המערכות לענפי למס 2003 ל-2011</p>

מתודולוגיה, כלי-פיתוח ו-QA:

פעילות 2014	פעילות מתוכננת 2015
<ol style="list-style-type: none"> 1. המשך הטמעת כלי TFS 2. ביצוע קסטומיזציות ל-WI לשימוש תשתיתי ב-TFS 3. המשך הטמעת שיטות העבודה והפונקציונליות של TFS. 4. היערכות לשימוש בשרת BUILD. 5. מימוש כ-2 תהליכים בגין תוצרים של ביצוע ITSM-ASSESSMENT. 6. מסמך מסגרת לנושא טבלאות משותפות (FRAME WORK לנושא) תחילת מימוש של 2-3 סוגי טבלאות 7. המשך בחינת כלים ופתרונות לשיפור ויעול תהליכי המחשוב השונים (כמו כלים ל-SOA governance) 8. בחינת נושא scrum agile 	<p>TFS המשך הטמעת כלי TFS ככלי ALM בהתייחס לשיטות עבודה ופונקציונליות. המשך ביצוע קסטומיזציות ל-WI לשימוש תשתיתי ב-TFS. שימוש בשרת Build. התקדמות טכנולוגית בכלי (מיגרציה). נוהלים בנייה והקמה של נוהלי אגף מערכות מידע. הנחיות מקצועיות וטיוב ביצוע שוטף של הנחיות מקצועיות וטיוב (טבלאות משותפות). ייעוץ מתודולוגי</p>
<p>QA ניהול בדיקות בצורה מרוכזת בכלי לניהול בדיקות. ביצוע בדיקות למערכות בפיתוח המשרד ולמערכות בתחזוקה שוטפת. מימוש שימוש בכלי TFS למימוש תקלות ומשימות. פיתוח בדיקות אוטומטיות לשיפור איכות הבדיקות.</p>	<p>QA ניהול בדיקות בצורה מרוכזת בכלי לניהול בדיקות. ביצוע בדיקות למערכות בפיתוח המשרד ולמערכות בתחזוקה שוטפת. מימוש שימוש בכלי TFS למימוש תקלות ומשימות. פיתוח בדיקות אוטומטיות לשיפור איכות הבדיקות.</p>

הגנה על מאגרי מידע

רישום והגנה על מאגרי המידע במשרד הכלכלה, הרשומים עפ"י חוק הגנת הפרטיות התשמ"א, 1981 פרק ב"הגנה על הפרטיות במאגרי מידע". סה"כ 30 מאגרי מידע. (ראה בנספח - ה לדו"ח זה)

נספח ה' לדו"ח חופש המידע

מאגרי המידע במשרד הכלכלה

הרשומים עפ"י חוק הגנת הפרטיות ה-תשמ"א 1981, פרק ב"הגנה על הפרטיות במאגרי המידע" - נכון ל-1.1.2015 תחומי העבודה והתעסוקה:

שם המאגר	מנהל מאגר	תיאור המאגר
נוכחות עובדים	רועי פישר	רישום פרטי נוכחות עובד.
פיקוח על העבודה	ורדה אדוארדס	ניהול פיקוח על מפעלים, תאונות עבודה, מעליות, חומרים מסוכנים, מפעלי עגורנים (משותף גם לאכיפת חוקים והמחלקה המשפטית).
קב"ט	פיני לוי	מערכת אישורי קב"ט.
שרותי רווחה	רועי פישר	טיפול בפניות עובדים בנושאי רווחה של עובדי המשרד וגמלאי המשרד.
קנס מינהלי	יפה סולימני	קנסות מנהלתיים על עוברי חוקי עבודה.
הדרכה	רועי פישר	מעקב השתלמויות עובדי המשרד ואישורי תשלום למדריכים
תעודות	שמעון ברונר	הפקת תעודות עובד.
הכשרה מקצועית ופיתוח כ"א	אנה גלוק	מעקב אחר הסבות והכשרה מקצועית של עובדים מתן אישורים ותעודות לבעלי זכות מעבר הכשרה מקצועית.
מעונות יום ומשפחתונים לגיל הרך	מלי שטיגלר	קביעת זכאות לרישום וקבלה למעונות יום ומשפחתונים של המשרד.
מהנדסים ואדריכלים	מיכל אבגנים	מעקב ומתן אישורים למהנדסים בישראל. פיתוח תהליכים למאמנים והתמחויות
חשמלאים	מיכל אבגנים	מעקב ומתן אישורים ותעודות לעיסוק בנושא חשמל לחשמלאים בישראל.
כ"א בשעת חירום	ריאד איברהים	רישום מפעלים ומוסדות עובדים לצורך הפקת צווי גיוס בשעת חירום.
לשכות תעסוקה פרטיות	יפה סולימני	רישום מפעלים ומוסדות לצורך מתן רישוי להעסקת כ"א.
קבלני כ"א	יפה סולימני	רישום קבלני כ"א לצורך מתן רישוי להעסקת כ"א.
מנהל תכנון מחקר וכלכלה	בני פפרמן	סקרים בנושאי מעסיקים, עובדים זרים, אימהות עובדות, קורסים להכשרה מקצועית, תעסוקה.
עומר בית ספרי	אנה גלוק	דווח נוכחות בקורסי הכשרה מקצועית בבתי ספר ומכללות.
אגודות שיתופיות מערכת נורית	עו"ד מירון הכהן	רישום אגודות שיתופיות טיפול בשעבודים פרוקים מאזנים תביעות משפטיות.

שם המאגר	מנהל מאגר	תיאור המאגר
אכיפת חוקי עבודה ישראלים	יפה סולימני	רישום אחר מעסיקים ישראלים העוברים על חוקי העבודה כגון: שכר מינימום, עבודה נוער, שיוון הזדמנויות, שעות עבודה ומנוחה, עבודת נשים, מניעת הטרדה מינית, זכויות לאנשים עם מוגבלויות, מידע גנטי, הגנת שכר, חופשה שנתית, הודעה לעובד על תנאי עבודה, הודעה מוקדמת לפיטורין או התפטרות, חיילים משוחררים, הסכמים קיבוציים, ועוד.
מאגר חברות ועסקים	שמעון ברונר	מספר ישות משפטית, נתונים כללים על החברה, פרטי קשר ובעלים, נתוני סיוע ונתונים כלליים בהתאם ליחידות המשרד הפועלות מולם.
נאשמים בתחום הצרכנות	יצחק קמחי	פרטים אישיים ופרטי קשר, נתוני העבירות והחלטות בית המשפט.
יבואנים	דורון אברהמי	מספר יבואן, כתובת, נתוני ייבוא.
יצואנים	דורון אברהמי	מספר יצואן, כתובת, נתוני ייצוא.
נתוני חונכות וחברת ייעוץ	לידיה לזנס	חונכים: שם, פרטי קשר, השכלה, התמחות, ניסיון, הערכות, חברת ייעוץ: פרטי החברה.
ייצוא - יבוא יהלומים	שמואל מרדכי	פרטי קשר, נתוני יצוא ופרטים כלכליים.
מרכז ההשקעות	נחום איצקוביץ	תאגידים המקבלים סיוע בהשקעות והנחות מס על פי חוק עידוד השקעות הון.
תקני רכב	רועי פישר	קובץ נתוני תקני רכב לעובדי המדינה: דרגה ותאריך תחילה.
שכר עידוד	רועי פישר	נתונים חודשיים ומצטברים בגין זכאות לשכר עידוד.
מה"ט רישום הנדסאים וטכנאים	מיכל אבננים	רישום כל הטכנאים, ההנדסאים, האדריכלים והשרטטים.
תעסוקת חרדים	שירה ברלינר	חרדים שקבלו פטור משרות צבאי
נתוני מרשם אוכלוסין	שמעון ברונר	נתוני מרשם בסיסיים.

המדען הראשי

המדען הראשי, משלמות תמלוגים אשר משמשים כמענקים לחברות אחרות.

מגוון מסלולי התמיכה בלשכת המדען הראשי מכוח חוק המו"פ והוראות מנכ"ל, מביאים לגידול בפעילות המו"פ בישראל ולשיפור כושר התחרות של התעשייה בישראל. מסייעים להגברת הצמיחה הכלכלית בישראל, ולשמירת האינטרסים המשקיים המקומיים על ידי השארת הייצור והפעילות העסקית בישראל. פעילות לשכת המדען הראשי חותרת למיצוי מרבי של פוטנציאל ההון האנושי המצוי במדינת ישראל המהווה משאב לאומי עיקרי, ומקנה יתרון תחרותי המאפשר מיצוב טכנולוגי גבוה בשווקי העולם.

לשכת המדען הראשי מנהלת את תקציבה בכ-40 תקנות תקציביות שונות והיא הגורם המיישם את החלטות הוועדות המקצועיות של: קרן המו"פ, השת"פ הבינלאומי, תכניות החממות הטכנולוגיות, תכנית תנופה, תכניות מגנט ותכניות מיוחדות. יישום ההחלטות בא לידי ביטוי בתקצוב ההחלטות, בדיקות לעמידה בתנאי האישור, הוצאת כתבי אישור לתעשייה, בדיקת דיווחים שוטפים, תשלומי מקדמות ותשלומים בגין הוצאות המדווחות בהתאם לתוכנית העבודה, מעקב אחר התניות ואבני דרך, הפעלת בודקים מקצועיים טכנולוגיים ופיננסיים, בדיקת ואישור ההוצאות המדווחות, סגירת תיקים וגביית תמלוגים.

עפ"י חוק המו"פ, חברה אשר קיבלה תמיכה מלשכת המדען הראשי מחויבת בתשלום תמלוגים במידה והפריקט מגיע למסחור. התמלוגים מחושבים בשיעור של 3%-3.5% ממכירות המוצרים המבוססים על הידע שנתמך. התמלוגים נושאים ריבית לייבור. התמלוגים הנגבים מתווספים לתקציב קרן המו"פ לסיוע לתכניות מו"פ חדשות.

הגשת בקשות לתכניות מו"פ מתבצעת באופן מקוון ובהתאם לנהלים:

1. ביקושים מעל 30 מיליון ש"ח: הגשה עד ל-15/12.
2. ביקושים עד 30 מיליון ש"ח: הגשה עד ל-31/01.
3. ביקושים עד 10 מיליון ש"ח: ניתן להגיש במהלך כל השנה.
4. תחומים מועדפים: ניתן להגיש במהלך כל השנה.

הדיווח השוטף של החברות על הוצאות המו"פ שאושרו הינו באמצעות דיווח אלקטרוני, כאשר החברות מקבלות מלשכת המדען הראשי מידע עדכני ומפורט על גבי טופס דיווח ייעודי לדיווחי ביצוע. מהלך זה מקצר את לוח זמנים מערך הבדיקה והעברת התשלומים בפועל לתעשייה.

משנת 2008, כל התעשייה הנתמכת מתעדכנת בזמן אמת על סטטוס בקשות המו"פ באינטרנט - תהליכי הבדיקה, אישור, תשלום ועוד. החל משנת 2010, מאפשרת לשכת המדען הראשי אימות הדיווחים השונים מהתעשייה, באמצעות חתימה אלקטרונית אשר חוסכת מהחברות את הצורך לשלוח טפסי אימות חתימה בדואר.

לשכת המדען הראשי (המינהל למחקר ופיתוח תעשייתי) במשרד הכלכלה פועלת מתוקף החוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה, התשמ"ד - 1984. הלשכה מופקדת על עידוד המחקר והפיתוח בתעשייה הישראלית על כל ענפיה, בדרך של עידוד החדשנות הטכנולוגית והתעשייתית, במטרה להביא להגדלת התועלת הכלכלית וצמיחת המשק הנובעת ממחקר ופיתוח או מפירותיהם (תשואה עודפת), לקדם את היצוא, ליצור מקומות עבודה ולשפר את כושר התחרות של התעשייה בישראל. כמו כן, מופקדת לשכת המדען הראשי על כריתת הסכמים בינ"ל לקידום מטרות החוק לשת"פ בינ"ל טכנולוגי.

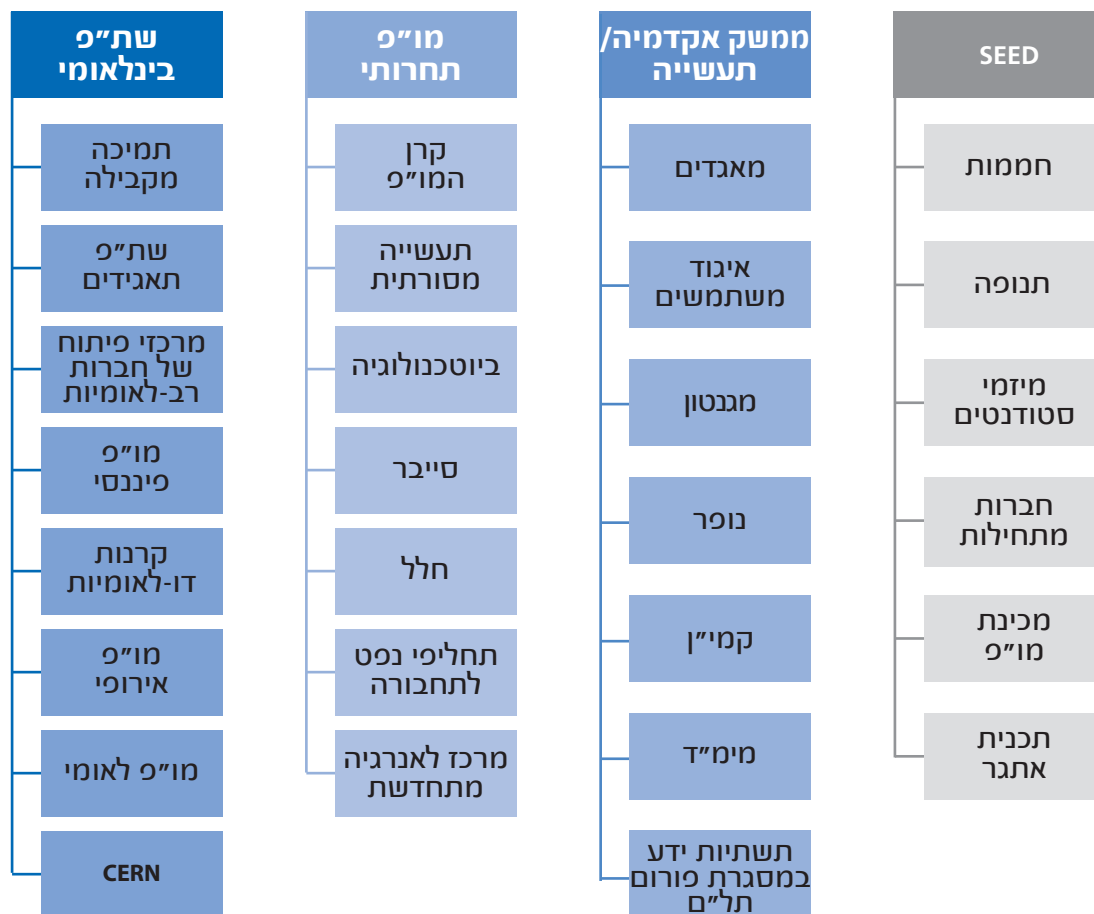
לשכת המדען הראשי תומכת במו"פ טכנולוגי עסקי על ידי סיוע כספי ישיר בהתאם לחוק המו"פ, הלשכה מובילה לפיתוח מודלים חדשניים ארוכי טווח ומודלים כתגובה לצורכי השוק, תוך ראייה ארוכת טווח, לפיתוח תשתיות הידע ולהטמעת החדשנות והמו"פ במספר סקטורים ייחודיים, ובכלל זה תמיכה ייעודית ותמיכה בתחומים וסקטורים מועדפים כגון תעשייה מסורתית, בני מיעוטים, חרדים, ננוטכנולוגיה, ביוטכנולוגיה, קלינטק, התאמת מוצרים לשוק הסיני ועוד. במקביל, מופעלות תכניות תמיכה הכפופות לחוק המו"פ ומופעלות על פי הוראות מנכ"ל כמו: פיתוח והרחבה של תשתית טכנולוגית לתעשייה באמצעות סיוע למו"פ גנרי במסגרת תכניות "מגנט", טיפוח שיתופי פעולה בינלאומיים בתחום המו"פ התעשייתי, תמיכה ביזמים באמצעות חממות טכנולוגיות כדרך למימוש רעיונות טכנולוגיים חדשניים, עידוד יזמים בתחילת דרכם במסגרת תכנית "תנופה", מסלול חברות מתחילות, מרכזי מו"פ פיננסיים, תכנית חלל, מו"פ מוכוון אתגרי בריאות הומניטריות הקיימים במדינות המתפתחות, מו"פ עסקי בחקלאות ועוד.

מסגרות התמיכה של לשכת המדען הראשי תומכות מדי שנה, במאות תכניות לחדשות ומו"פ בכל שלבי המו"פ, החל מחדשנות טכנולוגית הנובעת מרעיון של היזם הבודד בשלבים הראשונים של גיבוש הרעיון, Pre-seed דרך חברות חממה והזנק ועד לחברות הפועלות בכוחות עצמן. לשכת המדען הראשי תומכת בפיתוח טכנולוגיות חדשניות למוצרים חדשים בכל ענפי המשק, בחברות ותיקות ובחברות חדשות, בתעשייה עילית (היי-טק), ובתעשייה מסורתית, וכן באמצעות תמיכה בשת"פ בינלאומי, פיתוח תשתיות טכנולוגיות לידע, ועוד.

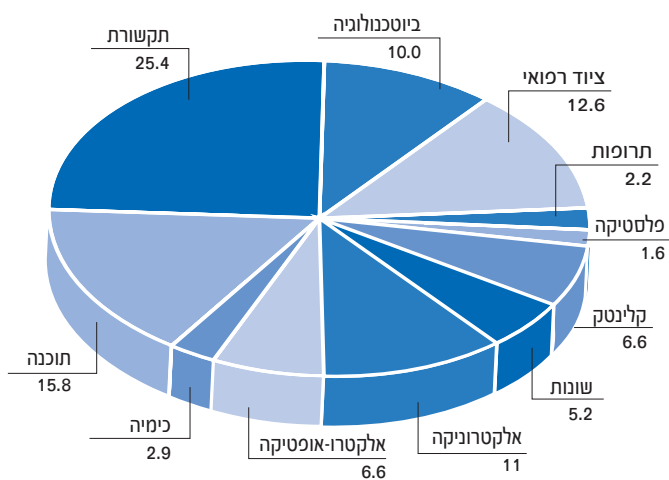
המכנה המשותף לכל החברות המשקיעות במו"פ חדשני הוא בסיכון הרב שהן לוקחות על עצמן. מחקרים מראים כי מענקי המו"פ אפקטיביים ביותר ומהווים את מנוע הצמיחה המרכזי לקידום החברות לביצוע מו"פ וכי התמיכה הממשלתית במו"פ מביאה לתנופה במפעלים קיימים וחדשים בכל ענפי העסקים בישראל, ומביאה ליצירת יתרונות כלכליים מוחשיים בסביבה הטכנולוגית, ולמינוף רוח היזמות הייחודית והאופיינית לישראל.

בשונה מתמיכה ממשלתית במדינות אחרות בעולם, חברות אשר מצליחות במכירת מוצרי מו"פ שנתמכו על ידי לשכת

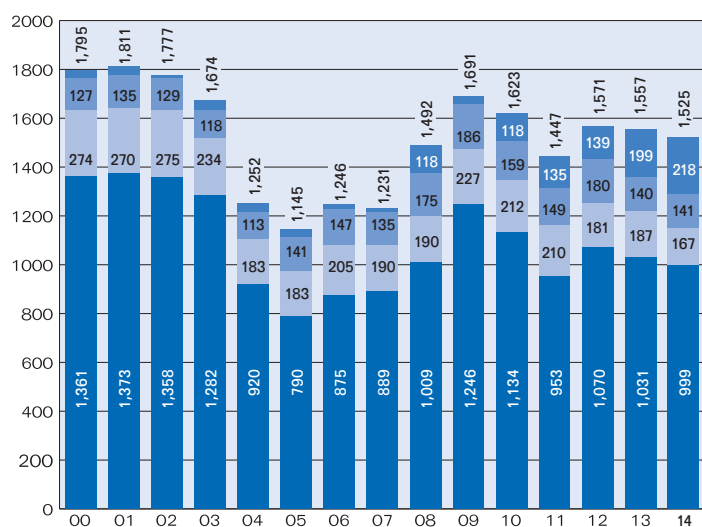
מגוון תכניות התמיכה 2014

מענקים 2014 בכל מסלולי התמיכה - לפי סיווג טכנולוגי

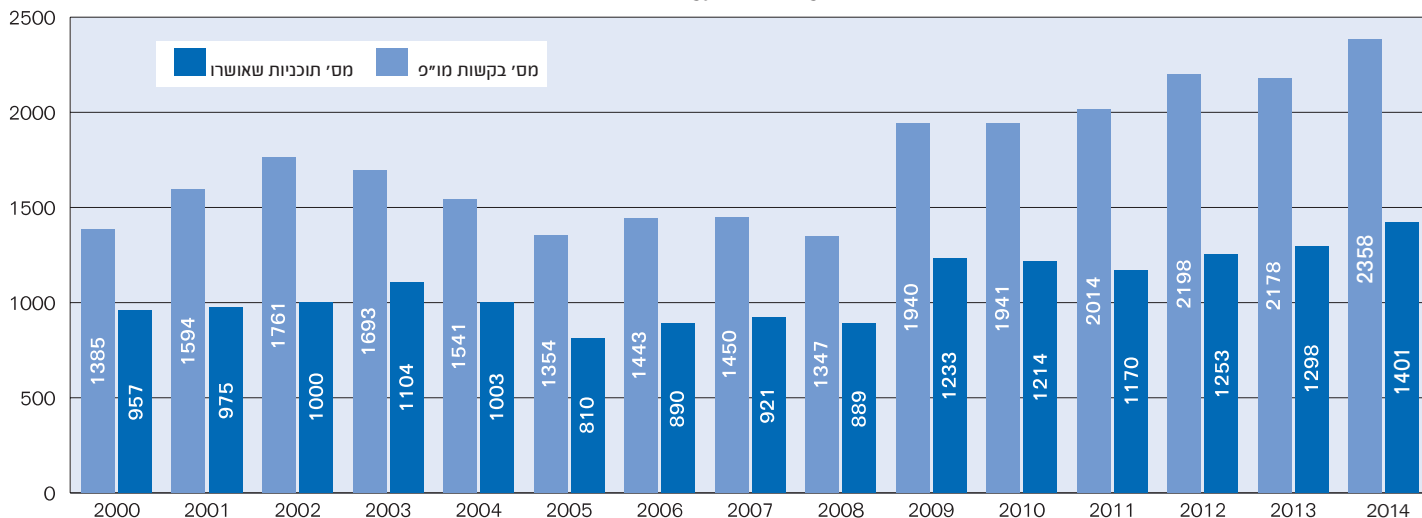
סה"כ תקציבי המו"פ בכל מסלולי התמיכה - תקציב הרשאה להתחייב במיליוני ש"ח

בשנת 2014 - עליה של 8% במסי הפירוקטים שאושרו בכל מסלולי התמיכה, לעומת שנת 2013 ושל 73% בהשוואה לשנת 2005.

מחלופי נפט, קמיון, מימד, תנופה, מכוני מחקר, צת"ם, מחלופי נפט
 קרן המו"פ, מגניט, חממות

בקשות מו"פ שהוגשו ע"י חברות מול בקשות מו"פ שאושרו ע"י ועדתה
כל מסלולי התמיכה

על אישור תכניות המו"פ בהתאם לחוק המו"פ. ועדת המחקר קובעת את שיעורי התמיכה על פי מכלול השיקולים ובהתאם לאמות המידה כפי שנקבעו על ידי ועדת הכספים של הכנסת. שיעור המענק נע בין 20% ועד לשיעור תמיכה מקסימלי של 50% מהוצאות המו"פ המאושרות. לתכניות הפועלות באזור עדיפות, מתווסף 10% לשיעור המענק. תוכניות שאושרו והפועלות בעוטף עזה זכאיות החל מספטמבר 2014 לתוספת שיעור תמיכה של 25% (כולל 10% איזור מועדף). ועדת המחקר קיבלה החלטה על הכרה בתחומים טכנולוגיים מועדפים: ננוטכנולוגיה, ביוטכנולוגיה, מו"פ ויזמות בתחום הגנת הסייבר, מו"פ בתעשייה המסורתית, מו"פ בחברות מתחילות. תכניות מו"פ בתחומים אלו, שנבחנו ועמדו בקריטריונים שקבעה לשכת המדען, ואושרו על ידי הוועדה, נתמכות בשיעור של 50%. ב-2014 הוגשו במסגרת קרן המו"פ 1,180 פרויקטים בהיקף תקציב כולל של 5,783 מיליון ש"ח וועדת המחקר 750 פרויקטים בתקציב של 2,350 מיליון ש"ח במענק כולל של 999 מיליון ש"ח.

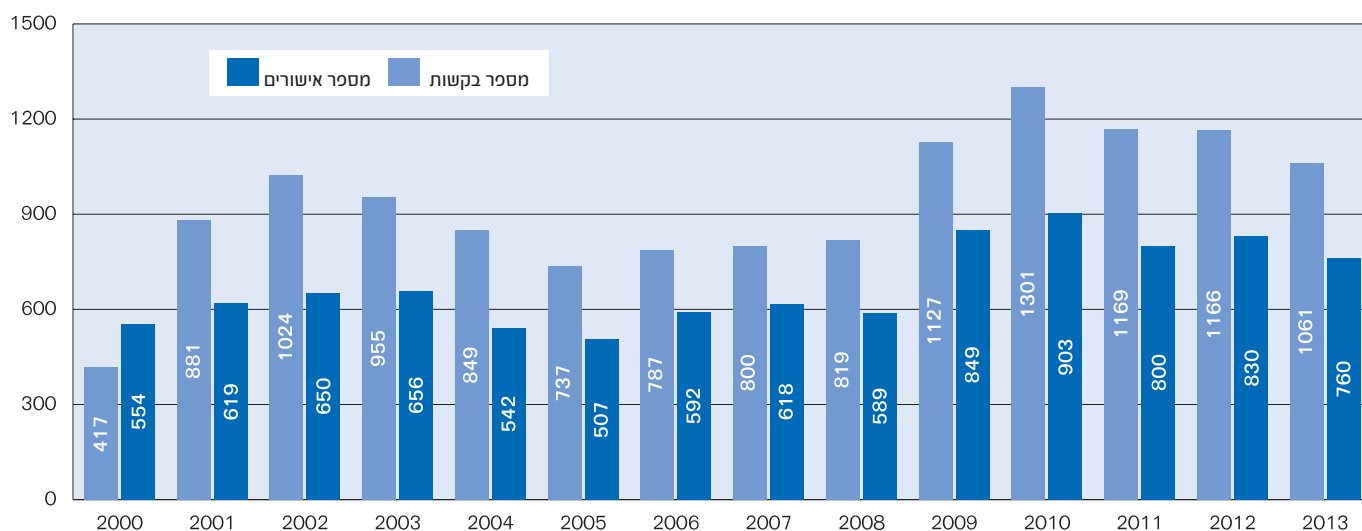
מסלולי סיוע - כלי מימון לתכניות מו"פ

מסלולי סיוע במסגרת קרן המו"פ

קרן המו"פ - לפיתוח מוצרים ותהליכים חדשניים

תכנית התמיכה המרכזית בלשכת המדען הראשי, לתמיכה במו"פ תעשייתי לפיתוח מוצרים תחרותיים ותהליכים, הפועלת מתוקף החוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה. במסגרת זו מופעלות גם תכניות תמיכה ייעודיות ותמיכה בתחומים מועדפים כגון: מו"פ בחברות גדולות בכריפריה, מרכזי פרויקטים של חברות רב לאומיות, תעשייה מסורתית, ננוטכנולוגיה, ביוטכנולוגיה, קלינטק, סייבר, חברות הסדר לפיתוח גנרי, שת"פ עם תאגידים רב-לאומיים, התאמת מוצרים לשוק הסיני, ותכניות שת"פ בינלאומי לתמיכה דו-לאומית במו"פ. התמיכה הינה לכלל העסקים בישראל, על כל ענפיהם, בכל שלבי המו"פ. ועדת המחקר - ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, בהשתתפות נציגי ממשלה וציבור, הינה הגוף המוסמך להחליט

קרן מו"פ - מספר בקשות שהוגשו על ידי התעשייה

של החברה הלאומית הפועל בישראל. גובה המענק הממוצע לשנה הניתן במסגרת התכנית עומד על כשמונה מיליון ש"ח. ועדת המחקר הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי. בשנת 2014 אושרו מענקים בסך 19.6 מיליון ש"ח.

תכניות מיוחדות

מו"פ עסקי בחקלאות

מסלול לעידוד פיתוח מוצרים חקלאיים ברי מכירה המיועדים למכירה וליצוא. התכנית החלה לפעול בשנת 1994 במסגרת הוראת מנכ"ל 4.9. לשכת המדען הראשי הינה הזרוע הביצועית להפעלת תכנית זו. עד 2013 התכנית תוקצבה ממקורות משרד החקלאות, החל משנת 2014 היקף התקציב השנתי הכולל לתכנית יעמוד על 6 מיליון שקלים, באיגום משאבים של משרד החקלאות, המדען הראשי במשרד הכלכלה ומשרד האוצר, כאשר חלקו של כל צד יעמוד על 2 מיליון שקלים. בדיקה טכנולוגית של הבקשות נעשית על ידי לשכת המדען הראשי. ועדה מקצועית משותפת עם משרד החקלאות הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

מרכזי מו"פ פיננסי

מסלול המופעל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.17 החל מאוגוסט 2010. התכנית מיועדת לעודד תאגידים פיננסיים גלובליים זרים להקים במדינת ישראל מרכזי מחקר ופיתוח טכנולוגיים אשר ישמשו את התעשייה הפיננסית העולמית, וזאת מתוך מטרה לפעול להרחבת הבסיס הטכנולוגי של התעשייה בישראל ולפיתוח וייצור מנוע צמיחה חדש למשק הישראלי בענפי הפיננסים אשר הולכים ותופשים מקום משמעותי בעולם הגלובלי. רשאיות להשתתף בתכנית חברות רב-לאומיות זרות, בעלות הכנסות שנתיים של לפחות 10 מיליארד דולר ארה"ב, הפועלות בענפי הפיננסים. במסגרת התכנית מתחייבות החברות הרב-לאומיות להעסיק בישראל, לפחות 25 עובדי מו"פ בתום השנה הראשונה של תקופת הפעילות המאושרת, לפחות 50 עובדי מו"פ בתום השנה השנייה, ולפחות 80 עובדי מו"פ בתום השנה השלישית ואילך. אישור הפרויקטים הינו רב שנתי לתקופה של 5 שנים. שיעורי התמיכה הממשלתית בתכנית זו הינם 40% מהתקציב הכולל המאושר לפרויקטים שיבוצעו בשנה הראשונה והשנייה מיום תחילת פעילותו של המרכז, 30% בשנה השלישית והרביעית ושיעור של 25% בשנה החמישית. פרויקטים אשר יבוצעו בפריפריה יזכו לשיעורי תמיכה של 50% בשנה הראשונה והשנייה, 40% בשנה השלישית והרביעית ושיעור של 35% בשנה החמישית. במהלך שנת 2011 אושרו במסגרת התכנית הקמת שני מרכזי מו"פ פיננסיים: של סיטי בנק ושל בנק ברקליס, בהיקף של 190 מיליון ש"ח לתקופה של חמש שנים. ועדת המחקר הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

היקף התמיכה במסגרת קרן המו"פ הינו בסך כ-1 מיליארד ש"ח מדי שנה, והגבייה מתמלוגים כ-400 מיליון ש"ח מדי שנה.

מרכזי מחקר ופיתוח של חברות ישראליות גדולות בפריפריה

מסלול זה במסגרת קרן המו"פ, מהווה חלק ממנגנון לצמצום הפערים המשמעותיים בין הפריפריה למרכז הבאים לידי ביטוי בין היתר ברמות שכר והשכלה. למרכזי מו"פ בפריפריה השפעה גדולה מאוד ביצירת מנגנונים להתהוות מרכז תעסוקה איכותית ופעילות כלכלית בסביבתם הגיאוגרפית. המסלול מופעל החל משנת 2010 בהתאם להוראה מכוח החוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה. הייחודיות של המסלול הינה שהוא מאפשר לחברה המעבירה פעילות משמעותית מהמרכז לפריפריה, ודאות יחסית לגבי תקצוב הפעילות לתקופה של עד שלוש שנים. המסלול מיועד לחברות ישראליות גדולות, אשר מחזור המכירות הכולל שלהן מפעילות בישראל, בשנה שקדמה להגשת הבקשה לקבלת הסיוע, עלה על 100 מיליון USD. ועדת המחקר הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע כלשכת המדען הראשי. תוכניות 2014, אושרו 5 פרויקטים בהיקף תקציבי מאושר של 108 מיליון ש"ח, ואושרו מענקים בסך 70 מיליון ש"ח.

הסדר מו"פ גנרי לחברות גדולות

מסלול במסגרת קרן המו"פ, לתמיכה במו"פ ארוך טווח של חברות עתירות השקעה במו"פ. התכנית מופעלת במסגרת הוראת מנכ"ל מס' 8.0 החל משנת 2001. מטרת ההסדר, להביא את החברות הגדולות להתמקד יותר בפיתוח ידע ותשתיות טכנולוגיות, מו"פ גנרי - מו"פ ארוך טווח: פיתוח ידע חדש לחברה אשר כתוצאה ממנו יפותחו שורת מוצרים עתידיים. במידה והחברה הסדירה את חובה עם המדינה היא רשאית לפנות למסלול מענקים זה אשר מקנה זכות למענקים ללא חובת תמלוגים, בגין ביצוע מו"פ גנרי בחברה (להבדיל ממו"פ גנרי שהוא במסגרת מאגד של חברות ואקדמיה). ועדת המחקר הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי. בשנת 2014, אושרו 61 פרויקטים בהיקף תקציבי מאושר של 156 מיליון ש"ח, ואושרו מענקים בסך 68 מיליון ש"ח.

מרכזי פרויקטים של חברות רב-לאומיות

מסלול במסגרת קרן המו"פ, לעידוד הקמת מרכזי פרויקטים במדינת ישראל של חברות רב-לאומיות. התכנית מופעלת במסגרת הוראות מנכ"ל 8.13 החל משנת 2008. מטרת התכנית, לעודד חברות רב-לאומיות בתעשייה המסורתית או התעשייה המעורבת להקים מרכזי פרויקטים במדינת ישראל תוך מיקוד פעילות המרכז בביצוע מחקר ופיתוח טכנולוגי-תעשייתי בפריפריה ובתעשייה המסורתית בשיתוף עם גורם ישראלי. התמיכה במסגרת תכנית זו ניתנת לביצוע תכניות מו"פ של החברות הרב-לאומיות באמצעות חברות ישראליות דרך המרכז

לרבות התאמת גרסאות שונות של לוויתנים שהם כרי מכירה ליצוא. לתכנית רשאיות לפנות חברות קטנות, בינוניות וגדולות, העוסקות בתחום החלל והן נהנות ממענקים בשיעור 50%-85% מתקציב הפיתוח. החל מתחילת התוכנית בדצמבר 2012 ועד סוף שנת 2014 אושרו 18 תכניות מו"פ בהיקף תקציב מאושר של 74 מיליון ש"ח, ואושרו מענקים בסך 51 מיליון ש"ח.

קידום מו"פ להגנת מרחב הסייבר

מסלול חדש המופעל החל משנת 2013. התוכנית פועלת במסגרת קרן המו"פ ומכוח החלטת ממשלה מס' 3611 מיום 7.8.2011. נוכח האיומים המתגברים בשנים האחרונות במרחב הסייבר, עולה במהירות חשיבותה של תעשיית Cyber-Security כעמוד תווך הן בהתפתחות של כלל התעשיות הטכנולוגיות והן לעצם קיומן. כפועל יוצא מכך מהווה תעשיית הסייבר מנוע צמיחה כלכלי ייחודי עבור מדינת ישראל. לאור זאת, חברו המטה הקיברנטי הלאומי והמדען הראשי במשרד הכלכלה להשקת תכנית קידום (קידום מו"פ הגנת הסייבר) שמטרתה קידום המו"פ והיזמות בתחום הסייבר, כדי לשמר ולהעצים את הפוטנציאל התחרותי של התעשייה הישראלית בשוק העולמי.

התכנית הינה בהיקף תקציבי כולל של כ-80 מיליון ש"ח לשנים 2013-2014 מתקציבי לשכת המדען הראשי והמטה הקיברנטי הלאומי, מקורות המימון הם 50% מכל צד.

התכנית פועלת במסגרת חוזר מדען הראשי המאפשר הכרה בהוצאות ייחודיות לתחום הסייבר, אישור לתקופה של עד שנתיים, ומענק בשיעור של 50% מהתקציב המאושר. על מסלול זה חלים הוראות חוק המו"פ והתקנות.

תכנית קידום מו"פ מבוססת על מתן תעודף רחבי למו"פ סייבר במגוון הכלים של המדען הראשי, במגמה לצל את חלון ההזדמנויות של השנים הקרובות להתבססות בשוק העולמי. בין ההטבות: תקצוב משופר לחברות בחממות הטכנולוגיות, אחוז מימון גבוה יותר בקרן המו"פ, הכרה נרחבת בהוצאות משלימות, התחייבות לבדיקת הבקשות בהליך מזורז, ועוד.

בשנת 2014 אושרו 32 פרויקטים בהיקף תקציב מאושר של 91.1 מיליון ש"ח, ואושרו מענקים בסך 47 מיליון ש"ח.

השבת אקדמאים

תכנית בין-משרדית המשותפת לות"ת ולמשרד הקליטה והכלכלה. מטרת התכנית לסייע להשבת מפתחים וחוקרים לארץ מחד ולסייע לחברות בקליטת כוח אדם איכותי מאיך. התכנית פועלת ליצירת קשרים קשר בין אנשי מו"פ ומדענים ישראלים חוזרים ובין חברות מהענפים עתירי הידע ומוסדות אקדמיה.

התוכנית החלה לפעול באמצע שנת 2012, ועדת היגוי בראשותו של המדען הראשי מלווה את התוכנית בהשתתפות נציגי המשרדים השותפים בתוכנית ונציגי אוצר.

בהתאם להסכם הבינמשרדי, היקף התקציב להפעלת התוכנית לתקופה של חמש שנים יעמוד על 20 מיליון ש"ח באיגום משאבים בחלקים שווים לכל צד.

תכנית אתגר

התכנית הושקה בינואר 2014 כחלק מהצטרפות ישראל ליוזמה בינלאומית בשם Grand Challenges in Global Health. התכנית תומכת במו"פ מכוון אתגרי בריאות הומניטריים הקיימים

תכנית לעידוד פיתוח פתרונות טכנולוגיים לאוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים

מסלול המופעל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.19 החל מספטמבר 2011.

התכנית מיועדת לעודד מחקר ופיתוח של מוצרים תעשייתיים המספקים פתרונות טכנולוגיים לאוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים, על מנת לאפשר לאוכלוסייה זו השתלבות בחברה ובשוק התעסוקה. התוכנית מיועדת לחברות צעירות (עד שנתיים מיום ההקמה) ועמותות המקיימות פעילות מחקר ופיתוח, גובה המענק הינו עד 600 אלפי ש"ח לשנה בגין כל תכנית פיתוח שאושרה על ידי הועדה. השתתפות לשכת המדען הינה בגובה 65% מהוצאות הפיתוח המאושרות לחברה ו-85% מההוצאות המאושרות לעמותה.

המסגרת התקציבית השנתית לתכנית זו הינה 6 מיליון ש"ח. ועדת מקצועית שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

מאז הפעלת התוכנית ברבעון האחרון של 2011 ועד סוף 2014 אושרו 25 פרויקטים בהיקף תקציב מאושר של 15 מיליון ש"ח, ואושרו מענקים בסך 11 מיליון ש"ח.

"מימד" - מינוף מו"פ דואלי צבאי/בטחוני ומסחרי

מסלול חדש המופעל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.20 החל מינואר 2012.

מטרת התכנית לקדם מחקר ופיתוח צבאי/ביטחוני ומסחרי בעל יישומים דואליים, המהווים מצד אחד תרומה לביטחון המדינה ומצד שני בסיס לפוטנציאל כלכלי.

התכנית בראשות המדען הראשי וראש מפא"ת (המינהל למחקר ופיתוח אמצעי לחימה ותשתית אלקטרונית במשרד הבטחון) הינה מיזם משותף ואיגום משאבים בין: המדען הראשי במשרד התמ"ת, משרד האוצר ומפא"ת במשרד הביטחון.

התכנית פועלת לקידום יוזמות מו"פ המוצעות על ידי חברות קטנות ובינוניות, כולל מוסדות מחקר, לפיתוח יישומים וטכנולוגיות חדשניים הנותנים מצד אחד מענה לצורך מבצעי, ומצד שני הינם בעלי פוטנציאל מסחרי בשווקים הבינלאומיים.

ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

בשנת 2014 אושרו 36 פרויקטים בהיקף תקציב מאושר של כ-60 מיליון ש"ח, ואושרו מענקים בסך 36.1 מיליון ש"ח.

עידוד מחקר ופיתוח בתחום טכנולוגיות החלל

מסלול חדש המופעל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.24 החל מדצמבר 2012.

התכנית בראשות המדען הראשי וראש סוכנות החלל הישראלית, מהווה מיזם משותף בין לשכת המדען הראשי במשרד הכלכלה, ומשרד המדע. לשכת המדען הראשי מפעילה תכנית זו עבור משרד המדע ובמימון מלא של משרד המדע.

מטרת התכנית לקדם מחקר ופיתוח של מוצרים בתחומי החלל המיועדים להתקנה בלוויינים או בתחנות קרקע לשליטה וניהוג לוויתנים; פיתוח מוצרים המיועדים לקליטה או שידור נתונים מלוויינים; פיתוח מכשור וציוד לכיול ובדיקה של מוצרים בתחומי החלל המיועדים להתקנה בלוויינים או קשורים בפעולת לוויתנים

חברות בתחום זה אשר טרם התנסו במחקר ופיתוח, ומעוניינות ליישם תהליכי חדשנות בכדי לשדרג את כושר ההתמודדות שלהן הן בשוק המקומי והן בשוק הגלובלי. חדשנות זו יכולה לבוא לידי ביטוי בדרכים רבות: פיתוח מוצרים חדשים, שיפור מוצרים קיימים, שיפור תהליכים וכדומה.

חברות מן התעשייה המסורתית, אשר נחשפו כבר ליתרונות של ביצוע מו"פ בסיוע לשכת המדען הראשי, מוזמנות אף הן להסתייע בלשכת המדען הראשי בכדי להמשיך ולהתחדש במסגרת התוכנית. המשק הישראלי אופייני בהתפתחות מהירה של סקטור ההיי-טק לעומת דריכה במקום ואף נסיגה של סקטור התעשייה המסורתית. התעסוקה בתעשייה המסורתית בישראל, מהווה כ-3% מכלל העובדים בתעשייה כולה, וסיכויי הישרדות לאורך זמן, מוטלים בספק, באם לא יתחולל בה מהפך אסטרטגי בתחום החדשנות הטכנולוגית ליצירת יתרונות תחרותיים ומיצוב בשוק העולמי.

תכנית זו מעודדת מפעלי התעשייה המסורתית לקדם ולהטמיע תהליכי חדשנות טכנולוגית, והיא מסייעת להם לפתח אסטרטגיה חדשה המבוססת על בידול טכנולוגי כדי ליצור יתרונות תחרותיים בשוק המקומי והעולמי.

התוכנית פועלת במסגרת חוזר מדען הראשי - המפרט את תנאי הסף לזכאות לתמיכה מועדפת במסגרת המסלול ואת תנאי התכנית. חוזר המדען הראשי לתכנית מאפשר הכרה בהוצאות ייחודיות לתחום התעשייה המסורתית, הרחבת ההוצאות המוכרות, פעילות הסברה ממוקדת ועוד.

אמות המידה לבחינת בקשות המוגשות במסגרת התוכנית אף הן מותאמות לחברות שאינן מורגלות כמו"פ.

התוכנית מיועדת לכלל החברות שיעקר פעילותן הינה באחד מענפי תעשיות הטכנולוגיה המסורתית או תעשיות הטכנולוגיה המעורבת המסורתית. ענפים אלה כוללים את התחומים הבאים: פלסטיק, גומי, מתכת, זכוכית, חומרים קראמיים, חומרי בניין, טקסטיל, עץ, עור, נייר, צורפות ומזון.

חברות המעוניינות בכך יכולות לפנות ללשכת המדען בבקשה לכיצוע בדיקה מקדמית בדבר שיוכן לתוכנית.

במסגרת חוזר המדען הראשי לתכנית, ניתנות הטבות ייחודיות לחברות תעשייה מסורתית קטנות ובינוניות, מתחילות כמו"פ, אשר מייצרות בארץ: שיעור תמיכה של 50% מן התקציב לתכנית שתאושר; ניתן יהיה לאשר תכניות לפיתוח מוצרים המיועדים לשוק המקומי; מידת החדשנות בתוכנית המוצעת (המהווה אחד מן הקריטריונים המרכזיים לאישור תכניות מו"פ) תיבדק גם אל מול יכולותיה הנוכחיות של החברה; חברות המגישות לראשונה בקשות לתמיכה בתוכניות מו"פ תוכלנה לקבל ייעוץ פרטני ללא תשלום וללא התחייבות, אודות אופן הגשת הבקשה והליך הטיפול בה; הקלות בהליכי הדיווח.

החל מספטמבר 2009 ועד דצמבר 2012 חברות שהגישו את בקשתן במסגרת תכנית עידוד התעשייה המסורתית היו פטורות מתשלום התמלוגים ממכירת המוצרים הנתמכים, כהטבה ייחודית לעידוד המו"פ בקרב התעשייה המסורתית.

בהתאם לחוזר המעודכן לתכנית, לתקופה של 2013 ו-2014 - הפטור מתמלוגים יהיה רק לחברות עם מחזור מכירות שנתי של עד 70 מיליון דולר ובתקופת סיוע מצטברת של עד שלוש שנים מתוך חמש שנים. הפטור מתמלוגים לשנים אלו יהיה בכפוף לאישור ועדת הכספים של הכנסת.

בשנת 2014 אושרו 155 פרויקטים בהיקף תקציב מאושר של 172 מיליון ש"ח ואושרו מענקים בסך 87 מיליון ש"ח.

במדינות המתפתחות. בין אתגרי הבריאות במדינות המתפתחות נמצאים תחומי רפואה שונים דוגמת חיסונים, הנגשת שירותי בריאות, תברואה, מחלות הנישאות על-ידי טפילים, בריאות ילודים ואימהות, בריאות נפשית, מכשור רפואי, ותחומים נוספים - כגון בטחון מזון, טיפול בשפכים, חקלאות מתקדמת, השקיה בתנאי מדבר, הגנה על הסביבה ועוד. במקרים רבים, לפיתוחים אלו יש פוטנציאל מסחרי עצום גם במדינות מפותחות.

שיעור המענק הוא 90% מהתקציב המאושר עד לתקרת מענק של 500,000 שקלים. הועדה המאשרת היא ועדה מורחבת של מנהלת תנופה בלשכת המדען הראשי, הכוללת נציגים של משרדי החוץ ורוה"מ. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

ביוזמת Grand Challenges שותפות מדינות וסוכנויות רבות - סוכנות הסיוע של ארה"ב, סוכנות הסיוע של בריטניה, קרנות פילנתרופיות, מכוני מחקר ועוד. מדינות מצטרפות נוספות לתכנית Grand Challenges הן ברזיל, הודו ועוד. התכנית מאפשרת לתעשייה הישראלית להיות שותפה ברשת של חברות מסחריות, מכוני מחקר ומיזמים מכל העולם בתחומי הבריאות העולמית, שותפות המקנה סיוע ליזמים ישראליים בתחום הפיתוח העסקי ובניית קשרים מתאימים ליישום תוצרי המו"פ במדינות המתפתחות. בשנת 2014 אושרו במסגרת התכנית מענקים בסך 5 מיליון ש"ח ל-10 פרויקטים.

אקדמיטק - תחרות מיזמי סטודנטים

מסלול חדש המופעל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.25 החל מינואר 2014 באמצעות מנהלת תנופה ובשיתוף עם הועדה לתכנון ותקצוב (ות"ת) של המועצה להשכלה גבוהה.

אקדמיטק היא תחרות מיזמי סטודנטים לפיתוח מוצר חדשני. המשתתפים בתחרות יהיו קבוצות סטודנטים ממוסדות המוכרים על-ידי המליג, שיתבקשו להציג Proof of Concept למוצר תעשייתי. לתחרות יתקבלו מיזמים מכל תחומי הלימוד. הזוכים בתחרות יזכו במענק לפיתוח ומסחור המיזם. הפרס הראשון בתחרות יעמוד על 100,000 שקלים, הפרס השני על 75,000 שקלים והפרס השלישי על סך של 50,000 שקלים. המיזמים הנבחרים יהיו אלה שיעמדו באתגר בצורה הטובה ביותר בהתאם לקריטריונים המוגדרים בהוראת המנכ"ל. היזמים יפרטו את הרעיון למוצר, הצורך שעליו הוא עונה, השוק ועוד. על המוצר להיות ייחודי ויצירתי, וכזה המשתמש בדרך חדשנית בטכנולוגיה חדשה או קיימת. הסטודנטים לא יידרשו לייצר את המוצר בפועל, אך פיתוחו צריך להיות ישים בקלות יחסית. צוותים נבחרים יזמנו להציג את הרעיון בפני ועדת שיפוט מיוחדת בלשכת המדען הראשי אשר תבחר את הזוכים בתחרות, הצוותים יתבקשו לענות על שאלות בנוגע לתכנית העסקית ולהיתכנות הטכנולוגית. המענק שיינתן לצורך ביצוע המיזם יהווה 100% מההוצאות בפועל לפיתוח ומסחור המיזם, ויהיה פטור מתמלוגים. המענק ינתן בתוך תקופה של 12 חודשים ממועד הזכייה, בכפוף להוכחת הוצאות בפועל.

מסלולי סיוע לתעשייה המסורתית

תעדוף התעשייה המסורתית במסגרת קרן המו"פ

מטרת התכנית הינה לאפשר למפעלי התעשייה המסורתית לקדם ולהטמיע בהתמדה תהליכי חדשנות טכנולוגית. התכנית הושקה באוקטובר 2005, במטרה לסייע בעיקר לאותן

מכינת מו"פ לחברות תעשייה מסורתית

כלי משלים אשר לשכת המדען הראשי מפעילה לטובת התעשייה המסורתית. התכנית מיועדת לסייע לתעשייה המסורתית שאינה יודעת כיצד לבנות יחידות מו"פ ולבצע חדשנות. מטרת התכנית הינה יצירת שינוי ארגוני - תרבותי בחברות מענפי התעשייה המסורתית, הכולל הנחלת ערכים ושיטות עבודה לביצוע מתמיד של חדשנות ומו"פ הנגזר מדרישות השווקים. ועדה מקצועית הינה הגורם המאשר את התכנית במסגרת זו.

מטרת התכנית היא לסייע לחברות מענפי התעשייה המסורתית והמעורבת מסורתית, אשר יכולות המחקר והפיתוח שלהן דורשות שיפור, לשדרג את כושר התחרות שלהן באמצעות הטמעת תהליכי מו"פ ואימוץ טכנולוגיות חדשות.

במסגרת התכנית החברות מקבלות השתתפות במימון הוצאות ייעוץ, הכולל מיפוי ובחינת יכולות קיימות, גיבוש מטרות עתידיות, בחינת הפערים הטכנולוגיים, והכוונה לשיפור היכולות באמצעות מוצרים וטכנולוגיות מתקדמים יותר. אחת מהמטרות המרכזיות היא להביא את החברה ליכולת אשר תאפשר לה השתלבות באחת או יותר מתכניות המדען הראשי המתאימות לפעילותה.

בתכנית יכולות להשתתף מפעלי תעשייה בכל אזורי הארץ, מענפי התעשייה המסורתית והמעורבת כהגדרתם ע"פ הגדרות הלמ"ס.

חברה יכולה לבחור יועץ מתוך מאגר יועצים שנבחרו במרכז חיצוני ע"י מתימו"פ, או לחלופין לבקש אישור ועדת ההיגוי של התכנית עבור יועץ שאינו מהמאגר. התכנית תממן 75% מעלות הייעוץ, והחברה תממן את יתרת עלות הייעוץ. הייעוץ יתבצע במסגרת של עד 200 שעות. תקרת התעריף לשעת הייעוץ היא 200 ש"ח לשעה. למימון סקר שוק או סקר פטנטים התכנית תממן 75% מעלות של עד 12,000 ש"ח בתוספת מע"מ.

להפעלת תכנית ייעוץ נדרש אישור מראש של ועדת ההיגוי בהתאם לנוהל תכנית מכינת מו"פ המפורסם באתר מתימו"פ.

סיוע למכוני מחקר

כחלק ממדיניות הסיוע לתעשייה המסורתית של לשכת המדען הראשי הלשכה מפעילה תכנית לתמיכה במכוני מחקר, בהתאם להוראה מכוח החוק לעידוד מו"פ בתעשייה. הסיוע למכוני המחקר ניתן בשני ערוצים: מסלול תמיכה בתכניות מו"פ הכולל השתתפות חובה של חברה תעשייתית בתכנית כשיעור מינימלי של 10% מהיקף הוצאות המו"פ ומסלול סיוע לרכישת ציוד מדעי.

מכוני המחקר הפונים לקבלת סיוע בתכנית זו הם, כאמור, מכוני המשרתים את התעשייה המסורתית וכן מיג"ל (מרכז ידע גליל העליון), מכון מחקר שעוסק בעיקר בתחום מדעי החיים.

עם המכוני בתעשייה המסורתית נמנים מכון המתכות, מכון הפלסטיקה והגומי ומכון הקרמיקה. בשנת 2010 הושלם מיזוג בין מכון הקרמיקה למכון הפלסטיקה, מהלך שהביא להתמקדות המחקר בתחום הקרמיקה - בענף הבנייה בכלל ובתחום של בנייה ירוקה בפרט.

ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

בשנת 2014 אושרו 18 פרויקטים בהיקף תקציב מאושר של כ-10 מיליון ש"ח, ואושרו מענקים בסך 8.5 מיליון ש"ח.

עידוד המו"פ בתחום קלינטק

קלינטק במסגרת קרן המו"פ, חממות, מגני"ט, תנופה, תחליפי נפט, שת"פ בינלאומי

לשכת המדען הראשי תומכת ב"מו"פ ירוק" להפחתת האנרגיה, הפסולת וזיהום הסביבה בתהליכי הייצור של מוצרים וטכנולוגיות חדשים. התמיכה נעשית באמצעות כלל המנגנונים שלשכת המדען הראשי מפעילה, בהם קרן המו"פ, תכניות מגני"ט, תכנית החממות הטכנולוגיות, תכנית תנופה ומגוון תכניות של שיתופי פעולה בין-לאומיים.

לשכת המדען הראשי מפעילה כלים ייעודיים לתחום הקלינטק ומקצה תקציבים ייעודיים לתחום זה בהתאם להחלטות הממשלה, עקב כך היקף הביקושים ומענקי מו"פ לפרויקטי מו"פ בתחומי הקלינטק נמצא בשנים האחרונות במגמת עליה.

בשנת 2014 אושרו 93 פרויקטים בתחומי קלינטק ככל מסלולי התמיכה, בהיקף תקציב מאושר של 198 מיליון ש"ח, ואושרו מענקים בסך 101 מיליון ש"ח.

מרכז טכנולוגי לאנרגיות מתחדשות

במסגרת מדיניותה לקידום טכנולוגיות האנרגיות המתחדשות, לשכת המדען הראשי הובילה הקמתו של מרכז טכנולוגי לאנרגיה מתחדשת בנגב ובערבה.

על ידי יצירת מערך סיוע למו"פ לשכת המדען הראשי מעודדת יזמות טכנולוגית בתחום ייצור חשמל באמצעות אנרגיה מתחדשת. המרכז יאפשר ליזמים בעלי רעיונות טכנולוגיים בתחילת דרכם לפתח את המיזם משלב המחקר הבסיסי והפיתוח הראשוני עד לייצור מוצר סופי ושיווקו.

נוסף על התמיכה הכספית לשכת המדען הראשי תפעל ליצירה של שיתופי פעולה בין מוסדות אקדמיה ומכוני מחקר לבין התעשייה כך שהמרכז ישמש מוקד למחקר יישומי בתחום של טכנולוגיות האנרגיות המתחדשות. ידע וניסיון משולב של הגורמים המרכזיים באקדמיה ובתעשייה הפועלים בתחומים אלה ומרוכזים תחת קורת גג אחת יבטיחו קרקע פורייה לפיתוחם של מיזמים טכנולוגיים ויתרמו לתעשייה הישראלית כולה.

התקציב הייעודי המוקצה למרכז הטכנולוגי בתחום האנרגיות המתחדשות הינו 57 מיליון ש"ח לתקופה של 5 שנים.

המרכז מופעל על ידי זכ"ן מהמגזר הפרטי בשילוב עם משקיע אסטרטגי ומרכז מחקר אקדמי. הזכ"ן הפרטי מחויב להשקיע במקורותיו לפחות את אותו סכום שהמדינה משקיעה.

מסלול מרכז טכנולוגי לאנרגיה מתחדשת בנגב ובערבה החל לפעול בשנת 2011 במסגרת הוראות מנכ"ל מס' 8.14.

במהלך שנים 2011-2014 אושרו במסגרת המרכז 14 פרויקטים בהיקף תקציב מאושר של 24.6 מיליון ש"ח, ואושרו מענקים בסך 20.5 מיליון ש"ח.

תכנית תחליפי נפט לתחבורה

לשכת המדען הראשי משתלבת בתכנית הלאומית להפחתת התלות העולמית בנפט עקב העלייה במחירי הנפט והצורך הממשי בפיתוח חלופה נקייה לייצור אנרגיה. מתוך סך כל התקציב הממשלתי לתכנית הלאומית לתחליפי נפט לתחבורה, שעומד על 1.5 מיליארד ש"ח לעשור הקרוב (2011-2020), תנצל לשכת המדען הראשי כ-1 מיליארד ש"ח לקידום מו"פ תעשייתי בתחום

על מנת להתניע אותו ותקופת הפעילות בחממה מגדילה באופן ניכר את סיכוייה של החברה שהוקמה - לגייס השקעה פיננסית, להתחבר לשותף אסטרטגי ולצאת מן החממה כעסק עצמאי. במסגרת החממה נהנה הפרויקט מהערך המוסף של החממה הכולל מלבד מקום ותשתיות, סיוע מנהלי, ייעוץ משפטי ורגולטורי, הנחיה מקצועית וכן ליווי ניהולי עסקי וסיוע במציאת שותפים אסטרטגיים וגיוס הון נוסף.

כיום פועלות 20 חממות ברחבי הארץ (18 חממות טכנולוגיות, חממה אחת ייעודית לביוטכנולוגיה וחממה אחת תעשייתית מבוססת טכנולוגיה). מדי שנה נקלטים 70-60 מיזמים חדשים במסגרת החממות, וכ-90% מהם מסיימים בהצלחה את תקופת החממה. החממות פרוסות בכל רחבי הארץ, מתל חי בצפון ועד שדה בוקר בדרום. 15 חממות פועלות בכריפריה ובאזורי פיתוח, ו-3 חממות פועלות בירושלים. התכנית פתוחה מיום הקמתה ועד היום לכל המגזרים התעשייתיים.

תקציב מאושר לחברה בחממה נע בין שניים לשלושה מיליון ש"ח, וחברה המתנהלת בחממת כריפריה נהנית מתוספת של 500 אלף ש"ח. שיעור מענק המדינה בחממות הטכנולוגיות עומד על 85%, והחממה מחויבת בהשלמת המימון.

חברת פרויקט פועלת נתמכת בחממה במשך שנתיים. חברות בתחום הביוטכנולוגיה והקלינטק מקבלות אופציה לשנת פעילות שלישית, וכן מקבלות אותה שתיים-שלוש חברות בתחומים שונים בכל חממה מדי שנה.

ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי. בשנת 2014 אושרו 71 פרויקטים בהיקף תקציב מאושר של 169.4 מיליון ש"ח, ואושרו מענקים בסך 140.2 מיליון ש"ח.

הזכיינים המפעילים את החממות

בשנת 2013 עודכנה הוראת מנכ"ל של החממות הטכנולוגיות ונקבעו כללים חדשים לקביעת אופן היציאה בהליכים תחרותיים לבחירת זכיינים חדשים, בדרך שתאפשר פרישה רחבה יותר של חממות טכנולוגיות בישראל.

בחירת זכיין להפעלת חממה נעשית באמצעות פרסום הליך תחרותי ו"קול קורא" להגשת הצעות. נכון להיום פועלות ברחבי הארץ 18 חממות טכנולוגיות. במהלך 2013 החלו לפעול 9 זכיינים חדשים שנבחרו בהליכים תחרותיים בשנת 2012. בשנת 2014 נבחרו 2 זכיינים נוספים שיקימו ויפעילו 2 חממות טכנולוגיות חדשות בשנת 2015. כל הזכיינים קיבלו זיכיונות לתקופה של 8 שנים.

חממה תעשייתית מבוססת טכנולוגיה

לשכת המדען הראשי הפעילה משנת 2008 חממה תעשייתית בחיפה. לחממה פנו חברות מוטות טכנולוגיה/הנדסה או חברות לייצור מוצרים מוטי עיצוב תעשייתי. הכניסה לחממה נעשית לאחר השלב של הוכחת ההיתכנות הטכנולוגית, ומטרתה לאפשר לחברות לבצע פעילות תעשייתית-מסחרית עצמאית ולבסס את מעמדן בתעשייה. ועדה מקצועית בראשות המדען הראשי היא הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, המעקב והבקרה עד לסגירת התיק נעשים בלשכת המדען הראשי. הפעלת החממה התעשייתית בחיפה הסתיימה לקראת סוף 2014. ב-2014 אושרו מענקים בהיקף של 1 מיליון ש"ח.

של תחליפי הנפט. קידום המו"פ בתעשייה זו ייעשה במסגרת מגוון מסלולי התמיכה של לשכת המדען הראשי תוך שימת דגש רב בשיתוף פעולה בין-לאומי כמו"פ - בעיקר עם המדינות סין, הודו, ארצות הברית, מדינות האיחוד האירופי, גרמניה, צרפת וברזיל.

במסגרת החלטת הממשלה הושקה בדצמבר 2012 תכנית ייעודית חדשה לעידוד השקעות פרטיות בחברות ישראליות בתחום תחליפי הנפט לתחבורה. לתכנית זו הוקצה תקציב של 400 מיליון שקלים לתקופה של 10 שנים. התכנית פועלת במסגרת הוראת מנכ"ל 8.21. בשנת 2013 הוגשה ואושרה תכנית אחת בהיקף של 12 מ' ש"ח מענק במסגרת הוראת מנכ"ל זו.

בשנת 2014 במסגרת מסלול ייעודי לתמיכה בתכניות כמו"פ בתחום תחליפי נפט לתחבורה אושרו 18 פרויקטים בהיקף תקציב מאושר של 22.9 מיליון ש"ח, ואושרו מענקים בסך 10 מיליון ש"ח.

מסלולי סיוע ליזמים/חברות מתחילות

תכנית תנופה

מסלול סיוע ליזמים טכנולוגיים מתחילים בשלב ה-Pre-seed, המסלול פועל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.9 החל משנת 2001. מטרת תכנית תנופה הינה לעודד יזמות טכנולוגית על ידי תמיכה בפעילות הנדרשת מיזמים בראשית צעדיהם, כדי לקדם רעיון טכנולוגי חדש לקראת מימוש תעשייתי.

במסגרת זו ניתנת תמיכה ליזם בשלב הקדם מו"פ של תכניתו לצורך הוכחת ההיתכנות טכנולוגית ו/או ישימות עסקית, ולצורך ביצוע כל פעילות הנדרשת למסחר ולפיתוח כגון: תכנון, הרכבה וניסוי של דגם/אב טיפוס של רעיון, הכנת בקשות לרישום פטנט, ביצוע חקר ישימות עסקית, הכנת תכנית עסקית, השתתפות בתערוכות, הכנת חומר פרסומי, ייעוץ מקצועי וכיוצא בזה. התמיכה הינה בשיעור השתתפות של עד 85% מהתקציב המאושר עד לתקרת מענק של 250,000 ש"ח.

למסלול זה רשאים לפנות היזם הבודד, חברות הזנק צעירות ומפעלים קטנים.

מרבית המיזמים המוקמים בסיוע תכנית זו הופכים בהמשך לחברות סטרט-אפ עצמאיות, שבראשה עומד המדען הראשי וחלקן ממשיכות לפתח במסלול החממות הטכנולוגיות.

ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי. בשנת 2014 אושרו 93 פרויקטים בהיקף תקציב מאושר של 10.9 מיליון ש"ח, ואושרו מענקים בסך 9.3 מיליון ש"ח.

חממות ליזמות טכנולוגית

מסלול לעידוד יזמות טכנולוגית, על ידי יצירת מערך סיוע שיאפשר לבעלי רעיונות בתחום הטכנולוגי בראשית דרכם לבצע את עבודת המחקר והפיתוח וההתארגנות הנדרשת כדי לממש את רעיונם על ידי פיתוחו למוצר עסקי ולהביאו למצב המאפשר גיוס הון פרטי. התכנית הוקמה בשנת 1991 ופועלת במסגרת הוראות מנכ"ל מ' 8.3, 8.12 ו-8.22.

החממות ליזמות טכנולוגית מאפשרות ליזמים מתחילים, בעלי רעיונות טכנולוגיים חדשניים, מסגרת תומכת לפתח את הרעיון שלהם למוצר מסחרי המיועד בעיקר ליצוא ולהקים חברה יצרנית עסקית בישראל. המדינה מממנת את השלב הקריטי של הפיתוח

תכנית "יזמים צעירים"

לשכת המדען הראשי פועלת להכשרת דור העתיד של יזמים בישראל, שימשיך להצמיד את המדינה בחזית הטכנולוגית העולמית. כחלק ממטרה זו לשכת המדען הראשי מפעילה את התכנית ליזמים צעירים, המעודדת ומחנכת בני נוער ליזמות עסקית תוך הפעלה והתנסות מעשית בשלבי הפרויקט השונים. התכנית, בשילוב החממות הטכנולוגיות, מופעלת בבתי ספר על-יסודיים ומקנה למשתתפים בה את הידע ואת התשתית הבסיסית, שיתרמו להם רבות בהמשך דרכם כיזמים. במסגרת התכנית היזמים הצעירים נהנים מכל התנאים שהחממה מספקת, לרבות ייעוץ, הנחיה והכוונה מקצועית ממנחים מובילים בתעשייה. במהלך 2011 נבחרה חברת "יזמים צעירים" כזכיינית להפעלת התכנית. הסכום העומד לרשות הזכיין במסגרת התכנית הוא 900 אלף ש"ח בשנה. בשנים 2012-2013 הוארך הסכם ההתקשרות עמה כל פעם לשנה נוספת. בשנים הללו הופעלו במסגרת התכנית מאות קבוצות נוער מבתי ספר ברחבי הארץ, שהתנסו בתהליך ההבשלה של יוזמה טכנולוגית בתחילת דרכה.

מסלול סיוע לחברות מתחילות

תכנית סיוע חדשה שהחלה לפעול בשנת 2013 במסגרת הוראת מנכ"ל 8.23. מטרת התכנית לפעול לעידוד השקעה בחברות מתחילות המוקמות בישראל, אשר לא קיבלו בעבר תמיכה מלשכת המדען הראשי, למעט במסגרת תכנית תנופה ותכנית החממות הטכנולוגיות. נתונים מצביעים כי מסיבות שונות לחברות מתחילות העוסקות במחקר ופיתוח קיים קושי בניהול כספים מהשוק הפרטי. התערבות ממשלתית הניתנת במסגרת מסלול זה נועדה לתת איתות חיובי למשקיעים, וליצור תמריץ להשקעה בחברות מתחילות העוסקות במחקר ופיתוח, אשר מהוות מרכיב חיוני בעידוד הצמיחה ובהתפתחות התעשייה עתירת הידע במדינת ישראל. במסגרת המסלול מתאפשרת תמיכה עד 24 חודש ובתקציב כולל של עד 10 מיליון ש"ח. עם מתן האישור לחברות פרק זמן של 6 חודשים להציג גיוס הון כמיומן משלים לאישור המדען הראשי. האישור הרב שנתי נועד להגביר את הוודאות לגבי התמיכות הממשלתיות בחברה ובכך להגביר את האטרקטיביות של חברות אלו להשקעה על ידי גורמים פרטיים. שיעור המענק הניתן במסלול יעמוד על 50% מההוצאות המאושרות. חברות העומדות בתנאי הסף של מסלול זה זכאיות בנוסף לשאר ההוצאות המוכרות על פי נהלי לשכת המדען הראשי, להכרה בהוצאות שיווק ומסחור. בשנת 2014 אושרו 96 פרויקטים בהיקף תקציב מאושר של 200 מיליון ש"ח, ואושרו מענקים בסך 100 מיליון ש"ח. מסלולי מגנט - לעידוד פיתוח טכנולוגיה גנרית והגברת השת"פ בין האקדמיה לתעשייה תכניות מגנט (מחקר ופיתוח גנרי טרום תחרותי) פועלות במסגרת לשכת המדען הראשי במטרה לחזק את היתרון התחרותי הטכנולוגי ארוך הטווח של התעשייה בישראל על ידי תמיכה בפיתוח תשתיות טכנולוגיות גנריות שישמשו פלטפורמה לפיתוח מוצרים עתידיים. תכניות מגנט כוללות חמישה מסלולי סיוע למו"פ טכנולוגי תעשייתי בתחום תשתיות טכנולוגיות: מאגד, איגוד משתמשים, מגנטון, נופר, וקמיון.

כחלק מהתמיכה במו"פ גנרי לשכת המדען הראשי פועלת להגברת שיתוף הפעולה בין גורמים מובילים באקדמיה לתעשייה במטרה להעצים את הידע ואת פוטנציאל יישומו בתעשייה. ועדה מקצועית, שכראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי. תקציב מסלולי מגנט (לרבות תקציב מסלול קמיון ומסלול מימד) לשנת 2014 עמד על 247 מיליון ש"ח.

מאגדי מגנט

תכנית מאגד מגנט מאחדת כמה חברות תעשייתיות ומוסדות מחקר אקדמיים לפיתוח עצמי של טכנולוגיות גנריות. המסלול החל לפעול בשנת 1993 במסגרת הוראת מנכ"ל מס' 8.5. שיתוף הפעולה בין התעשייה לאקדמיה מניש את החברות השותפות במאגד לידע המחקרי, שלעיתים קרובות מתגלה כמכריע לפיתוח הטכנולוגיה. גם לחיבור בין חברות תעשייתיות יש חשיבות רבה: שיתוף פעולה זה מעצים ומייעל את התהליך של פיתוח הטכנולוגיה המשותפת ומגדיל את היתרון היחסי של כל חברה בשוק העולמי. שיעור המענק הניתן במסגרת זו לחברה תעשייתית הינו 66% ולמוסד המחקר עד 80%. בשנת 2014 אושרו תכניות ב 10 מאגדים בהיקף תקציב מאושר של כ-190 מיליון ש"ח ואושרו מענקים בסך 133 מיליון ש"ח.

איגוד משתמשים

התכנית מאפשרת פעילות משותפת של קבוצת תאגידים תעשייתיים במסגרת של "איגוד משתמשים בטכנולוגיות מתקדמות". המסלול החל לפעול באמצע שנות ה-90 במסגרת הוראת מנכ"ל מס' 8.5. הפעילות מאפשרת הפצה, הטמעה, לימוד והדגמה של טכנולוגיות גנריות מתקדמות בתחומי עיסוקן של החברות. הרעיון המנחה של התכנית הוא "השלם גדול מסכום חלקיו": בשיתוף פעולה החברות לומדות מניסיונם של התאגידים השותפים בתכנית, וכך הן מגדילות את הידע ואת המיומנויות שלהן. שיעור המענק הניתן במסגרת זו הוא עד 66% להתארגנות ולפעילות האיגוד, לא ניתנת תמיכה בפעילות של החברות השותפות במסגרת האיגוד. בשנת 2014 אושרו מענקים בהיקף של 2.3 מיליון ש"ח.

מגנטון

מטרת מסלול "מגנטון" הנה עידוד העברת טכנולוגיות מהאקדמיה לתעשייה, על מנת לממש את הישגי המחקר האקדמי ליישום תעשייתי, ולפיתוח מוצר בעל פוטנציאל כלכלי. התכנית מתבססת על שיתוף פעולה דואלי בין קבוצת מחקר מהאקדמיה לבין חברה תעשייתית. המסלול מופעל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.6 החל משנת 2001. שיעור המענק הניתן במסגרת זו הינו עד 66% מהתקציב המאושר לתקופה של עד 24 חודשים. בשנת 2014 אושרו 30 פרויקטים בהיקף תקציב מאושר של 37 מיליון ש"ח ואושרו מענקים בסך 25 מיליון ש"ח.

נופר

תכנית "נופר" מגשרת בין מחקר בסיסי שהוכיח היתכנות טכנולוגית לבין מחקר יישומי ראשוני, שאינו בשל דיו לתמיכה על ידי התעשייה או במסגרת מסלול "מגנטון". התכנית מעניקה תמיכה במחקר

בסוף שנת 2012 פורסם קול קורא לבחירת זכין חדש ובאוגוסט 2013 נבחרה קבוצת פיוטורקס (לשעבר ביו-בוסט) שתפעיל חממה חדשה החל מינואר 2014 לתקופת זיכיון של שמונה שנים. החממה היא כבעלות ייחודית של קרן הון הסיכון אורכימד, יחד עם שני תאגידים רב לאומיים בתחום הפרמצבטיקה: J&J האמריקאית ו-Takeda היפנית. בשנת 2014 אושרו מענקים בהיקף של 5.8 מיליון ₪.

IBN המכון הלאומי לביוטכנולוגיה בנגב

במהלך שנת 2005 החליטה ממשלת ישראל על הקמת המכון הלאומי לביוטכנולוגיה באוניברסיטת בן-גוריון שבנגב. בדצמבר 2009 נחתם הסכם ההתאגדות הרשמי בין השותפים להקמת המכון: אוניברסיטת בן גוריון, המכון, וממשלת ישראל. עלות הקמת המכון 378 מיליון ₪ לתקופה של 7 שנים שתחילתה 10/2007, כאשר מזה 126 מיליון ₪ השתתפות ממשלתית.

מימון חלקה של המדינה בהיקף של 126 מיליון ש"ח ל-7 שנים הינו איגום משאבים בין: המדען הראשי, ות"ת, משרד האוצר, והמשרד לפיתוח הנגב והגליל. כאשר לשכת המדען הראשי במשרד התמי"ת מממנת מתקציבה סך של 44 מיליון ₪.

הגורם המלווה את התכנית הוא ועדת היגוי מטעם המדינה בהשתתפות המשרדים השותפים למימון התכנית. לשכת המדען הראשי הינה הגורם האחראי מטעם המדינה להפעלת ההסכם להקמת והפעלת המכון, ועומדת בראש ועדת ההיגוי מטעם המדינה. פעילות המכון הלאומי לביוטכנולוגיה באוניברסיטת בן גוריון מעמיקה את הפעילות הטכנולוגית והמחקרית בנגב ונועדה לייצר ולבנות תשתיות טכנולוגיות לשימוש התעשייה הישראלית בסטרוך הארוך. כיום יש במכון 22 מדענים מצטיינים מהמוכילים בעולם בתחום, בתחומי מחקר מגוונים בתחום הביוטכנולוגיה, מתוכם 15 מדענים חוזרים מחו"ל.

השתתפות המדינה במימון המכון הינה 1/3 מסך הוצאות הפעילות הכוללת. עד סוף 2014 שולמה השתתפות מדינה למכון בסך של 60.2 מיליון ש"ח עבור חלקה במימון פעילות המכון בשנים 2007-2014.

קרן למדעי החיים Life Sciences Funds

בשנת 2011 השיקה לשכת המדען הראשי, בשיתוף משרד האוצר והסקטור הפרטי, קרן ייעודית למימון פרויקטים של חברות ישראליות בתחום מדעי החיים (Life Sciences Funds), ובמיוחד בתחום של ביו-פארמה.

תחום הבימוד מציע פוטנציאל כלכלי אדיר, וכבר שנים הוא מאופיין בעולם בשיעורי צמיחה דו-ספרתיים.

בהתבסס על ניסיון של מדינות אחרות, לביו-פארמה ולמכשור הרפואי יש פוטנציאל להוות בעתיד מנוע צמיחה מרכזי של המשק הישראלי. פעילות מדעית איכותית ענפה, שיעור גבוה של רישום פטנטים לנפש והיקף מרשים של בעלי תארים בתחום מדעי החיים מעידים על יכולתה של ישראל לממש את ההבטחה. ואולם המציאות בשטח שונה, ועדיין ניכר פער בין ההבטחה למימושה: חברות ישראליות בתחום אינן מגיעות לשלבים מסחריים בארץ, וכ-90% מהן מעסיקות פחות מ-50 עובדים; הפער בין הידע והכישורים הקיימים לבין התוצאות התעשייתיות הנמוכות נעוץ בעיקר במחסור במימון; רמות הסיכון הגבוהות ודרישת התחום לשיעורי השקעה גבוהים ולאופק השקעה ארוך מביאים לנשירת פרויקטים ולאקזיטים מוקדמים.

היישומי באוניברסיטאות במטרה לכוונו לתחום תעשייתי בעל פוטנציאל כלכלי. המסלול מופעל במסגרת הוראת מנכ"ל מסי 8.7 החל משנת 2002.

פעילות תכנית נופר מתבצעת רק באקדמיה כנדבך משלים למחקר הבסיסי וכשלב מכין לקראת המשכו למו"פ תעשייתי במסגרות אחרות. מחקר במסגרת נופר זכאי למענק של עד 90% מהתקציב המאושר, וכל הזכויות על הידע שייכות למוסד המחקר. כל פרויקט נופר זוכה לליווי של חברה תעשייתית, אשר משתתפת בהנחיה מקצועית של המחקר ובמימון 10% מעלותו. עם תום המחקר החברה המלווה מקבלת זכות ראשונים לניהול מו"מ עם מוסד המחקר על מסחור הידע.

תכנית נופר מוגבלת לתחומי הביוטכנולוגיה והננוטכנולוגיה בלבד ולשנת מחקר אחת.

בשנת 2014 אושרו 20 פרויקטים בהיקף תקציב מאושר של 8 מיליון ₪ ואושרו מענקים בסך 7.2 מיליון ₪.

קמ"ן - קידום מחקר יישומי באקדמיה

תכנית חדשה לעידוד המחקר היישומי באקדמיה למחקרים שטרם בשלו לכניסת גורמים עסקיים. פעילות התכנית מתבצעת כולה במעבדות של מוסדות המחקר, ואת המימון המשלים לסיוע המדען הראשי מספק המוסד עצמו. מוסד המחקר ראשי לשכור מומחים, שייסיעו בהכוונת המחקר ליישומים בעלי פוטנציאל כלכלי בתעשייה. המסלול מופעל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.18 החל משנת 2011. המענק הניתן במסגרת תכנית קמ"ן הוא בשיעור של 85%-90% מהתקציב המאושר, לתקופה של עד 24 חודשים.

בשנת 2014 אושרו 149 פרויקטים בהיקף תקציב מאושר של 50 מיליון ₪ ואושרו מענקים בסך 42.5 מיליון ₪.

עידוד מו"פ בתחום הביוטכנולוגיה והננוטכנולוגיה

ביוטכנולוגיה במסגרת קרן המו"פ

בסוף שנת 2004 הוכרז תחום הביוטכנולוגיה בלשכת המדען הראשי כתחום מועדף. בהתאם לכך לשכת המדען הראשי מעניקה לחברות הפועלות בתחום שיעור מענק מרבי בהיקף של 50% מתקציב פעילות המו"פ במידה ומתקיימים התנאים הבאים: תשתיות טכנולוגיות ופיזיות עצמיות ליצירת ידע חדש/מומחיות בחברה; הבקשה כוללת פעילות ייצור של המוצר בישראל, בעיקר בשלבים קליניים מתקדמים. לא ינתן שיעור מענק מרבי - בפיתוח סמנים מאחר והיקף ההשקעה ומשך הפיתוח פחות תובעניים, וכן כאשר המודל העסקי כולל מסחור בשלבי פיתוח מוצר מתקדמים.

חממה ייעודית לביוטכנולוגיה

קבוצת ביולין נבחרה ב-2004 בהליך תחרותי לכינית שתפעיל חממה ייעודית לביוטכנולוגיה בירושלים. החממה, כבעלות חברת ביולין RX, החלה לפעול בינואר 2005 לתקופת זיכיון של תשע שנים עד סוף שנת 2013. בתקופה זו אושרו מענקים בסך של כ-55.6 מיליון ש"ח, מהם 2.25 מיליון ש"ח להקמת המעבדה המרכזית בחממה. הפרויקטים הנתמכים על ידי חממה ייעודית לביוטכנולוגיה נהנים מהיקפי סיוע גבוהים יותר מפרויקטים בחממות טכנולוגיות אחרות, והמענק המאושר לפרויקט חממה עומד על 2.295 מיליון ₪ לשנה למשך שלוש שנים, המהווה 85% מהתקציב המאושר.

מרכזי ננוטכנולוגיה באקדמיה

במטרה ליצור ולפתח תשתית טכנולוגית אקדמית שתוכל לשמש אף את התעשייה בנתה לשכת המדען הראשי תכנית סיוע להשקעה במרכזי ננוטכנולוגיה באקדמיה.

המכון המחקרי הראשון לננוטכנולוגיה הוקם בטכניון בשנת 2005 לתקופה של חמש שנים בהשקעה כוללת של 78 מיליון דולר ובמימון משולש של הטכניון, קרן פילנתרופית וממשלת ישראל. מימון ממשלת ישראל התבצע על ידי חברי הפורום לתשתיות לאומיות ("פורום תל"מ"), שבו חברים לשכת המדען הראשי, ות"ת, משרד האוצר ומפא"ת במשרד הביטחון.

במסגרת הקמת מרכז המו"פ לננוטכנולוגיה בטכניון נרכש ציוד תשתיתי יקר ערך, שאינו מוגבל לשימוש במכון ויכול לשמש חוקרים מאוניברסיטאות אחרות ואף חברות בתעשייה.

שנתיים לאחר הקמת המרכז בטכניון הוקמו מרכזי ננוטכנולוגיה בחמישה מוסדות מחקר נוספים: במכון ויצמן, באוניברסיטה העברית, באוניברסיטת תל-אביב, באוניברסיטת בר-אילן ובאוניברסיטת בן-גוריון. היקף ההשקעה המצרפי במרכזים אלה עומד על כ-142 מיליון דולר, מהם הושקעו כ-20% בשנת 2009.

מודל "משולש המימון" שמאפיין את הקמת המכון בטכניון, מיושם גם במרכזים אלה.

לשכת המדען הראשי הקימה את מרכזי הננוטכנולוגיה מתוך ראייה ארוכת טווח, ולפיה מדינות שישקיעו בהווה בתחום, יעמדו בחזית התעשייתית של המדינות המפותחות בעוד שנים ספורות. מרכזי הננוטכנולוגיה מעודדים יוזמות למסחור הידע בהעברת טכנולוגיות לתעשייה, ליזמי חברות הזנק ולשיתוף פעולה ארוך טווח במסגרת תכניות המדען הראשי, כמו לדוגמה מגנט.

בזכות המרכזים שהוקמו שבו לישראל עד היום יותר מ-40 מדענים ונקלטו בששת מוסדות המחקר שהוזכרו לעיל בתחומי הננוטכנולוגיה השונים.

כיום מתבצע שלב ב' של תכנית עידוד המו"פ בתחום הננוטכנולוגיה, והדגש בו הוא ביישום תעשייתי לטכנולוגיות שפותחו במסגרת שלב א'. היקף מענק המדינה הכולל לתקופה של חמש שנים עומד על 60 מיליון דולר.

CERN - הצטרפות ישראל כחברים מלאים לארגון

CERN הינו מתקן מאיץ החלקיקים הגדול בעולם ובעבר מדינת ישראל הייתה במעמד של חברה נלווית במתקן. בשנת 2012 שודרגה החברה לדרגת חברות מלאה, ישראל משלמת לארגון דמי השתתפות שנתיים בסכום של 15 מיליון פרנק שוויצרי מתוכם מימון בשיעור 17% ממקורות לשכת המדען הראשי. חברות מלאה זו מאפשרת לחברות ישראליות להשתתף במרכזי ההצטיידות של הפרויקט.

מסלולים לשיתוף פעולה בינלאומי במו"פ

מדינת ישראל מקדמת שיתוף פעולה בינלאומי במו"פ בין חברות תעשייה ישראליות לחברות זרות, במטרה לסייע לחברות הישראליות לייצר שיתופי פעולה אסטרטגיים עם חברות מתאימות בחו"ל, ובאופן זה לשפר את כושר התחרות של החברות הישראליות וחידרתן לשווקים הבינלאומיים.

בלשכת המדען הראשי נוצרו מודלים אחדים של שיתוף פעולה בין-לאומי במו"פ:

1. קרנות דו-לאומיות.

באמצעות הקרן למדעי החיים ייווצרו מקומות תעסוקה איכותיים שיאפשרו להשיב לארץ מדענים, לייבא ידע וניסיון ניהולי בין-לאומי בתחום הביו-פארמה וליצור תשתית להקמה של תעשיית השקעות בענף.

מבנה הקרן דומה למבנה של קרן הון סיכון, אך בניגוד למודל המימון קצר המועד של קרנות הון סיכון קיימות, תקופת ההשקעה של הקרן תעמוד על חמש שנים.

לנוכח קשיי המימון והיעדרן של חברות ביו-פארמה כשותפות אסטרטגיות בתחום (למעט חברת טבע), שותפות הממשלה בקרנות תתבצע לפי מודל של "שותף מוגבל נחות" (Limited Partner) הסופג ראשון את ההפסד ומקבל רק חלק מהרווח. כך תגדיל המדינה את הרווח של השותפים המוגבלים הנוספים ותגן עליהם במקרה של הפסד.

צעד זה נועד להפיג את חששות המשקיעים המוסדיים הישראליים, אשר בניגוד למשקיעים מוסדיים אמריקניים נוטים להשקיע בהיקף נמוך מאוד בקרנות הון סיכון, ובפרט בתחום הביומד.

בשנת 2011 נבחר זכיון להפעלת הקרן למדעי החיים, בשנים 2011-2014 אישרה הקרן השקעות ב-11 חברות ביוטכנולוגיה.

צת"ם - ציוד תומך מחקר ופיתוח בתחום מדעי החיים

המו"פ בתחום מדעי החיים הוא ייחודי בהיותו נשען על התמחות נקודתית ודורש ציוד עתיר מימון למימוש תהליכי פיתוח. מו"פ זה מבוצע בגופי מחקר ציבוריים ובחברות תעשייתיות, והקשר בין שתי קהילות אלה חשוב עד מאוד.

החברות הישראליות בתחום מדעי החיים הן חברות צעירות, שעיקר פעילותן מתרכז עדיין בשלב המו"פ. על מנת לקיים מחקר ופיתוח איכותי על החברות הללו להסתייע בגופים מקצועיים, שחלקם פועלים על בסיס מסחרי, וחלקם נמצאים במוסדות רפואיים ובמוסדות מחקר. בהיעדר תשתית מספקת בתחום החברות נאלצות לחפש ספקים במדינות אחרות על מנת לקבל שירותי מו"פ בסיסיים.

בניסיון להתמודד עם מגבלה זו ולבסס את תעשיית מדעי החיים בישראל יצרה לשכת המדען הראשי את תכנית צת"ם. תכנית חדשה שהחלה לפעול בשנת 2012 במסגרת הוראת מנכ"ל מס' 8.16. מימון התכנית מתבצע על ידי חברי הפורום לתשתיות לאומיות ("פורום תל"מ"), שבו חברים לשכת המדען הראשי, ות"ת, משרד האוצר ומפא"ת במשרד הביטחון.

התכנית תביא להרחבת מגוון השירותים בתחום, אשר חלקם אינם נגישים בישראל. היא תאפשר לגופים המתמחים במתן שירותי מו"פ תעשייתיים בתחום מדעי החיים לקבל סיוע כספי לרכישת ציוד ייעודי עתיר מימון. באמצעות הציוד הנדרש יורחב סל שירותי המו"פ לכלל העוסקים בתחום, הן בתעשייה והן בגופי המחקר. הרחבת הסל תתרום להרחבת פעילויות המו"פ במדינה ותחזק את התשתית הבסיסית לחברות ישראליות הפועלות בתחום.

זאת ועוד, ציוד ייעודי עתיר מימון יחזק וירחיב את יכולת הביצוע של פעילויות תומכות מו"פ בארץ בתחום מדעי החיים, הדרושות להוכחת היתכנות מבוקרת של ממצאים מדעיים וטכנולוגיים. בהמשך הוא יאפשר קבלת אישורים לכיצוע ניסויים קליניים.

לשכת המדען הראשי תשתתף בשיעור של 50% מהתקציב המאושר אלא אם המענק ניתן לבית חולים שעבורו שיעור המענק יהיה 75%. בשנים 2012-2014 אושרו 10 פרויקטים בהיקף תקציב מאושר של 22.9 מיליון ש"ח ואושרו מענקים בסך 11.6 מיליון ש"ח.

איסרד הינה המנהלת הישראלית של התכנית, היא הגוף הממלכתי המופקד על שילוב מדינת ישראל ב-ERA. איסרד הוקמה על פי החלטת ממשלה ופועלת מלשכת המדען הראשי, במימון פעילות איסרד שותפים גם משרד המדע הטכנולוגיה והחלל, ות"ת, משרד החוץ ומשרד האוצר. המדען הראשי משמש יו"ר ועדת ההיגוי של איסרד.

התכנית מעניקה מימון ליצירת קונסורציום עם שותפים אירופיים לפעילות מחקר ופיתוח של התעשייה, האקדמיה, מכוני מחקר, ארגונים ציבוריים ופרטיים. ההשתתפות בתכנית פותחת בפני גופים ישראליים שער להשתלבות אסטרטגית במסגרות המחקר, הפיתוח והשיווק של אירופה.

מדי שנה מתפרסמים "קולות קוראים" להגשת הצעות מחקר במגוון תחומים, החל מננוטכנולוגיה, טכנולוגיית מידע ותקשורת וכלה באנרגיה ובריאות. המחקר מתנהל במסגרת קבוצות מחקר, שמגישות באופן קולקטיבי את הצעותיהן ישירות לאישור בכריסל.

בזכות המחקר המשותף והצמוד בין החברים בקבוצות המחקר המונות 6-12 שותפים, חברי הקבוצה הניבים מגילוי ומיצירה של ידע טכנולוגי, מעבודה משותפת עם ספקים ועם לקוחות אירופיים, מיצירת מוניטין וכן משימוש במתקנים ובמרכזי מו"פ ייחודיים של האיחוד האירופי. כל אלה הופכים את ההשקעה בתכנית לכדאית עבור כל החברות, גופי המחקר והממשלות התומכות.

שיתוף הפעולה בין ישראל לאיחוד האירופי החל בשנת 1996 עם הצטרפותה של ישראל לתכנית המסגרת הרביעית (FP4) כמדינה היחידה מחוץ לאירופה הזכאית להשתתף בה. מאז ועד היום שיתוף פעולה זה הוא ספינת הדגל של היחסים בין ישראל לאיחוד האירופי, והוא מעניק לגופים ישראליים הזדמנות ליצור קשרים עסקיים ומחקריים עם גופים מובילים באירופה.

תכנית המסגרת מתחדשת אחת לכמה שנים. תכנית המסגרת השביעית (FP7) הופעלה בשנים 2007-2013 ובשנים 2014-2020 תופעל תכנית המסגרת השמינית "הורייזן 2020" אשר תקציבה עומד על כ-80 מיליארד אירו. ישראל עתידה להשקיע בתכנית "הורייזן 2020" כמיליארד אירו במרוצת שבע שנות קיומה.

תכנית Horizon 2020 שמה לה ליעד מרכזי לתמוך במעמדו של האיחוד האירופי כמוביל בעולם בתחומי המדע ותמיכה בחדשנות תעשייתית, ולסייע להבטחת הובלה תעשייתית בתחום החדשנות באמצעות נגישות להון ותמיכה בעסקים קטנים ובינוניים. תכנית Horizon 2020 שמה דגש על אתגרים חברתיים ועל סיוע לחברות הפועלות בתחומי הבריאות, שינוי דמוגרפי ורווחה, ביטחון מזון, חקלאות בת-קיימא, מחקר ימי וביו-כלכלי, אנרגיה בטוחה נקייה ויעילה, תחבורה ירוקה, פעילויות בתחום האקלים, יעילות משאבים וחומרי גלם.

שיעור המענקים הניתנים לגופים שזוכים למימון אירופי מתכנית המסגרת הוא עד 100% מסך הוצאותיהם לביצוע הפרויקט, בתוספת תקורה של 25%. כמו כן הגופים פטורים לחלוטין מתשלום תמלוגים והחזרים.

מאז הצטרפות ישראל לתכנית המסגרת ב-1996 ועד סוף 2014, השתתפו בה כ-17,900 גופי מחקר ישראליים, ו-4,217 מהם זכו למימון. בתוכנית המסגרת השביעית (FP7) שהופעלה בשנים 2007-2013, היו 2,115 הצלחות ישראליות. גופים ישראליים

2. הסכמי שיתוף פעולה במו"פ עם תאגידים רב-לאומיים.
3. ISERD - תכנית המסגרת למו"פ של האיחוד האירופי.
4. נציבות המדע והטכנולוגיה ישראל-ארצות הברית.
5. הסכמים דו-לאומיים לתמיכה מקבילה.
6. הסכמים רב-לאומיים - מסגרות בין-לאומיות באירופה לשיתוף פעולה במו"פ.

קרנות דו-לאומיות

קרנות שמפעילה לשכת המדען הראשי בעקבות הסכמים שנחתמו בין ממשלת ישראל לבין ממשלות המדינות השותפות בכל קרן. כל מדינה מקצה לקרן הדו-לאומית סכום כסף שנועד למימון מחקרי מו"פ משותפים בין חברה ישראלית לבין חברה מהמדינה השותפה לקרן. קיימות כיום ארבע קרנות דו-לאומיות:

קרן ישראל-ארה"ב BIRD

קרן ישראל-קנדה CIIRD

קרן ישראל-סינגפור SIIRD

קרן ישראל-קוריאה KORIL

לשכת המדען הראשי הינה הגורם האחראי מטעם המדינה לליווי והפעלת ההסכמים שנחתמו עם המדינות השותפות בכל קרן, ובכלל זה העברת מימון שנתי לקרנות בהתאם להתחייבות ממשלת ישראל בהסכמים.

המענקים הניתנים במסגרת זו הם עד 50% מהוצאות המו"פ של כל חברה מכל מדינה. ועדה מקצועית בכל קרן, בראשות המדען הראשי במשרד הכלכלה, היא הגורם המאשר את תכנית המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, המעקב והבקרה נעשים בקרנות.

הסכמי שת"פ במו"פ עם תאגידים רב-לאומיים

מסלול המעודד שיתופי פעולה בין חברות הזנק ישראליות לתאגידים גלובליים.

במסגרת התכנית המדען הראשי יוזם הסכמים לשיתוף פעולה במו"פ עם חברות גלובליות מובילות בתחומן, ובשלב הבא חברות ישראליות מוזמנות לבצע עמן פרויקטים משותפים במו"פ. המענק הניתן במסלול זה מיועד לפיתוח ו/או להתאמת הטכנולוגיה, היישום או השירות של החברה הישראלית למוצרי התאגידים הרב-לאומיים. זכויות הידע במיזם המשותף יכולות להיות כבעלות משותפת של החברה הישראלית ושל התאגיד הרב-לאומי.

עד סוף 2014 נחתמו בלשכת המדען הראשי הסכמי שיתוף פעולה עם 41 חברות גלובליות:

Abbott, Alcatel, Alstom, Arkema, B.Braun, BD, Bombardier-Transportation, BT, Cisco, Coca-Cola, Dupont, Deutsche-Telekom, Finmeccanica, General-Electric, HP, IBM, Infosys, intel, Life-Technologies, Merck, Microsoft, Monsanto, MSD, NEC, Novozymes, NTT, Oracle, Orange, Panasonic, Philips, Posco, Procter & Gamble, Punj Lloyd, Renault, Roche, SAP, Telecom Italia, Telefonica, Terumo, 3M, Unilever

ISERD תכנית המסגרת למו"פ של האיחוד האירופי

תכנית המסגרת למו"פ של האיחוד האירופי היא התכנית הגדולה ביותר בעולם לשיתוף פעולה מדעי ותעשייתי, והיא מהווה אלמנט פיננסי מרכזי של ה-ERA המרחב האירופי למחקר (Research Area European).

מהם עם 22 מדינות באירופה: צרפת, איטליה, גרמניה, יוון, דנמרק, הונגריה, טורקיה, אירלנד, פורטוגל, פינלנד, שבדיה, בלגיה, רוסיה, צ'כיה, הולנד, ליטא, סלובניה, קפריסין, בולגריה, וסלובקיה, רומניה, פולין.

13 הסכמים עם מדינות צפון אמריקה - ניו יורק, מרילנד, וירג'יניה, ויסקונסין, קולוראדו, מסצ'וסטס, אורגון, אונטריו-קנדה, פלורידה, דרום קרוליינה, מישיגן, אוהיו, קליפורניה.

8 הסכמים עם סין - משרד המדע הסיני, מחוזות ג'יאנגסו, גואנדונג, שנדונג, שנחאי, שנז'ן, ג'ייג'יאנג, הונג קונג.

2 הסכמים עם הודו - משרד המדע ההודי, מחוז קרנטקה.

1 הסכם עם יפן.

4 הסכמים עם מדינות דרום אמריקה - ארגנטינה, ברזיל, אורוגוואי, מקסיקו.

1 הסכם עם מדינת ויקטוריה שבאוסטרליה.

במהלך שנת 2014 חתמה לשכת המדען הראשי על 9 הסכמים דו-לאומיים חדשים לשיתוף פעולה במו"פ עם: מדינות מישיגן, אוהיו וקליפורניה בארה"ב, עם רומניה, פולין, מקסיקו, יפן, ועם הונג קונג, ומחוז ג'ייג'יאנג בסין.

ועדת המחקר בלשכת המדען הראשי היא הגורם המאשר את תכניות המו"פ לשיתוף פעולה בין-לאומי, והפעלת ההסכמים נעשית על ידי מתימו"פ (מרכז התעשייה הישראלית למחקר ולפיתוח). יישום ההחלטות לתקצוב, תשלומים, המעקב והבקרה עד לסגירת התיק נעשים בלשכת המדען הראשי.

מתימו"פ

מרכז התעשייה הישראלית למחקר ופיתוח (מתימו"פ), הינה עמותה ממשלתית המשמשת זרוע ביצועית ליישום מדיניות לשכת המדען הראשי בשיתופי פעולה בין-לאומיים במו"פ טכנולוגי תעשייתי.

מתימו"פ ממונה על יישום ההסכמים לשיתוף פעולה הדו-לאומיים והרב-לאומיים שישראל שותפה בהם ופועל בשיתוף גופים וארגונים דומים במדינות השונות להידוק הקשר העסקי והמחקרי בין המדינות.

מפגשים בין חברות ישראליות לחברות זרות, ייזום פרויקטים משותפים במו"פ ויצירת שיתופי פעולה אסטרטגיים עם חברות זרות הם רק חלק מפעולותיו של מתימו"פ לקידום תעשיית הטכנולוגיה הישראלית ולשיפור יכולת התחרות שלה בשווקים הבין-לאומיים. פעילות מתימו"פ ממומנת מתקציב לשכת המדען הראשי.

תכנית להתאמת מוצרים לשווקים המתפתחים בהודו, סין וברזיל מטרת התכנית לעודד תכניות לפיתוח התאמת מוצרים לשווקים המתעוררים בהודו סין וברזיל, מאחר ואחד החסמים המרכזיים בהאצת שיתופי פעולה מול מדינות אלו, נובע מכך שכיום חברות ישראליות מפתחות מוצרים שקלה היעד העיקרי שלהם הינו בשווקים המערביים. התכנית החלה לפעול באוגוסט 2013 במסגרת חוזר מדען ראשי. התכנית תומכת בפרויקטים לביצוע שינויי התאמה טכנולוגיים והנדסיים במוצר בהתאם לתקנים ולצרכים של שווקי היעד, על מנת לסייע לחדירת התעשייה הישראלית לשווקי הכלכלות המתפתחות בהודו סין וברזיל.

השתתפו בפרויקטים בתקציב כולל של כ-10 מילארד אירו, מתוך סכום זה, סך מענקי המחקר שאישר האיחוד האירופי לזוכים הישראלים עומד על 875 מיליון אירו.

בשנת 2014 היו 151 הצלחות ישראליות במסגרת Horizon 2020. גופים ישראלים השתתפו בפרויקטים בתקציב כולל של 308 מיליון אירו, מתוך סכום זה, סך מענקי המחקר שאישר האיחוד האירופי לזוכים הישראלים עומד על 82 מיליון אירו.

פרט לתכנית המסגרת, במסגרת המרחב האירופי למחקר מתנהלות תכניות מחקר נוספות הממומנות על ידי הנציבות האירופית ומנוהלות על ידי איסרד:

- תכניות JTs "פלטפורמות טכנולוגיות", המקבלות מימון משולב הן מהתקציב הלאומי והן מתקציב תוכנית המסגרת.
- תכנית AAL לפיתוח טכנולוגיות לשירות אוכלוסייה בוגרת.
- תכנית ARTEMIS למערכות משובצות מחשב.
- תכנית ENIAC לננו-אלקטרוניקה.
- תכנית COST למפגשי חוקרים המנוהלת על ידי משרד המדע והטכנולוגיה.

נציבות המדע והטכנולוגיה ישראל-ארצות הברית

נציבות המדע והטכנולוגיה ישראל-ארצות הברית מקדמת באמצעות לשכת המדען הראשי פעילות משותפת לשתי המדינות בתחומי המדע והטכנולוגיה לשם יצירת יתרונות כלכליים הדדיים, שיביאו לצמיחת המשק בשתי המדינות. הנציבות מגדירה מעת לעת תחומים מועדפים לפעילותה ובהם: ביוטכנולוגיה, טלקומוניקציה, טכנולוגיות מידע (במיוחד תוכנה לשימושים רפואיים), ננוטכנולוגיה, טכנולוגיות ירוקות (אנרגיה חלופית, טכנולוגיות מים) וביטחון פנים.

פעילותה של הנציבות מתרכזת בהסרת מכשולים קיימים וביצירת הרמוניזציה של תקנים על מנת מלשפר את אפשרויות שיתוף הפעולה בין ישראל לארצות הברית.

הנציבות פועלת לצד הזרוע הביצועית שלה, קרן המדע והטכנולוגיה ישראל-ארצות הברית, שהיא ארגון עצמאי ללא כוונת רווח. הקרן פועלת לחיזוק הקשר בין התעשייה, הממשל והאקדמיה ונוקטת מגוון פעולות במטרה לעודד שיתוף פעולה טכנולוגי ומדעי פורה בין שתי המדינות. בין פעולות אלה אפשר למנות יצירת קשרים אסטרטגיים, קיום סדנאות וכנסים והקמת ארגונים המאגדים ענפי תעשייה שונים.

הסכמים דו-לאומיים לתמיכה מקבילה

כלכלת השווקים המתעוררים באסיה ובסין מתאפיינת בצמיחה מואצת וטומנת בחובה הזדמנויות עסקיות ליצוא ולהרחבת הסחר של חברות ישראליות.

לשכת המדען הראשי פועלת למיצוי הפוטנציאל הגלום בשווקים המתפתחים באמצעות שורה של מסגרות והסכמים לשיתופי פעולה בין-לאומיים. היא עושה זאת על ידי השתתפות במימון תכניות המו"פ המאושרות של החברות הישראליות בשיעור של עד 50%. בד בבד המדינות השותפות להסכם תומכות בחברות מטעמן. לשכת המדען הראשי מפעילה כיום הסכמי מו"פ דו-לאומיים (כולל קרנות דו לאומיות), עם 51 מדינות ומחוזות-

התכנית פועלת להגדלה ניכרת של השתתפות חברות קטנות ובינוניות (SME) ממגזר ההיי-טק, לרבות חברות הזנק, בתכניות שיתוף פעולה אירופיות. תכנית זו מהווה שיתוף פעולה כלל-אירופי ראשון מסוגו בין תכניות המו"פ הלאומיות לבין נציבות האיחוד האירופי.

החל משנת 2014 תפעל תוכנית ירוסטארס-2 באמצעות תוכנית המסגרת למו"פ של האיחוד האירופי "הורייזן 2020" והתכניות הלאומיות.

תכנית EEN

EEN היא תכנית אירופית לשיתוף פעולה בין-לאומי לקידום התחרותיות והחדשנות התעשייתית. התכנית תומכת בשיתוף בטכנולוגיות בין החברות השותפות בה ומעודדת מציאת שותפים עסקיים ללא מימון החברות המשתתפות. בתכנית שותפים מכון היצוא, התאחדות התעשיינים ומכון ירושלים. איסרד הוא הזרוע האחרית ליישום ההשתתפות הישראלית בתכנית.

הסכמים רב-לאומיים - מסגרות בינלאומיות באירופה לשת"פ במו"פ

תכנית יוריקה Eureka

EUREKA היא אחת מתכניות המו"פ התעשייתיות הגדולות ביותר באירופה. שותפות בה 40 מדינות, ובכללן האיחוד האירופי עצמו וכן מדינת ישראל.

התכנית מקדמת מיזמי מו"פ וחדשנות משותפים בתמיכת התכניות הלאומיות למו"פ במדינות המשתתפות. היא מאפשרת גישה לכל תכניות המימון הממשלתיות באירופה התומכות במו"פ תעשייתיים ומהווה פלטפורמה לחשיפה עסקית בשוק האירופי. לשכת המדען הראשי חתמה בשנת 2000 בשם מדינת ישראל על הסכם עם יוריקה ופועלת להרחבת ההשתתפות הישראלית במסגרות השונות של התכנית.

תכנית ירוסטארס Eurostars

החל משנת 2008 מופעלת תכנית משותפת ליוריקה ולתכנית המסגרת השביעית של האיחוד האירופי בשם Eurostars.

מרכז ההשקעות

מרכז ההשקעות מקביל למנכ"ל משרד וכפוף לשר בלבד. מרכז ההשקעות ומנהל מרכז ההשקעות פועלים באופן אוטונומי כמצוין בחוק לעידוד השקעות הון.

מסלולי הסיוע במרכז ההשקעות

במרכז ההשקעות שלושה מסלולי סיוע עיקריים והם: מסלול מענקים מכוח החוק, מסלול תעסוקה (מנהלי)¹, ומסלול איכות הסביבה (מנהלי)¹, כאשר בכל מסלול קיימים מספר תתי מסלולים. המסלולים המנהליים פועלים מכוח החלטות ממשלה על ידי הוראות מנכ"ל.

להלן המסלולים:

מסלול המענקים נותן מעמד "מפעל מאושר" לתכניות השקעות, המזכות במענקים וההטבות מכוח חוק עידוד השקעות הון התשי"ט-1959. שיעור המענקים בגין השקעות המוכרות ברכוש קבוע הוא 20%. מסלול המענקים מופעל על ידי מרכז ההשקעות, ומכוחו ניתן מענק השקעה לחבר בני אדם שהוא בעל "מפעל מאושר", במסלול זה ניתן ליהנות גם מהטבות מס למפעל מועדף על פי החוק ללא צורך לבחור באחד מבין השניים בלבד.

מסלול הטבות המס מופעל על ידי רשות המסים, ומכוחו ניתנות ל"חברה מועדפת" מס מופחת.

להלן עיקרי הטבות המס ל"חברה המועדפת".

שיעור מס מופחת למפעלי תעשייה מייצאים (לפחות 25% מהמחזור):
 • 2014 ואילך: 16% במרכז הארץ ו-9% בפריפריה. (פריפריה-אזור פיתוח א' בלבד).

מסלול בניה להשכרה למגורים: מסלול זה ניתן על פי הפרק השביעי לחוק עידוד השקעות הון. זכאי להטבה מי שכונה בנין אשר מחציתו מיועד להשכרה למגורים, כאשר הדירות להשכרה מושכרות 5 שנים מתוך 7 השנים הראשונות. ההטבה הניתנת במסגרת מסלול זה הינה פחת מואץ בשיעור 20% לשנה ומס מופחת על הכנסה חייבת **מהשכרה או מכירה** של דירה בכניין חדש להשכרה בשיעור של 20% ליחיד ו-11% לחברה. בשנת 2014 אושרו 22 תכניות במסלול זה בהיקף השקעות של 715 מיליון ש"ח, לבניית 732 יחידות דיור.

מסלול תעסוקה נותן הטבות למפעלים ע"פ מתווה של השתתפות בעלות העסקת עובדים חדשים באזורי הפריפריה, וכן השתתפות בעלות העסקת עובדים חדשים של אוכלוסיות מיוחדות ששיעור השתתפותן בשוק התעסוקה נמוך.

מסלולי איכות הסביבה פועלים במשותף עם משרד הגנת הסביבה, משרד התשתיות, רשות הגז ולשכת המדען הראשי במשרד הכלכלה, אשר מעודדים חיבור למערכות גז טבעי וסיוע להפחתת פליטות. בשנת 2014 מסלול הפחתת פליטות לא היה פעיל.

מרכז ההשקעות מאשר מדי שנה מאות תכניות מאושרות. מרכז ההשקעות מתפקד כגוף מטה לעניין החוק לעידוד השקעות הון,

כללי

מרכז ההשקעות פועל מכוח החוק לעידוד השקעות הון תשי"ט - 1959.

מטרת החוק - לעודד השקעות הון ויוזמה כלכלית תוך מתן עדיפות לחדשנות ולאזורי פיתוח, לשם שיפור כושר היצור של המשק במדינה, שיפור יכולתו של המגזר העסקי להתמודד בתנאי תחרות בסביבה הבינלאומית, יצירת תשתית למקומות עבודה חדשים וברי קיימא. החוק לעידוד השקעות הון מהווה אמצעי מרכזי במדיניות עידוד והגברת הצמיחה הכלכלית בישראל.

בחוק ובתקנות שהותקנו לפיו נקבעו שני סוגי תמריצים:

1. תמריצים שמטרתם העיקרית הינה **הגברת הצמיחה במשק**: תמריצים אלו מכוונים לעודד השקעות במשק כולו לשם הגברת הצמיחה הכלכלית.
  2. **תמריצים לפריפריה**: תמריצים שנועדו להשפיע על פיזור התעשייה ברחבי הארץ והגברת פעילות והשקעות בפריפריה, במטרה לצמצם את אי-השוויון האזורי ולעודד צמיחה בת-קיימא. התמריצים לפי החוק ניתנים לעידוד תעשייה. כמו כן ניתנים תמריצים לעידוד השכרת דירות למגורים.
- ההטבות לעידוד התעשייה ניתנות בהקמה ובהרחבה של מפעל תעשייתי, בשני מסלולים מרכזיים - מסלול מענקים ומסלול הטבות מס. כל מסלול פועל בנפרד מהמסלול האחר וללא תלות.

מטרות החוק

עידוד השקעות הון ויוזמה כלכלית, באופן שבו תינתן עדיפות לחדשנות ולפעילות באזורי פיתוח לשם פיתוח כושר היצור של משק המדינה, שיפור יכולתו של המגזר העסקי להתמודד בתנאי תחרות בשווקים בין לאומיים ויצירת תשתית למקומות עבודה חדשים ובני קיימא.

תפקידי מנהלת מרכז ההשקעות:

1. לזום ולארגן פעולות למען עידוד השקעות הון בישראל.
2. ליתן אישור לתכניות.
3. לקיים את הקשר בין המשקיעים ובין משרדי ממשלה ורשויות אחרות הנוגעות בדבר, לתת ידיעות בענייני השקעות הון בישראל ולהפיצן, ולסייע למשקיעים בהגשמת תכניותיהם.
4. להמליץ לפני כל רשות המוסמכת לכך שתעניק במסגרת החיקוקים שבתחום סמכותה או שהיא ממונה על ביצועם, פטור, הנחה, הקלה או רשיון למפעל, לנכס, להשקעה, או להלוואה העשויים לסייע להשגתה של מטרת חוק זה.
5. להציע לשרים מסלולי תמיכה וכללים להפעלתם, לפי הוראות סעיף 18ג.
6. ליעץ לממשלה בכל דבר הנוגע להגשמתה של מטרת חוק זה, בעניינים הנוגעים לתעשייה, ובמיוחד בדבר קווי היסוד לעידוד השקעות הון, דרכים לביצועם ותחיקה לעידוד השקעות הון.

מנהל מרכז ההשקעות

מנהל מרכז ההשקעות ממונה על ידי הממשלה ומתוקף תפקידו משמש חבר מנהלת מרכז ההשקעות והיושב ראש שלה. מנהל

¹ מכוח החלטות ממשלה והוראות מנהליות

קיימים. בנוסף הופעל בשנת 2014 מסלול שכר גבוה. במסגרת מסלול זה אושרו 5 בקשות בעלות תקציבית של 33 מיליוני ש"ח אשר יביאו לתוספת של כ-100 משרות ישירות בשכר גבוה בכריפריה.

טבלה 1 - אישורים במסלול מענקים

מס' חברות	תוספת עובדים	המענקים	השקעה	סכום
85	2,837	312 מיליון ש"ח	1.6 מיליארד ש"ח	מסלול מענקים
	1,160	1,077 מיליון ש"ח	21.51 מיליארד ש"ח	אינטל
תשלום ריבית בגין תכנית 2011		45 מיליון ש"ח		אינטל ³

³ מגלם ריבית שנתי בשיעור של 4.13% לתקופה שבין ביצוע ההשקעות ועד קבלת המענק

המפעיל מנגנון רחב יותר אשר עוסק בהליכי הטיפול הנגזרים מן החוק, כדוגמת המנהלים המקצועיים במשרד הכלכלה, החברה הממשלתית ענבל המספקת למרכז ההשקעות שירותי חשבות ומיכון, והגופים המלווים הנוטלים חלק במסלול המענקים. בשנה האחרונה פעל מרכז ההשקעות לחידוש ועדכון של עשרות נהלים וביטולם של נהלים ישנים, כמו כן נערכו ימי עיון והסברה, כנסים, סדנאות, פרסום דיגיטלי באינטרנט וקשר ישיר עם התעשייה והתעשיינים, וזאת במטרה להנגיש את מרכז ההשקעות ללקוחותיו.

פעילות מרכז ההשקעות כוללת טיפול בכל הבקשות הן ברמת תאגיד והן ברמת תכנית השקעות החל מרישום בקשה להקמה/הרחבה, קליטתה, בחינת הבקשה והבאתה לדיון במנהלת מרכז ההשקעות וכלה בטיפול שוטף של הבקשות לעדכון הן ברמה של תאגיד (שינוי בעלות, הסבות כתבי אישור, שינוי צורת התאגדות וכו') והן ברמה של תכנית השקעות (עדכון רשימת השקעות, הארכת מועד ביצוע, שינוי הגדרת מוצר, שינוי מיקום המפעל, שינוי בתנאי כתב האישור וכו') של כלל הבקשות.

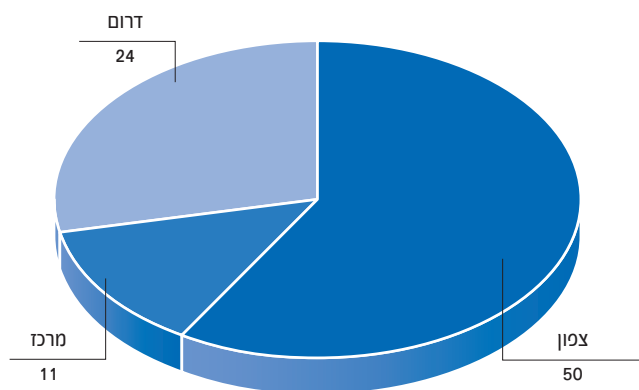
מרכז ההשקעות מפעיל מערך פיקוח ובקרה לאורך כל חיי התכנית ועד לסיום התכנית. במהלך ביצוע השקעות של התכנית מבצע מרכז ההשקעות ביקורות יזומות במפעלים, בשנת 2014 בוצעו 96 ביקורות שלב א', 37 ביקורות שלב ב', טופלו 152 בקשות להסרת שעבודים, 3 בקשות להחרגת נכסים משעבוד ו-6 בקשות ליצירת שיעבוד לטובת צד ג'. כמו כן הוצאו 52 דרישות להחזר מענקים כאשר ב-6 דרישות מתוכן הסתיים הטיפול. בשנה זו נגבו 1.4 מיליוני שקלים בגין החזר מענקים מתכניות שבטלו.

בשנת 2014 אושרו 85 תכניות במסלול מענקים מתוכן 72 תכניות הרחבה, 11 תכניות הקמה ו-2 העתקות, בהיקף השקעה של 1.6 מיליארד ש"ח ובעלות תקציבית של כ-312 מיליון ש"ח. תכניות אלו יביאו לתוספת תעסוקה של כ-2,837 עובדים ישירים ומספר זהה של עובדים עקיפים. כמו כן אושר מענק נגב ל-3 חברות בהיקף כספי של 1.5 מיליון שקלים. כמו כן הוצאו 69 אישורי ביצוע ובוטלו 45 תוכניות.

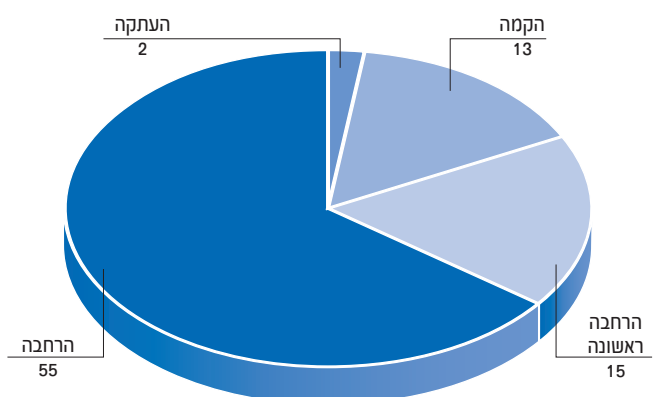
בנוסף, בשנה זו אושרה תכנית השקעות לחברת **אינטל**, בהיקף השקעה של 21.54 מיליארד שקלים, ובעלות תקציבית של 1.077 מיליארד שקלים, לצורך שדרוג המפעל בקרית גת (FAB 28) לטכנולוגיה המתקדמת ביותר בעולם של 10 ננו-מטר ליצור רכיבים מיקרו-אלקטרוניים על גבי פרוסות סילקון. התועלות המשקיות הצפויות במסגרת תכנית זו כוללות העסקה של כ-4,000 עובדים בקרית גת (1,160 עובדים נוספים) בכרית גבוה, העסקה עקיפה בישראל, פעילות תוספתית של ספקים בישראל והכשרתם לסטנדרטים בינלאומיים, תוספת יצוא למשק, תקבולי מיסים משמעותיים (מס חברות, מס דיבידנד, מס הכנסה-ניכוי עובדים, מע"מ). כמו כן צפויות השפעות שאינן נאמדות בכסף כגון - השפעות הנובעות מהכשרת כוח-אדם בחברה, שיפור יכולות ניהול, הכנסת סטנדרטים חדשים לתעשייה בישראל ויצירת אקו-סיסטם של חברות הזנק (SPILLOVER).

במסגרת מסלולי התעסוקה הופעל בשנת 2014 מסלול לאוכלוסיות ששיעור השתתפותן בתעסוקה נמוך. במסגרת מסלול זה אושרו 89 בקשות בעלות תקציבית של 77 מיליוני ש"ח, אשר יביאו לתוספת של כ-1,588 משרות ישירות ומספר דומה של משרות עקיפות וכן התחייבות לשמור על המשך העסקתם של 7,800 עובדים

התפלגות מספר האישורים במסלול המענקים לפי מחוזות

התפלגות מספר האישורים במסלול המענקים לפי מעמד התכנית

מסלול תעסוקה (הוראת מנכ"ל 4.17) - מטרת המסלול לתמרץ מעסיקים לשלב ולקלוט אוכלוסיות מגזרים ששיעור השתתפותן בתעסוקה נמוך.

כאשר לפחות 90% מהעובדים הנוספים מעבר למישרות הבסיס, יהיו מאוכלוסיות ששיעור השתתפותן בתעסוקה נמוך.

התפלגות מסלולי תעסוקה לפי סוג האוכלוסייה

סוג האוכלוסייה	גברים	אחוז	נשים	אחוז
חרדים	153	9	284	17
מיעוטים	515	30	344	20
בדואים	171	10	50	3
כללית	103	6	1	0
אנשים עם מוגבלויות	0	37	2	
חד הוריים	0	0	23	1
סה"כ	949	56	739	44

מסלולי איכות הסביבה

מסלול סיוע במימון חיבור למערכת חלוקת גז טבעי (הוראת מנכ"ל 4.5) - המסלול מיועד לעודד ולתמרץ צרכני גז גדולים להתחבר לרשת הגז הטבעי. התמרוץ יהיה באמצעות השתתפות בעלויות חיבור למערכת החלוקה של הגז הטבעי ובעלויות הסבת מערכות פנימיות של מתקני הלקוח לשימוש בגז טבעי.

טבלה 2 - אישורים במסלול תעסוקה

שם המסלול	מס' חברות	תוספת עובדים	סכום המענקים (בשקלים)
מסלול כללי 4.17	89	1,588	77 מיליון ש"ח
מסלול שכר גבוה 4.18	5	100	33 מיליון ש"ח

מסלולי איכות הסביבה

טבלה 3 - אישורים במסלול סיוע במימון חיבור למערכות גז טבעי

מס' חברות	סכום המענקים
44	15.9 מיליון ש"ח

מסלול מענקים

מסלול מענקים (מסלול חוק) - הסיוע ניתן למפעלים תעשייתיים ברי-תחרות כהגדרתם בחוק. גודל האישור הממוצע במסלול המענקים עמד על כ-3.7 מיליון ש"ח כאשר 65% מהאישורים היו אישורים להרחבות, 18% מהאישורים היו להרחבות ראשונות, 2% מהאישורים היו להעתקות ו-15% מהאישורים היו להקמה של פעילות חדשה.

מסלולי תעסוקה

בשנת 2014 אושרו 94 בקשות במסלולי תעסוקה, אשר יביאו להגדלה ישירה של 1,688 מישרות באופן ישיר, ומספר זהה באופן עקיף, וכן התחייבות להמשך העסקתם של 7,800 עובדים קיימים.

הממונה על השקעות זרות ושיתוף פעולה תעשייתי

מחול, להגברת השקעות זרות במחקר ופיתוח, להגברת היצוא ולפתיחת שווקים חדשים. כמו כן, פועלת רשפי"ת באמצעות הכלים שבידיה לחיזוק תעשיות ועסקים בכריפריה ובאזורי עדיפות לאומית ול"פתיחת דלתות" לתעשיות בינוניות וקטנות.

שיתוף פעולה תעשייתי של החברות הזרות מבוצע בישראל באופנים שונים ובהם: קניית מוצרים ושירותים כחול-לכן, קבלנות משנה, מימון פעילויות מו"פ, העברת ידע, השקעות וכן סיוע שיווקי ליצואן הישראלי בחו"ל.

הרשפי"ת קשורה בהסכמי שיתוף פעולה תעשייתי עם כ-200 חברות ותאגידים זרים, מהמובילים בעולם, בתחומי הביטחון, תעופה, אנרגיה ואקולוגיה, חשמל ואלקטרוניקה, מחשבים, ציוד רפואי, רכב, תחבורה ועוד. לרשפי"ת קשר ישיר למקבלי ההחלטות ואנשי הרכש באותן החברות והתאגידים.

היקף שיתוף הפעולה התעשייתי של החברות הזרות שבוצע בישראל הסתכם בשנת 2013 בסכום של כ-2.75 מיליארד דולר. רובו הגדול של סכום זה הוא תוצאה של פעילות יצוא ישיר לחברות זרות עמן קשורה רשפי"ת בהסכמי שיתוף פעולה תעשייתי.

התוצאות העסקיות של שנת 2014 יימסרו ברבעון השני של שנת 2015.

המטה לקידום השקעות

המטה לקידום השקעות (Invest in Israel), כשמו כן הוא, הינו הגוף האחראי על קידום השקעות לישראל. מטרת העל של המטה הינה הגדלת היקף ההשקעות הזרות הישירות בישראל. המטה מקדם השקעות של חברות רב-לאומיות בתעשייה הישראלית באמצעות השילוב בין חשיפה ממוקדת של טכנולוגיות ישראליות בפני החברות הגלובליות וליווי פרטני ומתמשך של משקיעים המעוניינים להשקיע בשוק הישראלי. במקביל עוסק המטה ביצירת מיתוג-על לתעשייה הישראלית בתהליך ייחודי במהלכו נבנה "מוצר ציבורי", כאשר התעשייה הישראלית כולה נהנית מפירות המאמץ השיווקי.

נושא השקעות זרות ישירות (FDI - Foreign Direct Investment) מזוהה כיום בעולם כאחד המנופים העיקריים לצמיחת כלכלות בכלל ושל מדינות קטנות בפרט ועל חשיבות פעילות המטה.

פעילויות עיקריות

- קידום והרחבת השקעות חברות רב לאומיות בישראל
- ליווי פרטני ומתמשך של משקיעים זרים לפני, במהלך ואחרי ההשקעה
- בניית תשתית בתחומי המידע וההסברה למשקיעים זרים
- הפקת "ארגז כלים" שיווקיים לעידוד השקעות זרות
- ייצוג המדינה בארגונים בינלאומיים בתחומי השקעות
- סיוע בקביעת מדיניות המשרד בתחומי ההשקעות
- עבודה מאומצת בסקטורים שנים: קולנוע טלוויזיה ומדיה,

רשות לשיתוף פעולה תעשייתי

הרשפי"ת - הרשות לשיתוף פעולה תעשייתי שבמשרד הכלכלה, מופקדת על ניהול רכש הגומלין של מדינת ישראל מתוקף תקנות חובת מכרזים (חובת שת"פ תעשייתי) התשס"ז, 2007. החברות המחויבות לרכש גומלין הינן ספקים זרים שזכו במכרזים של משרדי הממשלה, חברות ממשלתיות או כל גוף ממשלתי שהתקנות חלות עליו.

רכש גומלין הינו שיתוף פעולה תעשייתי המבוצע באופנים שונים ובהם: קניית מוצרים ושירותים כחול-לכן, קבלנות משנה מקומית, שיתוף פעולה במו"פ, השקעות וסיוע שיווקי של החברה המחויבת ליצואן הישראלי בחו"ל, הכל על בסיס תחרותי.

תפקידה של הרשפי"ת הוא מינוף ההוצאה הממשלתית ליצירת הזדמנויות עסקיות ותעסוקתיות, לגרום להבאת טכנולוגיות חדישות מחו"ל, להגברת השקעות זרות במו"פ, להגברת היצוא ולפתיחת שווקים חדשים. כמו כן, פועלת הרשפי"ת באמצעות הכלים שבידיה לחיזוק תעשיות ועסקים בכריפריה ובאזורי עדיפות לאומית ול"פתיחת דלתות" אצל חברות מחויבות עבור תעשיות קטנות ובינוניות ישראליות.

הרשפי"ת שוקדת על ייזום, מעקב, בקרה ותאום פעילויות של שיתוף פעולה תעשייתי הנובעות מהתחייבויותיהם של ספקים זרים לרכש גומלין בישראל ופועלת כגוף מגשר בין הספקים המחויבים וחברות ישראליות שמעוניינות להשתלב בפעילות רכש הגומלין.

מעמד סטטוטורי

התקנות מחייבות את גורמי הרכש לדרוש מחברות זרות שזכו במכרזים ממשלתיים וציבוריים לבצע שיתוף פעולה תעשייתי בארץ בהיקף של 35% לפחות מערך העסקה (או 20% מחברות במדינות החתומות על הסכם ה-GPA). דרישה זו מעוגנת בתקנות והחוקים הבאים:

- חוק חובת המכרזים התשנ"ב, 1992
- תקנות חובת המכרזים (שיתוף פעולה תעשייתי), התשס"ז-2007
- תקנות העיריות (חובת שיתוף פעולה תעשייתי), תש"ע-2010
- GPA - הסכם הרכישות הממשלתיות במסגרת ארגון הסחר העולמי (WTO).

גופי הרכש העיקריים הכפופים לתקנות הם משרדי הממשלה והחברות הממשלתיות, מינהל הרכש הממשלתי, הנמלים, רכבת ישראל, חברת החשמל, החברות הביטחוניות, קופות החולים, העיריות והתאגידים העירוניים.

התקנות מחייבות את הגופים הרוכשים לדווח לרשפי"ת בתחילת כל שנה על ההתקשרויות בהיקפים של מעל 5 מיליון דולר הצפויות לשנה הקרובה, וכן לדווח 60 יום לפני ביצוע כל התקשרות כזו. תפקידה של הרשפי"ת הוא מינוף ההוצאה הממשלתית ליצירת הזדמנויות עסקיות ותעסוקתיות, להבאת טכנולוגיות חדישות

לאור המגמה בעולם של שימוש הולך וגובר באנרגיות מתחדשות הבאה לידי ביטוי בהשקעות של עשרות מיליארדי דולרים במחקר ויצור בתחום האנרגיה המתחדשת ולאור ההתפתחות הטכנולוגית בתחום זה בישראל, החליטה ממשלת ישראל באוגוסט 2008 על הקמת 'תכנית לאומית להשקעה בתחום האנרגיות המתחדשות' לתקופה בת חמש שנים ובתקציב של 286 מיליון ש"ח.

תכניות המים והאנרגיה המתחדשת אוחדו לתוכנית Israel NewTech, אותה מוביל המטה לקידום השקעות במשרד הכלכלה. התוכנית מרכזת את פעילותם של משרדי ממשלה, גופי אקדמיה ורשויות שונות, וביניהם: משרד הכלכלה, משרד התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים, משרד רוה"מ, משרד האוצר, המשרד להגנת הסביבה, משרד החוץ, משרד המדע והטכנולוגיה, המועצה להשכלה גבוהה, המכון ליצוא ולשיתוף פעולה בינלאומי, רשויות המים והחשמל מכון התקנים ועוד.

מטרת התוכנית היא מיצוי הפוטנציאל העסקי של ענפים אלו בשוק העולמי. מטרה זו מושגת על ידי סיוע לענפים לעבור משלב המחקר והפיתוח לשלב הייצור והשיווק, ביסוס מעמדן כגורם מרכזי בשווקי טכנולוגיות המים והאנרגיות המתחדשות העולמיים והפיכת ישראל למובילה עולמית בתחומים אלו.

תחת הכותרת "מטרה אחת - שותפות נרחבת" פועלים יחד משרדי ממשלה, רשויות רגולציה, גופי אקדמיה ותעשייה בכדי לעודד ולפתח את תעשיות אלו.

שילוב ידיים זה בין הגופים השונים, יוצר שלם הגדול מסך חלקיו ומקדם את תעשיית המים ותעשיית האנרגיות המתחדשות הישראליות ומעניק להם יתרון תחרותי בשוק הגלובלי.

על מנת להשיג את יעדי התכנית, הפעילות מתקיימת במספר רבדים: פיתוח ההון האנושי וניוס דור המחר, עידוד מו"פ עם קשר הדוק לתעשייה, קידום השקעות זרות ייעודיות לתחומים ושיתוף פעולה בינלאומי, הטמעת טכנולוגיות ישראליות חדשניות בשוק המקומי וסיוע לחברות ישראליות לפרוץ לשוק העולמי.

אנו רואים בתחומי המים והאנרגיה המתחדשת כמנועי צמיחה של המשק הישראלי ומעמידים לרשות תעשיינים, יצואנים, יזמים ואנשי אקדמיה תמיכה וכלים שונים על מנת להמשיך ולקדם תעשיות אלו.

פרטים נוספים ניתן למצוא באתר התוכנית:

www.israelnewtech.gov.il

בשנים 2009, 2011 ו-2013 השתתפה התוכנית בתערוכות WATEC בהפקת ביתן לאומי הכלל את שותפי התכנית ואנפי המשרד השונים וכן עשרות חברות הזנק מתחומי המים והאנרגיה המתחדשת. בשיתוף עם מינהל סחר חוץ, מערך הנספחים הכלכליים, מכון היצוא ונציגי משרד החוץ פעלה התכנית להבאת מעל ל-100 משלחות מרחבי העולם. בין המשלחות היו נציגי ממשל, תעשייה וארגונים בינ"ל.

הייטק, מדעי החיים, טכנולוגיות מים ואנרגיה מתחדשת (תכנית Israel NewTech, פירוט בהמשך)

ארגז הכלים השיווקיים כולל, בין השאר:

- אתר אינטרנט, המהווה שער כניסה למשקיעים זרים: <http://investinIsrael.gov.il>
- חשבונות Facebook, LinkedIn, Twitter פעילים
- ניוזלטר שיוצא אחת לחודש
- סרטונים שיווקיים שונים של "Invest in Israel", המבליטים את הפוטנציאל העסקי הגלום בישראל - במגוון שפות
- חוברות ועלוני מידע שיווקיים
- מצגות על אקלים ההשקעות והפוטנציאל העסקי הגלום בישראל
- מידע על ההטבות והתוכניות השונות של ממשלת ישראל למשקיעים זרים
- סיפורי הצלחה של משקיעים זרים והשקעות בישראל
- סיפורי הצלחה כחול לכן - חברות ישראליות, אשר נחלו הצלחה רבה בזירה הבינ"ל
- ידיעות שיווקיות על פריצות דרך ישראליות - מוצרים ופיתוחים ישראלים, ששינו את פני העולם
- ממצאים מרכזיים על מיקומה של ישראל בסקרי תחרותיות מובילים עולמיים
- החומרים כולם מופקים בשפה האנגלית ובשפות זרות נוספות לפי העניין והצורך.

בנוסף לפעולות אלה מוביל המטה את התכנית הממשלתית לקידום תעשיות המים והסביבה ומיצובן כמובילות עולמיות - IsraelNewTech, פועל למשיכת משקיעים זרים להפקות סרטים בישראל, מקיים קשר רצוף עם חברות רב לאומיות הפועלות בישראל במטרה להביא להשקעות נוספות בארץ.

באירועים ביטחוניים אזוריים רחבי היקף בעלי משמעויות כלכליות מרכז המטה לקידום השקעות את צוות התגובות הכלכליות הבין-משרדי. צוות זה כולל את נציגי המשרדים הממשלתיים הכלכליים, בנק ישראל, משרד החוץ, משרד רוה"מ וכן מכון היצוא והתאחדות התעשיינים.

תוכנית Israel NewTech

לאור ההזדמנות שזוהתה בשוק המים העולמי מחד, והיתרון היחסי של המשק הישראלי מאידך, אימצה ממשלת ישראל ביוני 2006 'תוכנית לאומית לקידום תעשיית המים' בישראל. במהלך שנת 2008 קיבלה התכנית חיזוק נוסף להצלחתה כאשר בחודש אוגוסט החליטה הממשלה על הארכת התכנית בשלוש שנים נוספות, ובתקצוב מחודש, כדי להמשיך ולקיים את מכלול הכלים שאותם היא יצרה. לאחרונה הוארכה התוכנית בפעם השלישית עד לסוף שנת 2014.

טלפון: 02-6662607

דוא"ל: investinIsrael@economy.gov.il

אתר אינטרנט: <http://www.investinIsrael.gov.il>

מינהל סחר חוץ

מרכז עסקים בשנגחאי. מרכז העסקים צמוד לנספחות המסחרית ונועד לשמש חברות ישראליות שעושות את צעדיהן הראשונים בסין. במרכז העסקים ניתן לקבל שירותי משרד ושירותים נוספים שונים ללא תשלום, צוות הנספחות המסחרית ילווה את פעילות החברות הישראליות שיגיעו למרכז.

עוד ב-2014 נפתחו משרדים קדמיים בפיליפינים (מנילה) ובקניה (ניירובי). במשרדים אלו מוצבים עובדים מקומיים, שמסייעים אף הם לחברות הישראליות בבואן לפעול בשוק המקומי.

במהלך 2015 צפויות להיפתח שלוש נספחות כלכליות חדשות: בסין (צ'נגדו), בצ'ינה (סנטיאגו) ובפרו (לימה).

אגף מדיניות סחר והסכמי סחר בין לאומיים

בשנת 2014 המשיך האגף לנהל מו"מ על שדרוג ההסכם לאזור סחר חופשי (אס"ח) עם קנדה. המו"מ יימשך ב-2015 בתקווה לסיימו בהקדם. הוחל במו"מ על הסכם לאזור סחר חופשי עם פנמה - גם כן צפוי להמשיך ב-2015, וכן הוחל במו"מ על הסכם אס"ח עם אוקראינה. השנה הושלם סקר ההתכנות לאס"ח עם סין והוחלט לפתוח במו"מ לכינון הסכם. בנוסף, נמצאים בשלבי סיום סקרים עם איחוד המכסים של רוסיה, בלארוס, קזחסטן וארמניה וכן סקר עם וייטנאם. האגף קיים השנה דיאלוג תקינה עם סין והוא מעורב במו"מ עם האיחוד האירופי על כללי מקור חדשים לכלל מדינות אזור הים התיכון. המו"מ צפוי להמשיך ב-2015.

במסגרת הפעילות בארגון הסחר העולמי - WTO, הושלם השנה המו"מ על ההסכם לפישוט סחר. עתה יש לאשר את ההסכם הצפוי להכנס לתוקף ב-2016. בנוסף משתתפת ישראל בשני מו"מ נוספים - האחד על הסכם הסחר בענפי השירותים (TiSA) והאחר על הרחבת הסכם למוצרי תקשורת (ITA) בו ישראל כבר חברה. מו"מ אלה טרם הסתיימו.

בתחום ה-OECD נעשתה פעילות בוועדות המקצועיות לקידום נושאים בעלי חשיבות למשרד והגברנו את הפעילות להנגשה תוצרי העבודה של הארגון בין השאר באמצעות הבלוג. פורסם דוח של ה-OECD על הכשרה מקצועית בישראל וקודם הנושא של התנהגות עסקית אחראית (Responsible Business Conduct) עם דגש מיוחד על מינרלי קונפליקט.

מערך כלי סיוע לתעשייה

תכנית הודו סין - הקמת נציגות שיווקית בהודו סין פורסם קול קורא ה-5 לתכנית, ניגשו 29 חברות מתוכן אושרה תמיכה ל-11 חברות.

תכנית "כסף חכם" - סיוע לפריצה לשוק חדש הושקה בשנת 2014 וזכתה להיענות רחבה מהתעשייה הישראלית, במסגרת המקצה הראשון שנערך בשנת 2014 אושרו 39 תכניות

מינהל סחר חוץ מגבש ומוביל את מדיניות סחר החוץ של מדינת ישראל, במטרה להגביר את התחרותיות של התעשייה הישראלית ולמצב את תדמיתה החדשנית בשווקים הבין-לאומיים. במסגרת פעילותו לקידום הסחר והיצוא עוסק המינהל בסיוע לתעשייה הישראלית בהעמקת הפעילות בשווקים קיימים ובפתיחת שווקים חדשים.

המינהל מפעיל מערך של 41 נספחים מסחריים בפריסה עולמית, אשר תפקידם לסייע לתעשייה הישראלית בשווקי חוץ במגוון דרכים, למשל: ייזום פעילויות, ארגון משלחות, תערוכות ועריכת סמינרים מקצועיים, פתיחת דלתות בחברות וגופי ממשל בשווקי היעד, וכן סיוע בנושאי רגולציה ונושאים אחרים. במינהל מספר מחלקות המפעילות את מערך הנספחים המסחריים, ומחולקות לאזורים הבאים: אמריקה, אירופה, מזה"ת, אסיה-פסיפיק ואפריקה, הודו-סין.

המינהל יוזם ומנהל מו"מ על הסכמי סחר חדשים, מעדכן באופן שוטף הסכמי סחר קיימים, פועל להסרת חסמי סחר ומייצג את מדינת ישראל בארגונים הכלכליים הבינלאומיים - WTO, OECD. המינהל מפעיל מערך של כלים וקרנות המסייעים לחברות ישראליות לפעול בחו"ל. בין הכלים - תכנית כסף חכם המסייעת לפריצה לשוק חדש, קרן הפרויקטים והמכרזים הבינ"ל המסייעת לחברות לגשת למכרזים ולהקים בטא סייט שיווקי, תכנית הודו-סין-יפן המסייעת בהקמת נציגויות שיווקיות בשווקים אלה, ותכנית המאגדים, המסייעת להקמת מתקן הדגמה שיווקי בינ"ל. בנוסף המינהל פועל מול מוסדות פיננסיים בינלאומיים, להגברת החשיפה של התעשייה הישראלית.

המינהל עורך סקרים ומשובים על השירות שהוא מעניק ללקוחותיו, מפיק לקחים ומיישם. למינהל פעילות ענפה במרחב המקוון-באתרים, בבלוגים ובברשתות החברתיות. המינהל לסחר חוץ עורך סקרים כלכליים וסטטיסטיים בתחום פעילותו.

יעדי המינהל

- הגדלת גיוון היצוא (סקטוריאלי וגיאוגרפי)
- הגדלת מספר החברות היצואניות

אגף קידום היצוא

הנספחים המסחריים מבצעים מגוון פעילויות במהלך השנה, במטרה לענות על צרכי התעשייה הישראלית המשתנים, ובדגש על היתרון היחסי במדינת היעד. ב-2014 בוצעו כ-570 פעילויות לקידום היצוא הישראלי.

ב-2014 התקבלו 3320 פניות לנספחים מחברות ישראליות דרך המערכת הממוחשבת.

במהלך שנת 2015 פעילויות קידום היצוא וקידום ההשקעות של הנספחות המסחריות צפויות להימשך בעצימות גבוהה בדומה לשנת 2013. כחלק מהתפיסה הכוללת של המשרד והממשלה, להגביר את הנוכחות הכלכלית בשווקים מתעוררים, נפתח ב-2014

פעילות מול מוסדות פיננסיים בינ"ל

מערך כלי סיוע פועל מול המוסדות הפיננסיים הבינלאומיים באופן שוטף על מנת לקדם את עבודתם והשתתפותם של החברות הישראליות בארגונים חשובים אלו. בשנת 2014 נחתם לראשונה הסכם בין מינהל סחר חוץ למחלקת ה-ICT (תקשורת וטכנולוגיות מידע) של הבנק העולמי, גוף מולטילטרלי המספק הלוואות למדינות המתפתחות למטרות פיתוח ומלחמה בעוני. היקף הפרויקטים בהם מעורבת יחידת ה-ICT בשנת 2014 עמד על 1.7 מיליארד דולר. הפעילות שתתקיים במסגרת ההסכם תכלול שיתוף של בכירים מהבנק העולמי ונציגי מדינות מתפתחות בניסיון הישראלי הנרחב בתחום ה-ICT, הכשרת מקבלי החלטות בישראל, מימון ישראלי לסיוע טכני בתחום הסייבר ופרסום המומחיות הישראלית בדוח מרכזי של הבנק. משרד הכלכלה יעמיד לצורך שיתוף הפעולה תקציב של כשני מיליון ש"ח.

לראשונה הוצב נציג משרד הכלכלה בבנק לפיתוח אמריקה הלטינית (IDB) בושינגטון כ- Secondee.

דו שנתיות חדשות אשר יבוצעו על ידי 31 חברות בהיקף של 22 מיליון ש"ח, מתוכם סיוע של מינהל סחר חוץ בהיקף של 11.15 מיליון ש"ח.

למקצה השני ניגשו 72 חברות, מתוכן 9 בקול קורא ייעודי למגזר הערבי. החברות ביקשו לפעול ב-27 שווקים שונים.

תכנית מאגדי תשתית - הקמת מתקן הדגמה שיווקי בינ"ל הושקה בשנת 2014, במסגרת המקצה שנערך בשנת 2014 אושר מאגד תשתית בסין. המאגד בפוג'יאן-סין (חוזה חקלאית) קיבל אישור לפעילות בשנה נוספת, והחוזה הושקה על ידי שר הכלכלה בעת ביקורו בסין.

קרן הפרויקטים והמכרזים הבינלאומיים - בטא סייט שיווקי והגשה למכרז בינ"ל נפתחו 2 קולות קוראים, במסגרתם נתקבלו 65 בקשות ואושרו 18 מתוכן.

בסה"כ אושר תקציב לפרויקטים בהיקף של כ-104 מיליון ש"ח שמתוכם 52.1 ש"ח יינתנו כסיוע על ידי מינהל סחר חוץ במשרד הכלכלה

הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים

הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים הינה הגוף הממשלתי האמון על הטיפול בכלל העסקים הקטנים והבינוניים בישראל ופועלת בכדי לקדם תכניות סיוע חדשות, אשר אמורות לשפר את מצבם של עסקים קיימים ויזמים חדשים. הסוכנות מפעילה מערך שלם של כלי סיוע בתחום הייעוץ והמימון לעסקים. הכלים מופעלים הן ישירות באמצעות מטה הסוכנות בירושלים והן באמצעות סניפי מעוף הפזורים ברחבי הארץ.

סניפי המעוף של הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים

מערך המעוף הינו המערך הארצי לסיוע לעסקים ויזמים של הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים, הכולל 30 סניפים הפזורים ברחבי הארץ.

באמצעות **סניפי המעוף**, מעניקה הסוכנות לעסקים וליזמים את מכלול הכלים והשירותים הנדרשים בהתאמה לצרכי העסק והפיתוח האזורי וזאת תוך ליווי העסק לאורך זמן.

סניפי המעוף מספקים לעסקים שירותים שונים, ביניהם: מתן מידע על כלל כלי סיוע הקיימים בשוק, אבחון ומיפוי צרכים, הפנייה לשירותי ייעוץ מקצועי מסובסדים, ליווי בתהליכים בירוקראטיים, ביצוע הדרכות וכנסים מקצועיים, הפנייה למקורות מימון ועוד.

השירותים העיקריים הניתנים על ידי סניפי המעוף של הסוכנות:

- **ייעוץ ולייווי עסקי** - ניתן להיעזר ביועצים מקצועיים במגוון תחומים במטרה לשפר את תהליכי העבודה והניהול, לסייע למנהלים להחזיר שיטות ניהול חדשניות ולעודד את השימוש בטכנולוגיות מתקדמות: ייעוץ ראשוני לקראת קבלת החלטה על פתיחת עסק; ייעוץ עסקי והכנת תכנית עסקית; ייעוץ בתחום השיווק והמכירות; ייעוץ פיננסי; ייעוץ בתחום הארגוני; ייעוץ בנושא איכות הסביבה; ייעוץ בתחום התקינה ועוד. אופי ומשך הייעוץ מותאמים אישית לכל פונה בהתאם לצורכי העסק. כמו כן, במטרה להטמיע את התכנון העסקי ככלי ניהולי לפיתוח עסקים, סניפי המעוף מסייעים ליזמים ולעסקים קיימים להכין תכנית עסקית אשר תשמש כתוכנית פעולה של העסק לשנים הבאות. מטרה נוספת של התכנית הינה להקל על הגישה של ציבור בעלי העסקים למקורות מימון, על-ידי סבסוד תהליך הכנת בקשות האשראי.
- **פעילויות הדרכה** - סניפי המעוף מציעים קורסים וסדנאות, מותאמים ספציפית לעסקים קטנים ובינוניים וליזמים. בין הנושאים הנלמדים: הקמת עסק וניהולו, שיווק, קורס ליצואנים קטנים ומתחילים, מחשוב ואינטרנט, סחר אלקטרוני, קורס לעידוד יזמות ועוד.
- **מידע והכוונה** - בנוסף לשימוש במאגרי מידע המצויים בסניפי המעוף לטובת הפונים, מרוכז בהם מידע רב על כלים רלבנטיים אותם מפעילים גורמים אחרים לטובת יזמים ובעלי עסקים קטנים ובינוניים.

במהלך שנת 2014: כ-9,000 יזמים ובעלי עסקים אובחנו וקיבלו שירותי סיוע שונים, בוצעו כ-200 קורסים וסדנאות בהשתתפות של כ-3,000 יזמים ובעלי עסקים.

תכנית יוזמים עסק

מטרה: סיוע ליזמים פוטנציאליים דורשי עבודה בהקמת עסק ויצירת מקומות תעסוקה נוספים באמצעות לימוד עקרונות תיאורטיים ומעשיים להקמת עסק וניהולו האפקטיבי.

קהל יעד: כלל היזמים.

פרטי ההטבה: למועמדים שנמצאו מתאימים ליזמות מוצע מסלול הכשרה ייחודי ומקיף של כחצי שנה הכולל קורס מתוגבר ליזמות עסקית (בהיקף של כ-56 שעות אקדמאיות), תוכנית לגיבוש הרעיון העסקי ו/או בקשות למימון ויעוץ עסקי.

בשנת 2014 נפתחו כ-200 קבוצות יוזמים עסק.

הקרן לעידוד השיווק לחו"ל

כלל הפעילות החדשה בתחום השיווק לחו"ל עברה למנהל סחר חוץ.

בתחילת שנת 2014 הועברה פעילות הקרן למנהל סחר חוץ ולכן לא נפתחו בקשות חדשות. במהלך השנה הממשיכה היחידה לטפל בחברות אשר אשרו בשנים שקדמו להעברת הפעילות.

סה"כ שולמו כ-20 מיליון ₪ בגין החזרי הוצאות לפעילות שיווק לחו"ל.

כמו כן, במהלך 2014 המשכנו בפעילות גבית תמלוגים עבור קרן השיווק הישנה, קרן המאגדים וקרן השיווק החדשה. סה"כ נגבו **במהלך השנה כ-7.7 מיליון ₪.**

הקרן להלוואות בערבות המדינה

מטרה: הנגשת הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בישראל, וזאת על ידי מתן הלוואות בערבות מדינה דרך המערכת הבנקאית: הלוואות להון חוזר לעסקים קטנים ובינוניים בצמיחה אשר סובלים מקשיי תזרים, הלוואות סיוע להקמת עסקים קטנים ובינוניים חדשים או להרחבת עסקים קיימים.

קהל יעד ותנאי הזכאות ו/או דרישות סף

עסקים קטנים ובינוניים אשר ישנה הצדקה כלכלית להמשך קיומם ועל פי החלטת ועדת האשראי ובהמלצת אחד הגופים המתאמים שאכן, יש מקום לסייע להם במימון בערבות מדינה.

- מחזור שנתי: עד 100 מיליון שקל.
- לא תינתן יותר מהלוואה אחת לאותו הגוף באותו הזמן.

תנאי זכאות: עסק שעיקר עיסוקו ייצור בירה לשם מכירה סיטונאית או מכירה במקום, היקף פעילותו הוא עד 100,000 ליטר ייצור בחודש, העסק מעסיק עד 20 עובדים והמחזור השנתי של העסק בשנה הקלנדרית שקדמה לבקשה אינו עולה על 10 מיליון ₪.

גובה התמיכה: גובה המענק המקסימלי אשר יאושר לביצוע התכנית לא יעלה על סך של 250,000 ₪.

בשנת 2014 אושרה זכאות ל-10 מבשלות בסך כולל של כ-2 מיליון ₪.

תכנית סיוע להקמת ארגון קניות

מטרה: סיוע בהקמת ארגון קניות ומועדון קניות על מנת להתגבר על החיסרון לקוטן באמצעות התאגדות. בשל גודלם, עסקים קטנים ובינוניים נמצאים בעמדת נחיתות ביחס לעסקים גדולים עמם הם נמצאים בהתקשרות, או לחילופין ביחס לעסקים גדולים מולם הם מתחרים באותו שוק. במצבים אלו עסקים קטנים ובינוניים סובלים מחסרון לקוטן באספקת טובין או שירותים. במסגרת זו עסקים קטנים ובינוניים מבצעים רכש משותף של שירותים לרבות אחסון משותף של סחורה, הפצה משותפת לחנויות או ללקוחות או שיווק משותף.

תנאי זכאות: הגורם העסקי הנו בעל ניסיון ניהולי של 4 שנים לפחות בתחום השירותים, המסחר הקמעונאי או המסחר הסיטונאי לפי העניין. על הגורם להציג תכנית להקמת ארגון קניות או מועדון קניות אשר תציע לעסקים קטנים ובינוניים יתרונות ו/או הטבות בכיצוע רכש בשיווק, הפצה או פעולות לוגיסטיות, ותסייע בידם להשיג יתרונות לגודל.

גובה התמיכה: במסגרת התכנית יוענק לגורם העסקי סיוע בהיקף של 50% מגובה התכנית המאושרת ובלבד שהסכום אינו עולה על 1 מיליון ₪ לתכנית להקמת ארגון קניות או מועדון קניות.

בשנת 2014 אושרו 3 תכניות בסך כולל של כ-2 מיליון ₪.

תכנית להאצת עסקים מתפתחים - מקצה מגזר המיעוטים

מטרה: לעודד יזמות עסקית בתחומי התעשייה המסורתית ובתחום השירותים ע"י יצירת מערך סיוע שיאפשר לעסקים קטנים ובינוניים בשלבי התפתחות לבצע מיזמים שיתרמו להרחבת פעילותם. כמו גם שיתופי פעולה בין חברות בעלות ניסיון ניהולי, עסקי ושיווקי ויכולת פיננסית לבין עסקים מתפתחים.

במסגרת התכנית, יוקמו מעין "מרכזים וירטואליים" אשר במסגרתם מפעילים פרטנרים יקימו פלטפורמה ניהולית, שיווקית ופיננסית לטווח ארוך ובעזרת המימון הממשלתי יסייעו לעסקים קטנים ובינוניים לבצע תכנית פיתוח לקידום והרחבה של העסק.

קהל היעד: המפעיל אחראי לאתר עסקים בעלי פוטנציאל להתפתחות עסקית משמעותית ואשר מעוניינים בהליך ביצוע מיזם להגדלה משמעותית של פעילותם.

• קבלת אישור לאחר עריכת בדיקה כלכלית של הגוף המתאם, של הבנק ושל נציג הציבור בוועדת האשראי.

פירוט הסיוע

- תקופת ההלוואה: עד חמש שנים כאשר תינתן תקופת דחייה של חצי שנה על החזר תשלומי הקרן ("גרייס").
- ביטחונות: בין 10% ל-25%, תלוי בהגדרת העסק (בהקמה/ותיק).
- ערבות: הממשלה מעמידה ערבות בשיעור של 70%/85% מגובה ההלוואה. בנוסף נדרשת ערבות אישית של הבעלים.
- ההלוואות מועמדות באמצעות הבנקים הבאים: מזרחי, פועלים, מרכנתיל, אוצר החייל.
- ההלוואה תינתן באחד מהמסלולים החלופיים: שקלי צמוד, שקלי לא צמוד, ריבית משתנה, צמוד מט"ח.
- שיעור הריבית על ההלוואות, לפי המסלולים השונים, יהיה כמקובל במערכת הבנקאית להלוואות מסוג זה, ויאושר ע"י ועדת הקרן.
- תקופת פירעון עד חמש שנים כאשר תינתן תקופת דחייה של חצי שנה על החזר תשלומי הקרן ("גרייס").
- בטחונות נדרשים בין 10% ל-25%, תלוי בהגדרת העסק (בהקמה / ותיק).

מסלולים

- הלוואות עד 100,000 שקל: מסלול מקוצר מבחינת זמני טיפול: עבור עסקים עם מחזור שנתי של עד 3 מיליון שקל.
- הלוואות עד 500,000 שקל: עבור עסקים עם מחזור שנתי של עד 6.25 מיליון שקל.
- ללווה שמחזור המכירות השנתי שלו בשנה שקדמה לבקשה, בין 6.25 מיליון שקל ל-100 מיליון שקל, גובה ההלוואה לא יעלה על 8% ממחזור המכירות האמור.
- מסלול מיוחד: עסקים בהקמה היקף הביטחונות הנדרש מהלווה עבור 300,000 שקל הראשונים הוא 10% בלבד מגובה ההלוואה, כאשר הממשלה מעמידה ערבות בשיעור של 85% מגובה ההלוואה. סך ההלוואה המקסימלי 500,000 שקל (כאשר ה-200,000 הנוספים על פי תנאי הקרן הרגילים).

בשנת 2014 אושרו כ-4,300 הלוואות לעסקים קטנים בסך כולל של כ-1.5 מיליארד ₪ וכ-220 הלוואות לעסקים בינוניים בסך כולל של כ-450 מיליון ₪

תכנית סיוע למבשלות הבירה

מטרה: סיוע חד פעמי וזמני לעסקים קטנים ובינוניים בענף ייצור הבירה, אשר מקורה בצרכי השעה של עסקים אלו נוכח השינויים במדיניות מס הקנייה על בירה, ולאור קיומם של עסקים קטנים וחדשים בענף שקמו על בסיס מדיניות המס שהיתה נהוגה טרום השינוי, וטרם התייצבו מבחינה פיננסית. במסגרת התכנית, יוענק למבשלות בירה קטנות מענק חד פעמי.

קהל יעד: המענק נועד לסייע לעסקים אלו לשאת בהוצאות, במטרה להביא להגדלת המכירות ולהתייעלות, כל זאת למען שיפור יכולת השרידות של עסקים קטנים וחדשים במצב שנוצר לאחר שינוי מדיניות המס על מכירת בירה.

בשנת 2014 פורסם קול קורא אשר במסגרתו אושרו מענקים ל-31 עסקים (מתוך 64 בקשות) בסך כולל של כ-5.5 מיליון ₪

בין העסקים שאושרו - 4 עסקים מהמגזר הערבי, אשר קיבלו עדיפות כתוצאה מפעילות משותפת מול הרשות לפיתוח כלכלי של המגזר הערבי, הדרוזי והצ'רקסי במשרד ראש הממשלה ו-5 עסקים באזור הדרום, אשר קיבלו עדיפות כחלק מהחלטת הממשלה מס' 2025 בעקבות מבצע צוק איתן.

תפעול וקידום עיצוב בתעשייה - הוראת מנכ"ל 4.16

מטרה: הטמעת נושא העיצוב התעשייתי בקרב התעשייה הישראלית באמצעות תכניות סיוע שונות על מנת להגביר את כושר התחרות של התעשייה המקומית מול יצרנים מחו"ל, ופיתוח מוצרים חדשניים ואיכותיים.

קהל יעד: חברות תעשייה ישראליות, מעצבים תעשייתיים וגופים התומכים בעיצוב תעשייתי.

תכניות הסיוע

פרס עתיר - עיצוב תעשייתי ישראלי - תחרות שנתית לעיצוב מוצרים ב-3 מסלולים:

מסלול עוצב ויוצר בישראל, תנאי הסף להשתתפות

- מעצב בישראלי, עובד בישראל ומעסיק עד 100 עובדים ומחזור השנתי, ששנה שקדמה לבקשה, אינו עולה על 100 מיליון ₪.
- המוצר עוצב עבור עוסק אשר הינו עוסק מורשה או עסק פטור כמשמעותם בחוק מס ערך מוסף התשל"ו - 1976, פועל בהתאם לדיני מדינת ישראל ואשר פעילות הייצור שלו מבוצעת בישראל.
- המוצר יוצר לראשונה עד 3 שנים שקדמו להגשת הבקשה.
- המוצר מיוצר ומוצע למכירה.

מסלול עיצוב תעשייתי ישראלי, תנאי הסף להשתתפות

- המעצב בישראלי, עובד בישראל ומעסיק עד 100 עובדים ומחזור השנתי, ששנה שקדמה לבקשה, אינו עולה על 100 מיליון ₪
- העסק המעצב הינו עוסק מורשה או עוסק פטור כמשמעותם בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1976, פועל בהתאם לדיני מדינת ישראל והשירותים ניתנים על ידו בישראל.
- המוצר יוצר לראשונה עד 3 שנים שקדמו להגשת הבקשה.
- המוצר מיוצר ומוצע למכירה.

מסלול עיצוב ירוק / מקיים, תנאי הסף להשתתפות

- המעצב בישראלי, עובד בישראל ומעסיק עד 100 עובדים ומחזור השנתי, ששנה שקדמה לבקשה, אינו עולה על 100 מיליון ₪.
- העסק התאגד כדין בישראל, פועל בהתאם לדיני מדינת ישראל ואשר פעילות הייצור שלו מבוצעת בישראל.
- המוצר יוצר לראשונה עד 4 שנים שקדמו להגשת הבקשה.
- המוצר מיוצר ומוצע למכירה.
- גובה סכומי הפרסים בכל קטגוריה בכל שנה יקבע על ידי הסוכנות בהתאם למצב התקציבי הקיים.

תנאי זכאות: המפעיל יהא רשאי לבחור כל עסק אשר לדעתו קיים בו פוטנציאל התפתחות ואשר ממלא אחר התנאים הבאים: העסק הינו עוסק מורשה או תאגיד הפועל בתחום התעשייה המסורתית, המסורתית המעורבת או השירותים כהגדרתם בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, העסק מעסיק בין 5 לבין 20 עובדים ונמנה על האוכלוסייה המיוחדת כפי שהוגדרה למפעיל על ידי הסוכנות במועד בחירתו.

גובה התמיכה: המדינה תעניק לכל מיזם מענק בגובה של 50% מהתקציב המאושר ולא יותר מ-275 אלף ₪ בתחום השירותים ו-530 אלף ₪ בתחום התעשייה.

בשנת 2014 אושרה בקשת מפעיל אחת. המיזמים יאושרו בכפוף לאישור התקציב במהלך שנת 2015

קרן קרנות קורת SAWA

מיזם משותף של הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים עם קרנות קורת ישראל, בשיתוף משרד ראש הממשלה, הפועל מאז שנת 2011 (התכנית של קרנות קורת פועלת מאז 2006). מטרת התכנית הינה פיתוח עסקים זעירים על ידי מתן הלוואות חוץ בנקאיות לנשים מהמגזר הערבי והבדואי, במטרה לשפר את מצבן הכלכלי והתעסוקתי של אוכלוסיית הנשים הערביות בישראל. תקציב התכנית ממומן שווה בשווה בין הסוכנות ובין קרנות קורת.

המיזם פועל בשני מסלולים

מסלול א' - מתן אשראי של עד 10,000 ₪ ולווי עסקי לשם פיתוח פעילויות עסקיות שונות על בסיס שיטת ה"ערבות ההדדית" שפותחה בחו"ל. ההלוואות ניתנות דרך בנק הדואר לתקופה של עד שנה. קהל יעד - עסקים חדשים או כאלה המצויים בשלבי פיתוח ראשוניים.

מסלול ב' - מתן הלוואות חוץ בנקאיות אישיות בהיקף של עד 20,000 ₪. קהל יעד - נשים שקיבלו הלוואה במסגרת מסלול א', או כאלה שמעוניינות להקים עסק חדש וקיבלו הכשרה מתאימה.

בשנת 2014 ניתנו הלוואות הבאות:

- במסלול א' (עד 10,000 ₪) ניתנו 920 הלוואות בסכום כולל של כ-5.9 מיליון ₪
- במסלול ב' (עד 20,000 ₪) ניתנו 180 הלוואות בסכום כולל של כ-2.9 מיליון ₪ (הנתונים אינם סופיים)

תכנית לפיתוח מוצרים עתירי עיצוב - הוראת מנכ"ל 4.19

מטרה: עידוד השימוש בעיצוב תעשייתי בקרב התעשייה הישראלית המסורתית או התעשייה המסורתית מעורבת, בפיתוח מוצרים חדשים, שדרוג מוצרים קיימים ופיתוח ארזות חדשות, אשר העיצוב בהם מהווה חלק מהותי, ובכך להגביר את כושר התחרותיות.

קהל היעד: גורמים עסקיים המעסיקים עד 100 עובדים ועיקר עיסוקם בתעשייה המסורתית והמסורתית-מעורבת.

גובה התמיכה: המשרד משתתף בשיעור של 60% מהוצאות מוכרות ולא יותר מ-200,000 ₪ עבור הוצאות פיתוח של מוצר עד לשלב של גמר אב טיפוס.

בשנת 2014 לא התקיימה התחרות.

השתתפות במימון תערוכות עיצוב בארץ

מטרת התכנית הינה קידום המודעות לעיצוב התעשייתי בקרב העסקים הקטנים והבינוניים באמצעות הפעילויות הבאות:

מסלול תערוכה מרכזית, בהיקף של לפחות 100 מוצרים מעוצבים מתחומים שונים. לצד התערוכה יערכו כנסים ו/או הפקת פרסום ענפי. גובה התמיכה - השתתפות בשיעור של 50% מההוצאות המוכרות בהקמת תערוכה, הפקת קטלוג והפקת כנס עד למענק של 500,000 ₪.

מסלול הקמת ביתנים לעיצוב הצמודים לתערוכה תעשייתית קיימת גובה התמיכה - השתתפות בשיעור של עד 75% מההוצאות המוכרות ועד לתמיכה של 100,000 ₪.

בשנת 2014 הוקם ביתן עיצוב כחלק מתערוכת ריהוטים 2014 אשר התקיימה בחג סוכות בגני התערוכה בת"א - סך התמיכה 100,000 ₪

פעילות בתחום המחקר, המדיניות והקשרים הבין לאומיים

במסגרת פעילות המחקר אוספת הסוכנות נתונים על מצב העסקים הקטנים והבינוניים בישראל, מבצעת מחקרים וסקרים על עסקים ומבצעת פעילות הערכה על הפעילויות השונות של הסוכנות במטרה לבחון את נחיצותן ולשפרן. במסגרת עיצוב המדיניות, מכינה הסוכנות ניירות עמדה ומדיניות בנושאים הקשורים לעסקים קטנים ובינוניים, מגדירה את המדיניות שלה ומעורבת בעיצוב המדיניות של משרד הכלכלה בנושאים הקשורים לעסקים הקטנים והבינוניים. במסגרת הקשרים הבין לאומיים, נמצאת הסוכנות בקשרי עבודה עם ארגונים בין לאומיים כגון האיחוד האירופי וה-OECD ומבצעת ביחד אתם פעילות השוואתית על מצב העסקים הקטנים והבינוניים בין ישראל ומדינות אחרות בעולם. כמו כן, הסוכנות מעורבת בהסכמי שיתוף פעולה הקשורים למגזר העסקים הקטנים והבינוניים בין ישראל למדינות אחרות.

בשנת 2014 היחידה עסקה בנושאים הבאים

- מעקב שוטף אחר מצבם של העסקים הקטנים והבינוניים בישראל והכנת שלושה דוחות עם תמונת מצב על קשיים וחסמים של מגזר העסקים.
- ביצוע ארבעה סקרי עסקים.
- פרסום נתונים פומביים רשמיים על מצב העסקים הקטנים והבינוניים בחוברת ובאתר האינטרנט של הסוכנות.

- תרגום ופרסום שלושה דוחות של גופים בין לאומיים על עסקים בישראל (דו"ח הסקורבורד על אשראי, דו"ח העמידה בתקנות חוק העסקים הקטנים של האיחוד האירופי, דו"ח ממשלה דיגיטלית).
- ניהול שני מחקרים במוסדות מחקר מקומיים והכנת נתונים לסקירה בינלאומיות (על מימון ואשראי).
- ארגון חמש סדנאות בין לאומיות בישראל (שתי סדנאות על הערכת תכניות סיוע ממשלתיות לעסקים, סדנת היערכות להערכת המדיניות של ישראל לעסקים קטנים שהועברה על ידי מומחי ה-OECD, סדנה על חוק העסקים הקטנים של האיחוד האירופי וסדנה על ממשלה דיגיטלית).
- ארגון וסיוע למשלחת מומחים של ה-OECD שבאה לארץ לשבוע של מפגשים וסדנאות, לצורך הערכת מצב העסקים הקטנים והבינוניים וכתבת דו"ח מיוחד על ישראל.
- ניהול הקשר שוטף עם גורמים בינלאומיים המטפלים בקידום מגזר העסקים כגון ארגון ה-OECD והאיחוד האירופי וסיכום על פעילויות משותפות עם מומחים של ארגונים אלו להערכת נושאים שונים בתחום העסקים הקטנים בישראל ולביצוע השוואת בין לאומיות בין ישראל לבין מדינות מובילות בעולם.

פעילות בתחום החקיקה והרגולציה

מטרת המחלקה לייצר סביבה עסקית-רגולטורית מעודדת צמיחה, עם רגולציה מותאמת וביורוקרטיה יעילה.

המחלקה עוסקת בניטור של חקיקה ורגולציה שיש לה השפעה על מגזר עסקים קטנים ובינוניים, מתן חוות דעת להצעות חקיקה, להחלטות ממשלה ולתוצרי מדיניות אחרים. חוות הדעת מתייחסות להשפעות המדיניות על עסקים קטנים ובינוניים, וכן ממליצה על חלופות המתאימות ליכולותיהם של עסקים קטנים ובינוניים.

עבודת המחלקה כוללת הפקה של ניירות עמדה, השתתפות בוועדות הכנסת, השתתפות בוועדות בינמשרדיות, וכן מפגשים עם גופים רגולטוריים בממשלה.

במהלך שנת 2014 היחידה עסקה בנושאים הבאים:

- העבירה חוות דעת ל-49 הצעות חוק שעלו לדיון בוועדת שרים לענייני חקיקה.
- השתתפה ב-24 דיונים בוועדות הכנסת.
- פנתה ל-6 משרדים בבקשה לבחינה חוזרת של תנאי סף למכרזים.
- השתתפה ב-53 דיונים יזומים עם משרדי ממשלה ובמסגרת ועדות בינמשרדיות.
- ביצעה שני סקרים בנושא רגולציה לעסקים קטנים.
- קיימה שתי קבוצות מיקוד בנושא רגולציה לעסקים חדשים.

מידע נוסף ופרטי התקשרות ניתן למצוא באתר האינטרנט של הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים בכתובת:

www.sba.economy.gov.il

מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית (לשעבר, אגף הפיקוח על העבודה) מופקד על קביעת מדיניות בנושא בטיחות בעבודה, בריאות העובדים וגיהות תעסוקתית ועל פיקוח ואכיפת הוראות החוקים והתקנות השונים בתחומים אלו במקומות העבודה. הפיקוח והאכיפה נעשים מכוח חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954 ותקנותיו, וכן מכוח פקודת הבטיחות בעבודה, התש"ל-1970 ותקנותיה. כמו כן אחראי המינהל על מתן היתרים לפעילויות שונות ועל הסמכות של גופים העוסקים בתחומי בטיחות ובריאות בתעסוקה. הפיקוח והאכיפה מתבצעים בכל ענפי המשק - בתעשייה, בבנייה, בחקלאות ובשירותים. הפיקוח כולל הנחיות לבטיחות, אכיפת חוקים ותקנות, דוחות פיקוח, צווים וחקירות תאונות עבודה ומחלות מקצוע.

מקומות עבודה נתונים לפיקוח - 68,351

מתקנים הנמצאים בפיקוח שאינם במקומות העבודה - 56,371

קידום תקנות וחקיקה

בשנת 2014 טופלו החוקים והתקנות הבאים:

- תיקון סעיף 173 בפקודת הבטיחות בעבודה
- תיקון פקודת הבטיחות בעבודה בנושא מעליות ומעלונים
- תיקון תקנות ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים
- תקנות הבטיחות באסבסט
- תקנות הבטיחות באבק מזיק
- תיקון חוק איסור אלימות בספורט
- תיקון חוק הצבת מכשירי החייאה
- הכנת טיוטת תקנות בטיחות בחומרי הדברה

הוצאת אישורי מינויים לתפקידים שונים

על פי החוקים והתקנות, נדרש אישור מינוי לתפקידים שונים. המינהל מאשר את המינויים לאחר שנבדקת התאמת האדם לתפקיד המבוקש.

הפעלת פיקוח במקומות עבודה

- ביקורי פיקוח בתעשייה, מלאכה ושירותים - 10,868
- ביקורי פיקוח בבניה ובבניה הנדסית - 7,018
- ביקורי פיקוח בחקלאות - 365

חקירת תאונות עבודה ומחלות מקצוע

- חקירת תאונות עבודה ומחלות מקצוע פעילות - 108
- מספר חקירות שהסתיימו - 73
- מספר חקירות שנסגרו/בוטלו - 31

הוצאת צווים

- צווי בטיחות (איסור המשך עבודה לצמיתות או עד לתיקון הליקוי) - 1,201
- צווי שיפור - 2,031

מספר מינויים במקומות עבודה שטופלו (אושרו/נדחו) על ידי מינהל הבטיחות בשנת

נשים	כללי	
13	828	כשיר בבטיחות (ממונה על הבטיחות)
2	97	ממונה על בטיחות קרינה
1	57	ממונה על בטיחות לייזר
41	7,340	מנהל עבודה בבניה
0	109	מפעיל דוד קיטור ודוד הסקה
57	8,431	סה"כ

הסמכות שטופלו במינהל

המינהל מסמיך ומפקח על עשרות אלפי נותני שירותים בנושאים שונים, בתחומי הבטיחות והבריאות בתעסוקה. לצורך ביצוע ההסמכות מקיים המינהל בדיקות של מועמדים, קובע תכניות לימודים, מקיים בחינות וכן בודק באופן שוטף את כשירותם לעסוק בתפקיד לו הוסמכו.

מס' הסמכות תקפות ל-31.12.14		מס' הסמכות בטיפול המינהל (אישור/דחיה) בשנת 2014		
נשים	כללי	נשים	כללי	
54	3,235	22	1,452	כשיר בבטיחות (ממונה על הבטיחות)
20	1,209	2	129	ממונה על בטיחות קרינה
70	17,148	8	1,462	מנהל עבודה בבניה
25	3,409	1	218	מפעיל דוד קיטור ודוד הסקה
4	793	2	373	בודק מוסמך (כולל פנים מפעלי לאביזרי הרמה)
2	667	0	276	מפעיל זיקוקין דינור
0	323	0	17	מעליתן
14	963	9	247	בונה מקצועי לפיגומים
2	181	1	136	ממונה על פיצועים
218	55,451	100	25,055	עגורנאי/אתת
16	326	12	195	גולש בניין
56	1,067	32	845	מטפס תרנים
17	2,109	11	1,383	מדריך עבודה בגובה
8	1,428	6	1,317	מנהל מקצועי
13	389	6	126	מרצה מאושר
18	66	18	66	בודק מוסמך לדיגום גורמים כימיים מזיקים
16	76	16	76	בודק מוסמך לביצוע מדידות רעש
553	88,840	246	33,373	סה"כ

הוצאת היתרים ואישורים

מינהל הבטיחות מנפיק מדי שנה אלפי היתרים לנושאים שונים. כמו כן, המינהל הוא אחד מנותני האישור לצורך רישיון עסק בסוגים רבים של מקומות עבודה. לצורך מתן אישורנו, אנו בודקים את ההיבטים הבטיחותיים במקום העבודה וקובעים תנאים לרישיון העסק.

מספר ההיתרים שטופלו בשנת 2014

403	שימוש בחומרי נפץ
75	הפעלת זיקוקין דינור
1	ניקוי בהתזת חול
22	התקנת דודי קיטור
1,926	אחסון נפט
192	הטמנת גפ"מ
2,667	אישורים לרשיונות עסק
5,286	סה"כ

מס' הסמכות שטופלו על ידי המינהל בשנת 2014 לפי גופים

16	מעבדות דגימה מוסמכות
14	מעבדות אנליזה מוסמכות
15	מעבדות רעש
162	חברת מעליות, מעלונים ודרגנועים
215	רשות הסמכה
8	שירותים רפואיים מוסמכים
430	סה"כ

• בנוסף, נקלטו ממעבדות מוסמכות כ-3,360 דוחות ניטור של גורמים כימיים ורעש וכ-2,150 סקרים מקדימים. כל הדוחות, לאחר בקרה, נשלחו למפקחי מינהל הבטיחות ולשירות רפואי מוסמך.

• חודשו הסמכות של 18 מעבדות דיגום, 14 מעבדות אנליזה, 16 מעבדות רעש

• עמדו למבחן הסמכה לבודק רעש 8 מועמדים.

• עודכנו מספר הנחיות חדשות לדיגום, דיווח והסמכה באתר של המעבדה

מחקר ופיתוח - הפעולה המונעת

הפעולה המונעת והמחקר בבטיחות ובבריאות בעבודה הוקמה לצורך סיוע בהגנה ובשמירה על העובד ובריאותו במקום העבודה. מטרת הפעולה המונעת לתרום לבטיחות העובד ובריאותו באמצעות מניעה, במישורין או בעקיפין, של היפגעות עובדים בתאונות עבודה ובמחלות מקצוע.

כדי לקדם את מטרותיה היא פועלת להגדלת הידע הקיים בתחומי הבטיחות והבריאות בעבודה וליישומו במקומות עבודה, ליצירת כלים ואמצעים להפצת הידע ויצירת פעילויות מגוונות המקדמות את בטיחות ובריאות העובד במקום עבודתו.

הידע הנוצר והנאסף באמצעות הפעולה המונעת מקיף נושאים רבים הנכללים בתחומי הבטיחות והבריאות בעבודה: גיהות תעסוקתית - איתור סיכונים ומציאת פתרונות למניעת פגיעתם בעובדים, פסיכולוגיה תעסוקתית, ארגונומיה והנדסת גורמי אנוש, ניהול בטיחות, שיטות הדרכה, העברת מידע ועוד.

נושאים נוספים שקודמו בשנת 2014

• הגשת המלצות הועדה הציבורית לקידום הבטיחות בעבודה והבריאות התעסוקתית - 'ועדת אדם' לשר הכלכלה

• אישור תוכנית ליישום המלצות הועדה על ידי מנכ"ל המשרד

• כניסת תקנות תוכנית לניהול בטיחות לתוקף

• הובלת המאבק של משרד הכלכלה במחלת הסיליקוזיס במפעלים לעיבוד שיש

• תכנון והפעלת קורסי השתלמות בעבודה בטוחה בגובה למנהלי עבודה בכנייה

• השתתפות בהתקנה ועידכון של תקנים בתחומי הבטיחות והגהות במסגרת מכון התקנים הישראלי

• ביצוע פיקוח ורישוי במתקני ספורט בעלי קיבולת של מעל 500 איש

• הפעלת קורס מנהלי מתקני ספורט

• הסמכה וחידוש הסמכה של שירותי רפואה תעסוקתיים שאינם קופות חולים

• סיום קורס הכשרת מפקחים לנושאים גיהותיים והכשרת חלק

בקשות לחוות דעת שהוגשו למינהל בשנת 2014 מרשויות הרישוי בכל רחבי הארץ לפי הקבוצות המוגדרות בצו רישוי עסקים

קבוצה 1 - בריאות, רוקחות, קוסמטיקה	5.5%
קבוצה 2 - דלק ואנרגיה	11%
קבוצה 3 - חקלאות, בעלי חיים	1.5%
קבוצה 4 - מזון	6.5%
קבוצה 5 - מים ופסולת	1.9%
קבוצה 6 - מסחר ושונות	3.9%
קבוצה 7 - עינוגי ציבור, נופש וספורט	7.1%
קבוצה 8 - רכב ותעבורה	14.7%
קבוצה 9 - שירותי שמירה ואבטחה, נשק ותחמושת	1.8%
קבוצה 10 - תעשייה, מלאכה, כימיה ומחצבים	46.1%

בריאות תעסוקתית

מטרת הפעילות המתבצעת על ידי המינהל בתחום הגיהות התעסוקתית, היא לקדם ולשפר את מצב הגיהות במקומות העבודה השונים, כדי למנוע ולצמצם חשיפות עובדים לגורמים מזיקים הכוללים גורמים כימיים, ביולוגיים, פיזיקאליים וארגונומיים כאחד, העלולות לגרום למחלות מקצוע. בין השאר על ידי ביצוע ניטורים תעסוקתיים אישיים ובסביבת העבודה לשם הערכה של מידת החשיפה לגורמים מזיקים שונים.

במשך השנים אף נבנה באגף (במעבדה הארצית לגיהות תעסוקתית) מאגר נתונים ארצי הכולל מאות אלפי תוצאות ניטורים כימיים ופיזיקאליים המסייע הן לקבלת תמונה מערכתית על היקף וחומרת החשיפה לגורמים מזיקים שונים לפי סוג תעשייה/תהליך והן לקבלת החלטות מושכלת באשר לקדימויות טיפול, מהות הטיפול הנדרש ועוד.

• במהלך 2014 בוצעו על ידי מעבדת אגף הפיקוח 355 ביקורי פיקוח, ו-1,117 בדיקות סביבתיות בכ-336 מפעלים לפי הפירוט הבא:

סוג הבדיקות שבוצעו ב-2014

אבק	111
ממיסים	134
נזולים קורוזיביים וגזים	34
מתכות	135
רעש	542
תנאי אקלים	154
אחר	7
סה"כ	1,117

- מהמפקחים כבודקים מוסמכים לביצוע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות
- המשך פעילות אכיפה מוגברת של המעבדה המרכזית על ביצוע סקרים מקדימים
- שיתוף פעולה עם האגף לבריאות השן במשרד הבריאות להטמעת דרישות תקנות הניטור 2011 לעניין ניטרוז אוקסיד במרפאות שיניים
- כתיבה ופרסום נהלי הסמכה ועבודה של המעבדות גיהות
- הידוק הפיקוח ואכיפה במפעלי עיבוד שיש לשם מניעה וצימצום חשיפה של העובדים לאבק סיליקה.
- קביעת מדיניות ביצוע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות לבנזן בקרב נהגי מכליות דלק.
- קביעת מדיניות ביצוע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות לאסבסט בקרב העובדים באסבסט פריך.
- הידוק הפיקוח ואכיפה במפעלים ליצור ופירוק מצברים לשם מניעה וצימצום חשיפה של העובדים לעופרת.
- מתן שירותי בטיחות ובריאות תעסוקתית לכ- 1,500 מקומות עבודה קטנים-פרויקט רב שנתי
- מימון והפעלת מחקרים, סקרים ופעולות יישומיות אשר נבחרו לבצוע באמצעות "קול קורא" בשנים קודמות
- פרסום "קול קורא" במתכונת חדשה - מכרז 56/13, ומתן אפשרות למבצע המחקר לקבל את זכויות הקניין הרוחני של עבודתו
- המשך הפעלה וקידום 'רשם מחלות תעסוקתיות'
- קורס להכשרת בודקים מוסמכים לקרינה מייננת באמצעות מכון מחקר גרעיני שורק
- ביצוע קמפיין תקשורת ברדיו, באינטרנט ובשלטי חוצות
- ביצוע פיילוט אכיפה מוגברת/משולבת בבנייה

רשם האגודות השיתופיות

להביא לידי שיפור תנאי חייהם, עסקיהם ושיטות הייצור שלהם, או אגודה שנתכוננה כדי להקל על פעולותיהן של אגודות כאלה". הרעיון העומד בבסיס האגודות השיתופיות הוא איגום כוחות, משאבים ויכולות של בודדים באמצעות יצירת מסגרת המסדירה את יחסי השיתוף וקבלת ההחלטות ביניהם, במטרה לשפר את רווחתם הכלכלית והיבטים אחרים הנוגעים לחייהם. רעיון זה מבטא שני רעיונות בסיסיים:

- הכוח טמון באנשים, והם אלו המסוגלים והמתאימים ביותר לשיפור מציאות ותנאי חייהם.
- התאגדות עם שותפים הינה הדרך הטובה ביותר להפעיל ולהעצים כוח זה.

מרעיונות אלה נגזרים העקרונות הבאים:

- שוויון בין חברי האגודה - לכל החברים באגודה מעמד שווה וזכות הצבעה שווה. קול אחד בלבד לכל חבר.
- הנהלת האגודה מבוססת על חבריה בלבד, ולכל חבר הזדמנות שווה לבחור ולהיבחר.
- קיימת הגבלה על אחוז האחזקות של חבר אחד באגודה.

מטרת ההתאגדות באגודה שיתופית כוללת לא רק את השאת הרווח הכספי, אלא גם היבטים נוספים הקשורים לרווחת החברים באגודה, כגון איכות החיים והסביבה שלהם, קיום מסגרת קהילתית, או הבטחת רשת בטחון כלכלית, למשל באמצעות יצירת אפשרות לחברים לקנות או למכור תשומות או מצרכים במחירים טובים יותר. בכך שונה האגודה השיתופית מחברה בע"מ, שהמטרה המוצהרת היחידה שלה היא השאת הרווח הכספי עבור בעלי המניות שלה, או מעמותה שאינה מיועדת להשגת רווח כספי אלא מטרת חברתית בלבד.

לאגודות השיתופיות תפקיד חשוב בעיצוב החברה הישראלית. חלק ניכר מהפעילות הכלכלית וההתיישבותית ביישוב היהודי טרם קום המדינה ובשנותיה הראשונות, התנהל באמצעות ההתארגנות באגודות שיתופיות. השינויים והמשברים הכלכליים שפקדו את המשק בישראל בארבעת העשורים האחרונים, הביאו, בין היתר, להיחלשותה של התנועה הקואופרטיבית בארץ. עם זאת, בשנים האחרונות ובעיקר בעקבות המחאה החברתית של קיץ 2011, אנו עדים להתעוררות קואופרטיבית המגיעה "מהשטח" ושואפת לתת מענה לבעיות אשר עמדו בלבה של המחאה - יוקר המחיייה והריכוזיות הגבוהה במשק הישראלי.

את אוכלוסיות היעד של האגודות השיתופיות ניתן לסווג לארבע קבוצות עיקריות:

1. קהילות ישובים - קבוצה זו של אגודות שיתופיות מורכבת מרובם המכריע של היישובים הכפריים בארץ - למעלה מ-1000 ישובים המאוגדים כאגודות שיתופיות מסוגים שונים כגון: קיבוץ, מושב שיתופי, מושב עובדים או יישוב קהילתי. קבוצה זו מהווה קהל יעד מרכזי, ומטופלת ביחידת הרשם שנים רבות.

רשם האגודות השיתופיות - תיאור היחידה

רשם האגודות השיתופיות משמש כרגולטור של האגודות השיתופיות, ועומד בראש האגף לאיגוד שיתופי במשרד הכלכלה. האגף עוסק בכל מעגל החיים של האגודות השיתופיות: משלב הרישום ואישור התקנונים שלהן, דרך פיקוח ובקרה שוטפים על התנהלותן הכלכלית, החברתית והדמוקרטית של האגודות, ועד מעורבות בהליכי הפירוק של אגודות שהפכו לחדלות פירעון או הגיעו לסוף דרכן. הטיפול השוטף באגודות כולל ביקורות על הדו"חות הכספיים של האגודות, טיפול בבקשות למינוי בוררים בסכסוכים בין חברים לאגודות, הסדרת מעמדם של החברים באגודה, וטיפול בתלונות על התנהלות האגודות. במקרים בהם יש צורך בכך, כולל הטיפול בתלונות גם ביצוע חקירות ובדיקות מעמיקות יותר על ידי חוקרים חיצוניים המופעלים על ידי האגף במסגרת מיקור חוץ. ההיכרות וההתמחות המעמיקה של הרשם ועובדי האגף בבעיות ובמאפיינים הייחודיים של מגזר האגודות השיתופיות, מאפשרים להם גם לתרום ולהיות שותפים בניבוי המדיניות של משרד הכלכלה ושל משרדי ממשלה אחרים כגון משרדי החקלאות, הפנים והמשפטים ורשויות ציבוריות שונות, כגון המועצות האזוריות, רשות מקרקעי ישראל ורשות המיסים, בהרבה היבטים הנוגעים לחייהן והתנהלותן של האגודות השיתופיות.

רשם האגודות השיתופיות פועל מכוח פקודת האגודות השיתופיות ותקנותיה, אשר מקנות לו סמכויות מסוגים שונים, לרבות סמכויות שיפוטיות ורגולטוריות. לחלק מהצווים וההחלטות המוצאים על ידי הרשם במסגרת הסמכות השיפוטית שלו תוקף של החלטות בית משפט מחוזי. בנוסף לחקיקה כוללים דיני האגודות השיתופיות גם פסיקה מגוונת של בתי המשפט ושל הרשם, שהצטברה עם השנים ומנחה את האגף בהפעלת סמכויותיו ושירותיו.

כוח האדם ביחידה

באגף כ-40 עובדים, המשתתפים ברובם לצוותים ולמחלקות הבאות: פיקוח, פירוקים, בוררות, מחלקה משפטית, רו"ח וחקיקה ופיתוח. כל המחלקות הללו כפופות לרשם האגודות.

העובדים באגף הינם בעלי רקע מגוון ומגיעים מכל קבוצות האוכלוסייה, לרבות כאלו המיוצגות בחסר בשוק העבודה בישראל ובמגזר הציבורי, שבאגף יש להן ייצוג ניכר ונכבד. מעבר לכך, כ-20% מהעובדים באגף הינם בעלי מוגבלויות המשולבים באופן מלא בעבודת באגף ותורמים לה. האווירה והמכילה הקיימת באגף מאפשרת לעובדיו לפעול יחד, בהרמוניה ובכבוד הדדי.

מהי אגודה שיתופית?

בהתאם להגדרה המופיעה בפקודת האגודות השיתופיות, אגודה שיתופית הינה "אגודה שמטרתה הן טיפוח החיסכון, עזרה עצמית ועזרת גומלין בין אנשים בעלי אינטרסים כלכליים משותפים, כדי

ולהתבסס. במסגרת זו מונו ועדין ממונים לחלק מהיישובים, ובמקרים מסוימים גם נעשה תהליך של שינוי הסיווג של האגודה, לרוב מקיבוץ שיתופי לקיבוץ מתחדש, או במקרים מסוימים גם מקיבוץ למושב עובדים או ישוב קהילתי. פעילות זו מתבצעת הן במישור הסטטוטורי, הן במישור הניהולי, והן במישור החברתי והקהילתי, שכן מדובר בתהליך ארוך של קליטת חברים חדשים ובניית קהילה חזקה שתחזק הן את היישוב עצמו והן את הפריפריה של מדינת ישראל.

עידוד וסיוע לקואופרטיבים החדשים

כפי שצוין לעיל, בשנים האחרונות אנו עדים לגל הולך וגדל של יוזמות קואופרטיביות, שהתעורר במידה רבה בעקבות המחאה הכלכלית-חברתית שפרצה בקיץ 2011. יזמי הקואופרטיבים החדשים פועלים בתחומים שונים של צרכנות ותעסוקה ומתאגדים לקידום מטרות שונות, כגון הורדת יוקר המחיה, קידום עסקים קטנים, תעסוקה הוגנת, ביטול הריכוזיות במשק ועוד. במטרה לתמוך ביוזמות אלה ולהסיר חסמים שונים העומדים בדרכן, הוקם באגף לפני מספר חודשים צוות 'חקיקה ופיתוח', המיועד ללוות את המיזמים של האגודות הצעירות ולסייע להם ליצור תשתית וכלים להצלחתם והתפתחותם. צוות החקיקה והפיתוח פועל באפיקים המרכזיים הבאים:

עדכון חקיקה ורגולציה - עדכון החקיקה שהייתה קיימת לאורך השנים, והותאמה במיוחד לסוגי התאגדות מסורתיים יחסית, לצרכים הקיימים בשטח. עדכון החקיקה מיועד להתאים לסוגי האגודות השונים חקיקה עדכנית המתאימה לצורכיהן, ובכך לתרום לשיפור התנהלותן ולהכנת התשתית החקיקתית הנדרשת לפעילות הכלכלית והקואופרטיבית שלהן.

הנגשה של שירותים ממשלתיים - הקואופרטיבים שהתאגדו בשנים האחרונות מתאפיינים, בדומה לכל עסק חדש, במחסור בהון, ידע ניהולי והיכרות עם המערכות השלטוניות והעסקיות. במקרים רבים ההתנהלות מול הרשויות נתפסת כמבלבלת, מקשה ולעתים אף מאיימת, דבר המצריך נקיטת צעדים למתן ידע רלבנטי ולהגברת הנגישות שלהם לשירותי הממשלה. במסגרת זו אנו פועלים בערוצים הבאים:

תקשורת פתוחה וישירה - פעילות פרו-אקטיבית ליצירת קשר עם קואופרטיבים, במטרה לשמוע מהם על הקשיים והחסמים עמם הם מתמודדים, לרבות מול הרשויות השונות בכלל, ומול היחידה שלנו בפרט. התקשורת הפתוחה שאנו מנסים לעודד, מיועדת לייצר תחושת אמון ולהסיר את החשש הקיים בהתנהלות מול גורמים ממשלתיים.

הנגשה באמצעות אתר היחידה - בספטמבר 2014 עודכן והועלה אתר אינטרנט חדש של האגף. האתר פונה בשפה ידידותית בין היתר לקהל המבקשים להקים קואופרטיב, ומספק הסברים

2. אגודות שיתופיות עסקיות - שמטרתן ליצור עבור חבריהן כח כלכלי ויתרון לגודל לצורך רכישה, מכירה, ייצור או אספקת שירותים, תוצרת או תשומות באמצעות איגום המשאבים של חבריהן, או חסכון בעלויות.

3. התאגדויות חברתיות - כלכליות - כאמור, בשנים האחרונות אנו עדים להתעוררות של חלקים מהציבור הישראלי, בעיקר צעירים, המחפש מודלים כלכליים-חברתיים אלטרנטיביים שיכולים לסייע במאבק להפחתת יוקר המחיה וליצור כלכלה שוויונית יותר. המודל הקואופרטיבי הינו המודל המרכזי שאומץ כרבים מהמיזמים שהוקמו על ידי ציבור זה.

4. קואופרטיבים להורדת יוקר המחיה - התארגנות קואופרטיבית במטרה להכניס "שחקנים חדשים" לשוק, באמצעות התארגנות הפונה לכלל האוכלוסייה בישראל ומבוססת על התאגדות של חברים רבים. התארגנות זו תתחרה בענפים הריכוזיים במשק הישראלי, במטרה להביא להוזלת מחירים ולחזק את כוחם של הצרכנים.

מפעולות המשרד בשנה החולפת

מעבר לפעילות השוטפת בפיקוח ובבקרה על האגודות השיתופיות, נרתם האגף ליישום המדיניות הממשלתית ולקידום יעדי משרד הכלכלה בתחומים שונים שהעיקרי בהם הוא המאבק להפחתת יוקר המחיה. במסגרת זו פעל האגף בשנה החולפת בכמה מישורים:

בנקאות קואופרטיבית - כחלק מהמאמץ להקטין את הריכוזיות בשוק הבנקאות הקמעונאית בישראל, אנו פועלים ליצירת תשתית להקמת בנק קואופרטיבי. אנו שותפים לצוות משימה, יחד עם בנק ישראל ומשרד המשפטים, אשר הוקם במטרה למפות את כל הנושאים הרגולטורים הכרוכים בהקמת בנק קואופרטיבי; למצוא פתרונות מוסכמים במקרים של אי התאמה בין הכללים של הרגולטורים השונים; ולזום חקיקה ראשית ומשנית שתאפשר ותסדיר את הקמתן ופעילותן של אגודות אשראי בישראל. מטרתה של עבודה זו, היא להגביר את התחרותיות בתחום הבנקאות בישראל, ולהוזיל את עלויות האשראי למשקי הבית.

אגודות שיתופיות לבנייה - בעקבות הכרעת היועץ המשפטי לממשלה כי מכרזי המקרקעין של רשות מקרקעי ישראל (רמ"י) המיועדים לבנייה עצמית של קבוצות, אינם צריכים להתנהל באמצעות עמותות שעל פי מהותן אינן למטרת רווח, אלא באמצעות אגודות שיתופיות, גיבש צוות משותף של עורכי דין מהאגף, ממשרד השיכון וממשרד המשפטים כללים ותקנות המיועדים לאפשר לאגודות שיתופיות להתמודד על מכרזים לרכישת קרקע לבניה משותפת, ולהבטיח מערכת ממשל תאגידי שבה מוסדרים היחסים המשפטיים ומערכת הזכויות והחובות שבין חברי האגודה לבין עצמם ולבין האגודה.

שיקום וחיזוק יישובים בפריפריה - האגף פעל על מנת לשקם ולסייע ליישובים, שחלק ניכר מהם ממוקמים בפריפריה, הסובלים מחולשה ניהולית, דמוגרפית או כלכלית, לקלוט תושבים נוספים, להתייצב

נתונים מספריים ל-2014

90	אגודות חדשות
6527	מענה לפניות
58	צווי חקירה
18	ועדים ממונים
2975	דו"חות כספיים
791	רישום שעבודים
1030	ביטול שעבודים
71	תיקוני שעבודים
1474	תדפיסי דו"חות שעבודים
233	תעודות היעדר שעבודים
234	טיפול באגודות בכירוק
59	אגודות שפורקו השנה
177	תיקי בוררות שנפתחו

והדרכה נחוצים. בהמשך יש כוונה להוסיף לאתר מדריכים, חקיקה רלוונטית ותקנונים (הנגשה של מסמכים משפטיים).

האחדת תקנונים ויצירת מסלול מהיר לרישום אגודה - על מנת לשפר את היעילות של האגף בכל הקשור לרישום אגודות חדשות, אנו פועלים ליצור תקנונים אחידים, שנוסחם מאושר על ידינו מראש, במטרה לסייע לאגודות חדשות להוזיל ולהאיץ את פעולות ההתאגדות שלהן באמצעות אימוץ אותם תקנונים. השאיפה היא שאגודות שיאמצו את התקנון האחד, ועומדות בכל יתר הדרישות ליישום הקבועות בדין, יוכלו לקבל אישור מידי לרישום האגודה.

קידום תהליכים מקוונים - קידום והסדרה של תהליכים מקוונים, ובתוכם הגשה מקוונת של הדו"חות הכספיים השנתיים שהאגודות השיתופיות צריכות להגיש לרשם האגודות על פי דין.

קידום כלי סיוע נוספים - כגון עדכון תנאי סף של מכרזים, ערביות ממשלתיות, מענקים, הטבות מס ועוד, תוך שיתוף פעולה עם יחידות המשרד השונות, במטרה להתאימן גם לאגודות שיתופיות.

נציבות שוויון הזדמנויות בעבודה

רקע

נציבות שוויון ההזדמנויות בעבודה [להלן "נציבות השוויון"] הינה גוף סטטוטורי אשר הוקם במשרד הכלכלה (התמ"ת דאז) בשנת 2008, מכוח תיקון סעיף 18א לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988 [להלן "חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה" או "החוק"].

נציבות השוויון פועלת למיגור האפליה והטמעת ערכי השוויון בשוק העבודה ומבקשת להתמודד עם קשיי האכיפה במישור האזרחי.

עבודתה של נציבות השוויון מבוססת על ארבעה ערכים מרכזיים:

- **שוויון** - קידום שוויון בשוק העבודה, באופן שישקף את הצורך בפעולות של העדפה מתקנת ושל הכלת אוכלוסיות מגוונות.
- **גיוון** - הטמעת גיוון במקומות עבודה, תוך התמקדות בצורך שבשינוי מדיניות, נהלים ופרקטיקות, ובאמצעות שימת דגש על הכדאיות הכלכלית של גיוון תעסוקתי.
- **שותפות** - בניית קשרי עבודה פוריים והדדיים עם ארגונים ומוסדות, באופן שיאפשר לנציבות השוויון להשיג את מטרותיה.
- **מקצועיות** - ביצוע עבודת הנציבות ביעילות ובאדיבות, תוך שימוש במומחיות המקצועית שנצברה במהלך שנות קיומה.

היעדים האסטרטגיים

בסוף שנת 2013, במסגרת פרויקט TAIEX של האיחוד האירופי, נכתבה התכנית האסטרטגית של נציבות השוויון לשנים 2014-2016. התכנית נכתבה על רקע התפתחויות בפעילותה של נציבות השוויון ונוכח הדינמיות הרבה במצב השוויון בישראל בכלל ובתחום התעסוקה בפרט. בשונה מהתכנית האסטרטגית הקודמת, שמיקדה את פעילות הנציבות בנושאי רוחב כמו פערי שכר, או באוכלוסיות פרטניות ערבים וחרדים, התכנית האסטרטגית החדשה מבוססת על ארבעת היעדים האסטרטגיים שלהלן:

1. להגביר ולהעמיק את האכיפה של חקיקת השוויון;
2. לעודד גיוון והכלה בשוק העבודה, בסקטור הפרטי והציבורי;
3. להתוות מדיניות ופרקטיקות הולמות באמצעות המומחיות שלנו;
4. לפעול ביעילות, תוך יצירת שותפויות עם בעלי עניין ושימוש במשאבים העומדים לרשותנו.

היעדים האסטרטגיים נגזר מגוון של פעולות רחב, המאפשרות לנציבות למקדם את המשאבים השונים העומדים לרשותה, תוך השגת אפקט מרבי בזירת הפעולה המשפטית, בתחום ההסברה והעלאת המודעות ובתחום פיתוח הידע.

החוק העיקרי שמכוחו פועלת נציבות השוויון הוא חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה (להלן: "חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה" או "החוק"). החוק מתייחס למספר קבוצות החשופות תדירות לאפליה ואוסר את אפלייתן, ולנציבות השוויון הסמכות לאכוף הפרה של חוק זה. להלן עילות האפליה, כמפורט בחוק: מין, נטייה מינית, מעמד אישי, היריון, טיפולי פוריות, טיפולי הפריה חוץ גופית, הורות, גיל, גזע, דת, לאום, ארץ מוצא, השקפה, מפלגה ושירות מילואים, מקום מגורים, תנאים שלא ממין העניין.

יצוין, כי עילת מקום המגורים נוספה לרשימה לקראת סוף שנת 2014, באמצעות תיקון מס' 22 לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה. כמו כן, החוק קובע כי אפליה יכולה להתקיים החל משלב כניסת העובד/ת לשוק העבודה ועד לצאתו/ה ממנו: בקבלה לעבודה, בתנאי העבודה, בקידום בעבודה, ביחס להכשרה או השתלמות מקצועית, כפיטורין או בהטבות בקשר לפרישה.

בנוסף לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, קיימים חוקים המרכיבים את "חקיקת השוויון" ונמצאים בסמכותה של נציבות השוויון. חוקים אלו מנויים בתוספת לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה ומפורטים להלן:

1. חוק שכר שווה לעובדת ולעובד, התשנ"ו - 1996; בחוק זה נחקקו כמה תיקוני חקיקה בשנים האחרונות:
  - תיקון מס' 2 לחוק זה משנת 2012 מאריך את תקופת ההתיישנות משנתיים לחמש שנים;
  - תיקון מס' 3 באמצעות הוספת סעיף 6א משנת 2014, מתייחס לפרסום מידע מגדרי ומרחיב את חבות פרסום המידע, כך שגופים המחויבים על פי חוק לפרסם מידע או דיווח על שכר העובדים, יכללו פילוח מגדרי רלוונטי;
  - תיקון מס' 5 משנת 2014 קובע הוספת סעד של פיצויים ללא גרימת נזק, בגין תובענה מכוח חוק שכר שווה.
2. חוק עבודת נשים, התשי"ד - 1954;
3. החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח - 1998 [נבצעה אזרחית שבית הדין לעבודה מוסמך לדון בה]. גם עבור חוק זה התקבלו כמה תיקוני חקיקה בשנים האחרונות:
  - תיקון מס' 8 משנת 2013 מגדיל את גובה הפיצוי ללא הוכחת נזק ל-120,000 ₪;
  - תיקון מס' 10 משנת 2014 לסעיף 3א מוסיף להגדרה של הטרדה מינית פרסום תצלום, סרט או הקלטה המתמקדים במיניותו של אדם;
  - תיקון מס' 12 לסעיף 6א לחוק מעביר למעסיק את נטל ההוכחה בתובענה של עובד או של דורש עבודה, עקב פגיעה על רקע הטרדה מינית במסגרת יחסי עבודה.
4. סעיפים 9ג' ועד 9ז' לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א - 1951;
5. סעיפים 41, 41א' ו-41ב' לחוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט - 1949;
6. סעיף 15 א' לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט - 1959;
7. סעיף 6ג' לחוק שווי זכויות האישה, התשי"א - 1951;
8. סעיפים 42, 42א', 64א' לחוק שירות התעסוקה, התשי"ט - 1959 (להלן - חוק שירות התעסוקה);
9. חוק הגנה על עובדים (חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין), התשנ"ז - 1997, לעניין תלונה לפי החוק האמור, שעניינה הפרת הוראה לפי חקיקת השוויון בעבודה;
10. סעיף 173ב' לפקודת העיריות [נוסח חדש];

5. הסמכות להגיש בקשה לבית הדין לעבודה, לצורך קבלת צו כללי המורה למעסיקה לנקוט פעולות כלליות הנוגעות לעובדים/ות שלו/ה;
6. הסמכות לנקוט בפעולות הסברה והדרכה להעלאת המודעות הציבורית, בנוגע לשוויון ולאפליה בשוק התעסוקה, על כל המשתמע מכך.

תמצית פעילות היחידה בשנת 2014

פניות ציבור:

בשנת 2014, התקבלו בנציבות השוויון 781 פניות. מאז הקמתה בספטמבר 2008 ועד לדצמבר 2014, התקבלו בנציבות 4,616 פניות בסה"כ. להלן פילוחים שונים של הפניות לנציבות השוויון:

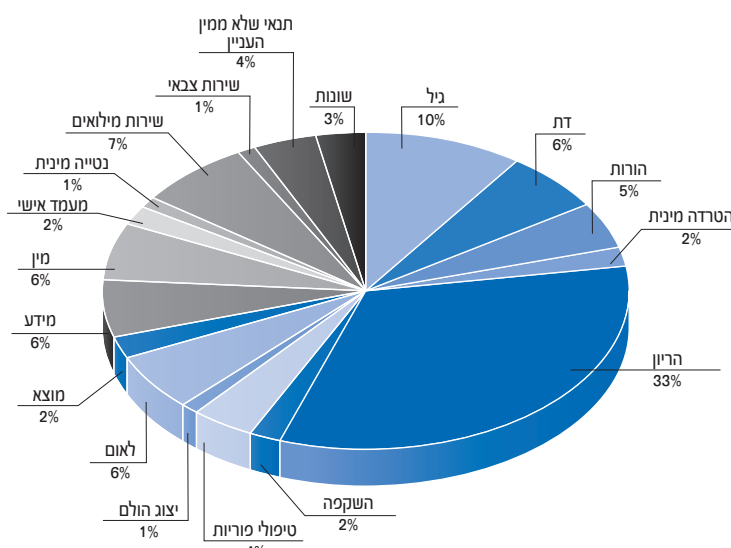
הסמכויות המוקנות לנציבות על פי חוק

נציבות השוויון אמונה על אכיפת חוקי השוויון בעבודה **במישור האזרחי** (וזאת להבדיל ממינהל ההסדרה והאכיפה במשרד הכלכלה, העוסק באכיפת חוקי העבודה במישור הפלילי).

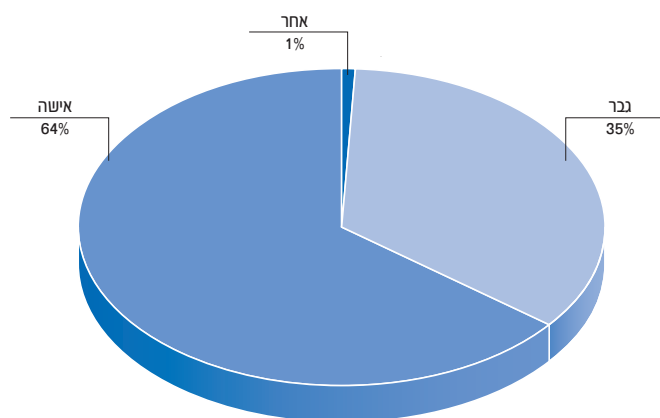
- לנציבות סמכויות אכיפה משפטיות והסברתיות מגוונות, ובהן:
1. הסמכות לטפל בפניות של עובדים/ות בגין אפליה בעבודה, לרבות קיום בירור והחלטה על דרך הפעולה המתאימה במקרה הנדון;
  2. הסמכות להורות בצו למעסיקה להעביר לה נתונים באשר לקיום חובה מחובותיו, על פי חקיקת השוויון בעבודה;
  3. הסמכות לדרוש מגוף מבוקר מידע הנחוץ לנציבות לצורך ביצוע תפקידה;
  4. הסמכות להגיש תביעות משפטיות בבתי הדין לעבודה, הן בשם הפונים/ות והן בשם נציבות השוויון עצמה;

תרשים 1: פניות לנציבות השוויון לפי נושא הפנייה, 2014

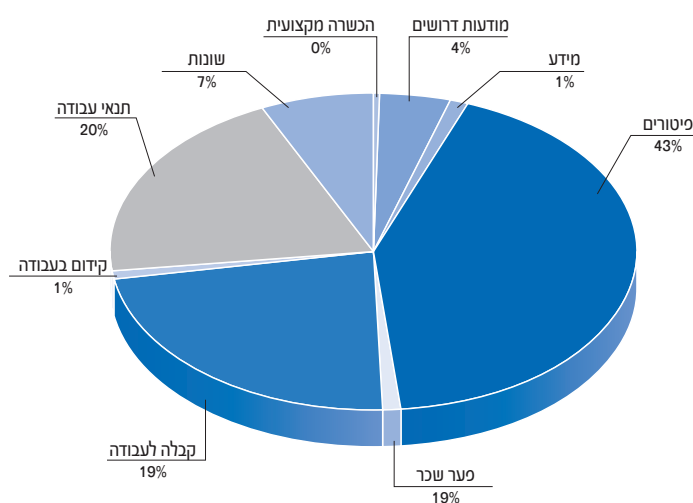
מתרשים 1 עולה, כי שליש מהפניות לנציבות בשנת 2014 היה על רקע אפליה מחמת היריון. עוד עשירית מהפניות שהתקבלו היו בנושא גיל, 7% בנושא שירות מילואים, 6% בעניין דת ולאום (בכל עילה בנפרד) ו-5% בנושא הורות. עוד ניתן ללמוד מתרשים 2, כי 43% מהפניות בשנה זו היו עקב פיטורים מהעבודה, רבע בקירוב (23%) בעניין אפליה בקבלה לעבודה וחמישית לגבי הרעה בתנאי העבודה.

תרשים 3: פניות לנציבות השוויון לפי מין הפונה, 2014

תרשים 2: פניות לנציבות השוויון, לפי השלב בתעסוקה, 2014

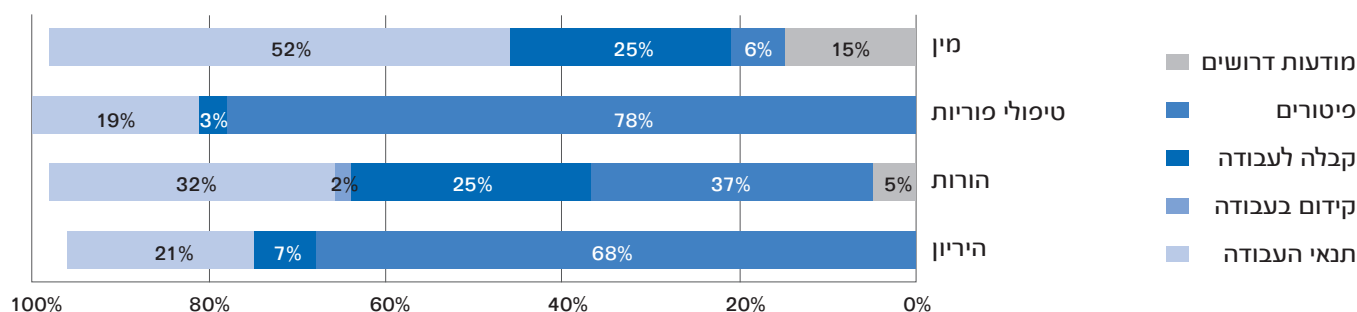
העילות ה"נשיות המסורתיות", הקשורות באחריות ההורית, הן השליטות. בנוגע לשלב בתעסוקה, כשליש (32%) מהפניות התלוננו על אפליה בקבלה לעבודה ושיעור דומה (31%) - על אפליה בפיטורים. בנוסף, עוד מעט יותר מחמישית (21%) התלוננו על הרעה בתנאי העבודה.

על מנת לבחון האם יש הבדלים בשיעור ההישנות של השלבים בתעסוקה עבור נושאי אפליה שונים, בוצע פילוח של הפניות בנושאים נבחרים. בתרשים 4 להלן ניתן לראות, כי פיטורים היו השלב בתעסוקה השכיח ביותר בפניות נשים על רקע היריון (68%) וטיפול פוריות (78%). גם בפניות בנושא הורות שיעור הפניות בנושא פיטורים היה גבוה יחסית (32%) ביחד עם שיעור זה של פניות שעניינן הרעה בתנאי העבודה ושיעור בלתי מבוטל (27%) של פניות בגין אפליה בקבלה לעבודה. עוד ניתן לראות, כי ביחס לעילת המין, שלב התעסוקה השכיח ביותר היה תנאי העבודה (52% מהפניות), אולם רבע מהן עסקו באפליה בקבלה לעבודה. בהקשר זה ראוי לציין כי עם השנים חלה עלייה בשיעור פניות הנשים בשלב הקבלה לעבודה, לא רק בעילות פרטניות אלא באופן כללי, מרמה של 11% בשנת 2009 עד לרמה של 18% בשנת 2014 - מגמה המעידה על קושי הולך וגובר של נשים להשתלב בשוק העבודה.

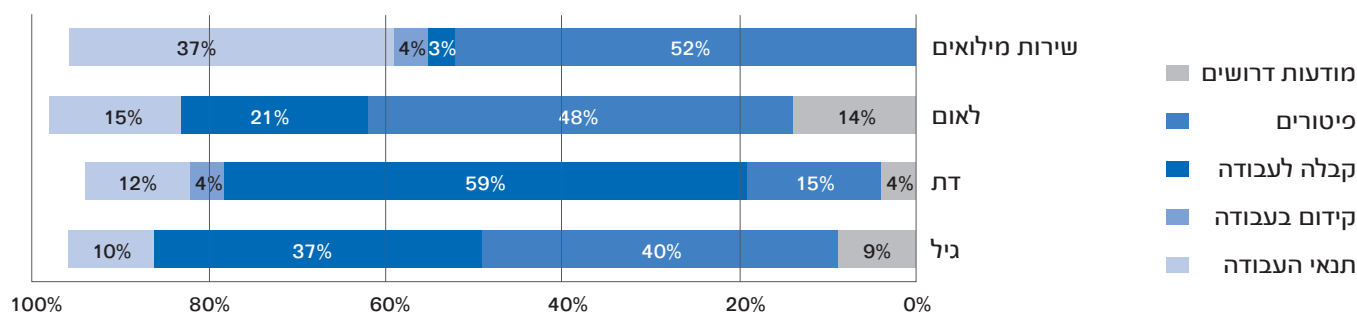
בדומה לשנים קודמות, גם השנה שני שלישים בקירוב מהפניות הגיעו מנשים, ועוד כשליש - מגברים. בחינה מעמיקה יותר של פניות הנשים מעלה, כי מחצית בקירוב (47%) מהן פנו לנציבות בגין אפליה על רקע היריון. אם מוסיפים לזה את שיעורי הפונות בגין אפליה מחמת טיפולי פוריות והורות, מתקבל שיעור של 60%, שפנו בנושאי אפליה הקשורים לתהליך הבאת הילדים וגידולם. עוד ניתן ללמוד מניתוח הנתונים, שכמעט מחצית (49%) מהפונות התלוננו על פיטורים, ועוד כחמישית על הרעה בתנאי העבודה (19%) ועל אפליה בקבלה לעבודה (18%). מאחר שפיטורים הוא שלב התעסוקה השכיח ביותר באפליה על רקע היריון, ניכר כי קיימת הלימה בין הנתונים בשני התרשימים, אולם אם בשנת 2013 שיעור המתלוננות על אפליה בקבלה לעבודה עמד על 14%, הרי שהשנה ישנה עלייה מסוימת בנתון זה, מגמה המעידה על קושי שחוות נשים כבר בשלב הכניסה לשוק העבודה, על רקע אימהותן הפוטנציאלית או הממשית.

פילוח פניות הגברים לפי נושא הפנייה מלמד, כי הנושאים השכיחים ביותר שבגנם פנו אלו בשנה האחרונה הם שירות מילואים (19%), גיל (17%), דת (13%) ולאום (9%). ככלל, ניתן לראות שפניות הגברים מאוזנות יותר מבחינת הנושאים, במובן שעילות רבות יותר מקבלות ביטוי משמעותי, בעוד שאצל נשים

תרשים 4: פניות בנושאי האפליה האופייניים לנשים לפי השלב בתעסוקה, 2014

תרשים 5: פניות בנושאי האפליה האופייניים לגברים לפי השלב בתעסוקה, 2014

כפניות בנושא דת מגמת העלייה המתונה המשיכה גם בשנת 2014. יש להניח כי עלייה זו מבטאת את החיכוך ההולך וגדל של עובדים חרדים עם שוק העבודה, מצב אשר מעמת את אלו עם גילויי אפליה רבים יותר. מגמה של גידול בפניות בשיעור של 40%, לאחר ירידה חדה בשנה הקודמת, ניכרת גם בפניות בנושא שירות מילואים, ככל הנראה על רקע מבצע צוק איתן, שבמהלכו גויסו אנשי מילואים רבים לתקופות ממושכות.

תיקים משפטיים

בשנת 2014 טיפלה נציבות השוויון ב-19 תיקים והליכים משפטיים שחלקם עדיין תלויים ועומדים. הנציבות התייצבה באחת מהדרכים הבאות: באמצעות ייצוג אחד הצדדים, כתובעת עצמאית או כמעמד ידיד בית הדין (Amicus Curiae), וכן בהתדיינות פנים ממשלתיות. להלן פירוט התיקים העיקריים משנה זו:

ס"ק (חיפה) 1153-02-14 ראודה שקור נ' משרד החינוך ואח'

עניינו של הליך זה בהוראה מפלה לכאורה בנוהלי "העברות שיבוצים והשלמות משרה לשנת הלימודים תשע"ד-2013-2014", במגזרים הערבי והדרוזי. כמפורט בהוראה, למשרד החינוך הזכות לסיים העסקת עובד הוראה בתוך חודש מתחילת שנת הלימודים, אם התברר שנפלה טעות בהליך השיבוץ. לעומת זאת, אפשרות הביטול של שיבוץ מוטעה במגזר היהודי קבועה בהודעת השיבוץ שנשלחת למורה ולא בנוהל ייחודי או בתקנון שירות עובדי ההוראה, מצב עניינים היוצר מראית עין של אי שוויון. בעניין זה, נציבות השוויון התערבה בעמדה שהוגשה מטעם המדינה ובדין שהתקיים במשרד המשפטים, בהשתתפות הנציבות, משרד החינוך, המחלקה למשפט העבודה בפרקליטות ונציגי מחלקת יעוץ וחקיקה, סוכם כי לשם סילוקה של מראית עין זו יבוטלו הסעיפים הרלוונטיים בנוהלי ההעברות, השיבוצים והשלמות המשרה במגזרים הערבי והדרוזי, ותחת זאת יפורסם חוזר מנכ"ל שיחול על כלל עובדי ההוראה ויענן את ההוראה הקיימת כיום בהודעות השיבוץ ובנהלים הנ"ל.

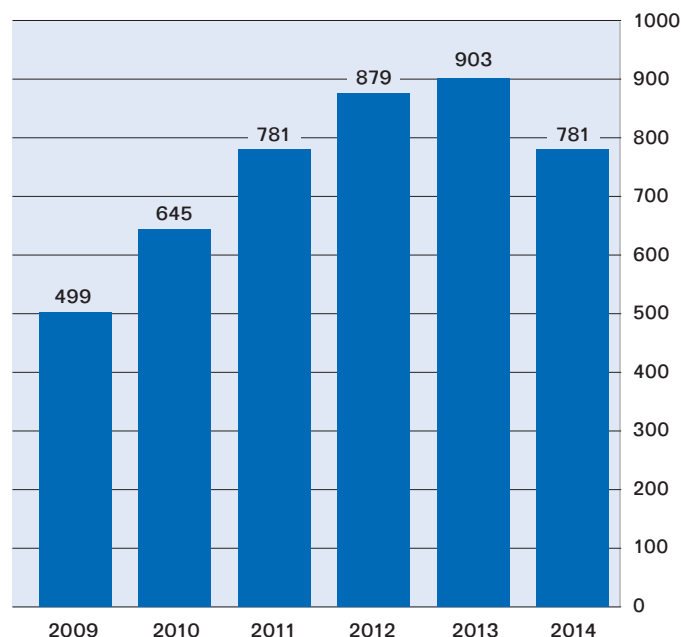
השגה של פלוני על דרישה מפלה בהליך מכרזי - הליך בירור פנים ממשלתי

הליך פנימי זה עניינו באפליה מחמת רמת דתיות והשקפה דתית. קלינאי תקשורת הגיש מועמדות לתפקיד בבית ספר יסודי ממלכתי דתי והתקבל לעבודה, אולם נמסר לו שעל מנת להתחיל את עבודתו במוסד, עליו להסכים לחבישת כיפה בתחומי בית הספר. בעקבות כך הסיר הנ"ל את מועמדותו ופנה לנציבות השוויון, בטענה לאפליה על רקע השקפתו הדתית. הנציבות החלה בבירור הסוגיה אל מול משרד החינוך ומועצת חמ"ד, וכן יזמה דיון בנושא זה במשרד המשפטים, בהשתתפות משרד החינוך, המחלקה לסכסוכי עבודה ונציגי מחלקת יעוץ וחקיקה. בעקבות הדיון, נתבקש משרד החינוך להוציא חוות דעת מטעמו המתייחסת לסוגיות העולות מהמקרה, לרבות מענה משפטי לשאלות כמו מי נחשב מורה והאם יש להחשיב קלינאי תקשורת ועובדים פרא-רפואיים אחרים כעובדי הוראה. עוד התבקש המשרד להתייחס לסוגיית האיזון הרצוי בין האינטרס הציבורי לקיים ב"ס בעל צביון ממלכתי-דתי לבין עקרון השוויון וחופש העיסוק, וזכותם של עובדים ומועמדים לעבודה לחופש דת ומצפון. במקרה הפרטני הוחלט שאם המשרה עודנה פנויה, היא תאוּש בהתבסס על האיזון שיושג במסגרת ההליך.

בתרשים 5 ניתן לראות פילוח של הפניות בנושאים האופייניים יותר לגברים, לפי שלבי התעסוקה השונים. מהנתונים עולה, כי פניות בנושא שירות מילואים התמקדו בשני שלבים - פיטורים (52% מהפניות) ותנאי עבודה (37% מהפניות). שיעור דומה (48%) של פניות לגבי פיטורים קיים גם בפניות על רקע לאום, אולם כחמישית מהפניות בעילה זו הן בגין אפליה בקבלה לעבודה, שלב תעסוקה שכיב גם בפניות מחמת דת וגיל. ככלל ניכר, שבכל העילות ה"גבריות", למעט שירות מילואים, שלב הקבלה לעבודה מהווה חסם של ממש.

על מנת לבחון את המגמות השונות בפניות על פני זמן, נעשתה השוואה בין 6 השנים העיקריות שבהן פועלת נציבות השוויון, לפי פילוחים שונים, הכוללים גם התייחסות לנושאי אפליה נבחרים ולשלבים עיקריים בתעסוקה.

תרשים 6: פניות לנציבות השוויון - השוואה רב שנתית

על מנת לבחון את המגמות השונות בפניות על פני זמן, נעשתה השוואה בין 6 השנים העיקריות שבהן פועלת נציבות השוויון, לפי פילוחים שונים, הכוללים גם התייחסות לנושאי אפליה נבחרים ולשלבים עיקריים בתעסוקה. בתרשים 6 ניתן לראות, שעם השנים חלה עלייה הדרגתית במספר הפניות, אולם בשנה האחרונה חלה ירידה. ניתוח מעמיק של השינוי בעילות פרטניות מראה, כי הירידה ניכרת בעיקר בעילות שבהן היתה רווייה בשנים האחרונות, כמו היריון, הורות וטיפולי פוריות. מנגד, עילות בעלות שיעור פניות קטן יחסית בשנים הקודמות קיבלו ביטוי משמעותי יותר השנה. כך לדוגמה, בפניות בנושא לאום בין השנים 2013 ו-2014 חלה עלייה חדה הן במספר והן בשיעור הפניות, עם גידול של 85%. מגמה זו עולה בקנה אחד עם פעולות של יישוג והנגשה שמבצעת נציבות השוויון בקרב המגזר הערבי, על מנת לעודד מועסקים/ות ממגזר זה להתלונן בגין אפליה, ובדרך זו, להגביר את האכיפה של אפליה מחמת לאום, השכיחה כל כך במחוזותינו.

שעצם הקלטת השיחות עם חברת ההשמה יש בה משום חוסר תום לב. התובעת ושדולת הנשים ערערו על קביעת בית הדין האזורי ונציבות השוויון הגישה לבית הדין הארצי את חוות דעתה, לפיה אם הקלטת שיחות עם מעסיק פוטנציאלי בשלב הקבלה לעבודה כשלעצמה תיחשב כחוסר תום לב, הרי שיהיה זה קשה מאוד, ואף בלתי אפשרי לעתים, להוכיח דרישה למידע מפלה בראיון עבודה. כך, תוחטא המטרה של הסעיף בחוק השוויון הקובע שנטל ההוכחה על היעדר אפליה עובר למעסיק. ההליך נמצא כעת בשלב הגשת הסיכומים.

בש"א 2111/09 עבי (ב"ש) 2802/09 קטיה קוטליאר נ' א.ס.י טכנולוגיות בע"מ

עובדת שהופלתה על רקע הריונה בניגוד לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה ולחוק עבודת נשים ויוצגה על ידי נציבות השוויון. בפסק הדין נתקבלו טענות הנציבות ונקבע כי החברה שינתה את יחסה לעובדת לאחר שהודיעה על הריונה, צמצמה את היקף עבודתה, פגעה בתנאי ההעסקה שלה וניסתה לבודד אותה מחבריה לעבודה, כל זאת על רקע הריונה. בנוסף נפסק, כי החברה תפצה את העובדת ב-52,000 ש"ח מכוח חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה.

סע"ש (י-ם) 57904-70-31 לינוי דבח נ' שופרסל בע"מ

דורשת עבודה שביקשה להתקבל כקופאית בשופרסל ולא התקבלה בשל הריונה - לטענת החברה, משום שאינה נוהגת לקבל עובדים זמניים. נציבות השוויון הגישה חוות דעתה לבית הדין, בה עסקה בשאלה האם יש לראות במועמדת לעבודה הנמצאת בהיריון כמועמדת לעבודה "זמנית", או לחילופין, האם בכך שראתה בתובעת מועמדת לעבודה זמנית, הפרה הנתבעת את הוראות חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה. בתיק הוגשו סיכומים מטעם הצדדים וכעת הוא ממתין לפסק דין.

סע"ע 8143-08-10 (י-ם) נציבות השוויון נ' עיריית ירושלים

נציבות השוויון הגישה תביעה ראשונה מסוגה נגד עיריית ירושלים. עניינה של התביעה בפערי שכר בוטים בין נשים לגברים העובדים במחלקת כוח האדם באגף התברואה של עיריית ירושלים. התביעה התהוותה בעקבות פניית נציבות של שתיים מעובדות המחלקה, אשר יוצגו בתביעתן על ידי שדולת הנשים, והנציבות תבעה את העירייה מכוח חוק השוויון ובשם אינטרס השוויון הכללי. במסגרת הליך זה, הנציבות דרשה מהעירייה בצו (מכוח סמכותה בחוק השוויון) להעביר אליה את נתוני השכר של כל העובדות והעובדים במחלקה. נתונים אלו הועברו לבדיקה של רואה חשבון מטעם הנציבות, שקבע בחוות דעתו שקיימים פערי שכר בלתי מוסברים בין הנשים לגברים במחלקה, הבאים לידי ביטוי בשכר היסוד, במתח הדרגות, בדרגה בפועל, ברכיב אחזקת הרכב ובתוספות השכר השונות. בית הדין האזורי לעבודה בירושלים קיבל את תביעתן של שתי עובדות שיוצגו על ידי שדולת הנשים בישראל ונציבות השוויון, וקבע כי עיריית ירושלים תשלם לכל אחת מהן הפרשי שכר בשווי של עשרות אלפי שקלים (בגין פערי שכר מאז שנת 2003). בית הדין אף קיבל את בקשתה של הנציבות, להורות לעיריית ירושלים לערוך מחקר שיבחן את פערי השכר המגדריים בארגון. המחקר, כך נקבע, יבוצע על ידי גורם מקצועי חיצוני ויכלול צעדים אופרטיביים לצמצום פערי השכר. בעקבות פסק הדין, הוגש ערעור מטעם העובדות וערעור שכנגד מטעם העירייה. נציבות השוויון הגישה אף היא את סיכומי טענותיה במסגרת הערעור וההליך תלוי ועומד.

ס"ק (ת"א) 4889-02-14 הסתדרות העובדים הכללית נ' ההתאחדות לכדורגל בישראל

תביעה בגין אפליה מגדרית בענף הכדורגל. הסתדרות העובדים הכללית טענה לאפליה מגדרית בין שחקני הנבחרת לשחקניות נבחרת ישראל בכדורגל. לטענת ההסתדרות, בעוד השחקנים הגברים זוכים לתשלומים מההתאחדות בסך של 5,000 ש"ח למשחק בחו"ל, הניתנים להם כשכר, מענקים והחזרי הוצאות, הרי שהשחקניות מקבלות כמאית מסכום זה (פחות מ-500 ש"ח ליום), כל זאת נוסף על תנאי עבודה ואירוח מועדפים לשחקנים. ההתאחדות השיבה לכך, כי בין הצדדים כלל לא מתקיימים יחסי עבודה, ובכל מקרה, מדובר בהבדלים רלוונטיים. בית הדין בחר לדון בסוגיית האפליה המגדרית במנותק משאלת קיומם של יחסי עובד מעביד בין ספורטאים/ות להתאחדות, ונציבות השוויון משתתפת בהליך זה כידיד בית הדין.

ת"צ (ת"א) 42039-04-13 מאור ישעיהו נ' פוגל מצב רוח טוב בע"מ וני רוטשילד גרופ בע"מ

עניינו של הליך זה בבקשה לאישור תובענה ייצוגית, בה טוען התובע כי הסניפים הנתבעים ברשת בתי הקפה "קפה לנדוור" והרשת ככלל, מפלים גברים בקבלה לעבודה, בכך שהם מסרבים להעסיקם בתפקיד של מלצר. בקשת התובע לצרף את נציבות השוויון להליך כידיד בית הדין הדין התקבלה. בשלהי דצמבר 2014 הגישו הצדדים בקשה מוסכמת להסתלקות מההליך, זאת בין היתר, נוכח הצהרת הנתבעים בהודעת ההסתלקות, כי הם מעסיקים מלצרים גברים בסניפיהם וכי דאגו לרענן את הנהלים בכל הנוגע לקבלה לעבודה. בקשת הצדדים להסתלקות קיבלה תוקף של פסק דין.

סע"ע (ת"א) 47986-07-17 ליה נאידורף נ' חברת חשמל

אפליה מגדרית בהכשרה מקצועית. חברת החשמל פתחה קורסים להכשרה מקצועית למאבטחים, אך לא אפשרה הכשרה של מאבטחות מלוות. בהוראת בית הדין האזורי לעבודה בת"א, הגישה נציבות השוויון את עמדתה שעסקה באפליה מחמת מין בקבלה להכשרה מקצועית, במקרה של העסקה באמצעות קבלן. חוות הדעת בחנה את השאלה: האם על מזמין שירותים מוסלת אחריות מכוח חוק שוויון הזדמנויות בעבודה? הנציבות הגישה את עמדתה בשלב הסיכומים בתיק וטענה כי יש מקום להחיל אחריות על מזמין השירותים, במקרה שבו יש לזה ידיעה ושליטה על פעולותיו של נותן השירותים, זאת, בדומה לאחריות שסעיף 2(א1) לחוק השוויון מטיל על מעסיק בפועל של עובד קבלן או חברת כוח אדם. בפס"ד מחודש נובמבר 2013 קיבל בית הדין את עמדתה של הנציבות במלואה, אולם פסק לגבי נאידורף פיזיים מכוח חוק השוויון בסך של 30,000 ש"ח בלבד. נציבות השוויון לוקחת חלק בהליך הערעור בפני ביה"ד הארצי לעבודה, כאשר בנוסף לעמדתה כפי שהוגשה לבית הדין האזורי, חווה הנציבות את דעתה לעניין גובה הפיצוי שיש לפסוק במקרים שבהם היתה הפרה של חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה.

ע"ע (ת"א) 8230-11-13 פישקין ואח' נ' הומטק שירותי כ"א בע"מ ואח'

תביעה של בעלת תואר ראשון במדעי החברה ואם לפעוט אשר חיפשה עבודה בחב' כ"א ונדחתה פעם אחר פעם בשל הריונה. על רקע זה, התובעת החלה להקליט את השיחות על מנת להוכיח את טענותיה להפליה מחמת היריון. בראשית אוקטובר 2013 פרסם ביה"ד האזורי את החלטתו ובה דחה את התביעה בנימוק

המדינה, ועדת שטאובר לקידום נשים בנציבות שירות המדינה, ועדה ממשלתית לתיקון חוק שעות עבודה ומנוחה, והצוות הבינמשרדי להסרת חסמים לשילובם של בני האוכלוסייה הערבית בשירות המדינה.

- "שוות ערך - לקידום שכר שווה" - פרויקט משותף לנציבות שוויון הזדמנויות בעבודה, שתי"ל, שדולת הנשים בישראל ומרכז אדוה. הפרויקט ממומן על ידי האיחוד האירופי ומטרתו להביא לצמצום של פערי השכר המגדריים בשוק העבודה בישראל. הפרויקט פועל במגוון של אפיקים ואסטרטגיות משלימות, תוך שימוש נכון ביתרון היחסי של כל אחת מהשותפות. בין היתר מקודמות באמצעות הפרויקט המטרות הבאות: פיתוח ידע על פערי שכר בארץ ובעולם, באמצעות איסוף נתונים, עריכת מחקרים השוואתיים וקידום שקיפות של נתוני שכר עם פילוח מגדרי בארגוני מגזר ציבורי ופרטי; העלאת **מודעות ויכולות של מעסיקים** לצמצום פערי שכר, באמצעות פיתוח ושיווק סימולאטור להערכה עצמית של פערי שכר בארגונים והטמעת תהליכי עומק במספר ארגונים, לצורך ביסוס שוויון בשכר; **עידוד פעולה קולקטיבית של עובדות ועובדים** דרך העלאת מודעות ומתן כלים להתמודדות עם פערי שכר במקומות עבודה בסקטורים המאורגנים והלא-מאורגנים; **הנעת קובעי המדיניות ורשויות המדינה** להילחם בצורה אפקטיבית יותר בפערי השכר במשק, באמצעות תיקוני חקיקה ורגולציה שיקלו על גופים מדינתיים בכלל ונציבות שוויון הזדמנויות בעבודה בפרט, להגביר את האכיפה למניעת אפליה בשכר וקידום אכיפה מונעת; **הנכחה והעמקה של השיח** הציבורי בנושא, ביחוד בקרב קהלי היעד של מעסיקים, עובדות ועובדים, ארגוני עובדים ומקבלי החלטות.

השנה, התקיימו כמה פעילויות מרכזיות במסגרת הפרויקט, כדלהלן:

1. קיום ועידת "נשים, שכר וקריירה" - הכינוס המרכזי של הפרויקט, שהתקיים בנובמבר 2014, במדיסק חולון, בשיתוף "אונלייף".
2. העברת שני תיקוני חקיקה חשובים - פיצוי על נזק שאינו ממוני במקרה של פערי שכר וחיוב גופים ציבוריים רבים לפרסם פילוחים מגדריים לנתוני השכר שלהם.
3. המשך העבודה על תהליכי העומק עם מעסיקים נבחרים וכן המשך פיתוח מחשבון פערי השכר המגדריים.
4. פרסום שלושה מסמכים מחקריים: ניתוח מגדרי של דוח הממונה על השכר, "פערי שכר מגדריים בישראל: תמונת מצב" ו"מדיניות לצמצום פערי שכר מגדריים: מבט בינלאומי".

ס"ע (חיפה) 10-12-5504 אברהם מושקוביץ' נ' עיריית צפת

עניינו של הליך זה בהסכם הבראה שנחתם ביום 2.1.2009 בין עיריית צפת והמרכז לשלטון מקומי מצד אחד, לבין ועד עובדי העירייה והסתדרות העובדים (מרחב גליל עליון) מצד שני, ושמוכו פוטרו/הופרשו בפרישה מוקדמת 32 עובדים של העירייה, בהם התובע, מר אברהם מושקוביץ', יליד שנת 1950, אשר עבד בעיריית צפת כ-36 שנים. במסגרת התיק, נציבות השוויון ביקשה להצטרף להליך כידיד בית הדין והכינה חוות דעת משפטית שבה הבהירה את עמדתה הנחרצת נגד המדיניות הרווחת ברשויות המקומיות, לפיה פיטורין על בסיס קריטריון הגיל והוותק במסגרת תכנית הבראה, ומבלי שנשקלים שיקולים נוספים, הם בכחינת צעד לגיטימי. הנציבות הדגישה, כי אמות מידה גורפות אלו, שאינן מתחשבות בשיקולים ענייניים, מהוות לכאורה אפליה אסורה הנוגדת את חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה ופוגעות בעקרון השוויון, ולכן דינן להתבטל. חוות הדעת אושרה בעיקרה על ידי משרד המשפטים, משרד האוצר ומשרד הפנים, והיותה בסיס לחוות הדעת שהוגשה מטעם המדינה בתיק, הממתין כעת למתן פסק דין.

העלאת המודעות הציבורית ושיתופי פעולה:

- כנס מעסיקים שנתי תחת הכותרת "מניעים שוויון" שבו השתתפו כ-400 מעסיקים ובעלי עניין בפעילות הנציבות;
- קמפיין ציבורי למעסיקים, תחת הסיסמא "אלוף בזריקת קורות חיים לפח? העסק שלך מפסיד מזה". הקמפיין הושק בטלוויזיה, באינטרנט וברדיו, והיה באוויר חודש בקירוב;
- השקת דף פייסבוק חדש ופעילות להגדלת מספר העוקבים אחר הנציבות בפייסבוק, עד לרמה של כ-5,000 לייקים. כמו כן, במהלך השנה נחשפו לאתר הפייסבוק למעלה מ-42,000 איש;
- עדכון שוטף של אתר הפייסבוק של הנציבות. במהלך השנה, נרשמו קרוב ל-15,000 צפיות באתר;
- בחירת חברת "אדם מילא" במסגרת הליך מכרזי, לצורך קיום הכשרות למעסיקים בנושא הטמעת שוויון וגיוון, כל זאת בעקבות פיילוט מוצלח עם מעסיקי המגזר הפרטי והציבורי;
- עריכת סקר מעסיקים בנושא העסקת עובדים מבוגרים וסקר תחושות אפליה של עובדים ומחפשי עבודה מקרב קהילת הלהט"ב;
- השתתפות בפאנלים והעברת הרצאות בנושא שוויון הזדמנויות, הטמעת גיוון ומניעת אפליה, בעשרות ימי עיון, כנסים ופורומים בארץ ובחו"ל;
- השקת "אות הגיוון בעסקים" - תכנית ביוזמת ארגון מעלה והפורום הישראלי לגיוון בעסקים. השנה זכו באות שלוש חברות שפיתחו בשנים האחרונות יוזמות לשיפור הגיוון בתעסוקה ולהגדלת ייצוגן של אוכלוסיות הסובלות מתת-תעסוקה בשוק העבודה;
- המשך שיתוף פעולה עם חברות מהמגזר הפרטי לצורך הכנת חוברת פרקטיקות מומלצות (Best Practices) בתחום הגיוון והשוויון, המבוססת על למידה מניסיוןן של חברות מובילות במשק הישראלי שפועלות לגיוון תעסוקתי;
- המשך שיתוף פעולה עם משרדי ממשלה וגופים ציבוריים נוספים, לרבות השתתפות בוועדה לבחינה מגדריית של תקציב

משנה ומ"מ מנכ"ל וראש מטה כחול לבן

פרויקטים על הפרק:

- הרחבת הפעילות לעידוד יצרנים קטנים ובינוניים להגברת תחרות בשווקים ריכוזיים
- גיבוש מתווה להחשת והוזלת תהליך הסבות הגז הטבעי במפעלים
- מימוש החלטות הממשלה לפיתוח כלכלי בחברה הערבית והגדלת הכנסות רשויות מקומיות ממגזר המיעוטים (בשיתוף משרד הפנים ומינהל אז"ת)
- הרחבת סמכויות הרשות להסמכת מעבדות באמצעות חקיקה הגברת האכיפה בתחום מידות ומשקולות וחקיקת חוק חדש
- מימוש מתווה לעידוד חדשנות בתחומים נבחרים ובתחום הבריאות בפרט. פיתוח והובלת קורס חדשנות במדרשה למנהיגות להכשרת הסגל הבכיר שמקימה נציבות שירות המדינה
- סביבה: מיכל האמוניה, פינוי תמלחות, בחינת התנאים לצמיחת התעשייה במרחב חיפה
- נוסחה למיצוי הערך המקומי בזכינות ממשלתיים ובתהליכי הרכש שלא באמצעות תקציב המדינה
- גיבוש מתווה להוזלת מוצרים מזון ללא גלוטן באמצעות הקלה בייבוא ועידוד הייצור המקומי (בשיתוף משרד הבריאות).

תפקידים מרכזיים

- תכלול פעילות של גופים ויחידות העוסקות בתחום התעשייה, המסחר והשירותים.
- גיבוש מדיניות ויישומה באמצעות גופים ויחידות העוסקות באסדרת המסחר ובאכיפה, בתחומים שבאחריות משרד הכלכלה, תוך הסרת חסמים והפחתת יוקר המחייה.
- קידום סביבות מחוללות חדשנות במשק.
- עידוד רכש מקומי והטמעת ערכי יזמות במשק.
- הובלת פרויקטים ומשימות משרדיים ובין משרדיים על פי הצורך.

יחידות כפופות

- מטה כחול לבן
- יחידות תעשייה:
  - מנהל תעשיות
  - מנהל סביבה ופיתוח בר קיימא
  - מינהל יהלומים, אבני חן ותכשיטים
- יחידות תקינה ומידות:
  - הממונה על התקינה
  - פיקוח על מידות ומשקולות
  - המעבדה הלאומית לפיזיקה
  - מכון התקנים (יחידת סמך בכפיפות לשר)
  - הרשות להסמכת מעבדות (יחידת סמך בכפיפות לשר)
  - מסחר צרכנות ושירותים
  - היטלי סחר (מינהל יבוא)
  - אגף אכיפה במסחר

עיקרי העשייה בשנים האחרונות

חתימה למציאת שביל הזהב בין המאבק ביוקר המחיה והצורך לעודד רכש כחול לבן, צמיחה ותעסוקה:

- יזום וגיבוש פיילוט של מסלול תחרות בתחום החלב (מרכז ההשקעות)
- קידום וליווי מתווה בין הממשלה למכון התקנים על הסרת חסמים והקלה על הסחר (תקינה)
- שינוי כללי חלוקת מכסות היבוא (מינהל תעשיות)
- הפחתת מס קניה על רכיבים בתעשיית האלקטרוניקה לעידוד יצרנים באזורי עדיפות (מינהל תעשיות)
- תקנות "העדפת תוצרת הארץ" להעדפת יצרנים מיישבי עוטף עזה ברכש ממשלתי (מטה כחול-לבן)
- הגברת התחרות בתחום המלט (רשיונות יבוא ופיקוח מחירים)
- הקמת אגף אכיפה במסחר וליווי הקמת אגף היבוא (היטלי סחר)
- גיבוש מתווה לעידוד חדשנות בתחומים נבחרים ובתחום הבריאות בפרט (קידום השקעות ואסטרטגיה)
- שותפות בייזום ובגיבוש מתווה של קרנות הון צמיחה (סוכנות לעסקים קטנים ובינוניים)

מינהל סביבה ופיתוח בר קיימא

המינהל מרכז את ההיבטים של איכות הסביבה בכל הקשור לתעשייה, מטפל באמנות סביבתיות בין-לאומיות, משתתף בחקיקה מקומית הנובעת מדרישות סביבתיות וכן מבטיח שזרועות הסיוע השונות של המשרד יתחשבו, בין השאר, בגורמי הסביבה.

לכחינת והסרת חסמים בהערכות התעשייה והתשתיות למעבר ושימוש בגז טבעי.

ריכוז היבטי איכות הסביבה

התעשייה בישראל עוברת שינויים והתאמות לדרישות סביבתיות המוכתבות על ידי חקיקה מקומית ודרישות בינלאומיות מחייבות המחמירות עם הזמן כמו גם מודעות סביבתית ולחץ דעת הקהל. ההצטרפות ל-OECD החישה תהליכי חקיקה בתחום הסביבתי. המינהל בסיוע הייעוץ המשפטי שותף למשרד להגנת הסביבה מצד אחד והסקטור העסקי ובעיקר התאחדות התעשיינים, בגיבוש חקיקה מקומית. במהלך השנים האחרונות התקיימה פעילות רבה בתחום החקיקה הסביבתית.

בין החוקים החדשים שטופלו:

- חוק רישוי ירוק. (בתהליך)
  - חוק לטיפול סביבתי בצידוד חשמלי ואלקטרוני ובסוללות - התשע"ב-2012 (הסתיים)
  - החוק מניעת זיהום קרקע ושיקום קרקעות מזהמות התשע"א-2011 (טרם הסתיים)
  - חוק השקיות - צמצום השימוש בשקיות נשיאה חד פעמיות. (טרם הסתיים)
- המינהל מרכז נושא תשתית סילוק תמלחות לים עבור תעשיית המזון בגליל המערבי.
- המינהל מרכז צוות עבודה עם היחידה לאזורי פיתוח ועם המשרד להגנת הסביבה לגיבוש קריטריונים ונהלים של "אזורי תעשייה ירוקים".
- המינהל מרכז עם הגורמים המקצועיים במשרד להגנת הסביבה קידום החלטת ממשלה לנושא צמיחה ירוקה הכוללת פעולות כמו הקמת מרכז יידע לנושאי סביבה וקידום מהלך של "רישוי משולב" של המשרד להגנת הסביבה, לתעשייה.
- נציגי המינהל פעילים בוועדות בין-משרדיות בראשות המשרד להגנת הסביבה וביניהן: "היתרי הזרמה לים", "אמנת האקלים ומדיניות הפחתת פליטות גזי חממה", "מנחה לאומי לחומרים מסוכנים", "וועדות המעקב ליישום ההצטרפות ל-OECD וכן שותף ליישום רישוי הכימיקלים כחלק מדרישות ההצטרפות.
- נציגי המינהל חבר בקרן לשיקום מחצבות המנוהלת על ידי משרד התשתיות הלאומיות ומינהל מקרקעי ישראל, וכן במינהלת "תו ירוק" שבמכון התקנים.
- המינהל מטפל בשיתוף המינהל לסחר חוץ ביישום אמנות בינלאומיות בתחום הסביבה.

התוכנית להקמת מפעל אמוניה במישור רותם

צוותי עבודה משותפים עם הגורמים המקצועיים במשרד להגנת הסביבה סיכמו מתווה להקמת מפעל לייצור אמוניה מגז טבעי, כפתרון לסגירת מיכל האחסון שבמפרץ חיפה.

תפקיד וחזון

- להטמיע ערכי סביבה ופיתוח בר קיימא כלכלי בעבודת משרד הכלכלה.
- לסייע לתעשייה לעמוד ברגולציה הסביבתית.
- לפתח את תעשיית הכימיה והמיחזור בישראל.
- להיות שותף להליך התכנון הארצי ולייצג בה את ערכי התעשייה

אחריות

- ריכוז נושאי הסביבה ופיתוח בר-קיימא בתעשייה
- אחריות סקטוריאלית לכימיה, פארמה, מיחזור ואנרגיה מתחדשת.
- מתן חוות דעת והמלצות להנהלה וליחידות המשרד
- גיבוש עמדות לנושא החקיקה הסביבתית
- קידום השימוש בטכנולוגיות סביבה בתעשייה
- פיקוח ורשות מוסמכת ליצוא של מוצרים דו-שימושיים
- ניהול רישוי יבוא ויצוא בהתאם לאמנות בינלאומיות.
- ייצוג המשרד בוועדות התכנון הארציות
- ריכוז נושא ממשלה ירוקה במשרד הכלכלה.
- טיפול בבקשות לכלי הסיוע של משרד הכלכלה בתחומי האחריות הסקטוריאלית לרבות:
  - א. הקמת והרחבת מפעלי תעשייה
  - ב. המלצה על הקצאות קרקע למפעלי תעשייה חדשים
  - ג. פיתוח כלי סיוע חדשים לעידוד צמיחה ירוקה

להלן תוכניות, אותן מוביל מינהל הסביבה בשיתוף עם יחידות המטה השונות במשרד הכלכלה ומשרדי ממשלה נוספים:

סיוע לעסקים קטנים להשגת יעילות סביבתית ואנרגטית

משרד הכלכלה מסייע לעסקים קטנים ובינוניים להתאים את העסק או המפעל שלהם לדרישות הסביבה, לדרישות התקינה והחקיקה הסביבתית ויסייע בהכנות לקבלת תו תקן איכות הסביבה ויצירת יתרון וייחודיות לעסק.

הסבה לגז טבעי

המינהל משתתף בתוכנית הסיוע של מרכז ההשקעות למפעלים המתחברים אל רשת החלוקה של הגז הטבעי, נוכח התועלת הכלכלית והסביבתית הצפויה למשק הודות להחלפת הדלקים המזהמים והיקרים בגז הטבעי. התוכנית, המפורטת בהוראת מנכ"ל 4.5, מסייעת לתעשייה בעלויות חיבור למערכת החלוקה של הגז הטבעי ובעלויות הסבת מערכות פנימיות של מתקני הלקוח לשימוש בגז טבעי. תקציב תוכנית הסיוע מגיע ל 120 מיליון ש"ח לכלל אזורי חלוקת הגז הטבעי. בשנת 2014 אושרו בתוכנית הסיוע הנ"ל 45 בקשות מפעלי תעשייה.

מינהל סביבה ריכז צוותי העבודה של יחידות המשרד השונות

סייענו לסגירת החור באוזון על ידי ניהול הקצבת יבוא החומרים המפוקחים במכסה המותרת למדינת ישראל (82.25 odp ton), עפ"י הוראת מנכ"ל 2.9 מעודכנת לשנת 2014. בסוף השנה הכנו עדכון להוראת המנכ"ל 2.9, שנכנסה לתוקפה ב-1/1/2015 בה מצינים ליבואנים שהמכסה המותרת לישראל צומצמה ל-33 odp ton, ועל מנגנון חלוקת המכסות.

בנוסף המינהל מסייע ליצואני הכימיקלים, באישור מדינה להיתם יצרנים בישראל או ליבואני הכימיקלים שהחומרים המיובאים מותרים ליבוא לישראל, בהתאם לדרישות בארצות השונות.

תיכון ובניה

מנהל תחום תכנון במינהל, חבר המועצה הארצית לתכנון ובניה ומוסדותיה ושותף לוועדות ההיגוי לתוכניות מיתאר ארציות הקשורות לפעילות התעשייה ומשרד הכלכלה.

מלווה את יחידות המשרד כמו המינהל לאזורי פיתוח, תוכניות ניוטק וקלינטק, והמלצות להקצאות קרקע בפרייקטים מיוחדים. המינהל יזם השתלמות פנים משרדית מקיפה, לגורמים מקצועיים מיחידות שונות במשרד, בה הוצגו עקרונות וסוגיות תכנון ע"י מומחים ענפיים.

ממשלה ירוקה

המינהל ממשיך לרכז הערכות המשרד לעמידה ביעדי ממשלה ירוקה, כולל השתלמויות מקצועיות וליווי נאמני ממשלה ירוקה ביחידות הדיור באתרים השונים של המשרד.

קשר עם התעשיות בתחומי אחריות המינהל

ענפי התעשייה שמטופלים במינהל: כימיקלים, צבעים וחומרי ביניים לתעשייה, כימיקלים להגנת הצומח, דשנים, מוצרי התעשייה הפטרו-כימית, פרמצבטיקה, ביוטכנולוגיה, קוסמטיקה וחומרי ניקוי, תשומות לבנייה, בניה מתועשת, בניה ירוקה, מוצרי אבן וזכוכית, מפעלי מיחזור למיניהם, ומתקני הדגמה לאנרגיות מתחדשות.

מרכז השקעות

בשנת 2014 הומלצו במינהל 19 בקשות להקמת והרחבת מפעלים או שינויים בתוכניות ההשקעות, עפ"י החוק לעידוד השקעות הון.

הקצאות קרקע

בשנת 2014 נקלטו במינהל 48 בקשות להקצאת קרקע, המיועדות להקמה והרחבת מפעלי תעשייה בעיקר בענפי התעשייה הכימית והמסורתית. סך ההקצאות המומלצות הסתכמו בכ-985 דונם, להקמת והרחבת מפעלי התעשייה.

מומחים זרים

טופלו 30 בקשות למומחים בתחומי הטכנולוגיה שבקשתם אושרה לתקופה מוגבלת.

במהלך שנת 2013 גובשה החלטת הממשלה להקמת המפעל, הכוללת לוחות הזמנים למכרזים. בשנת 2014 פורסם שלב ראשון למכרז, בו נבחרו 7 קבוצות הזכאיות לגשת לשלב השני של המכרז.

ריכוז נושאי רישוי: יבוא וייצוא

הגברת הפיקוח על מעבר בין-גבולי של סחורות המתבטאת בין השאר בהכנסה לרישוי של מוצרים שיש לגביהם דרישות באמנות בינלאומית או במשטרי פיקוח בינלאומיים.

עיקר הדגש היום עובר מפיקוח על הייבוא לרישוי ופיקוח על ייצוא הדורש בקרה מיוחדת והקפדה על זהות המשתמש הסופי. בין המוצרים החייבים רישוי יבוא: חומרי מוצא לחומרי נפץ, חומרי מוצא לייצור סמים, כימיקלים החייבים ברישוי יבוא וייצוא על פי אמנות סביבתיות כגון אמנת מונטריאול, באזל וכן כימיקלים החייבים ברישוי על פי חקיקה מקומית כמו חוק החומרים המסוכנים.

פיקוח יצוא

בייצוא קיים פיקוח ורישוי על מגוון מוצרים וטכנולוגיות "דו-שימושיים" בתחומי הנשק הקונבנציונאלי וכן על מוצרים וטכנולוגיות העשויים לשמש כנשק להשמדה המונית בתחומי הכימיה-הביולוגיה והגרעין. רישוי הייצוא הדו-שימושי מבוסס על שיתוף פעולה על פי חוק עם משרד הביטחון ומשרד החוץ.

הבסיס החוקי לרישוי ייצוא מתרכז בצו הייצוא תוספת ראשונה, צו היבוא והייצוא (פיקוח על ייצוא בתחום הכימי, ביולוגי והגרעיני), התשס"ד-2004, וצו היבוא והייצוא (פיקוח על ייצוא טובין, שירותים וטכנולוגיה דו-שימושיים), התשס"ז-2006.

עיקר פעילות המינהל התרכזה סביב הטיפול בייצוא "דו-שימושי" בתחום הנשק הקונבנציונאלי (ואסנאר), בשיתוף פעולה הדוק עם משרדי החוץ והביטחון המפקחים בנפרד על ייצוא בהיקף של מיליארדי דולר בתחום הנשק הקונבנציונאלי.

במהלך שנת 2014 הוגשו 307 בקשות לרישוי, בהיקף כספי של 135 מיליון דולר. רוב הבקשות לצו ואסנאר הדו שימושי, 2 בקשות עפ"י הצו הכימי, ביולוגי, גרעיני, וסך 5 בקשות שנדחו.

בנוסף הופקו 652 רישיונות על פי צו ייצוא חופשי לגבי מוצרים הכלולים באמנות סביבתיות.

רישוי יבוא

בתחום רישוי הייבוא קיים משטר רישוי מחייב על מוצרים הכלולים באמנות סביבתיות אך גם מוצרים ובעיקר כימיקלים העשויים לשמש כחומרי מוצא לייצור חומרי נפץ או סמים.

מספר לא גדול של רישיונות ניתן עבור יבוא חומרי גלם לתעשיית הפלסטיקה, ממדינות שלישיות איתן אין לישראל הסכמים או יחסים דיפלומטיים.

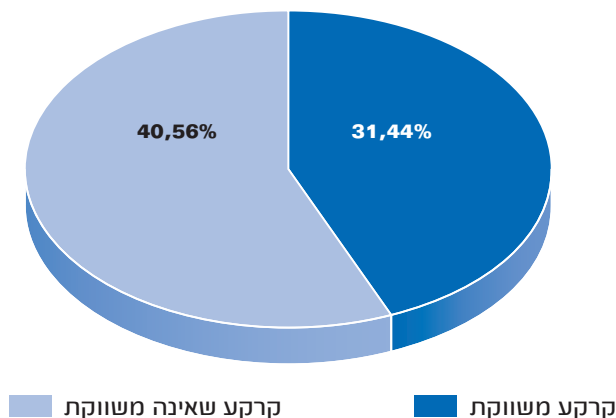
בשנת 2014 הופקו 1,582 רישיונות יבוא (ועדכוני רישיונות), בנוסף הופקו 158 אישורים מיוחדים לטורים שונים מחוקיות הייבוא.

בנוסף מנפיק המינהל אישורים על פי דרישות צו יבוא חופשי וכן אישור משתמש סופי למוצרים הכלולים באמנה הכימית, המאפשר ליבואנים בתחמי הכימיה והאלקטרוניקה ומוסדות מחקר, לייבא לישראל טובין תחת פיקוח ובקרה ממדינות החתומות על האמנה הכימית או משטרי פיקוח בתחום הדו שימושי.

בשנת 2014 הוצאו 53 אישורי משתמש סופי לכימיקלים ופרטי ציוד שונים, לתעשייה מוסדות מחקר, מעבדות, בכמויות הנעות בין גרמים בודדים עד עשרות טונות למשלוח.

מינהל אזורי תעשייה

נתוני שיווק קרקעות באזורי העדיפות הלאומית (אלפי דונם)

רקע

מינהל אזורי תעשייה (פיתוח) מהווה זרוע ביצוע ליישום מדיניות המשרד והחלטות הממשלה הבאות לתת מענים לצמצום הפערים הכלכליים/חברתיים, צמצום ממדי האבטלה והגדלת התעסוקה בכריפריה. המינהל מופקד על ייזום, איתור, תכנון, הקמה ואכלוס אזורי תעשייה אזוריים בעלי עדיפות לאומית. פעילות המינהל נפרשת על פני תחומים רבים הדורשים תיאום עם משרדי הממשלה השונים: כנים, איכות הסביבה, בריאות, מינהל מקרקעי ישראל ועוד.

מנהל אזורי תעשייה (פיתוח) אחראי על יצירת תשתית לפיתוח תעשייה באזורי עדיפות לאומית במסגרת זו מבצע מנהל אזורי תעשייה (פיתוח) תכנון ועבודות פיתוח באזורי תעשייה וממליץ על שווק קרקע לתעשיינים בפורום מכרז. בשנת 2014 פעלה היחידה בכ- 120 אזורי תעשייה באזורי הפריפריה וביישובי המיעוטים.

תקציב

תקציב 2014

הרשאה להתחייב	295,424 ₪
ביצוע הרשאה להתחייב	289,267 ₪
ביצוע מזומן	168,336 ₪

תקציב 2015

אין תקציב מדינה

עקרונות העבודה

- הובלה, נקיטת יוזמה, חדשנות ואקטיביות
- "מינהל של מינהלות" - ייצוג הצרכים והאינטרסים של אזורי התעשייה
- התווית מדיניות בכל הנוגע לתשתיות תעשייה בישראל
- התאמת המדיניות לסביבה ולצרכים המשתנים
- עבודה משותפת עם הגופים הרלוונטיים בתוך המשרד ומחוצה לו
- בחינת אפקטיביות הכלים הקיימים ויצירת כלים נוספים שיעודדו פיתוח תעשייה באזורי עדיפות לאומית

שיווק מגרשים באזורי תעשייה

החל משנת 2011 פועלת שיטת תקצוב ושיווק חדשה על פי מודל תעדוף שנבנה בשיתוף עם משרד האוצר. המודל מאפשר לשווק בהתאם במגבלת התקציב הקיימת.

בשנת 2014 הומלצו לרשות מקרקעי ישראל כ-800 דונם ברחבי הארץ

אזורי תעשייה במגזרי המיעוטים

בשנים האחרונות מנהל אזורי פיתוח שם דגש על פיתוח אזורי תעשייה במגזרי המיעוטים, זאת בהתאם למדיניות הממשלה ומשרד הכלכלה, המיישם ארבע החלטות ממשלה בנושא מגזר המיעוטים:

- החלטה 1539** - תוכנית חומש מגזר מיעוטים.
- החלטה 2861** - תוכנית להעצמת האוכלוסייה הדרוזית והצ'רקסית.
- החלטה 3708** - תוכנית לחיזוק האוכלוסייה הבדואית בדרום.
- החלטה 4193** - תוכנית לפיתוח תעסוקה במגזר המיעוטים (טרנסנברג).

בשנים האחרונות פותחו מספר אזורי תעשייה חדשים, בהם להבים - שיהווה מוקד תעסוקה גדול בנגב הצפוני, אום אל פחם, כסרא פקיעין והחל פיתוח אזור תעשייה באבו קרינאת (בתוכנית החומש למגזר המיעוטים).

עידן הנגב - אזור משותף יהודי בדואי שהוקם ע"י 3 רשויות: רהט, בני שמעון ולהבים על מנת לנהל, לקדם, לפתח ולתכנן את אזור התעשייה המשותף שהוקם. עבודות הכנת התשתית נמשכות בשטח בגודל של כ-500 דונם, שווקו רוב המגרשים וכ-360 דונם מתוכם כבר הומלצו לרמ"י. בשנת 2014 נמשכו עבודות להשלמת הפיתוח ליזמים שנכנסים לשטח ביניהם למפעלים "קרגלי" וסודה סטרים" (כ-1,000 עובדים).

פקיעין-כסרא - עבודות התשתית לצורך שיווק הושלמו. השיווק החל (טרם הומלצו מגרשים לממ"י).

אום אל פאחם - הושלמו עבודות התשתית ראשוניות לשיווק של כ-50 דונם (שלכ א') והחלו עבודות פיתוח ראשוניות על כ-25 דונם. (שלכ ב'). שיווק - רוב המגרשים אושרו בוועדת תיאום המשרדית.

מס' החלטה	ההחלטה	סטטוס ההחלטה
1539	מיעוטים 2014	סיום מחצית מהפרויקטים (מרבית עבודות הפיתוח)
4193	טרנסברג 2015	תחילת תכנון אזור התעשייה ע"פ תוצאות סקר פינוי מטרדים
2861	דרוזים 1 2014	קביעת תכנית לכסרא סמיע
3708	בדואים 2016	א. הפעלת מנהלות ב. ממשק בין אזורי תעשייה להסדרה
1298	טייבה 2017	א. הקמת מנהלת ב. שדרוג אזור התעשייה
1052	דרוזים 2 2017	קביעת תכנית לשדרוג אזור התעשייה מג'דל שמס

החלטת ממשלה של מעבר צה"ל לנגב

יישום החלטת ממשלה של מעבר צה"ל לנגב בתקציב של 12 מיליון ₪ לשנת 2013. במסגרת החלטה זו ניתן סבסוד גבוה יותר לאזורי תעשייה ביישובי המטרה (באר שבע, דימונה, ירוחם וערד) ותקצוב למנהלת אזור תעשייה אופקים.

החלטת ממשלה בעקבות מבצע "צוק איתן"

מס החלטה	ההחלטה	סטטוס ההחלטה
546	מעבר בסיסי צה"ל דרומה 2017	א. תמיכה בפעולות השיווק לאזורי תעשייה . ב. מינהל אופקים. ג. תחילת פיתוח שוקת והסדרת תחומי אחריות
1846	עוטף עזה "צוק איתן" 1 2016	א. פינוי והשמשת בריכות תמלחת. ב. חיבור אזור תעשייה שדרות לכביש.
2017	עוטף עזה "צוק איתן" 2	א. תכנית לקידום ולשיווק אזור התעשייה. ב. תכנית לשדרוג אזור התעשייה. ג. אפשרות לקידום אזור תעשייה חדש בשדרות.
2025	דרום "צוק איתן"	א. תכנית לקידום ושיווק אזורי תעשייה. ב. מעונות יום. ג. נ.ע.מ. ד. הקמת מחלפון לנ.ע.מ.
2664	טייבה 2017	עוטף

הטמעת היבטים סביבתיים באזורי תעשייה

בשנת 2013 המשיך מהלך לתכנון אזורי תעשייה "ירוקים". נבחרו שני אזורי תעשייה אשר ישמשו פיילוט - ספירים (הרחבה) ומבואות גלבו. באזורי תעשייה אלו יושם דגש על נושאים סביבתיים כמו הגברת המחזור, הפחתת הפסולת וטיפול בה, יעול אנרגטי, אוויר נקי ועוד.

אזורי תעשייה מרחביים

ע"פ החלטת הממשלה יש להקים אזורי תעשייה מרחביים משותפים ליישובים סביבם בכדי לרכז מאמץ, לנצל יתרונות לגודל ולתרום לאיזון תקציבים של כל היישובים סביבו. המנהל לאזורי פיתוח ביצע בדיקת היתכנות להקמת 9 אזורי תעשייה מרחביים כבר בשנת 2012, אך נושא זה טרם קודם.

אזורי תעשייה סולריים

מנהל אזורי פיתוח השלים בשנת 2012 את תכנון האזור הסולרי הראשון בתמנע המשך הפעילות הועברה לרמ"י. בנוסף, יצא רמ"י במכרזים להקצאת קרקע למתחמים סולריים במספר אזורי תעשייה בנגב, בהם יש יתרות שטחים גדולות יחסית.

הגז הטבעי - לאזורי התעשייה

בשנת 2012 החלה פעילות ענפה לחיבור אזורי התעשייה לגז הטבעי. פעילות זו נמשכת והיחידה מכווינה יזמים ומנהלי אזורי תעשייה ומסייעת להם בקשר בין הגורמים השונים כמו רשות הגז וחברות ההולכה והחלוקה. כמו כן מתגבש נוהל אחיד בשיתוף עם רשות הגז בכדי לשלב את תשתיות הגז בתכנון של כל אזור תעשייה חדש.

נועדה לצורכי ניהול מצבת הקרקעות והתבצעות תוך מעקב ובקרה על שיווק ופיתוח של מגרשים באזורי התעשייה. המערכת עוקבת באופן דינמי על הנעשה באזורי התעשייה ומספקת מידע עדכני למקבלי ההחלטות. השקת טופס מקוון שייאפשר שקיפות, מעקב אחר הטיפול בבקשה וטיפול יעיל ואפקטיבי.

3. מערכת מרכבה (הנהלת חשבונות)

בשנת 2011 הוכנסה לשימוש מערכת הנהלת חשבונות שתסייע ותייעל את שיטות ניהול התקציבים והתשלומים מול החברות המנהלות והגורמים הנוספים העובדים מול מינהל אזורי פיתוח. בשנה הנוכחית התבצעו הליכים לשיפור המערכת וצעדים אלו ימשכו גם בשנה הבאה.

4. מאגר מתכננים ומאגר קבלנים

מאגר הקבלנים - קיים ומסייע לקיצור הליכי הזמנת עבודות הפיתוח.

מאגר מתכננים - קיים ומסייע לקיצור הליכי הזמנת עבודות הפיתוח.

התייעלות ושיפור השרות

כחלק מתהליך ייעול הליכי התכנון והפיתוח ושיפור השירות ליוזמים ולרשויות המקומיות בהן אנו פועלים, מתבצעים מספר מהלכים כלהלן:

1. נוהל רשויות מקומיות

כחלק מתהליך ההפרטה / העברת אחריות לרשויות המקומיות של פעילות המנהל לאזורי פיתוח מופעל נוהל המאפשר לרשויות המקומיות פיתוח עצמי של אזורי תעשייה, תוך ניצול הפוטנציאל ההנדסי והשיווקי הקיים ברשות המקומית.

לפי שיטה זו יש כיום כ-11 רשויות המפתחות את אזורי התעשייה שלהם בעצמן (חלקן כבר מופרטות). בשנים 2009-2013 הועברו במסגרת זו הרשאות לרשויות מקומיות בהיקף של כ-285 אלפי ש"ח. בשנת 2014 הועברו לפי שיטה זו כ-114,937 אלפי ש"ח (83,925 אלפי ש"ח לפי החלטות ממשלה ו-31,012 אלפי ש"ח שווקים) מתוך סכום 13,589 אש"ח יועד למנהלות אזורי התעשייה.

2. תפיסת פתרון חדשנית לאזורי תעשייה - הקמת מערכת GIS ומערכת ניהול קרקע

בשנת 2014 הוכנסה לשימוש מערכת גאוגרפית GIS, המערכת

מינהל התקינה

קיום המסחר עפ"י כללי ה-WTO תוך הבטחת כניסה לשוק של מגוון מוצרים שאינם פוגעים בבטיחות ובבריאות הציבור ובאיכות הסביבה. אכיפת מילוי הוראות התקן הרשמי עפ"י הוראות חוק התקנים.

תקציב 2014 (אלפי ₪)			
תקציב על שינוי כולל עודפים	ביצוע תשלומים בפועל	יתרת התחייבויות	שריון
6978	2725	2553	1700

הפעילות בשנת 2014:

ביצוע מדיניות תקינה לאומית

מדיניות התקינה נקבעת ע"י הממונה על התקינה בכפוף להחלטות הממשלה והנהלת המשרד ונועדה לאבטחה של בטיחות המצרכים ושל איכות הסביבה באמצעות אכיפת חוק התקנים, כמו כן - להקלת הנטל הכלכלי המוטל על אזרחי מדינת ישראל, באמצעות עידוד התחרות, לרבות ממקורות יבוא, הפחתת הבירוקרטיה והגברת הסחר בין ישראל לבין העולם. במסגרת המדיניות הזאת, פועל מינהל התקינה להקלות ביבוא טובין דרך הסכמי הכרה הדדית עם מעבדות בחו"ל ודרך בחינה מחדש של סטאטוס התקנים הרשמיים לצורך גילוי וסילוק כפל הרגולציה במשק ישראל. במקביל להנהגת ההקלות בכניסת המוצרים השונים לשוק הוחלט להגביר אכיפת תקנים רשמיים בשלב השיווק ולחזק את מינהל התקינה בכוח אדם נוסף. המינהל עובר בימים אלה שינוי ארגוני והתרחבות הצוות.

בין המטרות של מינהל התקינה - קביעת עדיפויות בתקינה, הכרזה על תקנים כתקנים רשמיים, או הסרת הרשמיות, מדיניות אימוץ תקינה בינלאומית, ייזום וביקורת של שינויים בתקנים קיימים, תיאום בין-משרדי בנושא התקינה.

במטרה להגן על הציבור מפני מוצרים שעלולים לפגוע בבריאות הציבור בבטיחותו או באיכות הסביבה, המשיך המינהל בפעולות התקינה - הוויזיות והחלפות לתקנים קיימים, אכרזות רשמיות והסרת רשמיות מהתקנים. במהלך שנת 2014 הוכנסו לתהליך 127 תקנים. בפרויקט מיוחד הוסרה רשמיות מ-61 תקנים רשמיים.

ריכוז ועדכון התוספת השנייה לצו ייבוא חופשי המסדירה תנאים לעמידה בדרישות התקנים והתקנות הטכניות של הייבוא.

יעוץ והמלצות למינהלים במשרד הכלכלה ולוועדת הייבוא הבין-משרדית לגבי מתן פטורים מאישור מכון התקנים למוצרי הייבוא.

ייצוג עמדות המשרד ע"י מהנדסי מינהל התקינה בוועדות התקינה במכון התקנים הישראלי.

- במהלך 2014 המשיך מינהל התקינה בהפעלה ובעדכון הקבוצות, אליהן נכנסו הטובין המיובאים, במסגרת זאת עדכן מינהל התקינה את קבוצות התקנים הרשמיים בהתאם לחלוקת הטובין המיובאים לפי רמת הסיכון הטמונה בהם לבריאות ולבטיחות הציבור.

אכיפת חוק התקנים

מטרת האכיפה היא שלא יהיו במשק מוצרים שאינם מתאימים לתקנים רשמיים החלים עליהם.

- במהלך שנת 2014 הופעל מסלול אכיפה מינהלי ובמסגרתו ניתנו 501 שימועים וצווים ליבואנים, יצרנים וספקים של המצרכים, אשר לא עמדו בדרישות תקנים רשמיים.

- נערכו ביקורות פיקוח ב-770 בתי עסק, כולל מפעלי ייצור, מחסני ייבוא ושיווק, רשתות השיווק וחנויות. נלקחו לבדיקת התאמתם לדרישות התקן 279 דוגמאות המוצרים. במקרים בהם נמצאו אי-התאמות לדרישות התקנים הרשמיים, נפתחו תיקי חקירה.

- נבדקו 122 מגרשים למשחקי ילדים בשטחי הרשויות המקומיות בארץ.

- פרסמו 41 הודעות לציבור בעיתונות מידי הממונה על התקינה בעניין התקינה ועל מצרכים מסוכנים.

- כוצעו ופרסמו שני עדכונים של "התוספת השנייה" לצו יבוא חופשי.

- נבדקו וניתנו המלצות מקצועיות ל-11,946 בקשות לפטור מאישורי תקן רשמי (פטורים לפי סעיף 2(ג) בצו יבוא חופשי) עבור טובין מיובאים.

אישור מעבדות

אישור מעבדות ע"י הממונה על התקינה עפ"י סעיף 12(א) לחוק התקנים-1953, שתעודות בדיקתן תשמשו ראיה כי נתמלאו תנאי התקן או תקן רשמי. קיום קשרים עם גופים בחו"ל המעניקים אישורים למעבדות.

במסגרת הסכם ה-TBT (מחסומים טכניים לסחר בינלאומי), ככל הקשור להעברת מידע על שינויים עתידיים בחקיקה טכנית בישראל. מרבית מטלות המרכז מחויבות מכוח היות ישראל חברה בארגון ה-WTO. במהלך חודשים ינואר-יולי 2014 פרסם המרכז 81 הודעות על שינויים עתידיים בתקנים רשמיים בישראל, וטיפל ב-276 שאילתות וב-2 הסגות לגבי תקינה בארץ ובעולם.

תו תקן והיתרים

קביעת מדיניות של מערך תו-התקן במסגרת פעילות מינהלת תו-התקן, שכראשה עומד הממונה על התקינה. בחירת ועדת ההיתרים ופעילות בועדת ההיתרים למתן היתרים לסמן את המצרכים ב תו-התקן לביטול ההיתרים.

- בשנת 2014 חודשו אישורים של 27 מעבדות בתחומים שונים, שהוכיחו את עמידתן באמות המידה לאישור מעבדות ע"י הממונה על התקינה.
- בשנת 2014 ניתן היתר למעבדה חדשה אחת שהגישה בקשה לאישור על-פי חוק התקנים.

מרכז מידע

הפעלת מרכז המידע הלאומי ל-WTO-TBT ואבטחת שקיפות בחקיקה טכנית מול WTO.

החל משנת 2002 מופעל ע"י מינהל התקינה מרכז מידע ל-WTO-TBT. המרכז משמש נקודת קשר בין מדינת ישראל לארגון ה-WTO

מינהל יהלומים, אבני חן ותכשיטים

מינהל יהלומים, אבני חן ותכשיטים הינו יחידה מקצועית במשרד הכלכלה המטפלת בנושאים הקשורים לענפי היהלומים, התכשיטים ואבני החן.

בשנת 2014 המשיך תהליך הטיפול בטופס יצוא מקוון, לאחר שתהליכי היבוא המקוון, הושלמו. כל משלוחי היצוא בין באמצעות חברות השילוח ובין באמצעות נוסע מזדמן, ישודרו באופן מקוון ותתבצע בקרה מלאה של מינהל היהלומים על השידורים, בתיאום הנהלת מכס נתב"ג. גם מהלך זה, יאפשר שיפור והתייעלות העבודה בתחנת המכס, תוך יצירת חדשנות וקידמה טכנולוגית. תפיסות - במהלך שנת 2014 הועברו למינהל היהלומים/תחנת המכס שבפיקוח, 21 תפיסות של יהלומים מאולם הנוסעים בנתב"ג ותחנות מכס נוספות (נהר הירדן) בשווי כולל של מעל 2 מיליון \$, לצורך ביצוע הערכה לרשויות המכס.

• תהליך קימברלי:

החל מתאריך 1.1.2003 נכנסו לתוקף ההוראות המחייבות של תהליך קימברלי, והופעלה שיטת התייעוד והפיקוח על הסחר ביהלומי גלם. ישראל הייתה המדינה הראשונה בעולם שהנפיקה תעודת קימברלי. כ-80 מדינות חברות בהסכם קימברלי, כולן התחייבו להפעיל את שיטת התייעוד והפיקוח, ולסחור רק עם מדינות שהתקבלו כחברות וממלאות אחר התנאים והדרישות שהתקבלו בכנס המדינות החברות.

נציגי המינהל הינם חברים נבחרים בוועדות העבודה השונות של תהליך קימברלי ומשתתפים בדיונים ובתהליך קבלת ההחלטות. בשנת 2014 סין כיהנה כיו"ר התהליך ובשנת 2015 תכהן אנגולה, לאחר ששימשה כסגנית במהלך שנת 2014.

בשנת 2014 הונפקו 5011 תעודות קימברלי ביצוא יהלומי גלם לחו"ל, והתקבלו 8044 תעודות קימברלי ביבוא גלם לישראל, ממדינות שונות בעולם מהן: הודו, מדינות האיחוד האירופי, רוסיה, דרום אפריקה, תאילנד.

מתן שירותים ייחודיים לתעשייה

• מפגש בין יהלומנים ותכשיטנים:

כמדוי שנה, גם בשנת 2014 התקיימה תערוכת התכשיטים המקצועית במרכז הירידים בגני התערוכה בת"א. בתערוכה השתתפו כ-102 מציגים מענף התכשיטים, היהלומנים ואבני החן, וזאת במסגרת שיתוף הפעולה בין יהלומנים לבין יצרני תכשיטים. תערוכה זו יועדה לשוק המקומי והבינלאומי והתבטאה בתנועה ערה של מבקרים וקניינים שהגיעו מחו"ל. התערוכה אורגנה ע"י קבוצת "שטיר" בחסות משרד הכלכלה, מכון היצוא, מכון היהלומנים הישראלי ואיגוד תעשיית התכשיטים בישראל.

• סיוע לענף התכשיטים:

במהלך שנת 2014 המשיך לפעול מאגד התכשיטים המשובצים, זו השנה השלישית. המאגד מונה 7 חברות המייצרות תכשיטי

המינהל משמש כחוליה מקשרת בין תעשיות היהלומים, אבני החן והתכשיטים לבין משרד הכלכלה בפרט, ומשרדי הממשלה בכלל.

מינהל היהלומים משמש גם כתחנת מכס בלעדית בארץ ליבוא ויצוא של יהלומי גלם, יהלומי תעשייה ויהלומים מלוטשים.

המינהל אחראי על הפעלת "צו הפיקוח על היהלומים יבואם-יצואם 1979" ומתן רישיונות לעיסוק ביהלומים. כמו כן, עוסק המינהל במתן המלצות לוויזות לקניינים מחו"ל, וחידושי וויזות למנהלי חברות (אזרחים זרים) בישראל, כמו גם וויזות לביקור בני משפחה של מנהלי חברות בארץ. (אזרחים זרים)

המינהל כוחן תכניות השקעה למפעלים מאושרים וממליץ בפני מינהלת מרכז ההשקעות. במידת הצורך, המינהל אף כוחן בקשות של יצואנים לסיוע במסגרת כלי הסיוע השונים לחברות.

הנהלת המינהל מייצגת את מדינת ישראל בכנסים בינלאומיים בתחום עיסוקם ובכנסים שנתיים של תהליך קימברלי לסחר ביהלומי גלם.

להלן פעילויות שביצע המינהל במהלך שנת 2014:

רגולציה של תעשיות היהלומים

• רישיונות עיסוק ביהלומים:

מתן רישיונות מהמפקח על היהלומים, בהתאם לסוג הפעילות: יצרן, סוחר, צורך.

בשנת 2014 חודשו רישיונות לכ-2422 בעלי רישיונות קיימים עפ"י החלוקה הבאה: סחר, יצרן, צורך. הופקו כ-198 רישיונות חדשים.

• פעילות תחנת מכס יהלומים ואבני חן:

תחנת המכס מופעלת ע"י 3 מעריכי יהלומים, עובדי המינהל. כל משלוחי היבוא של יהלומים לישראל עוברים בדיקה פיזית ומשחררים אך ורק בתחנת המכס המופעלת ע"י מינהל היהלומים.

ע"פ הנחיית הנהלת מכס נתב"ג, משוחררים בתחנת המכס שבמינהל, גם משלוחים של אבנים יקרות וחצי יקרות (פטרות ממיסים ומכס).

כל משלוחי היבוא והיצוא מוזנים ע"י המינהל, ונתונים סטטיסטיים מועברים למל"מ וללשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

בסוף שנת 2014 פורסם מרכז חמישי במספר, לתגבור תחנת המכס במעריכי יהלומים. שירותי בדיקת והערכת היהלומים יינתנו באמצעות מיקור חוץ, על מנת לקצר את זמן ההמתנה של בלדרי חברות השילוח, להפחית עומסי עבודה, ולהביא לכדי שיפור השירות לקהל. (שמקבל את החבילות המשוחררות ממכס, באמצעות חברות השילוח).

חוקים, צווים, תקנות ותקנים

- **חוק איסור הלבנת הון:**
החוק עבר בכנסת ופורסם ברשומות במהלך שנת 2012. במהלך שנת 2014 פורסם החוק לאחר אישור סופי של ועדת חוק חוקה ומשפט, ובימים אלה מתוכנן מפגש הסברה במתחם הבורסה, בשיתוף כל הגורמים העוסקים בנושא החוק: הרשות לאיסור הלבנת הון, הנהלת בורסת היהלומים, איגוד תעשיית היהלומים, מינהל היהלומים/משרד הכלכלה. מינהל היהלומים משמש רגולטור מטעם הרשות להלבנת הון לצורך תהליך הבדיקות הדרושות מתוקף החוק. מהלך זה כרוך בתוספת כוח אדם מקצועי שכפי הנראה יעשה באמצעות מיקור חוץ, ובליווי ותמיכה של הרשות להלבנת הון.
- **צו הפיקוח על היהלומים:**
מינהל היהלומים פועל מתוקף צו הפיקוח שצפוי להתבטל, במקומו יחול חוק היהלומים, שנמצא בשלבי תיקונים והערות אחרונות, בין משרד המשפטים, המחלקה המשפטית של משרד הכלכלה, ומינהל היהלומים.
- **ביקורת בחנויות:**
נציגת מינהל היהלומים מבצעת ביקורת בחנויות תכשיטים באזור ת"א, מתוקף חוק התקנים, תקן הזהב 299, מדי חודש. במהלך שנת 2014 בוצעו ביקורות ב-38 חנויות באזור ת"א והסביבה בליווי עובד מכון התקנים, שמשמש כגוף המקצועי של התקינה במסגרת הביקורת.

הסברה ונתונים סטטיסטיים

- הסברה בארץ ובח"ל לגבי ענפי היהלומים, אבני חן ותכשיטים. אחת לרבעון, מפרסם המינהל נתונים על התפתחויות הסחר ביהלומים לגבי אותו רבעון ונתוני יצוא התכשיטים למדינות העולם, כמו גם המדינות המובילות ביצוא יהלומים מישראל.
- אחת לשנה מפרסם המינהל נתונים שנתיים לגבי היקף היבוא והיקף היצוא של ענפי היהלומים והתכשיטים, וכן את רשימת 25 היהלומנים המובילים ביצוא, לאותה שנה.

זהב משובצים יהלומים והמייעד את תוצרתו לשווקי המזרח: סין והונג קונג.

בשנת 2014 טופלו 57 בקשות לפטורים מסימון תקן זהב במכון התקנים על-פי סעיף 2ג2 לצו יבוא חופשי. העילות לפטורים: ייצור נוסף ביבוא, תוספת לקולקציה קיימת, יבוא לצורך תצוגה בשוק מקומי ועוד. בשנת 2014 נתקבלו 2 בקשות ממפעלי תכשיטים לצורך מתן חוות דעת למרכז השקעות, אישור השקעות/הרחבות במפעל.

• ויזות לקנייני יהלומים מחו"ל:

במהלך 2014 נשלחו 272 המלצות למשרד הפנים וליחידת ההיתרים, רשות ההגירה ומעברי גבול במשרד הפנים, ושגרירויות ישראל במדינות השונות, בגין מתן ויזות לקנייני יהלומים המבקשים להגיע ארצה לצורך מסחר ביהלומים, והמלצות לאשרות שהייה ועבודה בארץ.

• ועדות ענפיות:

נציגי הנהלת המינהל השתתפו בשנת 2014, ככשנים קודמות, כחברים בוועדות הקשורות לענפי התכשיטים והיהלומים במוסדות כגון מכון היצוא, מכון היהלומים, התאחדות תעשיית היהלומים. נציגי הנהלת המינהל נמנים על חברי ועדות ביקורת, מערכת "היהלום", ועדת ביטחון, ועדה טכנולוגית, ועדת גלם ועוד, במסגרת מכון היהלומים הישראלי.

ארגונים והסכמים בינלאומיים

• אמנת וינה למתכות יקרות

- ישראל הצטרפה בשנת 2005 כמדינה חברה בארגון בינלאומי של כ-19 מדינות באירופה, המבצעות סחר הדדי במתכות יקרות, ומחתימות תכשיטים בסימון בינלאומי אחיד CCM.
- ישראל משתתפת באופן קבוע בדיוני האמנה, המתקיימים פעמיים בשנה. גם במהלך שנת 2014 התקיימו שני כנסי עבודה לנושא האמנה.
- תהליך קימברלי - תהליך זה מבקש למנוע סחר ביהלומי דמים לצורך מימון פעילות טרור בקרב תנועות מהפכניות של מורדים במדינות שונות.
- בשנת 2014 התקיימו 2 מפגשים שנתיים, כמדי שנה: כנס ועדות עבודה של התהליך וכנס שנתי. הנהלת מינהל היהלומים חברה בכל ועדות העבודה כגון: קבלת מדינות חברות, סטטיסטיקה, נהלים והסדרים, מוניטורינג וכו'.

מינהל תעשיות

תעשיות עתירות ידע וטכנולוגיה ומוצרי צריכה

התמקדות ונטילת חלק בגיבוש מדיניות תעשייתית כוללת של משרד התמ"ת בתחומי התעשיות עתירות הידע ועתירות הטכנולוגיה ומוצרי הצריכה.

מענה לפניות תעשיות היי-טק: בתחומי התקשורת, התוכנה, הציוד הרפואי, האלקטרוניקה, החשמל, המתכת ומוצרי מתכת, מכונות, תעשיות הרכב והתעופה.

טיפול בפניות של תעשיות מוצרי צריכה בתחומי: מזון, הלבשה, תעשיות קלות.

בחינה מקצועית שיווקית וכלכלית לטובת מפעילי כלי סיוע במשרד במטרה לקדם תעשיות עתירות הידע, תעשיות עתירות הטכנולוגיה ותעשיות מוצרי הצריכה. יוזמות ורעיונות להקמה ולהפעלה של כלי סיוע נוספים, החיוניים במהלך ההתפתחות של חברות היי-טק. הקמה ותחזוקה של מאגרי מידע על יצרנים ויצואנים בחדר ענפי ותת-ענפי בתחומי המינהל.

טיוב ועדכון מאגר החברות בשיתוף יחידת המחשב.

עריכת סקרי רוחב על כלל ענפי המינהל. הכנת סיקרי עומק מקיפים על תת-ענפים נבחרים כדי לאפשר הכוונה של המשרד לתת ענפים מועדפים.

עיצוב המוצר

בשנת 2012 התבקש המינהל לתת חוות דעת לקרן לעיצוב המוצר, טופלו במינהל 61 חברות.
בשנת 2014 המינהל טיפל ב- 58 פניות לקרן לעיצוב המוצר.

קרקעות ומבנים

- בשנת 2009 טופלו 103 בקשות להקצאת קרקעות ללא מכר באזורי פיתוח.
- בשנת 2010 טופלו 145 בקשות להקצאת קרקעות ללא מכר באזורי פיתוח.
- בשנת 2011 טופלו 160 בקשות להקצאות קרקע ללא מכר באזורי פתוח.
- בשנת 2012 טופלו 140 בקשות להקצאות קרקע ללא מכר באזורי פיתוח.
- בשנת 2013 טופלו 206 בקשות להקצאות קרקע ללא מכר באזורי פיתוח.
- בשנת 2014 טופלו 190 בקשות להקצאות קרקע ללא מכר באזורי פיתוח.

עובדים זרים:

- בשנת 2009 התקבלו 80 בקשות.
- בשנת 2010 טופלו 40 בקשות.
- בשנת 2011 טופלו 93 בקשות.
- בשנת 2012 טופלו 113 בקשות.
- בשנת 2013 טופלו 43 בקשות.
- בשנת 2014 טופלו 51 בקשות.

רישוי

- רשיונות יבוא**
- בשנת 2010 הונפקו במינהל 5,432 רשיונות יבוא
- בשנת 2011 טופלו במינהל 6,555 רשיונות יבוא
- בשנת 2012 הונפקו 4,678 רשיונות יבוא.
- בשנת 2013 הונפקו 4,968 רשיונות יבוא.
- בשנת 2014 הונפקו 4,839 רשיונות יבוא.

מתן מידע לפונים בנושאים של תעשייה, סחר עולמי, יבוא ויצוא

- בשנת 2010 התקבלו כ-450 פניות לקבלת מידע בנושאים שונים כמו: השקעות, שיווק, מכסים, מו"פ, יבוא, יצוא וכדומה.
- בשנת 2011 התקבלו כ-2,500 פניות כ-500 היו לקבלת מידע בנושאי השקעות, מכסים, יבוא, יצוא וכדומה. והשאר היו בנושא התכנית החדשה "הטובים לתעשייה".
- בשנת 2012 התקבלו כ-3,000 פניות חלק דרך פניות טלפוניות, חלק באי-מייל וחלק דרך מערכת פניות הציבור.
- בשנת 2013 התקבלו כ-2,950 פניות חלק דרך פניות טלפוניות, חלק באי-מייל וחלק דרך מערכת פניות הציבור.
- בשנת 2014 התקבלו כ-3,350 פניות חלק דרך פניות טלפוניות חלק באי-מייל וחלק דרך מערכת פניות הציבור

מרכז השקעות

- בשנת 2009, טופלו במינהל 89 בקשות אל מרכז ההשקעות, מתוכן 48 בקשות להרחבות במסלול מענקים.
- בשנת 2010 טופלו במינהל 271 בקשות אל מרכז ההשקעות, מתוכן 63 בקשות להרחבות/הקמות במסלול המענקים.
- בשנת 2011 טופלו המינהל כ-210 בקשות מהם כ-90 בקשות להרחבות והקמות במסלול המענקים.
- בשנת 2012 טופלו במינהל 185 בקשות מהן כ-145 בקשות להרחבות/הקמות (זה כולל את התוכנית של גידול הפריזון).
- בשנת 2013 טופלו במינהל 105 בקשות מהן כ-90 בקשות להרחבות/הקמות (זה כולל את התוכנית של גידול הפריזון).
- בשנת 2014 טופלו במינהל 187 בקשות מהן כ-90 בקשות להרחבות/הקמות.

הגבלים עיסקיים

- חות דעת לרשות להגבלים עיסקיים בנושאים מקצועיים
- בשנת 2009 התיחסנו ל-40 בקשות למיזוג.
- בשנת 2010 טופלו 53 בקשות למיזוג.
- בשנת 2011 טופלו 43 בקשות למיזוג.
- בשנת 2012 טופלו 10 בקשות למיזוג.
- בשנת 2013 טופלו 4 בקשות למיזוג.

תקינה והגנת הצרכן

- השתתפות בוועדות תקינה בשיתוף עם מכון התקנים (6 ועדות במזון).
- פעולות והתיות צווים ותקנות להגנת הצרכן, בשיתוף הממונה על הגנת הצרכן.
- הוראה נוהל ליבוא משקאות משכרים.

ארגונים והסכמים בינלאומיים

- בדיקה והכנת תסקירים בענפי תעשיית תחום מוצרי הצריכה להצטרפות להסכמי סחר עם מדינות או גושים כלכליים, כל זאת תוך שת"פ ודיונים משותפים עם המינהל לסחר חוץ. עבודה על עדכון הפרק החקלאי בהסכם האס"ח עם קנדה, עבודה על הסכם ITA-2, סיוע לעבודה על הסכם להפחתת מכסים על מוצרים ייחודיים לסביבה.

הוראות מנכ"ל

- עדכון הוראת מנכ"ל 2.7 (חלוקת מכסות)
- עדכון הוראת מנכ"ל 2.8 (מכסות ליבוא בדים ומצעים מפקיסטן ובנגלדש)
- עבודה על עדכון הוראת מנכ"ל 2.5 (פיקוח על יבוא יין ומשקאות אלכוהוליים).
- שונות
- חברות בדירקטוריונים, מועצות ייצור, ופעילות בוועדות יבוא.
- שיתוף פעולה וקביעת מדיניות יבוא עם משרד החקלאות ומשרד הבריאות וכן לקיחת חלק במרכז ההשקעות בחקלאות.
- ייצוג המשרד בוועדות הכנסת בעיקר וועדת הכלכלה, וועדת העבודה והרווחה.

עתידים לתעשייה

- קידום סטודנטים מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית לעבודה טכנולוגית בתעשייה.
- בשנת 2010 נכללו 300 סטודנטים.
- בשנת 2011 נכללו 204 סטודנטים.
- בשנת 2012 נכללו 180 סטודנטים.
- בשנת 2013 נכללו 225 סטודנטים.
- בשנת 2014 נכללו 254 סטודנטים.

הטובים לתעשייה

- התכנית מיועדת לעודד סטודנטים בתחומי ההנדסה לעבוד במפעלים באזורי עדיפות לאומית.
- שנת 2011 היתה שנת הפיילוט לתכנית.
- בשנת 2011 אושרו 37 סטודנטים (פנו 44 איש).
- בשנת 2014 אושרו 54 סטודנטים (פנו 68 איש).

אישורי ג-2

- בשנת 2010 הופקו 3,143 אישורים
- בשנת 2011 הופקו 3,319 אישורים
- בשנת 2012 הופקו 3,754 אישורים.
- בשנת 2013 הופקו 3,675 אישורים.
- בשנת 2014 הופקו 3,252 אישורים

פטור מנכ"ל

- בשנת 2009 הונפקו 87 אישורי מנכ"ל לפטור ממיסים ביבוא.
- בשנת 2010 הופקו 169 אישורי מנכ"ל לפטור ממיסים ביבוא.
- בשנת 2011 הופקו 234 אישורי מנכ"ל לפטור ממיסים ביבוא.
- בשנת 2012 הופקו 166 אישורי מנכ"ל לפטור ממיסים ביבוא.
- בשנת 2013 הופקו 194 אישורי מנכ"ל לפטור ממיסים ביבוא.
- בשנת 2014 הופקו 246 אישורי מנכ"ל לפטור ממיסים ביבוא.

אישורים מיוחדים

- בשנת 2010 הופקו 3,558 אישורים מיוחדים ליבוא של משקאות משכרים.
- בשנת 2011 הופקו 3,532 אישורים מיוחדים ליבוא של משקאות משכרים.
- בשנת 2012 הופקו 3,464 אישורים מיוחדים ליבוא של משקאות משכרים.
- בשנת 2013 הופקו 3,587 אישורים מיוחדים ליבוא של משקאות משכרים.
- בשנת 2014 הופקו 4,080 אישורים מיוחדים ליבוא של משקאות משכרים.

מכסות ליבואני מזון

- בשנת 2011 טופלו במינהל 4,778 פניות לקבלת מכסות ליבוא בתחום המזון.
- בשנת 2012 טופלו במינהל 3,148 פניות לקבלת מכסות ליבוא בתחום המזון.
- בשנת 2013 טופלו במינהל 3,000 פניות לקבלת מכסות ליבוא בתחום המזון.
- בשנת 2014 טופלו במינהל 2,560 פניות לקבלת מכסות ליבוא בתחום המזון.

תיקוני מיסים

- בשנת 2009 טופלו 10 בקשות לשינויים במיסים ליבוא מארצות שלישיות.
- בשנת 2010 טופלו 7 בקשות.
- בשנת 2011 טופלו 3 בקשות.
- בשנת 2012 טופלו 4 בקשות.
- בשנת 2013 טופלו 12 בקשות.
- בשנת 2014 טופלו 6 בקשות.

לשכת הממונה על תעסוקה

אודות

מטה הממונה על התעסוקה במשק, בראשותה של המשנה למנכ"ל, הוקם במשרד הכלכלה בפברואר 2012 בעקבות החלטת ממשלה מס' 1995 מיום ה-15.7.2010 בדבר "שינוי מבנה הרגולציה בתחום התעסוקה במשרד התעשייה, המסחר והתעסוקה".

החלטת הממשלה אימצה את עיקרי המלצות הוועדה לבחינת מדיניות התעסוקה בישראל, בראשותו של פרופ' צבי אקשטיין (דו"ח אקשטיין). בהתאם להחלטת ממשלה זו:

- הוכפפו תחת הממונה על התעסוקה כל היחידות, הפעילויות והגופים בתחום התעסוקה שבמשרד הכלכלה, או שכפופות לשר הכלכלה, ובכלל זה: כל היחידות, הפעילויות והגופים העוסקים בנושאי רגולציה של שוק העבודה, אכיפה בשוק העבודה ובסיוע לתעסוקה, לרבות סיוע לאוכלוסיות מיוחדות, האגף למעונות יום והאגף להכשרה מקצועית.
- סמכויותיהן של יתר היחידות, הפעילויות והגופים שבמשרד או הכפופים לשר, אשר פעילותם הינה בעלת השלכות על תחום התעסוקה, יופעלו בתיאום עם הממונה, וזאת לשם יישום מדיניות הממשלה בתחום התעסוקה.
- מדיניות שירות התעסוקה תתאם את מדיניות הממשלה בתחום התעסוקה, ולשם יישומה יפעל מנכ"ל שירות התעסוקה בתיאום עם הממונה על התעסוקה.
- על הממונה לדווח על פעולותיה בתחום התעסוקה, ובכלל זה על יישום תכניות העבודה, לשר הכלכלה ולפורום האגידה החברתית-כלכלית הפועל מכוח החלטה מס' 1586 מיום 22 באפריל 2007, שעניינה אגידה כלכלית חברתית למדינת ישראל.

7. פעילות מול שירות התעסוקה

להבטחת התיאום בין פעילות שירות התעסוקה לבין פעילות הממונה על התעסוקה וההלימה בין הפעולות לבין המדיניות הממשלתית.

8. קידום ופיתוח תכניות תעסוקה בשיתוף גופים חיצוניים הפעלת מיזמים משותפים עם תב"ת (תנופה בתעסוקה) וג'וינט ישראל.

9. תיאום מדיניות תעסוקה מול משרדי ממשלה אחרים משרד הרווחה, המשרד לפיתוח הנגב והגליל, משרד רה"מ, ביטוח לאומי, משרד האוצר, משרד הקליטה, המשרד לאזרחים ותיקים, משרד הבריאות, משרד החינוך, משרד התיירות ועוד.

להלן שיעורי התעסוקה לפי יעדי הממשלה לשנת 2020:

קבוצת אוכלוסייה	2010	Q1/2015	יעד ל-2020
גברים ערבים בגילאי 20-24	54.4%	66.8%	65%
גברים ערבים בגילאי 25-64	71.6%	74.3%	78%
גברים חרדים בגילאי 25-64	42.6%	46.0%	63%
נשים ערביות בגילאי 20-24	23.3%	27.4%	42%
נשים ערביות בגילאי 25-64	27.1%	31.9%	41%
נשים חרדיות בגילאי 25-64	61.5%	71.7%	63%
כלל האוכלוסייה בגילאי 25-64	71.7%	76.5%	76.5%

כפי שניתן לראות בטבלה, יעדי התעסוקה מבטאים שינוי של ממש בדפוסי התעסוקה בקרב קבוצות האוכלוסייה השונות. בחלוף מחצית התקופה מאז שנת הבסיס לקביעת יעדי התעסוקה הממשלתיים (2008) ועד לשנת היעד (2020), יש לבחון את ההתפתחות בשיעורי התעסוקה ביחס ליעד שנקבע לכל קבוצת אוכלוסייה.

ברמת המקרו, ניתן לראות כי קצב הגידול בשיעורי התעסוקה של אוכלוסיות היעד הינו בהתאם לתוואי הנדרש להשגת היעד. כך, הפער בין שיעור התעסוקה בקרב כלל האוכלוסייה בגילאי 25-64 ויעד הממשלה הצטמצם באופן משמעותי עד שכמעט ונסגר בשנת 2014, ובמקביל, שיעורי התעסוקה בקרב נשים חרדיות באותם גילאים ובקרב גברים ערבים בגילאי 20-24 כבר נמצאים מעבר ליעדים לשנת 2020. עם זאת, בקרב נשים ערביות וגברים חרדים הגידול בשיעורי התעסוקה בשנים האחרונות נמוך ביחס לתוואי הנדרש על מנת לעמוד ביעדים לשנת 2020.

מכך ניתן להסיק כי המשך ההתקדמות לעבר יעד התעסוקה הכללי תלוי במידה רבה בהתפתחות התעסוקה בקרב האוכלוסייה הערבית והחרדית, שכן משקלן של קבוצות אלה צפוי לגדול בשנים הקרובות ומחייב המשך השקעת משאבים בתכניות התעסוקה השונות ואף הרחבתם, זאת במקביל לקיומם של תנאים מקרו-כלכליים התומכים בגידול בתעסוקה.

התחומים הנמצאים באחריות הממונה על התעסוקה

1. תעסוקת אוכלוסיות ייחודיות שילוב בתעסוקה של חרדים, מיעוטים, אנשים עם מוגבלות, הורים יחידים, +45, יוצאי אתיופיה, צעירים בסיכון.
2. פיתוח כוח אדם האגף להכשרה מקצועית - חניכות ונוער, הכשרת מבוגרים והמכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית (מה"ט).
3. שילוב אימהות בשוק העבודה מעונות יום, משפחתונים וצהרונים.
4. זכויות עובדים ובכלל זה פעילויות של: מנהל הסדרה ואכיפה של חוקי עבודה, הממונה על יחסי העבודה והממונה על זכויות עובדים זרים.
5. רישום ורישוי עיסוקים רשם המהנדסים והאדריכלים ורשם החשמלאים. עבודה מתואמת עם יחידות במשרד על מנת להבטיח כי פעילותם.
6. מסונכרנת עם מדיניות הממשלה בתחום התעסוקה בכלל זה: מסלולי תעסוקה במרכז השקעות ומנהל מחקר וכלכלה.

מטה לקידום תעסוקה בקרב האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצירקסית

בין השנים 2010-2012 התקבלו מספר החלטות ממשרד רב שנתיות אשר נועדו לקדם את החברה הערבית, הבדואית הדרוזית והצירקסית בסך כולל של למעלה מ-3.7 מיליארד ש"ח, מתוכם הוקצו כ-1.12 מיליארד ש"ח למשרד הכלכלה. במטרה להגיע למימוש מלא פוטנציאל הצמיחה של המשק הישראלי, יזם משרד הכלכלה תכניות רבות שמטרתן שילוב המגזר הערבי, הדרוזי והצירקסי בשוק העבודה, כמו גם כניסה לענפי תעסוקה חדשים ועידוד השכלה גבוהה - זאת תוך התמודדות יומיומית עם האתגרים הייחודיים לאוכלוסייה זו.

החסמים המרכזיים הניצבים בפני האוכלוסייה הערבית לכניסה לשוק העבודה הינם: היצע מצומצם של עבודות במגזר הערבי ומגורים בישוים פריפריאליים בהם היצע העבודות נמוך, חוסר בכישורים מקצועיים והשכלה מתאימה לדרישות שוק העבודה, אורח חיים מסורתי במסגרתו נאלצות נשים להישאר בבית ולעסוק בענייני המשפחה, מחסור ברישות חברתי רלוונטי (Networking) אשר יכול לסייע בחיפוש ומציאת משרות ועוד.

לשם קידום התעסוקה בקרב אוכלוסיית המיעוטים, מפעיל המשרד מגוון רחב של תכניות: תמיכה בהכשרות מקצועיות, תכניות לעידוד יזמות עסקית נשית, הפעלת תכניות לעידוד התעסוקה ברמה המקומית בשיתוף ותיאום עם הרשויות המקומיות הערביות, תמיכה בכתיחתם והרחבתם של מעונות יום וצהרונים לעידוד תעסוקת נשות המגזר, פיתוח אזורי תעשייה, הפעלת מרכזי הכוון, תכנית לקידום מיעוטים בהייטק ועוד מגוון פרויקטים הדורשים הכוונה וליווי. לצד הגדלת שיעור התעסוקה בחברה הערבית, מהווים הקידום התעסוקתי והגדלת כושר ההשתכרות בקרב עובדים מהאוכלוסייה הערבית מטרה נוספת.

על אוכלוסיית המיעוטים נמנית גם אוכלוסיית מזרח ירושלים. משרד הכלכלה החל לתת שירותים לאוכלוסייה זו ולפעול לטובת הקידום התעסוקתי של תושביה בשנת 2014 בעקבות החלטת הממשלה 1775 להגברת הביטחון האישי ולפיתוח הכלכלי-חברתי לטובת כלל האוכלוסייה.

מכח החלטות הממשלה השונות ומהפעילות השוטפת של היחידה, מופעלות התכניות הבאות:

1. מרכזי הכוון תעסוקתי

במסגרת שילוב האוכלוסייה הערבית בתעסוקה הוקמו כ-21 מרכזי תעסוקה ייעודיים לאוכלוסיית המיעוטים המופעלים בכריסה ארצית, בשותפות עם ג'וינט ישראל. המרכזים מהווים "One Start Shop" לבלתי מועסקים הנמצאים מחוץ לעולם העבודה להשתלבות והכוונה לתעסוקה הולמת. המרכזים מעניקים שירותי הכוונה ויעוץ תעסוקתי, הכשרה והכוונה להשלמת השכלה ולהשכלה גבוהה, הכנה לעולם העבודה, השמה הולמת וליווי תעסוקתי לאורך זמן. ההשמות מתבצעות ע"י פיתוח קשרי מעסיקים וסיוע בהסעות עובדים מיישובים ערביים למקומות התעסוקה. התקציב הרב שנתי להפעלת תכנית מרכזי התעסוקה לחברה הערבית הינו כ-200 מלש"ח בשותפות עם ג'וינט ישראל.

בשנת 2014 בלבד סייעו המרכזים הקיימים לכ-7,700 פונים והשימו כ-5,000 איש, מתוכם 50% נשים. מתחילת התכנית (2012) טיפלו המרכזים ב-20 אלף פונים והשימו 9,000 מתוכם.

כאמור, חלק מתפקידי הממונה הנם תיאום מדיניות תעסוקה בהיבט הממשלתי. בהקשר זה פועלת הממונה, בין היתר, באמצעות וועדות בין משרדיות, ביניהן:

הגדלת היצע כוח האדם המיומן לתעשייה עתירת הידע - ועדת היגוי בין משרדית בראשות הממונה על התעסוקה

תעשיית ההייטק מהווה מנוע צמיחה משמעותי של המשק הישראלי, ומביאה לידי ביטוי את יתרונו היחסי, מתוקף היותה מבוססת על כוח אדם מיומן וחדשני. בשנים האחרונות, עלו אינדיקציות רבות למחסור בכוח אדם מיומן בתעשייה, מחסור אשר לו עלולות להיות השלכות חריפות על המשק הישראלי. לאחר שממשלת ישראל אימצה את עיקרי מסקנותיו של צוות בראשות המועצה הלאומית לכלכלה אשר עסק במחסור זה, מונתה ועדת היגוי בין-משרדית בראשות הממונה על התעסוקה לצורך גיבוש כלי מדיניות פרטניים להגדלת היצע כוח האדם המיומן בישראל. ועדה זו הגישה המלצותיה לשר הכלכלה באוגוסט 2014.

לאור המחסור שזוהה, הסיקה ועדת ההיגוי כי בכדי להתמודד עם הבעיה יש לפעול בשתי חזיתות עיקריות: טיפול בפער הקיים כעת בין הביקוש להיצע העובדים המיומנים, וזאת על ידי פעולות המתמקדות במיצוי הפוטנציאל התעסוקתי הלא ממומש במשק, וטיפול בפער בין צמיחת הענף לקיפאון בזרם כוח האדם האיכותי, וזאת על ידי הרחבה קבועה של כמות הפונים לקריירה במקצועות המדע וההנדסה - החל מהגדלת היקף הלומדים מדע וטכנולוגיה בבתי הספר ועד עידוד צעירים לבחירה בלימודים אקדמיים במקצועות ההייטק.

על מנת להתמודד עם האתגרים, נדרשת פעילות ממושכת וקבועה, ועל כן בנוסף להמלצות שניתנו לטווח הקצר, הבינוני והארוך, המליצה הוועדה למסד צוות היגוי בראשות הממונה על התעסוקה והמדען הראשי, ובהשתתפות נציגי המשרדים והגופים הרלוונטיים. מטרת הצוות תהיה לעקוב אחר התקדמות יישום והטמעת ההמלצות, לרכז את הפעולות וליזום תכניות נוספות, בין היתר בנושאים בהם דרושה מחשבה נוספת כגון שילוב נשים בהייטק, וכל זאת לצד התייעצות שוטפת עם מעסיקים רלוונטיים. בהתאם להמלצה זו, בימים אלו פועלים נציגים ממספר משרדים - לרבות אוצר, המועצה הלאומית לכלכלה, ות"ת ומשרד החינוך - כצוות בראשות הממונה על התעסוקה, על מנת לגבש תכנית יישום.

תעסוקת אוכלוסיות ייחודיות

כאמור, החלטת הממשלה מס' 1994 מיום 15.7.2010 קבעה יעדים להעלאת שיעור התעסוקה לשנת 2020, זאת תוך צמצום פערי התעסוקה בין קבוצות האוכלוסייה השונות. להלן יוצגו התכניות העיקריות המופעלות כחלק מיישום החלטה זו, ועוסקות בקידום תעסוקת אותן אוכלוסיות הניצבות בפני חסמים ייחודיים בדרך לשילובן בשוק העבודה.

לטובת פיתוח תכניות לקידום תעסוקת אוכלוסיות ייחודיות מסתייע המשרד בכת"ת (תנופה בתעסוקה) - שותפות של ממשלת ישראל והג'וינט המתמקדת בתכנון ופיתוח תכניות לשילוב אוכלוסיות ייחודיות בשוק העבודה ובקידום ועידוד מובילות חברתית.

6. הכשרה מקצועית

בשנת 2014 התבצעה הכשרה מקצועית למאות פונים מהאוכלוסייה הערבית במסגרת קורסי בוקר וערב. ההכשרות מתבצעות במגוון תחומים כחשמל ואלקטרוניקה, אופטיקה, ומגוון מקצועות נדרשים הנבחרים על פי בחינת צרכי השוק ובהתאם לתכניות האגף להכשרה מקצועית. במקביל מופעלת תכנית השוברים המאפשרת למרכזי ההכוון ולגופים מפנים נוספים, להפנות מועמדים לתכניות הכשרה באופן גמיש יותר ובמגוון תחומים רחב יותר. בתכנית השוברים לבדה אושרו בשנה האחרונה 969 שוברים למימון קורסים מתוכם 585 לנשים (60%). בשנת 2015 תוקצבו 8 מלש"ח לטובת שוברים למגזר הערבי לכלל המפנים, מתוכם חלק משמעותי ממומש על ידי תכניות משרד הכלכלה. השוברים הינם כלי מרכזי בסל כלי ההכשרה המוקצים לחברה הערבית.

תכנית נוספת שמפעיל המשרד הינה הפרויקט הייחודי להנדסאים בדואים - הכולל מימון מלא של לימודי הנדסאים וליווי אינטנסיבי עד לדיפלום והשמה. התכנית מתקצבת בכ- 33 מלש"ח בכרישה על פני 5 שנים, החל משנת 2012. פרויקט חשוב נוסף של המטה הינו הקמת בית-ספר מקצועי לבנות בשכונת בית-חנינא בירושלים, במסגרת ה"מ 4193. בית הספר מיועד להוסיף כ-1000 תלמידות לחינוך הטכנולוגי של משרד הכלכלה, בתקצוב רב שנתי של כ-66 מלש"ח.

מטה לקידום תעסוקת חרדים

המטה לקידום תעסוקת חרדים פועל לקידום יעדי הממשלה באמצעות תכניות ייעודיות, בהתבסס על מספר החלטות ממשלה, אשר העיקריות בהן:

- החלטה ממשלה מספר 638 שילוב חרדים ובני מיעוטים בשירות צבאי ואזרחי לצורך שילובם בשוק העבודה וליצירת שוויון בנטל הביטחוני והכלכלי.
- החלטת ממשלה מספר 1994 הצבת יעדי תעסוקה לשנים 2010-2020, בה הוצב יעד זהה לשילוב נשים וגברים חרדים בתעסוקה לשנת 2020, העומד על 63%.

כחלק מיישום החלטות ממשלה אלו, מופעלות התכניות הבאות:

1. מרכזי הכוון תעסוקתי

בשנת 2015 המשרד עתיד להפעיל ארבעה עשר מרכזי הכוון תעסוקתי לחברה החרדית. שני מרכזים עירוניים בריכוזים החרדיים הגדולים פועלים בשיתוף עם עיריית ירושלים ועיריית בני ברק. המרכז הראשון נפתח בבני ברק בספטמבר 2013 בתקציב כולל של כ-24 מיליון ש"ח לשלוש שנות הפעלה, ומיועד לקלוט כ-2,000 פונים חדשים מדי שנה. המרכז השני נפתח בירושלים בחודש מרץ 2014 בתקציב כולל של כ-50 מיליון ש"ח לשלוש שנות הפעלה, ומיועד לקלוט כ-4,000 פונים חדשים מדי שנה. בנוסף מופעלים שמונה מרכזים נוספים על ידי גיוני ישראל בתקציב כולל של 26 מיליון ש"ח המיועדים לתת מענה לאוכלוסייה החרדית ברחבי הארץ ומיועדים לקלוט כ-3,500 משתתפים חדשים בשנה. במהלך החודשים הקרובים עתידים להיפתח ארבעה מרכזים נוספים במסגרת תכנית 'הלכה ומעשה' המיועדים לאוכלוסיית מקבלי הפטור של חוק השוויון בנטל, כפי שיוצג בהרחבה בסעיף 15 להלן. ניתן לראות את פריסת התשתיות במפה שלהלן:

2. שילוב המגזר הערבי בתעשייה עתירת הידע

במסגרת החלטת הממשלה 4193 הוקצו 24 מלש"ח לתכנית תלת-שנתית להשמת אקדמאים מהמגזר הערבי בתעשייה עתירת הידע, בה אחוז העובדים מקרב המגזר נמוך באופן משמעותי. לתכנית שני היבטים:

- תכנית סבסוד שכר (14 מלש"ח) - אמורה להיות מופעלת ע"י מרכז השקעות.
- תכנית להכשרת עובדים והסבת אקדמאים לתעשיית ההיי-טק (10 מלש"ח) - מופעלת ע"י המטה לקידום תעסוקה בחברה ערבית. במסגרת מימוש התכנית נבחרו שני מפעילים אשר צפויים על פי הגדרות המרכז להשיג משתתפים במשרות בתחום.

3. במסגרת החלטת הממשלה 4193 הוקצה סכום של כ-50 מלש"ח לעידוד ביקושים ושיפור מערך התחבורה הציבורית במגזר הערבי. תכנית בשיתוף משרד התחבורה מאושרת בימים אלו.

4. מחקר בשיתוף ה-OECD בעניין פיתוח מקומות עבודה במגזר המיעוטים בצפון - המחקר, שכלל סיור מקומי של חוקרי ה-OECD, נערך במהלך 2014. תגובות לטיוטת הדו"ח הועברו ל-OECD בדצמבר אותה שנה, והדו"ח הסופי צפוי להתפרסם במהלך 2015.

מכלי הסיוע הניתנים להכשרת חרדים לקראת שילוב תעסוקתי. כמו כן, ישנם מספר רב של קורסים המתקיימים בתוך מרכזי ההכוון ובמימנם.

4. תכנית השוברים להכשרה מקצועית

במטרה לקדם את שילובם בעבודה של אנשים מאוכלוסיות יעד מגוונות, מפעיל האגף להכשרה מקצועית מסלול להכשרה מקצועית באמצעות שוברים הממומנים על ידו. המסלול מהווה כלי יעיל, גמיש ונגיש, המאפשר הכשרה מקצועית, עפ"י העדפותיו וכישוריו של הפונה, במימון בגובה של עד 85% של שכר הלימוד. במסגרת המסלול זכאים בוגרי הקורסים אשר משתלבים בעבודה בתחום המקצוע הנלמד גם למענק השמה. בשנת 2014 הוציאו מרכזי ההכוון מעל 350 שוברים לנשים וגברים.

5. הכשרת הנדסאים חרדים

בשנה"ל תשע"ד למדו 577 גברים חרדים דרך תכנית "הנדסאים חרדים לתעשייה".

6. הכשרה חלופית להנדסאיות חרדיות במסגרת תכנית "חן"

במסגרת התכנית לומדות כ-700 בנות סמינר את מקצועות ההנדסה במקום תעודת הוראה וכן מתקיים ייעוץ תעסוקתי בתוך הסמינרים הכולל מענה קבוצתי ופרטני לתלמידות.

7. סיוע לעסקים קטנים ויזמות

הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה מספקת שירותי ייעוץ, אבחון, ליווי והכוונה להקמת עסק ו/או שדרוגו באמצעות מוקדי שטח. נוסף לפעילות זו, הפרוסה ברחבי הארץ, הקצתה הממונה על התעסוקה 20 מיליון ש"ח בפריסה על פני ארבע שנים לתכנית ייעודית לעידוד יזמות בקרב חרדים. במסגרת תכנית זו, יינתנו ברחבי הארץ כלי סיוע במוקדי השטח השונים לאוכלוסייה החרדית לטובת הקמת עסק או לצרכים יזמיים נוספים. חלק נוסף של תכנית זו הינו הקמה של שני מרכזי עסקים בבני ברק ובירושלים, המיועדים לסייע לבעלי עסקים צעירים בבניית העסק. המרכז יספק שכירות במחיר מסובסד, שירותי מזכירות וטלפוניה, חדר ישיבות, בניית תכנית עסקית ומפגש עם בעלי עסקים נוספים. במסגרת תכנית זו, עתידים 2,760 יזמים חרדים לקבל כלי סיוע וכ-120 בעלי עסקים להסתייע במרכזי עסקים.

8. פיתוח מסלול מצוינות להי טק - תכנית תלפיות

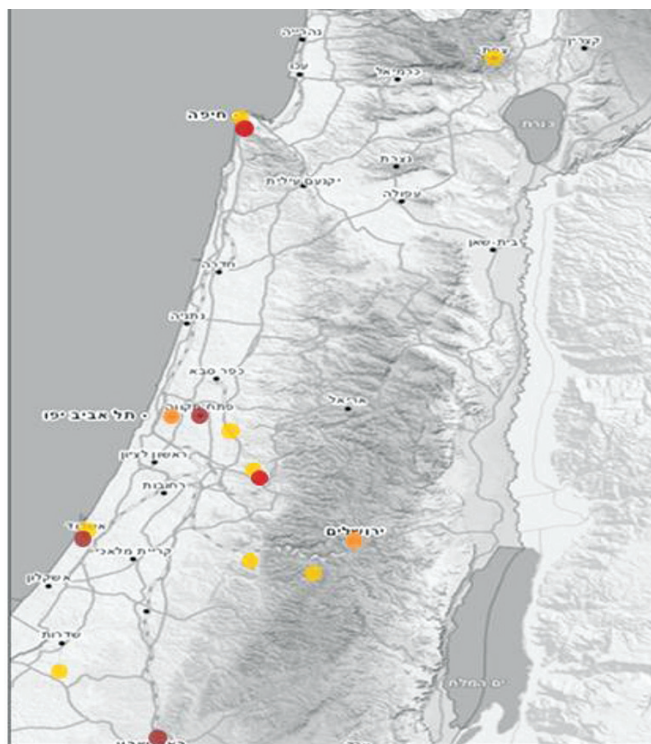
בניית תכנית מצוינות לשילוב סטודנטים חרדים במקצועות ההייטק בשילוב החברות המובילות בתחום. במסגרת התכנית יקבלו הסטודנטים ליווי ותמיכה לאורך תקופת הלימודים יחד עם התנסות מעשית בחברות הייטק מובילות והשמה מובטחת לאחר תקופת הלימודים. תכנית זו עתידה לפעול החל מסוף 2015.

9. שרות המדינה

הממונה על התעסוקה לוקחת חלק בפעילות הוועדה לשילוב של האוכלוסייה החרדית בשרות המדינה, שהוקמה מכוח החלטת ממשלה 1624 מיום 25.5.2014. על הפרק, פיתוח מספר תכניות לשילוב חרדים בשרות המדינה ובניהם תכנית מצוינות לאקדמאים חרדים לשרות המדינה במתכונת 'תכנית הצוערים'.

10. תחבורה ציבורית

עבודה על יצירת מסלול פשוט להכשרת נהגים חרדים לרכב ציבורי בשיתוף משרד התחבורה.

סימון	תכנית	מיקום התשתית	תחילת פעילות
צהוב	מרכזי מפת"ח	צפת, חיפה, אלעד, ביתר עילית, בית שמש, אשדוד, מודיעין עילית ונתיבות	ינואר 2014*
כתום	מרכז הכוון תעסוקתי	ירושלים	מרץ 2014
כתום	מרכז הכוון תעסוקתי	בני ברק	ספטמבר 2013
אדום	הלכה ומעשה	אזור צפון-סובב ירושלים: חיפה ומודיעין עילית/ סמוך	צפויים להיפתח במהלך 2015
אדום	הלכה ומעשה	אזור מרכז-דרום: פתח תקווה, אשדוד ושלוחה בבאר שבע	צפויים להיפתח במהלך 2015

קיים פער מגדרי ברור בשיעורי התעסוקה בציבור החרדי. כך ניתן לראות כי בעוד ששיעור התעסוקה בקרב נשים חרדיות עבר את היעד הממשלתי לשנת 2020 כבר בשנת 2013, שיעור התעסוקה של גברים חרדים עדיין נמוך משמעותית ביחס לשאר האוכלוסייה וליעד שקבעה הממשלה.

2. **נוער חרדי - כיום ישנם כ-415 תלמידים, בעיקר בנים, בבתי ספר לחניכות נוער ("בתי ספר מקצועיים").**

3. **הרחבת ההכשרה המקצועית לאוכלוסייה החרדית**
במסגרת קורסי ההכשרה המקצועית הופעלו כיתות מיוחדות לגברים ולנשים, זאת בנוסף להשתלבות חרדים במסלולי ההכשרה הרגילים. במהלך השנה האחרונה גובש נוהל למתן דמי קיום לחרדים הלומדים במקצועות הטכנולוגיה, כחלק

1. מרכזי הכוון - הפעלת תכנית עם ג'וינט ישראל להקמת מרכזי הכוון שייפרסו בתשעה יישובים ברחבי הארץ ב-4 השנים הקרובות. התכנית החלה לפעול בארבעה יישובים ותתמקד בקידום תעסוקתי של יוצאי אתיופיה.

בהתאם להחלטת הממשלה מס' 4624 ממאי 2012, משרד הכלכלה יזם תכנית מיוחדת לעידוד השתלבות של יוצאי אתיופיה בעבודות ההולמות את השכלתם וכישוריהם המקצועיים. התכנית מיועדת הן למחפשי עבודה והן למועסקים. על מנת לקדם מטרת אלו התכנית מקימה יחידות להכוון תעסוקתי במסגרת פלטפורמות קיימות העוסקות בהכוונה לעבודה, כגון מרכזי צעירים ומרכזי תעסוקה של משרד הרווחה. כאמור, התכנית פועלת כיום בארבעה יישובים שבהם ריכוז גבוה של אוכלוסייה זו, ובעתיד תורחב לחמש ערים נוספות.

2. עולים ביחד - שותפות עם עמותת 'עולים ביחד' להפעלת תכנית ייחודית לתעסוקת אקדמאים יוצאי אתיופיה.

3. שולחנות עגולים - המשרד לוקח חלק פעיל במהלך הממשלתי בהובלת משרד הקליטה לגיבוש מדיניות בדבר שילוב המיטבי של יוצאי אתיופיה בחברה הישראלית, במסגרתו התקיימו מספר דיונים עם נציגי ממשלה ונציגי הקהילה.

הורים יחידים

המשרד מפעיל תכניות המיועדות לאוכלוסיית ההורים היחידים, אשר נתמכים על ידי המוסד לביטוח לאומי (מקבלי גמלת הבטחת הכנסה, השלמת הכנסה ודמי מזונות) המשתלבים בעבודה חדשה, מגדילים היקף משרה או היוצאים לקורסי הכשרה מקצועית. פעילויות המשרד בתחום זה הן כדלקמן:

1. סל שעות גמיש - הפעלת תכנית לסיוע במימון מסגרות לילדים (פורמליות ולא פורמליות) במשפחות חד הוריות. לאחרונה הורחבו הקריטריונים לקבלת זכאות לסיוע בתכנית זו.

המשרד מפעיל תכניות סיוע למשפחות חד הוריות במסגרתן מסובסדות מסגרות של ילדי המשפחות, פורמליות ובלתי פורמליות. התכניות מיועדות לאוכלוסיית ההורים היחידים כמפורט מעלה. במסגרת תכניות אלה המשרד מסייע במימון שהיית הילד במעונות יום, משפחתונים וצהרונים, מוכרים ושאינם מוכרים. כמו כן, המשרד מציע סיוע במימון מסגרות הפועלות מחוץ לשעות החינוך הפורמליות, כגון שמרטפות, חוגים, שיעורי עזר וקייטנות הפסח והקיץ.

2. סטרייב - שיתוף פעולה עם שירות התעסוקה להפעלת תכנית סטרייב להורים יחידים. לאחרונה נבחנת הרחבת המשאבים המוקצים לכך לתכניות אחרות בנושא.

3. שוברים - הקצאת סכומים משמעותיים להכשרה מקצועית להורים יחידים באמצעות תכנית השוברים החדשה.

בנוסף, בימים אלו לוקח המשרד חלק בגיבוש פיילוט חדש - מיזם משותף הנועד לקידום תעסוקת צעירים בסיכון. לאחרונה פורסם קול קורא (RFI) למידע בנושא תכניות תעסוקה לצעירים בסיכון. המידע יאפשר קבלת תמונה מלאה על תכניות ושחקנים הפועלים בתחום ויאפשר גיבוש מודל למיזם משותף אשר יופעל ב-2016.

11. הנגשת מידע לציבור

הוקם אתר אינטרנט ומוקד מידע טלפוני ייעודיים למגזר החרדי, כאתר ובמוקד ניתן לקבל מידע על כלי הסיוע של המשרד המיועדים לציבור החרדי. הפונים למוקד מופנים למרכזי ההכוון להמשך קבלת השרות.

12. מדען ראשי

במסגרת המאמצים לקידום המגזר החרדי בתעשיות עתירות ידע מקיים המטה שיתוף פעולה עם המדען הראשי על מנת לחשוף את כלי המדען לאוכלוסייה החרדית. בנוסף אנו מקיימים תהליך חשיבה משותף לצורך התאמת כלי המדען לאוכלוסייה החרדית ופיתוח כלים נוספים ייעודיים. במהלך השנה החל אנף המדען הראשי להעניק מכינות מו"פ ותמיכה מוגברת לציבור החרדי המעוניין להשתלב בעולם היזמות והחדשנות בהייטק, כאשר הפעילות מתבצעת על ידי המדען הראשי ובמימונו.

13. שוויון בנטל

במהלך 2013 גובש תיקון לחוק שירות הביטחון (תיקון מס' 19) בנוגע לשילוב חרדים ובני מיעוטים בשירות צבאי. בראשית 2014 אושר התיקון לחוק, הידוע גם בכינוי "חוק השוויון בנטל". מנקודת מבט תעסוקתית, קבע התיקון שתי סוגיות משמעותיות. הראשונה, היא הקדמת גיל הפטור משירות צבאי מגיל 28 לגיל 22, עבור מי שהיה מעל גיל 22 ביום תחילת החוק. משמעות סעיף זה היא מתן פטור מידי לכ-23,000 גברים חרדים ברחבי הארץ. הסוגיה השנייה היא דחיית שירות עד למתן פטור משירות צבאי בגיל 24 (עבור כל אלו שהיו בגילאי 18-22 ביום תחילת החוק), על פי סייגים שנקבעו בחוק.

מתן הפטור משירות צבאי מסיר בכפי הגבר החרדי את אחד החסמים שהקשו עליו להשתלב בתעסוקה. נוכח זאת, נערכה הממונה על התעסוקה, בתאום עם משרד האוצר, לפריסת תשתיות ייעודיות לאוכלוסייה זו, בין היתר במסגרת תכנית "הלכה ומעשה", כפי שצוין בסעיף 1 לעיל.

14. המשך שותפויות עם צה"ל ומנהלת השירות האזרחי

פתיחת קורסים להכשרה מקצועית במסגרות שילוב החרדים השונות (מסלולי שח"ר ונצח יהודה), שילוב מתנדבי שרות אזרחי כעובדים במרכזי ההכוון וליווי מתנדבי השרות האזרחי במהלך ולאחר תקופת השרות שלהם.

15. עידוד מעסיקים להעסקת חרדים

כיום פועל משרד הכלכלה במספר דרכים על מנת לעודד קליטת עובדים חרדים, הן באמצעות סבסוד שכר והן באמצעות סיוע בהכשרות אצל המעסיק. בנוסף, מפעיל מרכז השקעות מסלול תעסוקה למגוון אוכלוסיות, בהן האוכלוסייה החרדית. יחד עם זאת, נראה כי ישנו צורך בבחינת תכניות נוספות ודרכים לרתימת מעסיקים להעסיק חרדים.

יוצאי אתיופיה

אוכלוסיית יוצאי אתיופיה מאופיינת בשיעורי תעסוקה גבוהים מחד, ובתחולת עוני גבוהה מאידך. לפיכך האתגר המרכזי הוא עידוד השתלבותם של יוצאי אתיופיה בעבודות ההולמות את השכלתם וכישוריהם, באופן שגם אלה העובדים בשכר נמוך יוכלו להתקדם בשוק העבודה ולהשתלב במקומות עבודה מכניסים יותר. פעילויות היחידה לטובת עמידה ביעד זה הן כדלקמן:

2. תקנות שכר מינימום מותאם לעובד עם מוגבלות בעל יכולת עבודה מופחתת

המטה מטפל בבקשות לקביעת שכר מינימום מותאם לעובד עם מוגבלות בעל יכולת עבודה מופחתת, בהתאם לתקנות שכר מינימום מותאם התשס"ב - 2002 וחוק זכויות אנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים התשס"ז - 2007. החוק והתקנות מאפשרים לקבוע לעובד עם מוגבלות בעל יכולת עבודה מופחתת, שכר נמוך משכר המינימום הקבוע בחוק. גובה השכר המותאם נקבע באמצעות אבחון לקביעת יכולת העבודה של העובד, בהשוואה לעובד ללא מוגבלות בתפקיד דומה. בשנת 2014 ביצע המטה 350 אבחונים.

3. מרכז תמיכה למעסיקים

החל מנובמבר 2012, המטה מפעיל שלושה מרכזי תמיכה למעסיקים בפריסה ארצית. המרכזים מספקים סיוע נקודתי, טיפול קצר מועד - ייעוץ או תמיכה מקצועיים, לרבות סיוע במיצוי זכאות למעסיק והסבר על כלי הסיוע השונים של המשרד וכן בניית תכנית ארוכת טווח - מותאמת עסק, אשר כוללת ניתוח של מאפייני העסק וצרכיו, איתור משרות מתאימות לאיוש על ידי עובדים עם מוגבלות, בניית תכנית מותאמת לעסק, ליווי המעסיק באיתור עובדים וכן ליווי ותמיכה למעסיק במהלך תקופת ההעסקה. המרכזים טיפלו בשנת 2014 במאות מעסיקים ומעל 1,000 משרות נפתחו עבור אנשים עם מוגבלות.

4. המסלול הממשלתי - רכישת שירותים על ידי הממשלה שמבוצעים על ידי אנשים עם מוגבלות

המטה יזם, בשיתוף מינהל הרכש בחשב הכללי שבאוצר, משרד הבריאות ומשרד הרווחה, תכנית כלל ממשלתית לשילוב עובדים עם מוגבלות במשרדי ממשלה. התכנית מיושמת באמצעות מרכז מרכזי לאספקת שירותים שיבוצעו על ידי אנשים עם מוגבלות חמורה עבור משרדי הממשלה, אשר פורסם על ידי מינהל הרכש הממשלתי. כיום משתתפים במתן השירותים כ- 350 אנשים עם מוגבלות חמורה. כמו כן, התכנית הורחבה לנתיב נוסף אשר במסגרתו ניתן לאפשר לאנשים עם מוגבלות בעלי השכלה אקדמית תקופת התמחות קצובת זמן במשרדי הממשלה במקצועות שלמדו.

המטה לשילוב אנשים עם מוגבלות בעבודה

המטה פועל לשילוב של אנשים עם מוגבלות בעבודה, תוך דגש על מיצוי יכולותיהם האישיות והעלאת רמת חייהם, שכר עבודתם ותנאי עבודתם.

המטה מספק שירותים על פי חוק וכן מפתח ומפעיל תכניות שונות מתוך התייחסות למאפייני ולצרכי השוק והמעסיקים כמו גם לצרכיהם של אנשים עם מוגבלות, וזאת תוך התייחסות ליכולות התפקודיות בעבודה.

קידום מטרות המטה נעשה על בסיס הידע המצטבר בארץ ובעולם ומתוך שיתוף פעולה בין המטה לבין משרדי ממשלה נוספים, ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות, אנשי מחקר ואקדמיה וארגונים המספקים שירותים לאנשים עם מוגבלות.

בחודש ספטמבר 2014 נחתם צו הרחבה המחיל על כל המשק את ההסכם הקיבוצי שנחתם בין ההסתדרות למעסיקים ובו נקבע כי ייצוג הולם של אנשים עם מוגבלות בחברות וארגונים המעסיקים 100 עובדים ויותר יעמוד על 2% בשנה הראשונה, ו-3% מהשנה השנייה ואילך. בנוסף, בסוף חודש נובמבר 2014 קיבלה הממשלה החלטה כי עד 2017 יעמוד שיעור העובדים עם מוגבלות בשירות המדינה על 3% ולאחר מכן יעלה השיעור באחוז נוסף בכל שנה, עד לרף של 5%.

עיקרי פעולות המטה:

1. השתתפות המדינה במימון התאמות במקום העבודה לעובד עם מוגבלות

המטה מפעיל החל מאוקטובר 2007 את תקנות השתתפות המדינה במימון התאמות סביבת העבודה לעובדים עם מוגבלות, מתוקף חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות התשנ"ח - 1998. במסגרת מסלול השתתפות במימון ההתאמות במקום העבודה המדינה מסייעת למעסיק, הנדרש להתאים את סביבת העבודה לעובד עם מוגבלות, על מנת שזה יוכל לבצע את תפקידו ולהתנהל במקום העבודה ככלל העובדים. ההשתתפות במימון ההתאמות ניתנת למעסיקים במגזר הפרטי. בשנת 2014 מימן המטה התאמות למעסיקים בסכום של כ-4.5 מלש"ח.

מינהל הסדרה ואכיפת חוקי עבודה

מטרות המינהל

- מיצוי זכויות עובדים • צמצום פגיעה אוכלוסיות מוחלשות • הסדרת שוק העבודה בישראל ע"י מתן רישיונות והיתרים בחוקים שבסמכות המינהל

תקציב לשנת 2014 באש"ח

סה"כ תקציב (כולל עודפים ולאחר קיצוץ לרזרבה) - 24,984

- חוק עבודת נשים, התשי"ד - 1954
- חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א - 1951
- חוק עבודת הנוער, התשי"ג - 1953

דגשים בפעילות אגף ההסדרה לשנת 2014

חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם

בשנת 2014 המשיך האגף בטיפול בבקשות חדשות לרישוי קבלני כ"א וקבלני שירות בתחום השמירה, האבטחה והניקיון וכן, בבקשות לחידושי רישיון עבור החברות המורשות.

בנוסף, למעלה מ-30 חברות כ"א ושירותים נדרשו להגדיל את הערבות הבנקאית המופקדת במשרדנו כתוצאה מביקור פיקוח שגרתי שבוצע על ידי המשרד, וזאת בעקבות הגדלת הוצאות שכר עובדיהן מלמעלה מ-20%. **ערוכה זו מופקדת לצורך שמירה על זכויות עובדים, זאת באם החברות יקלעו לקשיים כספיים ולא יוכלו לממש את התחייבויותיהן כלפי עובדיהן.**

בשנת 2014 נראה גידול במספר החקירות המנהליות כנגד חברות שהפרו את הוראות החוק ו/או את תנאי הרישוי, אשר הביאו לסירוב מתן רישיון, לביטול הרישיון או התניית הרישיון לחברות אלה.

לצד כניסתן של 160 חברות כח אדם, שמירה וניקיון חדשות לשוק, האגף אישר את סיום פעילותן של למעלה מ-40 חברות שפעלו בתחומים אלו וזאת, לאחר ביצוע הבדיקות הנדרשות לענין תשלום זכויות עובדי החברה.

- מינהל הסדרה ואכיפה מרכז תחתיו את כל הסמכויות להסדרה ולאכיפת חוקי העבודה במדינת ישראל.
- המנהל אמון על אכיפת חוקי עבודה וכן על מתן רישיונות והיתרים בהתאם להוראות חוקי העבודה השונים, כמפורט בהמשך.
- שנת 2014 הייתה שנת פעילות ה-2 למנהל במתכונתו החדשה מאז כניסת החוק להגברת האכיפה שאפשר למנהל כלי אכיפה נוספים.
- המנהל מורכב משלושה אגפים: **אגף הסדרה** האחראי על הנפקת רישיונות והיתרים כ-5 חוקי עבודה ופיקוח על ביצוע תנאי ההיתר/ הרישוי, **אגף אכיפה מנהלית ועיצומים כספיים** (הוקם בשנת 2012) מתמקד באכיפה בפרוצדורה המנהלית מתוקף החוק להגברת האכיפה ואחראי על אכיפה מנהלית **ואגף האכיפה הפלילית** שמטרתו אכיפה בקרב מעסיקים מפרי זכויות סדרתיים. יצוין, כי בהליך הפלילי קיימת הרחבה והעמקת החקירות לצורך יצירת רף ענישה משמעותי (הגשת כתבי אישום).

אגף הסדרה - רישיונות והיתרים סיכום שנת 2014

אגף הסדרה עוסק בהנפקת רישיונות והיתרים בתחומים המחויבים כ-5 חוקי עבודה, לציבור מבקשי הרישיונות/ההיתרים.

- חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כח אדם, התשנ"ו - 1996
- חוק שירות התעסוקה (לשכות פרטיות), התשי"ט - 1959

חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996 (לא כולל קבלני שירות בתחום שמירה, אבטחה וניקיון)

מספר חברות שחידשו רישיון	מספר חברות חדשות	מספר חברות שנסגרו	חברות שנבדקו בבדיקת איתנות פיננסית ותהליך הבדיקה	חברות בהגדלת ערבות כתוצאה מהפיקוח	מספר חברות בהן התנהלה חקירה מנהלית
231	69	10	1	3	48

חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996 - קבלני שירות (שמירה, אבטחה וניקיון)

מספר חברות שחידשו רישיון	מספר חברות חדשות	מספר חברות שנסגרו	מספר חברות בהן התנהלה חקירה מנהלית	חברות בהגדלת ערבות כתוצאה מפיקוח
440	91	31	152	28

חוק עבודת נשים

בשנת 2014 התקבלו 1533 פניות של מעסיקים להיתרי פיטורים/שינוי בהיקף משרה או בהכנסה של עובדת בהריון/טיפולי פוריות לעומת 1511 בקשות בשנת 2013. בנוסף, התקבלו 1216 החלטות לפיטורי/פגיעה בהיקף משרה או בהכנסה של עובדת/ת בהריון/טיפולי פוריות (לא כולל 153 החלטות של משרד החינוך), לעומת 956 החלטות שהתקבלו בשנת 2013 (לא כולל 232 החלטות של משרד החינוך). ניתן לראות כי חלה עליה של 27% במספר ההחלטות שהתקבלו בשנת 2014 לעומת שנת 2013, בשל ייעול ההליך במשרד

חוק שירות התעסוקה (לשכות פרטיות), התשי"ט - 1959

מספר חידשו רישיון	מספר חברות חדשות	מספר החברות בהן התנהלה חקירה מנהלית
191	63	6

בשנת 2014, קיבלו רישיון חדש 69 חברות כ"א, 91 חברות שמירה אבטחה וניקיון, ו-63 לשכות פרטיות.

מספר פניות שהוחזרו בשל משיכת הבקשה או אי תחולה לחוק או כי הבקשה קשורה להריון/טיפולי פוריות	החלטות מנומקות שניתנו ביחס למתן או סירוב לינתן היתר	פניות מעסיקים לקבלת היתרים מכוח חוק עבודת נשים
317	1216**	1533

** לא כולל החלטות משרד החינוך (153 החלטות)

נשים. העלון מופץ במרפאות הנשים של קופות החולים וכן בברי החולים במחלקות הרלוונטיות - יולדות, IVF, הריון בסיכון ובקורסי הכנה ללידה, סורים במחלקת יולדים וכנסים לנשים בהריון. הזכות מופץ בשפה העברית והערבית. בנוסף, יצא המינהל בחברות דיגטליות: האחת הנה הזכות המדובר בשתי השפות, והשניה באותו הנושא ומיועדת למעסיקים - גם היא בעברית ובערבית.

חוק עבודת הנוער

בתחום ההיתרים להעסקת ילדים בהופעות ופרסומות נמשכה מגמת ההסברה למעסיקים. הושם דגש על הסעיפים הנוגעים בתנאי העסקת הילדים, בטיחותם ובריאותם, וכן עם תכני המופע בו הם אמורים לקחת חלק.

מס' היתרים להעסקת נערים בעבודת לילה	מס' ההיתרים לתיווך בהופעות ופרסומות (ילדים)	מס' ההיתרים להעסקת ילדים בהופעות ופרסומות (ילדים)
95 (מעסיקים)	949 (ילדים)	3639 (ילדים)

- 3639 ילדים הותרו להעסקה בהופעות ופרסומות.
- ניתנו 949 היתרים לתיווך בהעסקת ילדים בהופעות ופרסומות
- בשנת 2014 ניתנו ל-95 היתרים להעסקת נערים בגילאי 16-18, עד לשעה 23:00 בלילה, וזאת בהתאם למגבלות החוק.

חוק שעות עבודה ומנוחה

מס' היתרים/סירובים להנפקת היתר מחודש למעסיק בכוח שעות עבודה ומנוחה	מס' היתרים/סירובים להנפקת היתר חדש למעסיק בכוח שעות עבודה ומנוחה
568	206

בשנת 2014 ניתנו:

- 976 היתרים לסיום העסקה
- 123 היתרים לצמצום היקף משרה או הכנסה
- ו-117 סירובים לפיטורים.

להלן הפילוח של הסיבות להיתרים

- 745 היתרים, שהם 68% מסך ההיתרים, ניתנו בגין מצב כלכלי מוכח - סגירת עסק או פרויקט, צמצום בכ"א, ירידה בהכנסות או מכירת פעילות כאשר הרוכש מחויב להסביר מדוע אינו ממשיך להעסיק את העובדת.
- 129 היתרים, שהם 12% מסך ההיתרים, ניתנו בגין אי שביעות רצון מתפקוד העובדת/ת, כאשר המשך העסקת העובדת יגרום נזק למעסיק.
- 38 היתרים, שהם 3.5% מסך ההיתרים, ניתנו בגין משבר אמון או נסיבות חמורות כגון - נגיבה, דיווח שעות עבודה כוזב, רשלנות בטיפול בחסרי ישע ועוד.
- 60 היתרים, שהם 5%, ניתנו בגין תום חוזה, כאשר אין באפשרות המעסיק להמשיך בהעסקתה.
- 127 היתרים, שהם 11.5% מסך ההיתרים, ניתנו בגין בקשה משותפת מוסמכת של המעסיק והעובדת בדבר סיום ההעסקה.
- משרד החינוך פונה לאגף ההסדרה לקבלת היתר לפיטורי מורות וגננות שאינם קבועים, תוך התחייבות כי ישובצו במידה ויהיה תקן פנוי לשיבוצם.

בשנת 2014 מתוך 153 החלטות, ניתנו 144 היתרים לפיטורים, 4 היתרים לצמצום משרה ו-5 סירובים לקבלת היתר לפיטורים. מתוך 148 היתרים שניתנו - שובצו חזרה בעבודתם 89 מורות וגננות.

בפן ההסברתי השנה הוציא המינהל עלון זכויות עובדים ועובדות בנוגע לטיפול פוריות, הריון ולידה, המנגיש את הוראות חוק עבודת

דגשים בפעילות האכיפה (מנהלית ופילילית) לשנת 2014

מיקוד באכיפת חוקי עבודה משפיעי שכר

- כמו בשנים האחרונות גם בשנת 2014 הושם דגש על אכיפת חוקי עבודה בקרב העובדים באוכלוסיות המוחלשות ובכלל זה עובדי השמירה הניקיון וכן עובדים בעלי שכר נמוך כולל מיקוד בקרב עובדים מהאוכלוסיה מהמגזר הלא יהודי.
- במסגרת האכיפה ניתנה עדיפות לאכיפת החוקים "משפיעי שכר" המפורטים להלן:
  - חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987
  - חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951
  - חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958
  - תשלומים מתוקף צו הרחבה לפנסיה חובה
  - חוק הודעה לעובד תנאי עבודה התשס"ב-2002
  - החוק להגברת האכיפה של דיני עבודה התשע"ב-2011 מיקוד האחריות של מנהל כללי בתאגיד לפי סעיף 14, ואחריות מזמין שירות לפי סעיף 25 לחוק הגברת האכיפה של דיני עבודה.

דגשים באכיפה יזומה

במהלך שנת 2014 לצד אכיפה שוטפת, ביצעו אנפי האכיפה במינהל פעילות ממוקדת בקרב אוכלוסיות מוחלשות ובעלות שכר נמוך בענפים הבאים (האכיפה בחלקה בוצעה בהליך המינהלי ובחלקה בהליך הפילילי):

- **מבצע תעשייה קלה - מפעלי ייצור (ינואר 2014)**
מבצע ממוקד במסגרתו מוקדה האכיפה בתנאי העסקתם של מועסקים בתעשיות קלות ברחבי הארץ.
- **תעשייה קלה - במגזר הערבי (פברואר 2014)**
בהמשך למבצע תעשייה קלה בינואר בוצע מיקוד בתנאי העסקתם של מועסקים במגזר הערבי בתעשייה קלה.
- **אכיפה ממוקדת עובדי שמירה, אבטחה וניקיון - (מרץ, אוקטובר 2014)**
במהלך 2014 התקיימו שני מבצעים ארציים לבדיקת תנאי העסקתם של עובדים ועובדי קבלן בתחום השמירה אבטחה וניקיון במסגרת החוק להגברת האכיפה. במבצעים אלו ניתן דגש לאחריות מזמין שירות בהתאם לתוספת השלישית בחוק.
- **מגזר ערבי קמעונאות (מאי 2014)**
במהלך חודש מאי 2014 נערך מבצע ממוקד ברשתות שיווק קמעונאיות לבדיקת תנאי העסקתם של עובדים בענף הקמעונאות במגזר הערבי.
- **מגזר חרדי (יוני 2014)**
אוכלוסייה זו מוגדרת כאוכלוסייה מוחלשת בשוק העבודה ולכן ניתן דגש על מעסיקים במגזר החרדי, במלך חודש מאי בוצעה אכיפה ממוקדת באוכלוסייה זו בערים: ירושלים, בני ברק וערים נוספות.
- **מבצע נוער (יולי- אוגוסט 2014)**
מבצע בפריסה ארצית בשילוב הנוער העובד והלומד לאכיפה מוגברת של חוקי עבודה בקרב מעסיקי בני נוער עם יציאתם לחופשה והשתלבותם בשוק העבודה בדגש על העסקת נוער באולמות אירועים, מבצע צוק איתן בתקופה זו הביא את אותותיו מבחינת כמות נוער מועסק בתקופה זו ביחס לשנים קודמות.

- בשנת 2014 ניתנו 568 היתרים לחברות קיימות. בנוסף, ניתנו 206 היתרים לחברות חדשות.
- יממה לאחר תחילתו של מבצע "צוק איתן" בקיץ 2014 חתם השר על היתר כללי להעסקת מאבטחים בתקופת המבצע בשעות נוספות, עקב גיוס מוגבר של מאבטחים בצווי חירום. ההיתר נחתם לאחר היוועצות עם ארגון חברות השמירה וההסתדרות.
- בנוסף להיתר הכללי, במהלך מבצע "צוק איתן" ניתנו 36 היתרים מיוחדים לעבודה בשעות נוספות ו-23 היתרים מיוחדים לעבודה במנוחה שבועית. בקשות לעבודה בשעות נוספות נתקבלו עקב הצורך בהחלפת עובדים מגויסים או עובדים שנכצר מהם להגיע לעבודתם עקב האירועים. בקשות לעבודה ביום המנוחה השבועי נתקבלו בעיקר ממשרדי ממשלה, מחברות שעבודתן נדרשה על ידי הצבא או משרד הביטחון וכן מגופים שנאלצו להתאים את מתכונת העבודה בגלל המצב הביטחוני. הבקשות טופלו מיידית, בהתאם לנסיבות החריגות.
- במסגרת פעולות ההסברה להעלאת המודעות בקרב מעסיקים להוראות חוק שעות עבודה ומנוחה ולאפשרות קבלת היתרים מכוח החוק התקיימו הרצאות בפני גורמים דוגמת פרום מנהלי משאבי אנוש - התאחדות התעשיינים, לשכת עו"ד - מחוז מרכז לשכת עו"ד - השתלמויות "שכר מצווה".

אכיפת חוקי עבודה בתחום האכיפה המינהלית והפילילית - סיכום שנת 2014

- ביוני 2012 נכנס לתוקפו החוק להגברת האכיפה ולאורו עבר מינהל ההסדרה והאכיפה שינוי ארגוני.
- שנת העבודה 2014 התאפיינה בעיצוב ומיצוב תהליכים ארגוניים באגף האכיפה המנהלי, והמשך בניית אגף האכיפה הפילילי.
- המינהל אייש את רוב תקני הפיקוח ובעלי התפקידים הן במטות האגפים והן במחוזות והתמקד בהכשרות מקצועיות ובניית תהליכי עבודה סדורים בכדי לעשות את ההתאמות הנדרשות לצרכים העולים ומתן מענה מקסימאלי לאכיפה איכותית ויעילה.
- כמו כן, השנה התמקד אגף האכיפה המנהלית בהכשרה מקצועית לבעלי תפקידים חדשים שאיישו את השורות במנהל, העמקת ההכשרות המקצועיות, קביעת נהלי עבודה וממשקים עם גופים שותפים לעשייה כגון רשות ההגירה.
- בנוסף התמקד המנהל באכיפה רחבת היקף במשק תוך התמקדות באוכלוסיות מוחלשות במגזר הערבי והחרדי ובעובדי קבלן בעיקר בתחום האבטחה השמירה והניקיון.
- בנוסף לאמור התמקד המינהל בהקמת יחידת המודיעין ובהרחבת שיתופי הפעולה למול גורמים משיקים במשק.
- לאורך כל השנה התקיימה פעילות משותפת יזומה, רחבת היקף עם רשות ההגירה ומשטרת ישראל בנושא מסתננים, הכוללת פעילות יומיומית של צוותים משותפים לאכיפת חוקי עבודה אצל מעסיקי מסתננים במרכז הארץ.

- ישיבות תיאום בפורום ועדות מנכ"לים.
- השתלמות מקצועית בינלאומית בהובלת משרד החוץ האמריקאי בנושא סחר בבני אדם.
- ד. השתתפות בכנסים מקצועיים לקידום פעילות הסברת חוקי העבודה שבסמכות המינהל:
  - כנס שעת חירום
  - כנס למפקחי קייטנות במשרד החינוך
  - כנס לשכת יועצי המס- כנס מגדלים/הסברה לתעסוקה בערבה
- ה. יחידת המודיעין של המינהל פעלה ליצירת שיתופי פעולה למול גורמים רלבנטיים בשוק העבודה. כמו עמותות לסייע לעובדים, אירגוני עובדים, משרדי ממשלה ועוד.

נתוני אכיפה מינהלית לשנת 2014

פעולות חקירה

- נפתחו 3,420 תיקי חקירה כנגד מעסיקים שבוקרו לראשונה במהלך שנה זו.
- הסתיים הליכי חקירה ב-3,479 תיקי חקירה (כולל תיקים משניים קודמות).

הליכים מינהליים שננקטו כנגד מעסיקים בשנת 2014

- הוטלו כ-532 עיצומים בסכום של 31,197,960 ש"ח, מתוכם בוטלו לאחר זכות טיעון 20 עיצומים כספיים.
- ניתנו 7,771 התראות מנהליות (במסגרת החוק להגברת האכיפה) מתוכם בוטלו לאחר זכות טיעון 57 התראות מנהליות.
- סה"כ ניתנו התראות ועיצומים ל-2532 מעסיקים.

נתוני אכיפה פלילית לשנת 2014

פעולות חקירה:

- נפתחו 166 תיקי חקירה כנגד מעסיקים, בהם נבדקו 293 פעילויות.
- הסתיימו הליכי חקירה ב-132 תיקים שכללו 315 פעילויות.

הליכים פליליים שננקטו כנגד מעסיקים בשנת 2014

- הוגשו 72 כתבי אישום ע"י המחלקה המשפטית כנגד מעסיקים שהפרו חוקי עבודה.
- הוטלו 193 קנסות בסכום של 2,123,100 ש"ח.
- ניתנו 130 התראות פליליות.

• כוח עזר בכתי אבות-(דצמבר 2014)

במהלך חודש דצמבר התקיים מבצע ארצי לאכיפה מוגברת של חוקי עבודה בקרב מעסיקים בתחום בתי האבות הפרטיים בדגש על אוכלוסיית כוח עזר: מטפלים, עובדי ניקיון, עובדי אחזקה וכו'.

• אכיפה ממוקדת מסתננים (מבקשי מקלט)

במהלך כל שנת 2014 ניתן דגש לפעילות אכיפה משולבת עם רשות ההגירה לבדיקת תנאי העסקתם של מסתננים בדגש על הפרות שכר ופיקוח על שעות העבודה.

• ביקורת חוזרות

החל מהמחצית השנייה של שנת 2014 הושם דגש באכיפה המינהלית על ביצוע ביקורת חוזרות בעסקים אשר נמצאו בעבר כמפרי חוקי עבודה וניתנו להם סנקציות בגין כך או מעסיקים שהתחייבו לתקן ולהימנע מהישנות ההפרה בשנים האחרונות.

מערך האכיפה בתחום העובדים זרים

במהלך שנת 2014 פעילות האכיפה הורחבה וניתן דגש לאוכלוסיית המסתננים ומבקשי מקלט בענפים השונים. כמו כן, ניתן דגש לטיפול בתלונות של טיפול בעובדים ענפי הבניין והחקלאות במסגרת הסכמים הביטוראליים.

שיתוף פעולה עם גורמים פנים וחץ ממשלתיים למינוף פעולות האכיפה

- א. במסגרת מינוף פעילות האכיפה בה נוקט המינהל מונפקים מדי יום אישורים למעסיקים בדבר הרשעות וקנסות או העדרם אשר שימשו כתנאי סף לבקשתם/מועמדותם למכרזים בגופים איתם ביקשו לעבוד ובניהם:
  - במסגרת חידוש רישיון לעסוק כחברת שמירה ביחידה לרישוי שומרים וחוקרים פרטיים במשרד לביטחון פנים.
  - במסגרת מועמדות למכרז ממשלתי ובגופים ציבוריים נוספים.
- ב. קידום שיתופי פעולה מול פורום אכיפה במחוז הצפוני בו משתתפים נציגי המוסד לביטוח לאומי, רשות המיסים, משרד הבריאות, החקלאות ופרקליטות מחוז צפון - התוצר של הפורום הינו ביצוע פעולות אכיפה כנגד מעסיקים של כל הרשויות.
- ג. שיתוף פעולה במסגרת ועדת מנכ"לים בנושא המאבק בסחר בבני אדם:

אכיפה מנהלית - הטלת סנקציות בחלוקה לחוקים לשנת 2014

סכום עיצומים כספיים בש"ח	סוג הודעה		סעיף	חוק
	כוננת חיוב	התראה		
11,736,580	143	244	אי העברת סכומים שנוכו למי שלו יועדו או העביר באיחור	חוק הגנת השכר, תשי"ח-1958
856,120	19	1,465	מעסיק אשר מסר לעובדו תלוש שכר שלא נכללים בו פרטי השכר ששולם לעובד, כולם או חלקם	
142,560	4	205	מעסיק שלא מסר לעובדו תלוש שכר עד המועד האמור בסעיף 24(ג)	
178,030	3	324	מעסיק שלא שילם לעובדו שכר עד ליום הקובע (הלנת שכר)	
81,680	2	175	מעסיק שמסר לעובדו תלוש שכר לאחר המועד הקבוע	
60,880	3	155	ניכוי סכומים משכרו של עובד בניגוד לחוק	
1,730,000	42	1,155	אי מסירת הודעה בכתב לעובד, בתוך 30 יום מתחילת העבודה או לעובד שעבד לפני 1.06.2002 מיום שדרש זאת בכתב ולנער לא יאוחר מ-7 ימים מתחילת עבודתו.	חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה), התשס"ב-2002
40,080	1		אי מסירת הודעה בכתב על שינוי בתנאי העבודה בתוך 30 יום, משודע למעביד על השינוי	
		2	אי מסירת הודעה כאמור לעובד שהחל עבודתו לפני תחולת החוק, וזאת תוך 30 ימים מיום שדרש העובד זאת מהמעביד בכתב.	
1,770,080	43	1,157		חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה), התשס"ב-2002
142,940	7	285	אי מתן אישור העסקה בתום יחסי עבודה	חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001
35,740	1	10	אי תשלום שכר לפי הסכם קיבוצי כללי ענפי שהורחב	חוק הסכמים קיבוציים, תשי"ז-1957
		12	אי מתן חופשה שנתית	חוק חופשה שנתית, תשי"א-1951
		52	אי ניהול פנקס חופשה	
		3	אי תשלום דמי חופשה בלי צידוק מספיק ותוך זמן מתקבל על הדעת	
20,420	1	68	אי תשלום כדיון חופשה בלי צידוק מספיק ותוך זמן מתקבל על הדעת	
10,120	2	74	אי פרסום תקנון בדבר עיקרי חוק הטרדה מינית	חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998
10,120	2	74	אי פרסום תקנון בדבר עיקרי חוק הטרדה מינית	חוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953
		1	העסקת ילד בהופעה ציבורית/אמנותית/לצרכי פרסום בניגוד להיתר	
		1	העסקת ילד בהופעה ציבורית/אמנותית/לצרכי פרסום ללא היתר	
176,690	4		העסקת ילד מתחת לגיל 15	
392,470	2	73	העסקת נער כלילה בלא היתר	
		7	העסקת נער כלילה בניגוד להיתר	
679,060	4	46	העסקת נער במנוחה השבועית	
70,810	2	49	העסקת נער יותר מ-8 שעות ביום ו-40 שעות בשבוע	
25,450	3	125	העסקת נער ללא אישור רפואי	
60,120	1	7	העסקת נער ללא מתן הפסקות	
		93	העסקת נער ללא ניהול פנקס לרישום נערים עובדים	
25,450	3	78	העסקת נער ללא פנקס עבודה	

סכום עיצומים כספיים בש"ח	סוג הודעה		סעיף	חוק
	התראה	כוונת חיוב		
		1	איסור העסקת עובדת שהיא בחודש החמישי ואילך בשעות נוספות או בעבודת לילה	חוק עבודת נשים, תשי"ד-1954
285,920	8	2	איסור כגיעה בהיקף משרה/הכנסה של עובד/ת שחלה לגביהם הגבלת פיטורים, עפ"י סעיף 9, ללא היתר	
71,480	2		איסור פיטורי עובד/ת בטיפולי פוריות/עובדת בהפריה חוץ גופית בתקופה של 150 יום לאחר יום ההיעדרות האחרון או שנתיים מיום מטיפולי הראשון	
676,380	18	2	איסור פיטורי עובדת בהריון ללא היתר	
35,740	1		פיטורי עובדת בחופשת לידה או בימי העדרה מהעבודה לפי סעיף 7 (ד) (1) או בתקופה של 60 מתום חופשת הלידה או ימי ההיעדרות ללא היתר	
		1	פרסום מודעה מפלה מחמת _____ בדבר הצעת עבודה	חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988
35,470	7	244	אי הצגת מודעה בדבר עיקרי זכויות העובד על-פי חוק שכר-מינימום	חוק שכר מינימום, תשמ"ז-1987
319,650	6		אי תשלום שכר מינימום על-ידי מעסיק לנער	
11,041,440	203		אי תשלום שכר מינימום על-ידי מעסיק לעובד	
		65	אי מתן הפסקה בין יום עבודה למשנהו	חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951
		1	אי מתן הפסקה לשם שימוש בחדר שירותים	
35,770	5	1040	אי ניהול פנקס בדבר שעות עבודה ומנוחה	
102,100	3	95	אי תשלום גמול עבודה במנוחה שבועית	
20,420	1	243	אי תשלום גמול שעות נוספות	
1,741,140	24	138	העסקה אסורה במנוחה השבועית או בלא היתר	
71,480	1	131	העסקה אסורה בשעות נוספות או בלא היתר	
60,880	3	87	העסקה במנוחה השבועית בניגוד להיתר	
20,420	1	169	העסקה בשעות נוספות בניגוד להיתר	
		25	העסקה ללא מתן הפסקות	
		39	העסקת לילה במפעל עם משמרות יותר משבוע אחד בתוך 3 שבועות	
214,440	2	779	אי תשלום תשלומים מכח צווי הרחבה בעניין פנסיה	
31,197,930	532	7,771		סה"כ

עיצומים והתראות בחלוקה לענפים בהם בוצע מיקוד בשנת 2014

ענף	מספר התראות	עיצומים	סכום בש"ח
אולמות אירועים	243	7	330,520
קמעונאות	161	14	590,030
מסחר	959	79	4,492,530
מסעדות	989	48	2,351,920
שמירה אבטחה וניקיון	527	45	2,683,180
תעשייה קלה	437	33	1,934,120

אכיפה פלילית- הטלת סנקציות בחלוקה לחוקים לשנת 2014

חוק	כתבי אישום שהוגשו ע"י לשכה משפטית	קנסות שהוטלו	סכום הקנסות	התראות פליליות שניתנו
ארגון הפיקוח על העבודה	3			
חוק הגנת השכר, תשי"ח-1958	31			82
חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה), התשס"ב-2002		7	69,000 ש"ח	2
חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001	1	10	19,500 ש"ח	5
חוק חופשה שנתית, תשי"א-1951	1			20
חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998				1
חוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953	5	65	905,000 ש"ח	9
חוק שכר מינימום, תשמ"ז-1987	9	99	907,100 ש"ח	4
חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951	2	4	50,000 ש"ח	3
חוק קבלני כ"א	12			
חוק עבודת נשים, תשי"ד-1954	6			3
חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988	1			
הגנה על עובדים - חשיפת עבירות				
חוק שירות התעסוקה				1
חוק עובדים זרים	1	8	172,500 ש"ח	
סה"כ	72	193	2,123,100 ש"ח	130

תמיכות המינהל

מינהל הסדרה ואכיפה תומך בעמותות בהתאם להוראות סעיף 3א לחוק יסודות התקציב התשמ"ה - 1985 באמצעות שני מבחני תמיכה: 1. מוסדות ציבור המעניקים מיידע וסיוע לעובדים בדבר זכויות עובדים - תמיכה בסכום של עד 1,000,000 ש.ח.

מטרת מבחן זה להעניק תמיכה למוסדות ציבור המעניקים מידע טלפוני או באמצעות המייל לפניית עובדים בדבר זכויותיהם, קיום מפגשי ייעוץ פרטניים עם עובדים בדבר זכויותיהם וסיוע בהגשת תביעה לביה"ד לעבודה.

2. מוסדות ציבור הפועלים לקידום קוד מרצון (קודים וולונטריים) בתחום דיני העבודה - תמיכה בסכום של עד 200,000 ש.ח.

מטרת מבחן זה להעניק תמיכה למוסדות ציבור הפועלים לפתח קודים וולונטריים בתחום דיני העבודה, מטרתו של הקוד הוא להוסיף על הקיים בחוק ולקבוע נורמות חדשות במטרה שיאומץ ע"י חברות וענפיים מובילים במשק.

העמותות הנתמכות בשנת 2014: קו לעובד, איתך מעכי, שדולת הנשים, נעמת, ידיד וארגון מעלה.

היחידה ליחסי עבודה

מניעת שביתות ויישובם בדרכי תיווך גישור ובוררות, רישום הסכמים קיבוציים וייזום צווי הרחבה. קידום מערכת יחסי עבודה על ידי יעוץ, הדרכה והסברה, מחקרים וסקרים.

תקציב 2014 באש"ח
נטו
6,970

התקציב כולל תקציב פעולות ונושאים מינהליים.

קידום מערכת יחסי העבודה

- יעוץ לעובדים ומעסיקים - מתן יעוץ פרטני לעובדים ומעסיקים בנושאים הקשורים בחוקי עבודה.
- מחקרים - יזום ועידוד סקרים/מחקרים אפליקטיביים בתחום יחסי העבודה לשם איתור מוקדי מתח במערכת יחסי העבודה ולשם הבנת תהליכים במערכת זו.
- ריכוז מידע - איסוף ועיבוד נתונים על סכסוכי עבודה, שביתות והשבתות במשק.
- חקיקה - ייזום והשתתפות בחקיקה בתחום יחסי העבודה ומשפט העבודה.
- פרסומים והסברה - מתן מידע לארגונים מקבילים בחו"ל - הפקה והפצה של פרסומים ועלוני מידע
- קבלה, בדיקה ורישום הסכמים.

אישור פיצויי פיטורין

מתן אישורים לפי חוק פיצויי פיטורין התשכ"ג 1963 בדבר תשלומים לקופות פנסיה, ביטוח וכיו"ב במקום תשלום פיצויים (סעי' 14 לחוק) וכן אישורים על הכללת פיצויי פיטורים בשכר עבודה (סעי' 28 לחוק).

יישוב סכסוכי עבודה

- מניעת שביתות ויישוב סכסוכי עבודה בדרכי תיווך, גישור ובוררות על פי חוק יישוב סכסוכי עבודה התשי"ז 1957.
- קבלת הכרזות על סכסוכי עבודה ושביתות מכל מגזר המשק.

ב-2014 הוכרזו 345 סכסוכים כלל ארציים

02-6662792	מטה ראשי	126
02-6667975	ירושלים והדרום	76
03-5125356	ת"א והמרכז	99
04-8619322	חיפה והצפון	44

רישום הסכמים קיבוציים

- ב-2014 נרשמו כ-338 הסכמים קיבוציים לציבור הרחב על זכויות עובדים. כלליים ומיוחדים וכן הסדרים קיבוציים עפ"י חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז 1957.
- ב-2014 - נרשמו 47 הסכמים קיבוציים כלליים (בין ארגון עובדים לבין ארגון מעבידים) 291 הסכמים קיבוצים מיוחדים (בין ארגון עובדים למעביד).
- ייזום והכנת צווי הרחבה של הוראות הסכמים קיבוציים כלליים על מנת להחיל את הוראות ההסכמים גם על עובדים ומעסיקים בלתי מאורגנים.
- ב-2014 פרסמו 6 צווי הרחבה.

אגף בכיר לפיתוח כוח אדם ולהכשרה מקצועית

הסרת חסמי ייצור וחסמי תעסוקה באמצעות הכשרה מקצועית אוכלוסייה בטיפול לשנת 2014

מוסדות לימוד: ספקי הכשרה הנבחרים עפ"י חוק חובת המרכזים בהם רשתות חינוך מקצועי, מכללות טכנולוגיות, מוסדות להשכלה גבוהה, מפעלים בתעשייה, בתי ספר פרטיים ומרכזי הכשרה ממשלתיים.

הכשרות עבור מעסיקים

עבור מעסיקים המבקשים לקלוט עובדים חדשים במקצועות הדרושים במפעל מקיימים קורסים באחד מהמסלולים הבאים:

א. **"כיתה במפעל"** מאפשרת למעסיקים לפתוח קורס הכשרה מקצועית ייעודי לקבוצת דורשי עבודה בתחומים שונים בענפים: מחשבים, מינהל, מטפלות רכב ועוד (בהתאם לנוהל המלא).

הקורס מתבצע אצל המעסיק או במוסד מוכר של המשרד, כאשר ההכשרה המעשית של הקורס תבוצע בכל מקרה אצל המעסיק. המעסיק יידרש להתחייב להעסיק בעבודה אצלו כ- 60% לפחות מבוגרי הקורס בהאם לאחוזים הנדרשים בנוהל לגבי כל מקצוע.

בשנת 2014 - הוכשרו בכיתה במפעל - 178 לומדים

ב. **הכשרה פנים מפעלית** - (OJT - On the Job Training) שילוב מובטלים בתעסוקה תוך כדי הכשרה: במהלך ההכשרה יקצה המעסיק, חונך בעל מקצוע מהמפעל שמלווה את העובדים החדשים ומדריך אותם.

בשנת 2014 הוכשרו במסלול הכשרה פנים מפעלית - 586 לומדים

הכשרות באמצעות "שוברים אישיים"

משרד הכלכלה, במטרה לקדם את שילובם בעבודה של אנשים מאוכלוסיות יעד מגוונות, מפעיל באמצעות האגף להכשרה ולפיתוח כח אדם מסלול להכשרה מקצועית באמצעות שוברים הממומנים על ידו. המסלול מהווה כלי יעיל, גמיש ונגיש, המאפשר לאנשים הזקוקים לרכישת מקצוע כדי להיקלט בעבודה הולמת, לבחור קורס להכשרה מקצועית המתאים לכישוריהם, כאשר שכר הלימוד ממומן חלקית ע"י השובר. במסגרת המסלול מקבלים בוגרי הקורסים אשר משתלבים בעבודה בתחום המקצוע הנלמד, מענק השמה. הכללים למתן השוברים מפורטים בהוראת ממונה על התעסוקה במשרד שמספרה 12.1 "תכנית למתן שוברים להשתתפות בתשלום בקורסים להכשרה מקצועית לקראת השתלבות בעולם העבודה".

בשנת 2014 - ניתנו 2377 שוברים

הכשרת מקצועית למבוגרים

הכשרה מקצועית למבוגרים, דורשי עבודה בהם חיילים משוחררים, דורשי עבודה, אנשים מהמגזר החרדי, עולים, אנשים מהמגזר הלא יהודי, הורים יחידים, אקדמאים ואחרים אשר הופנו על ידי שירות התעסוקה או מרכזי הכוון תעסוקתיים של המשרד או באופן עצמאי במטרה להשתלב בעבודה באמצעות לימוד מקצוע נדרש הקורסים מתקיימים במסלולים שונים כמו:

קורסים מוסדיים: ללא שכר לימוד (למעט הארחה שכר לימוד מסובסד) במרכזי הכשרה ובמוסדות שונים שזכו במכרז.

הכשרות עבור מעסיקים: במסגרת "כיתה במפעל", הכשרה פנים מפעלית OJT, פרויקטים לאוכלוסיות מיוחדות ועוד.

תקציב הכשרת מבוגרים: (ללא נלווים ומרכזי הכשרה)

תקציב 2015*	תקציב 2014 (באש"ח)			
	יתרת התחייבות	ביצוע בפועל	נטו	ברוטו כולל עודפים
טרם אושר	46,018	34,531	40,887	91,898

* לגבי תקציב 2015, טרם אושר תקציב מדינה, עם אישור התקציב ניתן יהיה להשלים הנתונים.

פירוט מסלולי הכשרת יום:

1. קורסים מוסדיים

הרכב תכניות ההכשרה

משך הלימודים: ארבעה עד 12 חדשים, בלימודי יום, בהתאם למקצוע.

תעודה: תעודת מקצוע בתחום הנלמד ו/או תעודת גמר.

מגמות לימוד: כ-300 מקצועות בענפים חשמל ואלקטרוניקה, מחשבים, מתכת ומכונות, ביוטכנולוגיה, בניין, מנהל, מלונאות, דפוס צילום והפקה, מכינות טכנולוגיות והשלמת השכלה. השנה מתמקד האגף במקצועות בהם מספר גדול של עובדים זרים כגון בניין, מתכת וסעוד וכן במקצועות החשמל. כמו כן בחיזוק הלומדים לקראת כניסתם לשוק העבודה על ידי הקניה ופיתוח כישורי עבודה והעצמה אישית.

מגמות לימוד: מגוון מקצועות בענפים חשמל, מחשבים, תחבורה, בניין, פקידות ומנהל, הארחה ואחרים.
שכר לימוד: נקבע על ידי מוסד ההכשרה.
מוסדות לימוד: ספקי הכשרה המבקשים לקבל הכרה בקורסים אותם הם מפעילים והמתחייבים לפעול על פי כתב התחייבות עליו חותמים מול האגף. ההכשרה מתבצעת במסגרת חוק הפיקוח על בתי ספר.
תשומות פדגוגיות: ל- 1,200 בתי ספר עסקיים.
תכניות לימודים, פיקוח, בחינות, תעודות

קורסי ערב: סה"כ פעולות 2537 סה"כ תלמידים 38419 (פעולות שנפתחו בין התאריכים 1/1/2014-31/12/2014)

ענף	מספר לומדים	מהם נשים	סה"כ פעולות
תחבורה	6301	130	353
בנין וסביבה	1055	2	46
דפוס צילום	1412	1138	105
הארחה	818	214	51
מטפלות וסיעוד	2131	2127	103
חשמל ואלקטרוניקה	3423	61	191
טיפוח החן	7686	7430	743
מינהל	11684	10427	647
מתכת/מכונות	760	13	78
מחשבים	934	195	61
מכינות	21	10	1
שונות	270	136	15
פרה רפואי	88	66	7
עץ	11	1	1
רכב	956	5	54
אופנה וטקסטיל	135	132	12
הצלה ומקצועות ימיים	734	74	69
סה"כ הכשרת ערב	38419	22161	2537

3 הכשרה במוסדות הכשרה לעניין חוק חיילים משוחררים:

אישור מוסדות כ" מוסדות הכשרה לעניין חוק חיילים משוחררים" לצורך מימוש כספי הפיקדון לחיילים משוחררים.
 אישור לביצוע קורסים ניתן על בסיס בדיקת התנאים המקצועיים שבמקום, הכוללת בדיקת מבנה, תשתיות הכשרה, צוותי הוראה, תכניות לימוד וכן פיקוח שוטף לוודא את תשומות ההכשרה כפי שאושרו. **היקף הפעילות לפי חוק חיילים משוחררים, במהלך שנת 2014 444 מוסדות עם 2244 אישורי קורסים.**

"הכשרות יום"

*סה"כ פעולות - 283 תלמידים - 3931 (פעולות שנפתחו מ-1/1/2014 ועד 31/12/2014)

ענף	מספר לומדים	מהם נשים	סה"כ פעולות
אופנה וטקסטיל	87	75	7
בנין וסביבה	145	15	9
הארחה	555	244	36
מטפלות וסיעוד	372	366	25
חשמל ואלקטרוניקה	713	140	52
טיפוח החן	3	1	2
מינהל	334	258	46
מתכת/מכונות	348	9	29
מחשבים	519	135	27
מכינות	488	302	26
שונות	39	27	2
פרה רפואי	157	156	8
רכב	83	1	7
שרטוט	29	22	2
עץ	47	12	4
דפוס וצילום	12	2	1
סה"כ הכשרת יום	3931	1765	283

הכשרת יום כוללת גם מסלולים לא מתוקצבים כמו:

- שיקום - סה"כ לומדים - 116 ו-39 פעולות (כולל הכשרה אינדבידואלית)
- הכשרת יום עסקי לומדים - 87 ו-5 פעולות
- השלמת השכלה לומדים - 165 ו-8 פעולות
- סה"כ מסלולים לא מתוקצבים 368 לומדים

2. בתי ספר עסקיים - קורסים להכשרה מקצועית בהכרה ופיקוח המשרד

קורסים בהכרה ופיקוח:

פיקוח והסדרת מערך ההדרכה וההכשרה במקצועות בבתי ספר עסקיים:

אוכלוסיה בטיפול:

לקהל הרחב למי שמעוניין להשתלם או לרכוש מקצוע שכר הלימוד ממומן במלואו על ידי הלומד או הלומדים באמצעות שוכרים אישיים.

הרכב תכניות ההכשרה:

משך הלימודים: משתנה בהתאם למקצוע הנלמד ועל פי תוכנית הלימודים המאושרת של המשרד.

תעודה: תעודת גמר ובחלק מהמקצועות רישוי או תעודת מקצוע.

ענף	סה"כ אישורי קורסים
כרה רפואי	4
רכב	63
שונות	57
דפוס וצילום	160
שווק אקדמאים	1
מכינות	1
סה"כ אישורים	2244

ענף	סה"כ אישורי קורסים
תחבורה	341
עיצוב פנים	11
חשמל	10
אלקטרוניקה	1
מחשבים	257
מינהל	515
מתכת/מכונות	53

ענף	סה"כ אישורי קורסים
אופנה וטקסטיל	76
בניין וסביבה	54
הארחה והסעדה	42
הצלה ומקצועות ימיים	28
חשמל ואלקטרוניקה	244
טיפוח החן	172
מטפלות	152

בנוסף ישנם קורסי הכשרה מקצועית חד ודו שנתיים. ופרויקטים מיוחדים להכשרה מקצועית עבור: בנות בעלות נתוני גיוס נמוכים, עבור מסגרות שונות של החינוך ההתיישבותי במשרה"ח והחינוך המיוחד.

מטרת המערכת: להכשיר בשיטת החניכות עתודה של בעלי מקצוע לצרכי הפרט והמשק.

מסלולי לימוד: נוער תעשייתי, נוער תעשייתי לדוברי ערבית, כיתות המשך, מתבגרים, מתבגרים דו שנתי, הכנה לגיוס (בשיתוף השרות לנערות במצוקה במשרד הרווחה), מסלול הכרה נתמך משרד החינוך, כיתות פרויקטים מיוחדים.

2. פעילות הכשרה לנוער בשנת תשע"ד לפי ענפי משק:

שם ענף	תלמידים סה"כ	מהם נשים	פעולות סה"כ
מחשבים	765	58	42
דפוס צילום והפקה	513	193	35
טיפוח החן	1106	814	65
מינהל	745	542	44
מטפלות	173	164	10
מתכת/מכונות	1731	123	92
רכב	2847	50	136
הארחה	506	150	33
חשמל ואלקטרוניקה	1907	57	101
אופנה וטקסטיל	20	11	2
עץ	108		5
כרה רפואי	115	36	8
שונות	1326	226	71
מקצועות היהדות	26		1
מכינות	23	11	1
סה"כ	11916	2435	645

הכשרת הנוער שנת תשע"ד

תקציב 2015*	תקציב 2014 (באש"ח)			
	ברוטו כולל עודפים	נטו	ביצוע מזומנים	יתרת התחייבות
	522,145	469,878	444,737	74,782

* לגבי תקציב 2015, טרם אושר תקציב מדינה, עם אישור התקציב ניתן יהיה להשלים הנתונים.

מערכת החניכות התעשייתית מאפשרת לבני נוער לרכוש מקצוע תוך התנסות בעולם טכנולוגי מתעדכן, באמצעות בתי ספר מקצועיים ותוכניות הכשרה מקצועית המשלבות לימודים ועבודה. תכנית ביה"ס המקצועי היא ארבע שנתית, כיתה ט' היא כללית ומהווה מכינת הכוון ללימודים טכנולוגיים, כיתה י' - השנה השנייה היא ייעודית מקצועית, השנים השלישית והרביעית כיתות יא-יב, כפועלות עפ"י שתי חלופות של שילוב לימודים ועבודה: שלושה ימי לימוד וארבעה ימי לימוד. המשרד מפעיל 4 מסגרות מקצועיות עבור נוער חרדי שנשר משיבות כולל פנימיות.

1. נתוני פעילות הכשרה לנוער בשנת תשע"ד עפ"י מסלולי לימוד

שם מסלול	תלמידים סה"כ	מהם נשים	פעולות סה"כ
חניכות			
נוער תעשייתי	5502	971	323
נוער תעשייתי לדוברי ערבית	5473	1004	260
כיתות המשך	144	22	9
מתבגרים	118	35	7
מתבגרים דו שנתי	95	13	6
פרוייקט הנערה	224	224	11
מסלול הכרה נתמך - משי החינוך	319	142	24
מסלול הכרה נתמך - חסות הנוער	0		2
פרוייקטים מיוחדים	37	12	4
סה"כ	11916	2435	645

- תכנית הכנה לקראת גיוס.
- כיתות המשך: לסיווג מקצועי גבוה יותר, השלמת יחידות בגרות טכנולוגית.
- פרויקט אור ירוק לזהירות בדרכים.
- פרויקט כחול לבן - בנושא יזמות.
- תכנית לימודי השואה - "משבר לתקווה" בשיתוף עם בית הספר המרכזי להוראת השואה "ביד ושם".
- משלחות לפולין.
- שילוב של אוכלוסיות מודרות באמצעות חינוך והכשרה מקצועית פרויקט בשיתוף עם ה-OECD.
- פרויקט עם ה-ETF בנושא משילות.
- לקיוות למידה - הפעלת מרכזים בית ספריים לאבחון לקיוות למידה ומתן הוראה מתקנת בהתאם.

3. שתוף פעולה עם גורמי חוץ

- בתי ספר מקצועיים בתוך בסיסי צה"ל.
- בתי ספר בתוך מפעלי תעשייה.
- שת"פ עם צה"ל והרווחה- הכשרת נות בעלות קב"א נמוך לגיוס.
- שת"פ עם משרד החינוך- הפעלת הכשרה מקצועית בחינוך המיוחד, ובמוסדות החינוך ההתיישבותי.
- שת"פ עם התאחדות התעשיינים.
- שת"פ עם הגוינט- פרויקט מנט"ה

4. פרויקטים ותוכניות מרכזיות

- פרויקט "הן" - למניעת נשירה.
- פרויקט מניעת אלימות שימוש בסמים ואלכוהול.

תחום פדגוגיה

מפתח ומספק את התשתית המקצועית, שרותים פדגוגיים, בחינות והטמעה עבור כלל הפעילות בהכשרה והשתלמויות של האגף, במסלולים השונים, לנוער ומבוגרים וכן לנבחנים אקסטרנים.

היחידה אחראית על ייזום וריכוז פרויקטים פדגוגיים במסלולי הכשרה והשתלמות של נוער ומבוגרים ובמסלולים לאקסטרנים, הנחיות לפיתוח פרויקטים, תכניות, אמצעי הוראה, בחינות והשתלמויות. במטרה לאפשר התאמות של תכניות לימודים נדרש לקבוע אמות מידה לדרגות הגמשה. היחידה המשיכה בהטמעת סטנדרטים והתאמות לקידום אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים, לתלמידים עם מוגבלויות, לתלמידים ונבחנים לקויי למידה - צעירים ומבוגרים. כמו כן החל עדכון של סדרת ערכות הדרכה "מפתחות" להוראה ולמידה מותאמת. עודכנו רשימות של מגמות לימוד בהתאמה למכרזים חדשים ונהלי האגף. היחידה אחראית על הריכוז והטיפול בתלמידים ונבחנים לבגרות בנושאים הקשורים להשוואת השכלה ולאישור קורסים בהכשרה מקצועית לגמולי השתלמות בהועדה הבין- משרדית בשיתוף אגפים שונים במשרד החינוך. היחידה פרסמה מכרז חדש לקביית שירותים מקצועיים-פדגוגיים שישרת כל היחידות בתחום הפדגוגיה. היחידה מטפלת באפיון, הזנה ועדכון כל התשתיות הממוחשבות לקליטת תלמידים, נבחנים, פעולות וכו'. התשתית כוללת את המנגנונים לחישוב זכאות והנפקת תעודות בכל מסלולי הכשרה והשתלמויות לנוער, למבוגרים ולנבחנים אקסטרניים וכן הטיפול בחריגים.

היחידה החדשה למדידה והערכה פדגוגית שותפה למחקרים חדשים בחינוך מקצועי ומחקרים בינלאומיים כגון PISA. נמשכת השותפות עם הלמ"ס במחקר PIAAC שיבחן מיומנויות אוריינות ופתרון בעיות בקרב מבוגרים. היחידה ערכה ב-2013, 5 דוחות מערכתיים במקצועות רישוי במטרה לזהות כשלים מערכתיים ולטפל בהם.

היחידה לתכניות לימודים

היחידה אחראית על פיתוח ועדכון של תכניות לימודים והתאמתן לדרישות המשק ולצרכים של האוכלוסיות השונות. היחידה מזמינה סקרים וניתוחי עיסוקים כבסיס לפיתוח ועדכון תכניות לימודים. היא אחראית על הכנת תשתית מקצועית-פדגוגית וגיבוש רשימת מגמות מותאמות למכרזים של מסלולי יום מתוקצבים, למסגרות

תקציב 2015* (באש"ח)	תקציב 2014 (באש"ח)		
	יתרת התחייבויות	ביצוע מזומנים	ברוטו כולל עודפים
	11,619	8,989	22,315

* לגבי תקציב 2015, טרם אושר תקציב מדינה, עם אישור התקציב ניתן יהיה להשלים הנתונים.

תקציב הבחינות כולל הכנסות מדמי בחינה בגובה 7,500 אש"ח

תחום פדגוגיה מטה

תחום הפדגוגיה ממונה על המחלקה הפדגוגית במטה, יחידה לתכניות לימודים, מחלקה לפיתוח פדגוגי-טכנולוגי (מאה), תחום הבחינות, תחום מדידה והערכה פדגוגית ויחידה לאוכלוסיות מיוחדות. יחידת המטה אחראית על גיבוש והפעלת סטנדרטים מקצועיים-פדגוגיים למסלולי הכשרה והשתלמות מקצועית, לענפים, מגמות, מקצועות לימוד ומקצועות בחינה וכן לפרויקטים פדגוגיים מערכתיים, תאום בין היחידות הפדגוגיות, משרדי ממשלה, גורמי חוץ והלשכה המשפטית בהסדרת מקצועות וחקיקה וכן בהצעות "מחליטים" הנוגעים לחינוך והכשרה מקצועית, התעדה והסמכות. הפעילות בתחום כוללת הסדרת מקצועות חדשים להכשרה מקצועית וקביעת חוקת זכאות לתעודות השונות. בשנת 2014 הושלם נוסח התקנות של מקצוע חדש בודק שכר מוסמך בשיתוף הלשכה המשפטית. נערכו דיונים בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת והתקנות אושרו (אך מתעכב פרסומן). מאידך אושרו התקנות לאנשים עם מוגבלות וארגונים שונים - תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירותי הכשרה מקצועית), בשיתוף הלשכה המשפטית וכן הנחיות ליישום התקנות.

ב-2014 היחידה המשיכה את הטיפול בהסדרת תחומים חדשים: גז טבעי, התייעלות אנרגטית, וכן הרפורמה לצמצום הסמכות בענף הרכב בשיתוף משרד התחבורה.

להכשרה מקצועית על-תוכנית". החברות מוקדשות לפיתוח דרכי הוראה מותאמות ללומדים עם ליקויי למידה ואנשים עם מוגבלות, ומומלצות להפעלה במסגרות השונות להכשרה מקצועית. כמו כן פותחו עזרי הוראה במקצועות טכנולוגיים, בבטיחות בענף הבנייה, "מסע ההדרכה" ו"התפתחות הילד" בענף המטפלות ועוד.

בשנת 2014 הושם דגש על פיתוח ערוצי שיווק נוספים המותאמים לבקשת בתי הספר לנוער ומכללות המבוגרים המשתמשים באמצעי ההוראה המפותחים במאה, זאת לאחר מעבר מחסני הספרים של הוצאת מאה לזכרון פרטי לשם אחסון, שיווק ומכירת אמצעי ההוראה שבפיתוח המחלקה, בשנה החולפת.

ב-2014 השתתפו 438 משתלמים ב-17 פעולות הדרכה, השתלמויות וימי עיון לפיתוח ועדכון סגלי ההוראה והניהול במכללות ובבתי הספר לנוער שבפיקוח האגף.

כמו כן, האתר הפדגוגי של מא"ה מתעדכן תדיר ומכיל מידע פדגוגי ושיווקי על הפרויקטים השונים, על השתלמויות המורים ועל חומרי ההוראה והלמידה. האתר משמש כלי עזר למנהלים, למורים וללומדים, ופלטפורמה אינטראקטיבית לשדרוג מתמיד של מבחני המיפוי. באמצעות האתר נבחנו ב-2014, כ-4010 תלמידים חדשים ב-11,860 מבחנים בהבנת הנקרא, מתמטיקה ואנגלית במגזר העברי והערבי.

בשנת 2014 הסתכמו הכנסות המחלקה משיווק חומרי לימוד והוראה ב-682,000 ש"ח. ההכנסות ממכירת ספרים משמשים כאחד המקורות להמשך פיתוח והטמעה בבתי ספר.

תחום הבחינות

תחום הבחינות הינו מחלקה אורגנית בתחום הפדגוגיה שבמסגרת האגף להכשרה מקצועית ופיתוח כח אדם.

המחלקה אחראית לפיתוח, ארגון, ביצוע והערכה של בחינות עיוניות, מעשיות ופרויקטים וכן להפקת התעודות השונות במגוון המסלולים (נוער ומבוגרים) שבטיפוח האגף. המחלקה מפקדת על הערכת הישגי הלומדים ומטרתן של בחינות אלה היא לעמוד על הידע, המיומנות והרמה המקצועית של הנבחנים.

כמו כן המחלקה מפקדת על תהליכי ההיבחנו עד למתן תעודת מקצוע לנבחנים אקסטרניים במקצועות שאין בהם חובת הכשרה וכאשר קיים הסדר על פי חוק/תקנה המאפשר בחינות חיצוניות של בעלי מקצוע בתחומים מסוימים.

המחלקה פועלת ארגונית בשתי רמות: יחידת מטה וארבע יחידות אזוריות (ירושלים, תל-אביב והמרכז, חיפה והצפון, באר-שבע והדרום).

אוכלוסיית היעד

תלמידים הלומדים בקורסים למבוגרים אשר בפיקוח האגף להכשרה. נוער הלומד בבתי ספר תעשייתיים אשר בפיקוח האגף להכשרה. נבחנים אקסטרניים.

מוסדיות, מסגרות משולבות עם התעשייה, כיתה במפעל ולמסלולי הכשרה תוך כדי עבודה (OJT).

היחידה אחראית על פיתוח פרויקטים מערכתיים כגון: עריכת שינויים מבניים במסלולי הכשרה למבוגרים, משימות לפי תכנית עבודה

בשנת 2014 היחידה עסקה בהתאמת תכניות לצרכי התעשייה והמעסיקים בכלל - בין היתר לצורך קבלת רישיון חשמל מסויג למפעלים ולמוסדות וכן בדיקה, התאמה ואישור תכניות לימודים חיצוניות - לרבות תכניות הכשרה מותאמת במפעלים. היחידה מפתחת ומעדכנת באופן שוטף תכניות מסגרת (למסלולי מבוגרים), תכניות לימודים (למסלולי מבוגרים ונוער) תשקיפים למגמות חדשות, מסמכים קוריקולריים שמיועדים לניהול פדגוגי של מסגרות הכשרה והשתלמות מקצועית ולסייע ללשכות התעסוקה להציג תמצית המקצוע / העיסוק, המטרות, הלימודים והדרישות להפניית מועמדים לקורסים. כמו כן היחידה מזינה ומעדכנת באופן שוטף במערכת הממוחשבת, מערכת שעות, סמלי מקצוע לימוד ובחינה, חוקת זכאות לתעודות בהתאם למסלולים השונים.

ב-2014 פותחו והופקו בסה"כ: 246 פרויקטים, משימות ומסמכים קוריקולריים שונים, ביניהם: פיתוח והתאמת 20 תכניות לימודים מיוחדות להכשרת אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים (חרדים, בני מעוטים, חיילים משוחררים, עולים חדשים, אנשים עם מוגבלויות), פותחו 13 תכניות לימודים חדשות; עודכנו, הותאמו ואושרו 87 תכניות לימודים - לפי דרישות המעסיקים, לפי מקצועות הליכה ולפי דרישות חוק החניכות; פותחו ועודכנו 7 תוכניות בנושאי אנרגיות מתחדשות, מערכות מים ופיתוח בר קיימא; פותחו והופצו ל"שטח" 111 מסמכים קוריקולריים שונים להפעלת הכשרות עבור מסגרות נוער ומבוגרים (פרויקטים מערכתיים וסקרים, אוגדנים למערכת שעות במסלולים השונים, אישורי הפעלה לתוכניות לימודים חדשות, תשקיפים למגמות, תשקיפים חדשים מותאמים לנגישות לאנשים עם צרכים מיוחדים ועוד); ונעשו 8 התאמות של תכניות לימוד של צה"ל ושל משרד החינוך לשם מתן אקדיטציה.

המחלקה לפיתוח פדגוגי-טכנולוגי (מא"ה)

המחלקה עוסקת בייזום, פיתוח ועדכון חומרי לימוד ואמצעי הוראה, פיתוח והפקת מאגרי שאלות ותשובות כחומר לימודי לתרגול וכהכנה לבחינות גמר. המחלקה מפעילה מערך משודרג של מבחני כניסה למיפוי רמת השכלה של תלמידים חדשים הנקלטים בבתי הספר לנוער שבפיקוח האגף, מדריכה צוותי ניהול והוראה לשימוש נכון בתוצאות מבחני המיפוי לשיפור ההוראה. המחלקה תומכת בפרויקט לתלמידים בעלי לקויות למידה, ריכוז תיקי אבחון לאישור התאמות לתלמידים בבחינות בגרות, וכן פיתוח, ארגון וביצוע השתלמויות, ימי עיון ומערכי הטמעה עבור סגלי הוראה / הדרכה במוסדות להכשרה מקצועית לנוער ומבוגרים.

ב-2014 פותחו, עודכנו והופקו פרויקטים פדגוגיים, ספרי לימוד, מאגרי שאלות וחומרים חדשים שונים, ביניהם עודכנו חוברות מסדרת ההדרכה "מפתחות" לסגלי הוראה ולאנשי חינוך במסגרות ההכשרה של האגף "טכנולוגיות מסייעות להוראה ולמידה - מתודולוגיה וכלים" ו"דרכי הוראה מותאמות לתלמידים עם ליקויי למידה במסגרות

באופן אישי באמצעות אתר האינטרנט של המשרד. כמו כן מתעדכנים ומתווספים מעת לעת נוהלי בחינות, הוראות והנחיות.

הפיקוח מקצועי פדגוגי בשנת העבודה 2014

הפיקוח המקצועי פדגוגי מבצע פעולות הערכה, יעוץ, הנחייה ובקרה פדגוגית ומקצועית על קורסי ההכשרה, לכל האוכלוסיות שבטיפול האגף (נוער, מבוגרים, הסבת אקדמאים, חיילים משוחררים - במסלולי הכשרת יום/ערב) ובכלל זה הערכת מוסדות למכרז, אישור מכנה ותשתיות הכשרה, אישור והנחיית סגל ההוראה, פיקוח מקצועי פדגוגי על יישום תוכנ"ל. כמו כן, ממליץ למחוזות בנושא פתיחת קורסים לעניין הפיקודן לחיילים משוחררים.

מערך הפיקוח המקצועי פדגוגי מהווה גורם מרכזי בעיצוב התכנית המקצועית והפדגוגית של האגף. ה"פיקוח" הינו אחד מגורמי הבקרה הפדגוגית והמקצועית של מערכת ההכשרה הטכנולוגית, מפעיל אמות מידה מקצועיים ופדגוגיים, לבחינת והבטחת התנאים והתהליכים לביצוע הכשרה הולמת, בהתאם למדיניות האגף ובהתאם לצורכי המשק.

הפיקוח המקצועי פדגוגי מפקח על כ- 700 כתות נוער ב- 68 בתי ספר, כ- 12,500 תלמידים יהודים וערבים. בנוסף, מפקח על כ- 2500 פעולות בתחום העסקי ומתוקצב (מבוגרים) בלימודי יום וערב ב- 20 ענפים שונים, סה"כ כ- 35,000 לומדים.

בשנת 2014, התווספו 17,681 שאלות בחינה חדשות או מעודכנות למאגר המרכזי הממוחשב של יחידת הבחינות.

נערכו סה"כ כ- 123,000 מבחנים חיצוניים במסגרות של נוער ומבוגרים, מהם 103,000 מבחנים למבוגרים וכ- 20,000 מבחנים לנוער. בשנת 2014, ניגשו למבחנים השונים, כ- 37,200 נבחנים. כמו כן נערכו 18,168 בחינות מותאמות לנבחנים עם לקויות למידה. ככלל, הבחינות נערכות בבתי הספר ובאתרי בחינה חיצוניים ברחבי הארץ.

הפיתוח, הארגון והביצוע של הבחינות העיוניות והמעשיות מבוצע בעזרת נותני שירותים חיצוניים וקבלני חוץ.

מרבית הבחינות הרב ברירתיות (בחינות אמריקאיות) מופקות ממאגר ממוחשב באמצעות מחולל בחינות שמתאם לצרכי היחידה. ניתן לשלוף מהמאגר שאלוני בחינה כאשר הנושאים בהם משקפים נאמנה את משקלם היחסי בתכניות הלימודים ותכניות הבחינה.

כמו כן באופן קבוע מתבצעים מיפוי, קידוד ומפתוח מחדש ומעודכן של מאגרי הבחינות העומדים לרשות היחידה, בהתאם לצרכים ועל פי קריטריונים סטטולוגים שהוגדרו ביחידה.

באתר האינטרנט של תחום הבחינות ניתן לאתר מידע אודות מועדי בחינות לנבחנים אקסטריים ולנבחנים הלומדים במסגרות שבפיקוח האגף, שאלוני בחינה לדוגמה, נהלים, מידע לנבחן ושירותים שונים לנבחנים ולבתי הספר. הנבחנים יכולים לקבל את ציוני מבחניהם

שם המשימה	פירוט המשימה	סה"כ תפוקה
פיקוח והנחייה מקצועית פדגוגית-מסלולי נוער	פיקוח והנחייה פדגוגיים מקצועיים בכיה"ס, כולל צפייה במהלך השיעורים והנחייה למרכזי מגמות ולמנהל ביה"ס. אישור תשתיות וצוותי הוראה.	790 דוחות
פיקוח והנחייה מקצועית פדגוגית-מסלולי מבוגרים: מתוקצב, בוקר, עסקי ופיקודן חיילים משוחררים	בדיקת תשתיות וצוותי הוראה. פיקוח והנחייה מקצועית פדגוגית שוטפת לצוותי הוראה והדרכה, רכזים מקצועיים ומנהלים (+50% מסלול עסקי)	1454 דוחות
השתלמויות מקצועיות פדגוגיות כולל ימי עיון ומידוע	ייזום השתלמויות מקצועיות ופדגוגיות וימי עיון לצוותי הדרכה, הוראה וניהול בכי"ס לנוער	10 השתלמויות
מחשוב יחידת הפיקוח דוחות וטפסים	הפקת דוחות על פלטפורמת האינטרנט בשילוב היחידה למערכות מידע במשרד	נדחה ל-2015
התנעת חל"ת מלונאות	השתלמויות לעובדי ענף המלונאות והאירוח	11 השתלמויות
בדיקת הצעות של נותני שירותי עבודה חדשים למרכזי הכשרה	בדיקות מפקחים	כ- 100
סיוע מקצועי למח' הפדגוגית	סיוע ליח' הבחינות, תכנ"ל ומא"ה בכניית תוכניות לימוד, מבחנים נוער ומבוגרים.	בהתאם לבקשות היחידות

הכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים - מה"ט

הכשרה על פי צורכי המשק ברמות הנדסאים וטכנאים מוסמכים

ממלכתיות ופרויקט הגמר, זכאים לדמי קיום חודשים ותשלומי נסיעה. עד כה למדו בפרויקט כ-200 סטודנטים.

פרויקט ח"ן (חוכמת נשים)

פרויקט להכשרה חלופית לנשים מהמגזר החרדי, הינו פרויקט בו מתקיימים לימודים לדיפלומת הנדסאי בסמינרים במגזר החרדי, המוכרים על-ידי משרד החינוך.

המטרה: יצירת שינוי משמעותי במקורות ההכנסה של הקהילה החרדית, פיתוח אופק תעסוקתי של האוכלוסייה הצעירה החרדית, הגדלת מספר הנשים החרדיות המתפרנסות בתחום הכשרתן ושיפור איכות התעסוקה של המשפחות הצעירות. ככלל, הכוונה להטמיען בקהילה והפיכת התוכנית לחלק אינטגרלי ממסלולי הלימוד (כחלופה להוראה).

מידי שנה יוצאות לשוק העבודה כ-800 נשים, רובן הנדסאיות תוכנה.

פרויקט לגברים חרדים במסלול הנדסאים

בשנה"ל תשס"ט נפתחה לראשונה כיתה מכינה ייעודית ל-30 גברים חרדים במכללה רגילה (לא חרדית). המכינה נפתחה במכללה למינהל אשדוד ובוגרי המכינה המשיכו בלימודיהם במסלול הנדסאים במגמת אלקטרוניקה.

הפעולה נעשתה בשיתוף פעולה עם הגיוינט - תכ"ת וקרן ק.מ.ח.

בשנת תשע"ד לומד כ-500 סטודנטים.

מרכז מידע

שירות ושיפור מתמיד הם ערך המנחה את מרכז המידע המעניק שירות ללקוחותיו החיצוניים - האזרח, סטודנטים, צוותי הוראה והנהלה של מכללות מה"ט, ולקוחות הפנים - עובדי מה"ט ומשרד הכלכלה.

מרכז המידע נותן מידע ומענה לפניות ציבור במסגרת שירות מענה ממוחשב של אתר המשרד ובפניה ישירה למה"ט, באשר להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים. מרכז המידע מסייע לשיווק המכללות ולמיצוב תואר הנדסאי או טכנאי מוסמך בשרשרת התארים בתחומים טכנולוגיים.

אתר האינטרנט: <http://mahat.moital.gov.il>

קשר ישיר עם הלקוח - הסטודנט, הנדסאי, הטכנאי המוסמך, קהל הנדסאים והטכנאים המוסמכים, צוותי המכללות, שקיפות, שירות ושיווק הם המנחים את מהות המידע הקיים באתר. המידע מאפשר לאזרח חשיפה לתחום, למגמות לימוד, למכללות ולאיכותן, לתוכניות לימוד. לעזרת הסטודנט מפורסמים זכויותיו וחובותיו, מאגר בחינות, ציוניו, אפשרויות העסקה, שאלות מהותיות של סטודנטים, רישום ותשלום למרשם טכנאים מוסמכים והנדסאים עליהן ניתנו תשובות המהוות מידע וידע המשרת את לקוחות מה"ט. לרשות האזרח מאגר הנדסאים וטכנאים מוסמכים מדופלמים על פי תחומי הכשרה.

בשנת 2015 יעוצב אתר מה"ט מבחינת תוכן וחזות.

תקציב 2015	תקציב 2014 באש"ח		
	נטו	יתרת התחייבויות	ברוטו כולל עודפים
251,892	50,757	205,101	255,858

סטודנטים בשנת תשע"ד - 26,289 סטודנטים מספר מכללות - 73

רקע לפעילות מה"ט

מה"ט - המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה ובמדע, הוא גוף ממלכתי המופקד על הסדרה וקביעת אופן הכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים בתחומי הטכנולוגיות ובהתמחויות ייחודיות עדכניות ברמה מקצועית ראויה לצורכי המשק ודרישותיו.

מה"ט מציע לסטודנטים באמצעות המכללות לימוד של מגוון רחב של מקצועות טכנולוגיים מתקדמים.

הכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים נועדה לשרת את הפרט על ידי הקניית מקצוע יוקרתי, מעניין ובעל פוטנציאל תעסוקתי מחד, ומאידך את המשק על ידי העלאת הרמה הטכנולוגית ויצירת כושר תחרותי בזירה הבינלאומית.

מה"ט פועל כיום על פי חוק הנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012 אשר התקבל בכנסת ביום ב', כ' בחשוון התשע"ג (5 בנובמבר 2012).

קידום פרויקטים חברתיים

בשנים האחרונות, בתוכנית עבודה שנתית קיימות תוכניות מיוחדות עבור אוכלוסיות מיוחדות, מתוך מטרה לסייע להן להשתלב במסלולי הנדסאים וטכנאים מוסמכים.

פרויקט רקיע

פרויקט רקיע הוא פרויקט ייחודי לבנות המאפשר להן להשתלב טרם שירותן הצבאי במסלול לימודים אטרקטיבי בתחום טכנולוגיה מתקדמת. בסיום הלימודים מוענק לסטודנטיות תואר הנדסאי במגמות: חשמל, מכונות ואלקטרוניקה אשר מאפשר להן לעסוק במהלך שירותן הצבאי במקצוע הנרכש, בתפקידים מגוונים בתחומי הפיתוח והתחזוקה של המערך הטכנולוגי בחיילות השונים. עד היום למדו במסגרת הפרויקט למעלה מ-1,500 סטודנטיות.

פרויקט לוחמים בדווים

המסלול המיוחד נפתח לראשונה בחודש פברואר 2003. הפרויקט מתקיים במסגרת צבאית, במהלך השרות ובמימון צבאי מלא. מטרתו לאפשר לנגדים וקצינים בדווים לרכוש תואר טכנאי מוסמך במגמת תעשייה וניהול, לקראת שילובם העתידי במשק. עד השנה למדו במסלול כ-125 אנשי קבע נגדים וקצינים לוחמים.

אשבי"ל - פרויקט בדווים

הסטודנטים זכאים למענק שכר לימוד, פטור מתשלומי בחינות

מה"ט - מגמות ראשיות בשנה"ל [1] תשע"ד

מגמה ראשית	סה"כ לומדים	נשים	אחוז נשים
הנדסת מכונות	3608	218	6.04%
הנדסת תעשייה וניהול	2775	967	34.85%
הנדסת הבניה	4634	290	6.26%
אדריכלות ועיצוב פנים	3201	2254	70.42%
הנדסת חשמל	2687	60	2.23%
הנדסת אלקטרוניקה	1031	265	25.70%
הנדסת כימיה	461	305	66.16%
הנדסת חקלאות	36	5	13.89%
הנדסת תוכנה	2795	1609	57.57%
מכשור ובקרה	180	2	1.11%
צילום ומדיה דיגיטאלית	61	35	57.38%
הנדסת קירור ומיזוג אויר	149	1	0.67%
ביוטכנולוגיה	289	202	69.90%
הנדסת קולנוע וטלוויזיה	205	75	36.59%
עיצוב תעשייתי	217	142	65.44%
אדריכלות נוף	296	97	32.77%
הנדסת קול הקלטה והגברה	223	11	4.93%
תקשורת חזותית	427	365	85.48%
הנדסת תקשורת אינטראקטיבית	352	204	57.95%
הנדסה רפואית	408	352	86.27%
טכנולוגיות מים	464	74	15.95%
סה"כ	24499	7533	30.75%

אגף בכיר למעונות יום ומשפחתונים

תקציב

2010	₪ 780,000,000
2011	₪ 1,044,340,000
2012	₪ 1,017,413,000
2013	₪ 1,180,853
2014	₪ 1,371,118

פיקוח ובקרה

בשנת תשע"ד פועלות באופן שוטף שתי חברות שזכו במכרז לביצוע בקרה בטיחותית במעונות היום ובצהרונים

- נבנה כלי-טופס פיקוח ממחושב, שמסייע בעבודת הפיקוח על המעונות המוכרים
- בימים אלו הסתיים פיילוט של פיקוח במתווה אוניברסאלי (פיקוח על מעונות, משפחתונים וצהרונים) ממציא הפיילוט יהוו הנחות היסוד להגדרת תפקיד המפקח באגף

תעריפי מעונות יום ומשפחתונים

- תעריפי מעונות היום לשנת לימודים תשע"ה עודכנו בחודש אוגוסט 2014.
- עלות אחזקת ילד/תינוק במעונות המופעלים ע"י חברות המסווגות כמלכ"ר או חברות שאינן מסווגות כמלכ"ר וגובות מע"מ, עלו החל מיום 01.09.2014 בשיעור של 2.8%. תעריפי המשפחתונים - נמצא בתהליך עדכון בימים אלו.

הפעלת מוקד

מתחילת שנת הלימודים תשע"ד טיפל המוקד ב-130,000 בקשות הורים לסבסוד שכר לימוד במעונות, משפחתונים וצהרונים, כאשר למרביתם עודכנה דרגת זכאות והיתר נמצאים בשלבי טיפול שונים בבקשתם לרבות דרגות 12, ללא זכאות. על מנת לקדם את הטיפול בבקשות אלו נציגי השירות במוקד מבצעים שיחות יזומות להורים שבקשתם נמצאת בטיפול וההורים נדרשים להשלים מסמכים לצורך קביעה או עדכון דרגת הזכאות.

תמיכות לבינוי מעונות יום

- המשרד פעל להגדלת היצע מעונות היום באמצעות מבחני תמיכה לשנת 2013 בבניה/הסבה/הרחבת מבנים וחילק תמיכה כדלהלן: סך תמיכה מאושר (רשויות) ₪142,360,000. עבור 75 בקשות שכוללת כ-220 כיתות חדשות המיועדות לכניסה של כ-5,500 ילדים חדשים במערכת.
- בשנת 2014 פעל המשרד להגדלת היצע מעונות היום באמצעות נוהל תקצוב - הקצאה לרשויות המקומיות, וחילק תמיכות על פי החלוקה הבאה: התקציב לבינוי מעונות עומד על כ-1.2 מיליארד ₪, מתקציב זה הוקצו כ-800 מלש"ח במסגרת מבחני התמיכה (600 מלש"ח) ונוהל תקצוב (200 מלש"ח)
- בשנת 2014 הוקצה תקציב עפ"י החלוקה להלן:
  - תכנון: 24 מלש"ח, עבור 380 כיתות מעון.
  - בינוי: 73 מלש"ח, עבור 71 כיתות מעון.
  - מעבר מתמיכות (הנוהל הישן) לתקצוב (הנוהל החדש): 327 מלש"ח (94 מלש"ח מתוכם חדשים, והיתרה - מהתמיכות), עבור 360 כיתות מעון.

מונה מנהל תחום מוקד, עובד המשרד במשרה מלאה, הנותן ליווי שוטף הדרכה ובקרה של המוקד לשירותי מידע להורים בקליטת ילדים לשנת תשע"ד ולקראת ההרשמה לשנת הלימודים תשע"ה.

השירות מאפשר להורים הגשת בקשות לתמיכה ולרישום ילדים במערכת באופן מקוון זוכה להערכה הולכת וגוברת בקרב ההורים, כך שבשנת הלימודים תשע"ד השתמשו בשירות זה מעל 47% מכלל ההורים וזאת לעומת שנת הלימודים תשע"ג, בה השתמשו בשירות זה 40% בלבד. יש לציין, כי שירות זה מאפשר לייעל את תהליך הרישום של הילדים למעונות, למשפחתונים ולצהרונים.

נוסף על כך, מפעיל האגף כיום מגוון כלים, המאפשרים להורה לקבל מידע ולבצע פעולות בשירות עצמי מבלי להזדקק לשיחה עם נציג שירות מהמוקד. כלים אלו כוללים בין היתר מערכת עדכונת, המאפשרת להורה לשלוח למוקד מסמכים שהוא נדרש להשלים לשם קביעה או עדכון הדרגה ומערכת המאפשרת בירור סטטוס הבקשה והדרגה שנקבעה.

במערכות המידע, המשמשות את המוקד, בוצעו שיפורים ושדרוגים רבים בשיתוף אגף מערכות מידע. בזכות שיפורים אלו זוכים ההורים כיום בשירות איכותי יותר.

פורום הסרת חסמים, הפועל במטה המשרד, ריכז תלונות הורים בנושא הקריטריונים לקבלת הסבסוד וקיבל החלטה לאפשר קבלת הזכאות לתמיכה לאוכלוסיות נוספות, שלא הופיעו במבחני התמיכה. כך זכו הורים רבים בסבסוד הורים לומדים רבים ובכלל זה סטודנטיות לרפואה, סיעוד, תואר שלישי ועוד.

תמיכות החלפת רכיבי אסבסט

- בשנת 2013 המשרד שילם 100% מכספי התמיכה עבור סעיף זה, 75 מעונות שהיוו 100% מהבקשות וזכו בתקצוב כולל של 8.1 מלש"ח.
- בשנת 2014 אישר המשרד תמיכה ל 26 מעונות בסכום כולל של 1,849,910 מלש"ח

תכניות בביצוע

- ליווי שוטף, הדרכה ובקרה של המוקד לשירותי מידע להורים בקליטת ילדים לשנת תשע"ה ולקראת ההרשמה לשנת הלימודים תשע"ה.
- מתן תמיכה לילדי אמהות עובדות עפ"י אמות מידה וקריטריונים התואמים לצרכי האם העובדת.
- מתן תקצוב לרשויות לבנייה, הרחבה והסבת מבנים למעונות יום באמצעות נוהל התקצוב החדש.
- מימון החלפת גנות אסבסט במעונות בעלי סמל
- שיפור איכות הטיפול: באגף ובמערכת מעונות היום.
- באגף: תהליך הערכת הבקרה החינוכית טיפולית והמלצות לגיבוש מדיניות עתידית בנושא בשיתוף עם אוני' חיפה ותהליך מחשוב הכלים לביצוע הבקרה - קיים עיכוב לתהליך זה עקב שנת תקציב המשכי.
- במערכת מעונות היום: יישום הדרגתי-רוחבי של הסטנדרטים במעונות ובמשפחתונים בדגש על בטיחות, הכשרת כוח אדם בנושא הדרכה וביצוע תוכנית הכשרה, קורסים והשתלמויות לצוות החינוכי במעונות ובמשפחתונים: אושרה ותוקצבה תכנית ההכשרה לצוותים החינוכיים- טיפוליים של מעונות היום המוכרים לשנת 2015, מדובר 333 קורסים למטפלות, מנהלות מעון ומדריכות. כולל 2 קורסים חדשים - "מימוניות הדרכה" ו"סופרוויז'ן" שהינו קורס מתקדם למדריכות בפועל.
- האגף נערך לשיתוף פעולה עם הגיונט-אשלים לפיתוח והפעלת פיילוט לתוכנית "מסגרות תחילה - מודל הדרכה והכשרה לצוות חינוכי-טיפולי במסגרות מוכרות לגיל הרך", הטמעת תפישה אחידה של תהליכי העבודה במעון ופיתוח מבנה ארגוני מקצועי המחייב כל מעון בהדרכה פרטנית וקבוצתית פיקוח מקצועי פנימי של הארגון המפעיל ופיקוח מקצועי חיצוני של האגף.
- תבוצע השנה, השתלמות ארצית להדרכה לצוותים החינוכיים - טיפולים בנושא מניעת היפגעות ילדים בשיתוף פעולה עם "בטרם"
- הפעלת מודל פיקוח משולב של מפקחים ממשלתיים ושימוש בגופי בדיקה לסיוע לאגף בבקרה על המסגרות כולל בקרה בטיחותית שוטפת
- הסתיים תהליך בניית מפרט מעודכן של דרישות הבטיחות למשפחתונים אשר בקרוב יפורסם ויופץ למפעילי המשפחתונים.
- האגף ימשיך בהיערכות לביצוע תכניות בהתאם להחלטות ממשלה בגין ועדת טרכטנברג.

נתונים בתשע"ד: מעונות יום, משפחתונים וצהרונים (נכון ל-29.01.14)

- נתונים בתשע"ד: 130,000 ילדים בגילאי לידה עד 2.9 שנים מהם: 98,500 ילדים לאימהות עובדות וכ-17,186 ילדים המופנים מלשכות הרווחה והמתוקצבים ע"י משרד הרווחה.
- כ-1660 מעונות יום וכ-3700 משפחתונים בפריסה ארצית מוכרות.
- נתונים בתשע"ה (לא סופי - יהיה רק לאחר אוגוסט 2015): 105,992 ילדים בגילאי לידה עד 2.9 שנים, מהם 88,148 ילדים (צהרונים, מעונות ומשפחתונים) לאימהות עובדות וכ-17,844 ילדים המופנים מלשכות הרווחה והמתוקצבים ע"י משרד הרווחה לשהייה במעונות ומשפחתונים
- כ-1964 מעונות יום וכ-3700 משפחתונים בפריסה ארצית מוכרת
- **צהרונים תשע"ה:** על פי ועדת טרכטנברג אשכולות 1-3 עברו לאחריות משרד החינוך, למרות זאת כמות הבקשות עלתה ובעטיין מספר הילדים לא ירד בהתאמה. הוגשו נכון לעכשיו בקשות עבור 32,667 ילדים,
- **משפחתונים תשע"ה:** כיום פועלים כ-3,700 משפחתונים. בתחילת שנת תשע"ה נבחרו 4 זכיינים למתן שירותי הפעלת המשפחתונים בשנים הבאות.

הצעת חוק הפיקוח

ועדת שרים לענייני חקיקה אישרה הצעת חוק הפיקוח על מסגרות לפעוטות, התשע"ז-2010 שהגיש שר התעשייה, המסחר והתעסוקה. הצעת החוק עברה בקריאה ראשונה, והייתה הצעת חוק ממשלתית אשר קובעת לראשונה הסדר מקיף וכולל לרישוי ופיקוח על מסגרות לפעוטות (לידה עד גיל שלוש) שבהן שוהים שהות יומית שבעה פעוטות לפחות והפועלת לפחות 20 שעות בשבוע.

עוד בהצעת החוק:

- חובת רישוי
- תנאים מוקדמים למתן רישיון
- תנאים לקיום בתקופת רישיון
- סמכויות אכיפה מנהלית ופילולית
- הוראות תחולה ועוד.

הצעת החוק לא עברה בקריאה שנייה.

ב-2014 הוגשה טיוטת הצעת חוק לוועדת שרים לענייני חקיקה, וועדת השרים ביקשה להגיע לנוסח מוסכם עם משרד הבריאות בעניין בדיקות תברואה ותזונה.

הכנסת פוזרה בטרם הצליח המשרד להביא את ההסדר שבתיאום בחזרה לוועדת השרים.

אישורי הקצאות לבינוי, הרחבה, הסבה ותכנון מעונות יום לשנת 2014

הקצאות בנזל מעבר - מעונות יום

סכום בקשה מאושר	שם מגיש הבקשה	מס' סידורי
2996000.00	עירית אילת	39
2996000.00	עירית אילת	40
2846200.00	עירית עכו	41
3416000.00	עירית ביתר עילית	42
3484600.00	עירית ביתר עילית	43
3484600.00	עירית ביתר עילית	44
3484600.00	עירית ביתר עילית	45
3484600.00	עירית ביתר עילית	46
3484600.00	עירית ביתר עילית	47
4032000.00	עירית חיפה	48
3484600.00	עירית ביתר עילית	49
850000.00	מ. א. בני שמעון	50
645000.00	מ. א. בני שמעון	51
850000.00	מ. א. בני שמעון	52
725000.00	מ. א. בני שמעון	53
2128000.00	מ. מ. לקיה	54
3528000.00	מ. מ. טורעאן	55
2979200.00	מ. מ. ג'ת	56
1450000.00	מ. א. עמק המעינות	57
950000.00	עירית בית-שמש	58
1308400.00	עירית עכו	59
2700000.00	מ. א. מטה יהודה	60
1018645.00	מ. מ. שגב-שלום	61
2700000.00	מ. א. מטה יהודה	62
4860000.00	עירית חיפה	63
760000.00	מ. א. אשכול	64
1234860.00	מ. מ. חורה	65
3005800.00	מ. מ. חורה	66
2318400.00	מ. מ. קדומים	67
2175000.00	מ. א. חוף הכרמל	68
725000.00	מ. א. יואב	69
198763.00	מ. א. הגלבוע	70
3486500.00	עירית ירושלים	71
1064000.00	עיריית אלעד	72
1064000.00	עיריית אלעד	73
1064000.00	עיריית אלעד	74
2800000.00	עירית ירושלים	75
3416000.00	עירית ירושלים	76

סכום בקשה מאושר	שם מגיש הבקשה	מס' סידורי
3052000.00	מ. א. שומרון	1
2973600.00	מ. מ. בית אל	2
3108000.00	עירית יבנה	3
3301200.00	מ. מ. בית אל	4
1795333.00	מ. מ. מזרעה	5
3052000.00	מ. א. שומרון	6
3220000.00	מ. א. שומרון	7
3164000.00	מ. א. שומרון	8
2430000.00	מ. מ. פורידיס	9
2026600.00	עירית ביתר עילית	10
3332000.00	עירית ביתר עילית	11
3472000.00	עירית ביתר עילית	12
3484600.00	עירית ביתר עילית	13
3484600.00	עירית ביתר עילית	14
3484699.00	עירית ביתר עילית	15
2940000.00	עירית ביתר עילית	16
2026600.00	עירית ביתר עילית	17
3484600.00	עירית ביתר עילית	18
2099500.00	עירית ביתר עילית	19
3080000.00	עירית ביתר עילית	20
7280000.00	מ. מ. רכסים	21
3767199.00	מ. א. מטה בנימין	22
5745600.00	עירית חולון	23
3979864.00	מ. א. מטה בנימין	24
865848.00	מ. א. מטה בנימין	25
1064000.00	מ. א. מטה בנימין	26
419900.00	מ. א. מטה בנימין	27
2158400.00	מ. א. מטה בנימין	28
969000.00	מ. א. מטה בנימין	29
3074400.00	עירית מעלות תרשיחא	30
1251659.00	מ. א. נחל שורק	31
2766960.00	עירית מעלות תרשיחא	32
436050.00	מ. א. מטה בנימין	33
920550.00	מ. א. מטה בנימין	34
1873400.00	מ. א. מטה בנימין	35
2912000.00	עירית אילת	36
4350000.00	עירית אילת	37
3108000.00	עירית אילת	38

מס' סידורי	שם מגיש הבקשה	סכום בקשה מאושר
118	מ. מ. מגדל שמס	3484600.00
119	מ. מ. אפרתה	1943000.00
120	מ. מ. שגב-שלום	3484600.00
121	מ. מ. ביענה	3458000.00
122	מ. מ. זמר	2207515.00

הקצאות לבינוי מעונות יום

מספר סידורי	שם מגיש הבקשה	סכום בקשה מאושר
1	מ. א. נחל שורק	2766400.00
2	מ. א. שומרון	3052000.00
3	עירית אור עקיבא	2800000.00
4	עיריית אלעד	3032400.00
5	עיריית אלעד	3192000.00
6	מ. א. שומרון	3052000.00
7	עיריית אלעד	3032400.00
8	עיריית אלעד	3192000.00
9	עיריית אלעד	3192000.00
10	מ. א. שומרון	3200000.00
11	מ. א. שומרון	3528000.00
12	מ. א. שומרון	3528000.00
13	מ. א. שומרון	3164000.00
14	מ. א. שומרון	3080000.00
15	מ. א. שומרון	3220000.00
16	עירית נתיבות	2979200.00
17	עירית שדרות	3444000.00
18	עירית אור עקיבא	2800000.00
19	עירית צפת	3276000.00
20	עירית ביתר עילית	3640000.00
21	מ. מ. חורפיש	4120000.00
22	מ. מ. חורפיש	3528000.00
23	מ. מ. חורפיש	2351999.00

הקצאות לתכנון מעונות יום

מס' סידורי	שם מגיש הבקשה	סכום בקשה מאושר
1	עירית רהט	588000.00
2	מ. מ. אזור	196000.00
3	מ. מ. אורנית	196000.00
4	מ. מ. מצפה רמון	196000.00

מס' סידורי	שם מגיש הבקשה	סכום בקשה מאושר
77	עירית ירושלים	3500000.00
78	עירית ירושלים	3192000.00
79	עירית לוד	3027243.00
80	עירית לוד	3995286.00
81	עירית לוד	3995286.00
82	עירית לוד	3995286.00
83	עירית לוד	3995286.00
84	עירית לוד	1839200.00
85	עירית לוד	998667.00
86	עירית לוד	998667.00
87	עירית לוד	1997333.00
88	מ. א. מגידו	510000.00
89	מ. א. גוש עציון	3150000.00
90	עירית יקנעם עילית	2053333.00
91	מ. א. גוש עציון	2205000.00
92	עירית כפת תקוה	6272000.00
93	מ.מ. באקה אל-גרבייה	2430000.00
94	עירית כפת תקוה	2175000.00
95	מ. א. עמק יזרעאל	472475.00
96	מ. מ. בועיינה-נוג'יידיאט	3528000.00
97	מ. מ. חורפיש	7290000.00
98	מ. מ. שהם	2833200.00
99	עירית יקנעם עילית	2750521.00
100	עירית יקנעם עילית	722500.00
101	עירית יקנעם עילית	3612000.00
102	מ. א. מרום הגליל	2973600.00
103	עירית תל-אביב-יפו	3561600.00
104	עירית תל-אביב-יפו	4452000.00
105	מ. מ. מסעדה	3032400.00
106	מ. מ. משהד	3431400.00
107	מ. מ. גן יבנה	2414248.00
108	מ. מ. מזרעה	2344047.00
109	עירית קרית ביאליק	3052000.00
110	מ. מ. אלפי מנשה	2167000.00
111	מ. א. חבל אילות	1997334.00
112	מ. מ. גני תקוה	2520000.00
113	מ. מ. גדרה	3049200.00
114	מ. מ. גדרה	2948400.00
115	מ. מ. גדרה	3175200.00
116	מ. מ. עראבה	3310370.00
117	מ. מ. מגדל שמס	3484600.00

מס' סידורי	שם מגיש הבקשה	סכום בקשה מאושר
49	עיריית כפר קאסם	196000.00
50	עיריית גבעת שמואל	196000.00
51	מ. מ. ינוח ג'ת	196000.00
52	מ. מ. ינוח ג'ת	196000.00
53	עיריית עכו	392000.00
54	מ. מ. ערערה	196000.00
55	מ. א. הגלבוץ	76000.00
56	מ. א. הגלבוץ	76000.00
57	מ. א. הגלבוץ	76000.00
58	מ. א. הגלבוץ	76000.00
59	מ. א. הגלבוץ	76000.00
60	מ. מ. אבו גוש	196000.00
61	עיריית ירושלים	196000.00
62	עיריית נצרת עילית	588000.00
63	מ. מ. כאבול	392000.00
64	עיריית בית-שמש	588000.00
65	מ. מ. דייר-חנא	457333.00
66	מ. מ. בוקעאטא	196000.00
67	מ. א. מנשה	153000.00
68	מ. א. מנשה	196000.00
69	מ. א. מנשה	196000.00
70	עיריית סחי'נין	588000.00
71	מ. מ. עוספי'יא	800.00
72	יהוד מונוסון	326667.00
73	מ. א. דרום השרון	76000.00
74	מ. א. מעלה יוסף	76000.00
75	מ. מ. כסוטה	76000.00
76	מ. מ. קדומים	76000.00
77	מ. מ. כפר-כנא	588000.00
78	עיריית שפרעם	392000.00
79	מ. מ. כסיפה	196000.00
80	מ. מ. ג'יסר אל זרקא	261333.00
81	מ. א. דרום השרון	196000.00
82	עיריית נס ציונה	196000.00
83	מ. מ. כפר קרע	196000.00
84	מ. מ. ערערה	196000.00
85	מ. מ. רכסים	196000.00
86	עיריית צפת	588000.00
87	מ. מ. כפר קמה	196000.00
88	מ. מ. סאג'ור	261333.00
89	עיריית בני ברק	588000.00
90	מ. מ. עין מאה'יל	196000.00
91	מ. מ. גוש חלב	76000.00

מס' סידורי	שם מגיש הבקשה	סכום בקשה מאושר
5	מ. מ. טורעאן	196000.00
6	מ. מ. עימנאל	153000.00
7	עיריית לוד	588000.00
8	עיריית עפולה	588000.00
9	עיריית אופקים	588000.00
10	מ. מ. תל שבע	196000.00
11	מ. מ. תל שבע	196000.00
12	מ. מ. תל שבע	196000.00
13	עיריית שדרות	196000.00
14	מ. מ. עראבה	588000.00
15	מ. מ. קרית ארבע	392000.00
16	מ. מ. ערערה-בנגב	153000.00
17	מ. מ. ערערה-בנגב	153000.00
18	מ. מ. ערערה-בנגב	153000.00
19	מ. מ. מיתר	196000.00
20	עיריית אור עקיבא	196000.00
21	עיריית אור עקיבא	196000.00
22	עיריית אור עקיבא	76000.00
23	עיריית נתיבות	588000.00
24	מ. מ. לקיה	196000.00
25	עיריית מעלות תרשיחא	392000.00
26	מ. מ. טורעאן	196000.00
27	מ. מ. טורעאן	196000.00
28	עיריית ירושלים	392000.00
29	מ.א. אל קסום	588000.00
30	מ. א. חוף אשקלון	76000.00
31	מ. מ. ג'לג'וליה	196000.00
32	מ. מ. איכסאל	261333.00
33	עיריית בית שאן	150000.00
34	מ. מ. ג'לג'וליה	196000.00
35	מ. מ. מסעדה	76000.00
36	עיריית מעלות תרשיחא	153000.00
37	עיריית קרית שמונה	392000.00
38	עיריית נהריה	196000.00
39	עיריית אילת	196000.00
40	עיריית נהריה	196000.00
41	עיריית חדרה	588000.00
42	מ. מ. פרדס-חנה-כרכור	196000.00
43	מ. מ. ערערה-בנגב	153000.00
44	עיריית מודיעין עילית	588000.00
45	עיריית קרית גת	196000.00
46	עיריית קרית גת	196000.00
47	מ. מ. זרזיר	196000.00
48	עיריית חיפה	588000.00

אגף רישום ורישוי מעסיקים

עיסוק מהווה התערבות רגולטיבית בשוק והיא מחייבת בדיקה סדורה של התכלית ושל האמצעי בטרם מעשה.

גוף/פרט המבקש לבחון בקשתו להסדרת עיסוק יגיש בקשה מסודרת לוועדה להסדרת עיסוקים בהתאם לפרמטרים המוגדרים בנוהל, להלן קישורית להוראת מנכ"ל:

<http://www.economy.gov.il/mankal0-6>

רישום ורישוי מהנדסים ואדריכלים

המחלקה לרישום מהנדסים ואדריכלים היא הגוף המנהל, שבאמצעותו ובסיועו פועלים רשם המהנדסים והאדריכלים ומועצת ההנדסה והאדריכלות על-פי חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958. המחלקה אחראית לטיפול המנהלי והארגוני בכל סמכויות שר התעשייה המסחר והתעסוקה, המהנדסים והאדריכלים ומועצת ההנדסה והאדריכלות, המעוגנות בחוק האמור ובתקנותיו, שעיקרן:

- רישום מהנדסים ואדריכלים בפנקס המהנדסים והאדריכלים - טיפול בקשות לרישום של מוסדות בישראל ובחו"ל, באישורן או דחייתן על ידי הרשם.
- רישוי (שלב הסמכה מתקדם ובכיר) של מהנדסים ואדריכלים רשומים לאחר תקופה הנדרשת כחוק טיפול בקשות לרישוי, באישורן או דחייתן על ידי הרשם.
- הנפקת תעודות רישום/רישוי, חידוש תוקפן.
- קבלת קהל ומתן מידע בכתב ובע"פ על נהלי הרישום.
- פתיחת מדורים וענפים בפנקס המהנדסים והאדריכלים, עריכת כל שינוי בהם ופרסומם, וקריטריונים לסיווג נרשמים במדורים ובענפים חשובים על-פי לימודיהם.
- סיוע מנהלי וארגוני למועצת ההנדסה והאדריכלות ולוועדותיה השונות.
- טיפול מנהלי בתחום סמכויות הרשם להכרה במסלולים הנדסיים ממכללות בישראל ובמוסדות להשכלה גבוהה בארץ ובחו"ל.
- תיאום ממשקי פעילות משותפים עם המועצה להשכלה גבוהה, מוסדות אקדמיים, ממשלה וארגוני מהנדסים ואדריכלים.
- מתן תשתית מנהלתית ולוגיסטית לוועדת האתיקה למהנדסים ואדריכלים המופעלת על-פי הני"ל.
- פועלת ליישום החוק "מורשה להיתר", יישום דוח ועדת החקירה הממלכתית בטיחות מבנים ומקומות המשמשים את הציבור (דוח זיילר)
- ביצוע מבחני רשום ומבחני רישוי מהנדסים ואדריכלים.
- בדיקת תכניות להכשרה מקצועית, אגב תיאומם מול המלי"ג.
- כינוס ועדות מורחבות לכתיבת קריטריונים, כתיבת מבחנים, בדיקת מועמדים ובדיקת עררים.
- רישום במרשם מורשה נגישות מבנים תשתיות וסביבה
- ביצוע ימי עיון בתחום מורשה נגישות מבנים תשתיות וסביבה

אגף רישום ורישוי עיסוקים מאגם בתוכו את היחידות העוסקות ברישום ורישוי בעלי מקצוע אשר הוסמכו לכך עפ"י החוק. האגף מפעיל את החוקים המסדירים את המקצועות בענפי ההנדסה והאדריכלות, החשמל והמורשים לנגישות, ואלו הם: חוק המהנדסים והאדריכלים התשי"ח-1958, חוק החשמל התשי"ד-1954, חוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים תשע"ג-2012 חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, רישום הנדסאים וטכנאים ותקנות שהותקנו מכוח חוקים אלו, כמו כן, האגף מטפל בבקשות להסדרת עיסוקים באמצעות הוועדה להסדרת עיסוקים בהתאם להוראת מנכ"ל: הטיפול בבקשות להסדרת עיסוקים. בתמצית, מטרת ההוראה להנחות כיצד לטפל בהצעות להסדרת עיסוקים, ומהי עבודת ההכנה המקצועית הנדרשת.

האגף אחראי לניהול הוועדות המקצועיות לפי עניין, עריכת בחינות לרישוי במקצועות בעלי ייחוד הפעולות וכן אחראי לפעילותן של המועצות המקצועיות, קרי, מועצת ההנדסה והאדריכלות אשר תפקידה לדון בכל הקשור לרישום ורישוי בפנקס המהנדסים והאדריכלים, מועצת מקצועות החשמל שתפקידה לדון בכל נושא רישוי חשמלאים, לרבות המלצות על תיקוני חקיקה שיש לבצע, כמו כן, אחראי לפעילותה של הוועדה המשותפת למועצת ההנדסה והאדריכלות ומועצת ההנדסאים והטכנאים המוסמכים לעניין ייחוד הפעולות.

ככלל, היחידות עוסקות ברישום ורישוי בפנקס/מרשם מקצועי, להלן ההבחנה:

- רישום - מתבסס על לימודים שהוגדרו עפ"י החוק לפי עניין.
- התמחות - שלב הניסיון הפרקטי בתהליך לקבלת רישוי.
- רישוי - מתבסס על לימודים + התמחות
- רישום מורשה נגישות - מתבסס על סיום קורס הכשרה מטעם האגף לפיתוח כ"א והכשרה מקצועית במשרד הכלכלה:
- רישום מורשה נגישות מבנים תשתיות וסביבה (מתו"ס) - באמצעות היחידה לרישום מהנדסים ואדריכלים
- רישום מורשה נגישות שירות - באמצעות היחידה לרישוי חשמלאים

הסדרת עיסוקים

מעת לעת מועלה הצורך, בין על ידי גורמי חוץ ובין על ידי יחידות של המשרד (להלן-מבקשי ההסדרה), בהסדרת עיסוק מקצועי מסויים. הסדרה זו משמע, קביעת כללים מחייבים בדיון לעניין רישום, הכרה בתארים, רישוי, וכיו"ב. הסדרה כזו, מגבילה לעתים את העיסוק מצד אחד, ומעצימה את העוסקים מצד שני, בזכות המוניטין הנובע מחסות תחת משטר של רישום/רישוי וכיו"ב.

על פי חוק יסוד "חופש העיסוק", כל אזרח או תושב של המדינה זכאי לעסוק בכל עיסוק, מקצוע או משלח יד. חופש העיסוק מתבסס על תפישת האדם כבן חורין, ויכול להיות מוגבל רק בחוק, לשם תכלית ראויה ובמידה הראויה. תכלית ראויה יכולה להיות הגנה על זכויות יסוד נוספות כמו הגנה על החיים ועל שלמות הגוף וחירויות של הזולת, או הגנה על אינטרס ציבורי כמו ביטחון, יחסי סחר חוץ בטיחות הציבור ועוד. בכל מקרה, הסדרה חדשה של

דו"ח בין חודשים 1/2014-12/2014 (שנת תשע"ד) על פעילות המחלקה לרישום המהדסים והאדריכלים

סג הטיפול	חודש	1/14	2/14	3/14	4/14	5/14	6/14	7/14	8/14	9/14	10/14	11/14	12/14	סה"כ
מס' בקשות שהוגשו לרישום		256	189	199	96	186	112	149	87	136	110	24	342	1886
מס' מהנדסים ואדריכלים שנרשמו		249	184	196	90	178	99	140	86	132	103	23	300	1780
מס' וועדות לרישום		10	4	9	6	6	10	9	9	6	2	10	6	87
מס' תיקים לוועדות לרישום		96	64	71	26	70	61	103	60	69	52	117	83	872
מספר וועדות רישוי		12	6	7	9	2	5	6	8	3	1	9	4	72
מספר בקשות לרישום בכפם הראשונה		15	18	15	28	22	104	65	17	56	15	2	39	396
מספר תיקים לוועדות לרישוי		101	112	43	181	10	38	20	106	24	2	87	24	748

רישוי חשמלאים

היחידה אחראית על הטיפול המנהלי והארגוני בכל הקשור לחוק ולתקנות החשמל, עיקרי תפקידיה:

- הנפקת רישיונות חשמל, חידוש רישיונות חשמל
- פסילת ואו הגבלת רישיונות חשמל
- קבלת קהל ומתן מידע בכל הנוגע לקבלת רישיון חשמל בישראל
- תיאום ממשקי פעילות משותפים עם משרד החינוך, מוסדות לימוד, מה"ט, לשכה משפטית, משרדי ממשלה, חברות, גופים עסקיים וארגוני חשמלאים למיניהם
- הפעלת ועדות מקצועיות למתן רישיונות חשמל בדרגות בכירות
- מינוי ועדת עררים לבית משפט המחוזי בירושלים
- רישום במרשם מורשה נגישות שירות
- ביצוע ימי עיון בתחום מורשה נגישות שירות

חוק החשמל - התשי"ד-1954, ותקנות החשמל (רישיונות)- התשמ"ה-1985 (להלן: "חוק ותקנות החשמל"), קובעות כי, כל העוסק בביצוע עבודות חשמל חייב ברישיון חשמל תקף ומתאים לסוג העבודה בחשמל. ביצוע עבודות חשמל על-ידי מי שאין ברשותו רישיון מהווה עבירה פלילית.

כיום, חוק החשמל מגדיר "ביצוע עבודות חשמל" כהתקנה, בדיקה, שינוי, תיקון או פירוק של מתקן חשמל לרבות השגחה על ביצוע עבודות כאמור ועריכת תכניות טכניות לכיצועה.

ישנם סוגים שונים של רישיונות לכיצוע עבודות חשמל, המתאימים לסוגים השונים של עבודות החשמל. על כל רישיון חשמל מצוין במפורש מהן סמכויות החשמלאי הנושא את הרישיון. ביצוע עבודת חשמל ותכנון יבוצעו ע"י בעל רישיון חשמל בהתאם לסמכויות המוקנות לו.

דו"ח בין חודשים 1/2014-12/2014 (שנת תשע"ד) על פעילות היחידה לרישוי חשמלאים

סג הטיפול	חודש	1/14	2/14	3/14	4/14	5/14	6/14	7/14	8/14	9/14	10/14	11/14	12/14	סה"כ
מס' הבקשות שהוגשו לרישוי		732	758	671	472	630	653	736	585	467	398	557	633	7279
מס' החשמלאים שאושר להם רישוי		382	403	612	409	595	336	798	0	513	247	275	434	5004
מס' וועדות מייצעות		3	3	3	3	3	3	3	0	0	0	0	0	21
מס' תיקים בוועדה מייצעת		22	71	48	32	32	24	39	—	—	—	—	—	268
מס' בקשות רישוי חדשות		241	231	165	97	163	310	247	236	163	158	218	240	2469
מס' בקשות לשדרוג רישוי		491	527	524	375	467	343	489	349	304	240	339	393	4841

להלן עיקרי תפקידה:

- רישום ההנדסאים והטכנאים המוסמכים במרשם ההנדסאים והטכנאים
  - הנפקת תעודות רישום
  - קבלת קהל ומתן מידע בכל הנוגע לרישום במרשם
  - הפעלת ועדות מקצועיות לרישום בוגרי מוסדות מחו"ל
- מתן מידע בכתב ובעל-פה על נהלי הרישום, פתיחת מדורים וענפים בהתאם לתוכניות הלימוד.

היחידה לרישום הנדסאים וטכנאים

היחידה מפעילה את חוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012, אחראית על רישום הנדסאים וטכנאים מוסמכים הכולל מדורים נפרדים לכל אחד מענפי ההנדסאות והטכנאות המוסמכת ובהתאם להנחיות שתקבע ועדת ההסמכה.

רישום במרשם ההנדסאים מתבסס על לימודים במכללות מוכרות המפוקחות ע"י המכון להכשרה ממשלתית טכנולוגית (מה"ט) ואו ע"י מוסדות לימוד בחו"ל אשר וועדת ההסמכה הכירה במוסד ובתעודה. עיסוק במקצועות בעלי ייחוד הפעולות מחייבות רישום במרשם לשם העיסוק בתחום.

דו"ח בין חודשים 1/2014-12/2014 (שנת תשע"ד) על פעילות היחידה לרישום הנדסאים וטכנאים מוסמכים

סה"כ	חודש												סוג הטיפול
	12/14	11/14	10/14	9/14	8/14	7/14	6/14	5/14	4/14	3/14	2/14	1/14	
2849	236	199	209	229	247	272	287	189	219	224	289	249	מס' הבקשות שהוגשו לרישום
2516	197	161	187	207	215	246	261	173	206	207	241	215	מס' ההנדסאים שאושר להם רישום
244	29	23	10	10	21	19	24	15	10	13	41	29	מס' הטכנאים שאושר להם רישום

אישורי תמיכה לשנת 2014

1. תמיכה לגופים אחרים לצורך החלפת רכיבי אסבסט במעונות יום מוכרים

מס'	שם המבקש	שם המעון	כתובת המעון	סכום התמיכה המאושר בש"ח
1	מועצה אזורית עמק יזרעאל	גנון ברוש	קיבוץ דברת	55,928
2	מועצה אזורית עמק יזרעאל	מעון נורית	קיבוץ אלונים	55,965
3	מועצה אזורית עמק יזרעאל	מעון תות	קיבוץ שריד	46,584
4	מועצה אזורית גליל תחתון	מעון צבר	קיבוץ לביא	53,539
5	מועצה אזורית גליל תחתון	מעון חורש	קיבוץ לביא	53,764
6	מועצה אזורית גליל תחתון	מעון גיל גליל	קיבוץ לביא	53,539
7	מ.א. מנשה	גן זית + שקד	קיבוץ רגבים	87,297
8	מועצה אזורית רמת הנגב	מעון רותם	קיבוץ משאבי שדה	86,226
9	מועצה אזורית רמת הנגב	מעון כשוש	קיבוץ משאבי שדה	81,116
10	מועצה אזורית רמת הנגב	מעון חרוב	קיבוץ רביבים	100,090
11	מועצה אזורית רמת הנגב	מעון בית שושן	קיבוץ רביבים	67,847
12	מועצה אזורית שומרון	מעון יקיר	יקיר	41,562
13	מועצה אזורית אשכול	מעון עופרים	קיבוץ בארי	18,500
14	מועצה אזורית אשכול	מעון ארזים	קיבוץ בארי	18,500
15	מועצה אזורית אשכול	מעון אגוז	קיבוץ סופה	56,286
16	מועצה אזורית אשכול	מעון בית תינוקות	קיבוץ סופה	56,286
17	מועצה אזורית אשכול	מעון פעוטון	קיבוץ מגן	87,895
18	מועצה אזורית אשכול	מעון תינוקיה	קיבוץ צאלים	73,278
19	מועצה אזורית אשכול	מעון בוגרים ערבה	קיבוץ רעים	72,993
20	מועצה אזורית אשכול	מעון אמנון ותמר	קיבוץ גבולות	81,052
21	מועצה אזורית אשכול	מעון צופית	קיבוץ גבולות	83,292
22	מועצה אזורית אשכול	מעון בית תינוקות	קיבוץ גבולות	89,389
23	מועצה אזורית אשכול	ניע עוז	קיבוץ ניר עוז	200.601

2. תמיכות למוסדות ציבור המעניקים מידע, ייעוץ וסיוע לעובדים

עמותה	סכום תמיכה בש"ח
נעמ"ת	42,298
שדולת הנשים בישראל	38,157
ידיד - מרכזי זכויות בקהילה	281,239
קו לעובד	215,042
איתך מעכי- משפטניות למען צדק חברתי	330,000

3. תמיכות למוסדות ציבור הפועלים לקידום קוד מרצון בתחום זכויות עובדים

עמותה	סכום תמיכה בש"ח
מעלה - עסקים מנהיגים אחריות חברתית	100,000

4. תמיכה לסטודנטים מהמגזר החרדי שיחלו לימודיהם בשנת הלימודים התשע"ה בלימודים לתואר הנדסאי, לרבות במכינה טכנולוגית, במכללות שבפיקוח המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה ובמדע

אושרה תמיכה ל-328 סטודנטים בסכום כולל של 7,919,405 ש"ח.

5. תמיכה לסטודנטים מהמגזר הדרומי באזור הדרום שיחלו לימודיהם בשנת הלימודים התשע"ה בלימודים לתואר הנדסאי במכללות שבפיקוח המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה ובמדע באזור הדרום

אושרה תמיכה ל-82 סטודנטים בסכום כולל של 4,264,377 ש"ח.

6. תמיכה בסטודנטים במסגרת תוכנית "עתידים לתעשייה"

לשנת הלימודים תשע"ד אושרה תמיכה ל-54 סטודנטים בסכום כולל של 540,000 ש"ח.

מחוזות המשרד

סקירת פעולות שבוצעו בשנת 2014 מחוז ירושלים

תלמידים	כיתות	הכשרה מקצועית
1048	86	הכשרת מבוגרים
1,150	76	הכשרת נוער
6.800	496	בתי ספר עסקיים
	22.262	מספר מבחנים
	7.656	מספר נבחנים

מעונות יום		
22,267		מספר ילדים שנקלטו במעונות יום ובמשפחתונים
22		פתיחת מעונות חדשים
68		פתיחת משפחתונים חדשים
328		ביקורי פיקוח במעונות
159		ביקורי פיקוח במשפחתונים
92		ועדות היגוי וערער
1031		מענה לפניות הציבור

יחסי עבודה		
60		טיפול בסכסוכים ובורריות
12		מתן אישורים לפיצויי פיטורין (סעיף 28 לחוק)
902		מתן יעוץ ומידע בדיני עבודה ויחסי עבודה
2,600		מענה לפניות הציבור (טלפוני)

בטיחות ובריאות תעסוקתית		
2,273		ביקורי פיקוח על בטיחות בעבודה, בתעשייה/ בנייה/ חקלאות
561		בדיקות מעבדתיות
1,755		בירורים / הודעות תאונות בעבודה
329		טיפול בפניות ציבור
503		אישור רישוי עסקים והיתרים
332		הוצאת צווי בטיחות וצווי שיפור

כ"א בשעת חירום		
231		הכנת מערך המפעלים החיוניים לשע"ח
84		תרגול המערכת
16,255		עדכון מערך כ"א במפעלים החיוניים
123		טיפול במפעלים חיוניים חדשים
18		מפעלים חיוניים שנגרעו
1.192		רענון ומיון כ"א במאגרי המידע

נתונים	יחידות מקצועיות
סחר פנים	
10,836	מס' בתי עסק שבוקרו
17,409	מס' ביקורות שבוצעו
277	דוחות עבירה שנרשמו
606	תלונות שנפתחו מהציבור
249	תלונות שנפתחו בעקבות ביקורת יזומה
867	תלונות שטיפול בהם הסתיים
9,770	ביקורות הצגת מחירים
625	בדיקות מחירים וקניות ניסיון
3,318	סימון מוצרים
2,349	ביקורות הגנת הצרכן

משקלות ומידות		
1,970		אימות מכשירי שקילה
2,685		אימות משאבות דלק
131		אימות מכשירים שונים
46		אימות מאזני גשר
1,959		ביקורות

ערוצי הקניות		
0		ערוצי הקניות
0		סה"כ תלונות שהטיפול בהן הסתיים

תעשייה ורישוי		
95		מתן אישורים ליבואנים ועמילי מכס
75		מעקב אחר סימון הטובין המיובאים
284		ביקורי הדרכה וסיוע במפעלי תעשייה (כחול לבן)
863		ביקורי הדרכה וסיוע במפעלי תעשייה
83		הוצאת רישיונות יבוא בשם ירושלים / נשק
126		ביקורות מפעלים למתן הנחות בארנונה
50		אימות זהב בעסקים
2		ישיבות ועדות לתיאום מילואים (ולת"מ)
279		טיפול בצעצועים מסוכנים

הלשכה המשפטית	
136	תיקים משפטיים שנפתחו
123	עבירות שהסתיימו בהתראה
2	עבירות שהסתיימו בעבירות מנהליות
2	עבירות שהוגשו לכימ"ש (כתבי אישום)
5	עבירות שהסתיימו בבית המשפט (גזרי דין)

נערך על ידי חיים אבני מחוז ירושלים

מל"ח	
102	ביקורת במפעלים חיוניים למזון ולמשכ"ל
51	ביקורת כוננות ובדיקות קשר לועדות מל"ח
20	תרגילי מל"ח בועדות מל"ח מקומיות
66	ישיבות תיאום עם מערך רפרנטים במשרדי ממשלה
7	איתור מפעלים חיוניים חדשים למזון ומשכ"ל
10	השתתפות בכנסים ימי עיון וסידורים
107	הכנת מצגות אירועים, והזנת נתונים

אזורי פיתוח	
44	בקשות להקצאת קרקע
14	פגישות עם יזמים באזורי פיתוח
34	מתן חוות דעת
23	מיפוי תשתיות וביקור במפעלים

סקירת פעולות שבוצעו בשנת 2014 מחוז תל-אביב והמרכז

נתונים	יחידות מקצועיות
תעשייה ורישוי - יחידה ארצית	
8789	מתן אישורים ליבואנים ועמילי מכס
1,218	מעקב אחר סימון הטובין המיובאים
256	ביקורי הדרכה וסיוע במפעלי תעשייה (כחול לבן)
אזורי פיתוח	ביקורי הדרכה וסיוע במפעלי תעשייה
1,824	הוצאת רישיונות יבוא / נשק
724	ביקורות במחסן היבואן לסימון טובין (מ"ב 72)
לא קיים יותר	ביקורות מפעלים למתן הנחות בארנונה
60	אימות זהב בעסקים
41	ישיבות ועדות לתיאום מילואים (ולת"מ)
640	טיפול בצעצועים מסוכנים ביקורות

תלמידים	כיתות	הכשרה מקצועית
1,804	167	הכשרת מבוגרים
4,100	210	הכשרת נוער
27,279	1906	בתי ספר עסקיים
43,056		מספר מבחנים
14,906		מספר נבחנים

מעונות יום	
35,500	מספר ילדים שנקלטו במעונות יום ובמשפחתונים
17	פתיחה/הסבה מעונות חדשים
34	פתיחת משפחתונים חדשים

נתונים	יחידות מקצועיות
סחר פנים	
17,413	מס' בתי עסק שבוקרו
26,012	מס' ביקורות שבוצעו
304	דוחות עבירה שנרשמו
455	תלונות שנפתחו מהציבור
159	תלונות שנפתחו בעקבות ביקורת יזומה
706	תלונות שטיפול בהם הסתיים
14,961	ביקורות הצגת מחירים
1080	בדיקות מחירים וקניית ניסיון
4429	סימון מוצרים
2832	ביקורות הגנת הצרכן

משקלות ומידות	
2,832	אימות מכשירי שקילה
4,123	אימות משאבות דלק
0	אימות מכשירים שונים
52	אימות מאזני גשר
1,524	ביקורות

ערוצי הקניות - שם היחידה שונה ל"מחלקה ארצית למכר מרחוק והשיווק הישיר"	
257	ערוצי הקניות - ראו שם היחידה ששונה מעלה
350	סה"כ תלונות שהטיפול בהן הסתיים

נתונים	יחידות מקצועיות
מל"ח	
65	ביקורת במפעלים חיוניים למזון ולמשכ"ל
73	ביקורת כוננות והדרכה ובדיקות קשר לועדות מל"ח
34	תרגילי מל"ח בועדות מל"ח מקומיות
72	ישיבות תיאום עם מערך רפרנטים במשרדי ממשלה
16	איתור מפעלים חיוניים חדשים למזון ומשכ"ל
24	השתתפות בכנסים ימי עיון וסיורים
11	הכנת מצגות אירועים, והזנת נתונים
אזורי פיתוח	
0	בקשות להקצאת קרקע
12	פגישות עם יזמים באזורי פיתוח
0	מתן חוות דעת
65	מיפוי תשתיות וביקור במפעלים
הלשכה המשפטית (צרכנות)	
221	תיקים משפטיים שנפתחו
128	עבירות שהסתיימו בהתראה
47	עבירות שהסתיימו בעבירות מנהליות
22	עבירות שהוגשו לבית משפט
30	עבירות שהסתיימו בבית המשפט
0	עבירות שהסתיימו בכופר

ערכו: מרגלית ליבוביץ ודודו שמחוני

נתונים	יחידות מקצועיות
מעונות יום	
708	ביקורי פיקוח במעונות
225	ועדות היגוי וערער
1,149	מענה לפניות הציבור
יחסי עבודה	
79	טיפול בסכסוכים ובוררות
80	מתן אישורים לפיצויי פיטורין (סעיף 28 לחוק)
3655	מתן יעוץ ומידע כדיני עבודה ויחסי עבודה
802	מענה לפניות הציבור (טלפוני)
בטיחות ובריאות תעסוקתית	
7,214	ביקורי פיקוח על בטיחות בעבודה, בתעשייה/ בנייה/ חקלאות
757	בדיקות מעבדתיות
5,793	חקירות / הודעות תאונות בעבודה
855	טיפול בפניות ציבור
2,041	אישור רישוי עסקים והיתרים
2,715	הוצאת צווי בטיחות וצווי שיפור
2	עבודה בסנפלינג
כוח אדם בשעת חירום	
595	הכנת מערך המפעלים החיוניים לשע"ח
40	תרגול המערכת
57,347	עדכון מערך כ"א במפעלים החיוניים
513	טיפול במפעלים חיוניים חדשים
57	מפעלים חיוניים שנגרעו
55,013	רענון ומיון כ"א במאגרי המידע

סקירת פעולות שבוצעו בשנת 2014 מחוז תל-אביב והמרכז

יחידות מקצועיות		נתונים
מעונות יום		
מספר ילדים שנקלטו במעונות יום ובמשפחתונים	22074 בשנה"ל מספט' 2013 ועד אוגוסט 2014 כולל	
פתיחת מעונות חדשים	21 בשנה"ל מספט' 2013 ועד אוגוסט 2014 כולל	
פתיחת משפחתונים חדשים	16 בשנה"ל מספט' 2013 ועד אוגוסט 2014 כולל	
ביקורי פיקוח במעונות	740	
ועדות היגוי וערער	היגוי 210	
חריגים	68	
מענה לפניות הציבור	592	

יחסי עבודה		נתונים
טיפול בסכסוכים ובורריות	44	
מתן אישורים לפיצויי פיטורין (סעיף 28 לחוק)	0	
מתן יעוץ ומידע בדיני עבודה ויחסי עבודה	000	
מענה לפניות הציבור (טלפוני)	2648	

בטיחות ובריאות תעסוקתית		נתונים
ביקורי פיקוח על בטיחות בעבודה, בתעשייה/ בנייה/ חקלאות	4542	
בדיקות מעבדתיות	-	
חקירות / הודעות תאונות בעבודה	3266	
טיפול בפניות ציבור	386	
אישור רישוי עסקים והיתרים	1678	
הוצאת צווי בטיחות וצווי שיפור	1209	
עבודה בסנפלינג	-	

כוח אדם בשעת חירום		נתונים
עריכת ביקורות כוננות ותרגילים במפעלים חיוניים	624	
הכרזה וקליטה של מפעלים חיוניים חדשים	107	
הכשרה ואימון מגויסי חוץ לצורך שיבוץ לשע"ח	57	
פעילויות הדרכה בנושא היערכות לשע"ח	18	
עדכון מאגרי כוח אדם	7483	
קיום ועדות בודקות במפעלים חיוניים	136	

מל"ח		נתונים
השתתפות בתרגילי מל"ח וביקורות ברשויות מקומיות	104	
עריכת ביקורות כוננות במפעלי מזון	55	
עריכת ביקורות כוננות במפעלי משק כלי	63	

יחידות מקצועיות		נתונים
סחר פנים		
מס' בתי עסק שבוקרו	12404	
מס' ביקורות שבוצעו	26974	
דוחות עבירה שנרשמו	276	
תלונות שנפתחו מהציבור	456	
תלונות שנפתחו בעקבות ביקורת יזומה	238	
תלונות שטיפול בהם הסתיים	677	
ביקורות הצגת מחירים	10235	
בדיקות מחירים וקניות ניסיון	1130	
סימון מוצרים	4515	
ביקורות הגנת הצרכן	7367	

משקולות ומידות		נתונים
אימות מכשירי שקילה	4742	
אימות משאבות דלק	2281	
אימות מכשירים שונים	214	
אימות מאזני גשר	141	
ביקורות	2064	

ערוצי הקניות		נתונים
סה"כ תלונות שהטיפול בהן הסתיים	-	

תעשייה ורישוי		נתונים
מתן אישורים ליבואנים ועמילי מכס	7719	
מעקב אחר סימון הטובין המיובאים	159	
ביקורי הדרכה וסיוע במפעלי תעשייה (כחול לבן)	267	
ביקורי הדרכה וסיוע במפעלי תעשייה	2730	
הוצאת רישיונות יבוא בשם ירושלים / נשק	-	
ביקורות מפעלים למתן הנחות בארנונה	-	
אימות זהב בעסקים	79	
ישיבות ועדות לתיאום מילואים (ולת"מ)	3	
טיפול בצעצועים מסוכנים	645	

תלמידים	כיתות	הכשרה מקצועית
646	39	הכשרת מבוגרים
5791	309	הכשרת נוער
12611	811	בתי ספר עסקיים
		מספר מבחנים
		מספר נבחנים

נתונים	יחידות מקצועיות
הלשכה המשפטית (צרכנות)	
96	תיקים משפטיים שנפתחו
38	עבירות שהסתיימו בהתראה
23	עבירות שהסתיימו בעבירות מנהליות
50	עבירות שהוגשו לבית משפט
55	עבירות שהסתיימו בבית המשפט (גזרי דין)
0	עבירות שהסתיימו בכופר
14	תיקים שנסגרו

ערכו: מרגלית ליבוביץ ודודו שמחוני

נתונים	יחידות מקצועיות
מל"ח	
4	איתור מפעלים חיוניים חדשים למזון ומשכ"ל
9	השתתפות בכנסים והשתלמויות בנושא מל"ח
אזורי פיתוח	
89	בקשות להקצאת קרקע
170	פגישות עם יזמים באזורי פיתוח
0	מתן חוות דעת
76	מיפוי תשתיות אזורי תעשייה
???	ביקורים במפעלים ברחבי המחוז

סקירת פעולות שבוצעו בשנת 2014 מחוז באר שבע והדרום

נתונים	יחידות מקצועיות
תעשייה ורישוי	
-	ביקורת מפעלים למתן הנחות בארנונה
67	אימות זהב בעסקים
-	ישיבות ועדות לתיאום מילואים (ולת"מ)
172	טיפול בצעצועים מסוכנים

תלמידים	כיתות	הכשרה מקצועית
403	26	הכשרת מבוגרים
1,707	84	הכשרת נוער
3,488	265	בתי ספר עסקיים
-	7,094	מספר מבחנים
-	2,588	מספר נבחנים

מעונות יום	
21,355	מספר ילדים שנקלטו במעונות יום ובמשפחתונים
15	פתיחת מעונות חדשים
9	פתיחת משפחתונים חדשים
651	ביקורי פיקוח במעונות
10	ועדות היגוי וערער
600	מענה לפניית הציבור

מינהל הבטיחות	
1,524	ביקורי פיקוח על בטיחות בעבודה (בתעשייה/בניה/חקלאות)
25	בדיקות מעבדתיות
1,577/0	חקירות / הודעות תאונות בעבודה

נתונים	יחידות מקצועיות
סחר פנים	
7986	מס' בתי עסק שבוקרו
13,416	מס' ביקורות שבוצעו

זוחות עבירה	
57	תלונות שנפתחו מהציבור
137	תלונות שנפתחו בעקבות ביקורת יזומה
226	תלונות שטיפול בהם הסתיים
7,111	הצגת מחירים
162	בדיקת מחירים קניית ניסיון
1,523	סימון מוצרים
2,694	הגנת הצרכן

משקלות ומידות	
2,176	אימות מכשירי שקילה
2,027	אימות משאבות דלק
75	אימות מכשירים שונים
68	אימות מאזני גשר
1,006	ביקורות

תעשייה ורישוי	
15	מתן שירות ואישורים ליבואנים ועמילי מכס
7	מעקב אחר סימון הטובין המיובאים
-	ביקור הדרכה וסיוע במפעלי תעשייה
-	הוצאת רישיונות יבוא בשם ירושלים / נשק

נתונים	יחידות מקצועיות
מל"ח	
15	ישיבות תיאום רפרנטים במשרדי ממשלה
6	איתור מפעלים חיוניים חדשים מזון ומשכ"ל
18	השתתפות בכנסים ובימי עיון וסידורים בנושא מל"ח
13	הכנת מצגות ואירועים, והזנת נתונים למחשב מל"ח

נתונים	אזורי פיתוח
225	בקשות להקצאת קרקע
26	פגישות עם יזמים באזורי פיתוח
-	מתן חוות דעת
26	מיפוי תשתיות וביקור במפעלים

נתונים	הלשכה המשפטית
193	תיקים משפטיים שנפתחו
123	עבירות שהסתיימו בהתראה
12	עבירות שהסתיימו בעבירות מנהליות
-	עבירות שהוגשו לבית משפט
-	עבירות שהסתיימו בבית המשפט

נתונים	יחידות מקצועיות
מינהל הבטיחות	
202	טיפול בפניות ציבור
405	אישור רישוי עסקים והיתרים
262	הוצאת צווי בטיחות וצווי שיפור
-	עבודה בסנפלינג

נתונים	כ"א בשעת חירום
121	הכנת מערך המפעלים החיוניים לשע"ח
-	תרגול המערכת
2,500	עדכון מערך כ"א במפעלים החיוניים
60	טיפול במפעלים חיוניים חדשים
8	מפעלים חיוניים שנגרעו
2,236	ריענון ומיון כ"א במאגרי המידע

נתונים	מל"ח
22	ביקורת במפעלים חיוניים למזון ולמשכ"ל
3	ביקורת כוננות והדרכה ובדיקות קשר לוועדות מל"ח
19	תרגילי מל"ח בוועדות מל"ח מקומיות

כוח אדם לשעת חירום ומזון משכ"ל בחלוקה למחוזות

סקירת פעולות שבוצעו בשנת 2014 בחלוקה למחוזות

סה"כ	מחוז ב"ש והדרום	מחוז חיפה והצפון	מחוז ת"א והמרכז	מחוז ירושלים	כוח אדם בשעת חירום
1,583	121	624	590	248	עריכת ביקורות כוננות ותרגילים במפעלים חיוניים
386	65	107	202	123	הכרזה וקליטה של מפעלים חיוניים חדשים
122	39	57	39	37	הכשרה ואימון מגויסי חוץ לצורך שיבוץ לשעת חירום
64	7	18	21	18	פעילויות הדרכה בנושא היערכות לשעת חירום
11,855	2,470	7,483	5,992	2,610	עדכון מאגרי כוח אדם
509	37	136	190	146	קיום ועדות בודקות במפעלים חיוניים

סקירת פעולות שבוצעו בשנת 2014 בחלוקה למחוזות

סה"כ	מחוז ב"ש והדרום	מחוז חיפה והצפון	מחוז ת"א והמרכז	מחוז ירושלים	מל"ח (מזון ומשק כללי)
246	19	104	49	74	השתתפות בתרגילי מל"ח וביקורות ברשויות מקומיות
196	9	55	29	72	עריכת ביקורות כוננות במפעלי מזון
162	13	63	42	44	עריכת ביקורות כוננות במפעלי משק כללי
25	6	4	11	4	איתור מפעלים חיוניים חדשים למזון ומשכ"ל
53	15	9	24	5	השתתפות בכנסים והשתלמויות בנושא מל"ח

בעלי תפקידים בכירים וראשי אגפים

- אריה דרעי** - שר הכלכלה
עמית לנג - מנכ"ל משרד הכלכלה
נחום איצקוביץ - מנהל מרכז השקעות
אבי חסון - מדען ראשי
בנון אלרועי - משנה ומ"מ מנכ"ל משרד הכלכלה תחום תעשייה
מיכל צוק - משנה מנכ"ל, תחום תעסוקה
זיוה איגר - ממונה על השקעות זרות ושיתוף פעולה תעשייתי
רועי פישר - סמנכ"ל בכיר למינהל משאבי אנוש
מיכל פינק - סמנכ"ל אסטרטגיה ותכנון מדיניות
עו"ד מיכאל אטלן - היועץ משפטי
יוסי שטיינברג - חשב המשרד
שירה קווה - ראש אגף בכיר תקשורת הסברה ופרסומים
אוהד כהן - מנהל מינהל סחר חוץ
בני פפרמן - מנהל מינהל מחקר
ורדה אדוארדס - מנהלת מינהל בטיחות ובריאות תעסוקתית
מלי שטריגלר - מנהלת אגף מעונות יום ומשפחתונים לגיל הרך
שולי אייל - מנהל אגף בכיר להכשרה מקצועית איגור
יפה סולימני - מנהלת האגף להסדרה ואכיפת דיני עבודה
עו"ד שלמה יצחקי - מנהל היחידה ליחסי עבודה
דורון אברהמי - מנהל מינהל סביבה ופיתוח בר קיימא
עודד דיסטל - מנהל המטה לקידום השקעות -
דני טל - מנהל אגף בכיר על היטל היצף
אבי כהן - מנהל מינהל אזורי תעשייה
יאיר שירן - מנהל מינהל תעשיות
איגור דוסקלביץ - מ"מ מנהל אגף תקינה
דודו שטיינמיץ - מנהל אגף בכיר תקציבים ופיקוח על מחירים
שמעון ברונר - מנהל מערכות מידע
שמואל מרדכי - מנהל מינהל יהלומים ואבני חן ותכשיטים
עו"ד ציונה קניג יאיר - נציבת שוויון הזדמנויות בעבודה
עו"ד מירון הכהן - רשם אגודות שיתופיות
עו"ד יצחק קמחי - מפקח היחידה על משקולות ומידות
נאוה זקן - מנהלת מחוז ירושלים
ציפי שנקמן - מנהלת מחוז תל-אביב והמרכז
אמיר אופיר - מנהל מחוז חיפה והצפון
אמיר מדינה - מנהל מחוז באר שבע והדרום

יחידות סמך של המשרד

המכון היצוא הישראלי לשיתוף פעולה בינלאומי

רח' המרד 29 תל-אביב

אשרא חברה לביטוח סיכוני סחר חוץ

דרך מנחם בגין 65 תל-אביב

שרות התעסוקה הישראלי

רח' קפלן 2 ירושלים

ג'וינט ישראל תב"ת תנופה בתעסוקה

שד' רופין גבעת הג'וינט ירושלים

הרשות הלאומית להסמכת מעבדות

רח' הבונים 2 בית הבונים

מכון התקנים הישראלי

רח' חיים לבנון 42 רמת אביב

המועצה הישראלית לצרכנות

רח' החשמונאים 88 תל-אביב

רשות ההגבלים העסקיים

רח' כנפי נשרים 22 ירושלים

מוסד לבטיחות וגהות

רח' מזא"ה 22 תל-אביב

הרשות לסחר הוגן ולהגות הצרכן

רח' בית הדפוס 12 ירושלים

